

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
Helyben hához hordva, vidékre postal
számküldéssel:
Egy hóra . . . . . 22 korona
Hegyed évre . . . . . 65 korona
Fél évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 250 korona
Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdal telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A nemzetgyűlés.

Budapest, szeptember 1. A mai ülés napirendjén a botbüntetésről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása szerepel. A javaslat szakaszaihoz különféle módosításokat ajánlanak a felszólalók, így **Budaváry** László javasolja, hogy a botbüntetést ne terjesszék ki a nőkre, de a bűnözőket állítsák pellengére. **Apponyi** kéri, hogy a botbüntetés kiszabásánál ne vegyék tekintetbe a büntetendő életviszonyait. **Budaváry** méltányosnak találná, ha bittal sújtának azokat is, akik jogtalanul büntettek bittal. A Ház a szakaszokat nagyobbára változatlanul fogadja el.

Rubinek miniszterelnök-helyettes válaszul **Hornyánszky** Zoltánnak a tisztviselők anyagi helyzetének javítására vonatkozó interpellációjára és kitérőre helyezi, hogy az állam rövidesen tüzelővel, élelemmel és ruhával látja el tisztviselőit. A választ tudomásul veszik. **Tomcsányi** igazságügyminiszter megnyugtató kijelentéseket tesz **Csernyus** Mihálynak a kommunista internáltak ügyére vonatkozólag előterjesztett interpellációjára. **Cserti** József, **Berky** Gyula, **Hornyánszky** Zoltán **Drózd** Győző, **Karaffláth** Jenő és **Csontos** Imre interpellációi után az ülés 4 órakor véget ért.

Egy csoport kigazdapárti ki akar lépni a kormányzó-pártból.

Budapest, szept. 1. A botbüntetésről szóló törvényjavaslat ama szakaszának tárgyalásánál — amely a botbüntetésnek a hadseregbe való beviteléről szól — **Szilágyi** Lajos azt indítványozta, hogy töröljék a szakaszt. Az indítványt azonban elvetették, mire a kigazdapárti képviselők **Szilágyi** vezetésével kivonultak a teremből és a folyosón kiadták a jelszót, hogy most rögtön alá kell írni a kormányzópartból való kilépésüket.

Amikor nagyatádi **Szabó** megérkezett a Házba — a kilépni szándékozók azonnal körülfogták és **Milosevics** közölte vele szándékukat és kérte, hogy lépjen ki. Ő is, hivel követni fogják azon az uton, amelyet számukra kijelöl.

A miniszter lecsillapította a képviselőket, azt mondván, hogy a mai pártértekezleten adják elő panaszukat és kívánságaikat; addig pedig ne tegyenek semmiféle elhatározó lépést. A kivonult képviselők úgy is döntöttek.

Megsemmisített mandátum

Budapest, szept. 1. **Heniz** Károly, a nemzetgyűlés II. számú bíráló bizottságának elnöke ma hirdette ki a bizottság határozatát **Molnár** János sárospataki képviselő ügyében. A bizottság **Molnár mandátumát megsemmisítette**, mert a februári választás érvénytelen volt, a januári választáson pedig nem lehetett megállapítani, hogy **Molnár** kapott-e többséget. A Ház elnöksége, a nemzetgyűlés legközelebbi ülésén intézkedni fog, hogy a kerületben új választást irjanak ki. Hir szerint a kerület polgársága **Windischgrätz** Lajos hercegnek fogja felajánlani a mandátumot.

Mentelmi ügyek.

Budapest, szept. 1. A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága ma délben ülést tartott, amelyen **Rakovszky** István mentelmi jogának megsértését tárgyalta le. **Marthon** Béla főhadnagy, a Move főtitkára kijelentette a bizottság előtt, hogy nem akarta a Ház elnökének mentelmi jogát megsérteni. A bizottság egyhangú határozatként azt javasolta erre a nemzetgyűlésnek, hogy **Marthon** főhadnagy kijelentésével tekintsek az ügyet befejezettnek.

Szmracsányi György mentelmi ügyében — akinek tudvalevőleg a szombathelyi hadosztálybírószék azzal sörtette meg a mentelmi jogát, hogy kihallgatásra idézte meg — úgy határozott a bizottság, hogy a nemzetgyűlés utasítsa a honvédelmi minisztert, oktassa ki alárendelt szerveit a nemzetgyűlési képviselőket védő mentelmi jogra.

Ankét a főváros élelmezésének biztosítása tárgyában

Budapest, szept. 1. **Vass** József dr. közlelmezési miniszter ma magához kérte **Vajna** főjegyzőt és **Reich** Samut, a Fővárosi Élelmiszerüzem vezetőit, akiknek véleményét hallgatta meg a főváros élelmezésének biztosítására vonatkozólag. Az értekezleten jelen volt **Temple** államtitkár is. A miniszter nyomatékosan felhívta a főváros képviselőinek figyelmét arra, hogy a fogyasztók érdekeit a leghatásosabb védelemben részesítsék és törekedjenek oly intézkedésekre, amelyeknek árnivelláló hatás mielőbb érezhetővé válják, könnyítsék a főváros élelmezését, csökkentsék a jelenlegi magas árakat, tekintettel pedig a közeledő téle, igyekezzenek készleteket beszerezni. A közlelmezési minisztérium a legméltányosabban fogja támogatni törekvéseiket és mindenben rendelkezésükre áll. Az ankét — amely jó hosszú ideig tartott — részletesen kiterjeszkedett mindazon módosításokra, amelyek lehetővé teszik, hogy a főváros lakossága a téljolyamán a lehetőség szerint el legyen látva élelmiszerekkel.

Megbukott az orosz ellen-offenzíva.

Bécs, szept. 1. A „Neu Freie Presse” jelenti: A vörös hadsereg ellenoffenzívára tett kísérletet — az ellenoffenzíva azonban megbukott. Azokat az orosz csapatokat, amelyek **Bresztlitovszkót** akarták támadni — már visszaverték. A bialosztói szakaszon is visszaverték gyengébb orosz előretöréseket.

Volt-e része Károlynak az integritás feladásában?

Budapest, szept. 1. A Tisza bünper tárgyalásának ma **Bartha** Albert volt hadügyminiszter a legfontosabb tanúja. Elmondja, hogy hivatalbalépése után egy listát nyújtottak át neki, amelyben a hadügyminisztériumhoz beosztott kormánybiztosok egész serege szerepelt. Elment **Károlyi**hoz és azt mondta, hogy kormánybiztosokkal nem működik együtt. Erre **Károlyi** a sok közül csak négy kormánybiztoshoz ragaszkodott, köztük elsősorban **Pogány**hoz. **Károlyi** azt mondta, hogy ez egy elszánt alak, ezt nem lehet elküldeni. Egy ízben **Csernyák** járt fön a minisztériumban és **Friedrichet** kereste. Mikor **Friedrichet** megkérdezte, hogy mit keres nála ez a rosszul öltözött alak — azt felelte, hogy zsarolni jött s mutatta a fiókját, mely tele volt pénzzel. Elmondja, hogy a **Diaz**-féle fegyverszüneti feltételek meghagyták volna Magyarország régi határait s e határokat is tekintették volna demarkációs vonalnak. Az a véleménye ugyan, hogy **Károlyi** tudott a **Diaz**-féle előnyös szerződésről, de **Mondada** azon kérdésére, le lehet-e tényként szegezni, hogy **Károlyi** adta fel az ország területi integritását — nem tud határozott választ adni.

Kamenev a frontra megy.

Moszkva, szept. 1. A szovjetkormány **Kamenevet**, — aki **Kraszinnal** együtt vezette az angolokkal folytatott tárgyalásokat — felhívta, hogy mint a vörös hadsereg főbiztosa azonnal menjen a frontra.

HIREK.

Nagykanizsára

beüzent az ősz. A fák levelei sárgulnak; az égen állandóan ólmos felhők uszálnak s a naftalinból mind több fölöltő kerül ki. Ha még nincs is itt az ősz, de már beüzent: hogy jön, hogy az idén valószínűleg hamarabb érkezik, hogy a télnek is hamarabb adjon helyet. Ebből az üzenetből meg kell értenie a hatóságnak, hogy a lakosság részére mielőbb biztosítani kell a téli közszükségleti cikkeket. Szomorú, de meg kell állapítani, hogy már most sincs fa a városban. A fakereskedések üresek s csak nagy protekcióval tudnak a kiváltságosak is fél öl fához jutni. Hogy lesz, mi lesz később, amikor az igények méginkább fokozódnak, amikor beköszönt a tél? Azt is mondják, hogy szénre nem csak a magánosok nem számíthatnak, de még a villamtelep se s így a téli hónapokban a gyertyához, petróleumhoz kell fordulni, mint az előző években annyiszor. Hát ezt ki fogja megszerezni a lakosságnak? — A zsír? Az direkt nagyzási hóhortba esett s rohanva emelkedik a csillagok felé. Elképzelhető, hol fog majd decemberben, januárban tartani. — **Lisztel** szerencsére ellát bennünket a Kormány gondossága. Drágán ugyan, de lesz. Ruha, cipő az nem kell. Illetve kellene, de nem lehet megfizetni. Így ezekre nincs gond. Nem imádkozunk mi a jó Istenhez se másért a tél küszöbén, csak egy kis melegért, egy kis világosságért s az élelmiszerek közül azokért, amelyek nélkül nem lehet el az emberi szervezet. Arra kérjük, kérve kérjük a hatóságot, segítse ezekhez a lakosságot.

— **Távozik az alispán?** Amint őszinte sajnálkozással halljuk, **Kolbenschlag** Béla alispán megrendült egészségi állapota miatt nyugdíjba vonul. Távozási szándékáról egyelőre csak bizalmasai tudnak, de azt állítólág már a legközelebbi közgyűlésen hivatalosan is bejelenti. **Kolbenschlag** alispánt a vármegye bizalma a legnehezebb időkben, a világháború alatt állította a vármegye élére. Nagy tudásával, kiváló képességeivel megbecsülhetetlen szolgálatokat tett a köznek s a személyéhez fűzött várakozásoknak minden tekintetben megfelelt. Ha székfoglalója alkalmával adott gazdag programját mindenben be nem váltotta, annak a változott idők voltak az okai. Ha szándékától a sürgető közóhaj nem tudja eltántorítani, utóda kétségtelenül **Bödy** Zoltán, a vármegye kiváló, népszerű főjegyzője lesz.

— **Az új dohányárak** A havi listafejlkvóta emelésének örvendetes hírével párhuzamosan jelent meg a kormányban egy másik érdeletes, a dohányneműek áremeléséről, amely azonban éppenséggel nem váltotta ki a közönségtől azt az örömteli hatást, mint az előző. A dohányt a kormány luxuscikkeknek minősíti s így árát is kispénzüket anyagi viszonyaira való tekintet nélkül, hatalmas ugrásokban emeli. A dohányt pedig nem szabadna merev szigorúsággal a luxuscikkek kategóriájába sorozni, mert a dohány — amely millió és millió kisembernek ugyászólván egyedül élvezete — tömegévezeti cikk s mint ilyen nagyon közel áll már a közszükségleti cikk fogalmához. A dohányárak emelése elsősorban és szinte kizárólagosan a kisembert sújtja, amely ilyen körülmények között hovatovább kénytelen lesz erről az egyetlen, szerény élvezetéről is lemondani. Megértjük és helyeseljük a finomabb neműek fokozatos drágítását — de a közönségesebb dohányneműeket — amelyekből a szegényebb osztályok füstölni valót kerülnék ki — drágítani — nem helyes, nem méltányos, nem igazságos, nem emberi. — Az ismertebb dohányneműek új árai egyébként a következők: **Állandóságok**: 100 gr. **Purizsán** 120 K, 100 gr. **Hercegovina** 110 K, **Szibériai** 1 Regalita 8-50 K, **Trabuco** 8.—, **Britanica** 5-60 K, **Portorico** 2-40 K. **Szivarok**: **Memphis** 1-20 K, **Mirjam** 70 f, **Király** 70 f, **Hölgy** 70 f, **Duna** 24 f, **Magyar** 20 f, **Princessa** 1-40 K. Még csak annyit akarunk hozzáfüzni, hogy ha drágább is a dohány, de legalább — rosszabb.

A zalai evangélikus egyházmegye új tiszti ügyésze. A zalai evangélikus egyházmegye legutóbb Kővágóörsön tartott közgyűlésén a megüresedett tiszti ügyészi állásra egyhangulag dr. Kovács Vilmos tapolcai ügyvédet választotta meg.

Milliárdok egy magyar főben. A Nagykanizsáról Budapestre utazók szemel előtt a Velencei-tó szürkén, egyhanguan siklik el. Nehány vadrucaja s terjedelmes nádasai legelőbb a vadászokban keltenek emóciókat. Pedig ez a szürke magyar fő milliárdokat rejteget elhanyagolt medrében s a nevére ma sűrűn emlegetik a külföldi tudományos körökben. Hollandi tudósok ugyanis megállapították, hogy a Velencei-tóban több a rádium — ez a csodálatos elem — mint a világ eddig ismert összes rádiumtelepében. A rádium kitermelése külföldi tőkével és szakértelemmel a legközelebb már meg is kezdődik s vele valószínűleg ennek az alig ismert, teljesen elhanyagolt tónak a kulturája is.

Vérhas megbetegedések Nagykanizsán. Nemrégiben jeleztük, hogy Somogy vármegyében erős vérhasjárvány lepelt föl. Most már sajnos, nemcsak Somogyban, hanem nálunk Zalában is tömegesen szedi áldozatait a veszedelmes járvány. Nagykanizsán a napokban három megbetegedést jelentett a városi tiszti orvos. Nagyon természetesen, a három megbetegedés még nem jelenti azt, hogy Nagykanizsán vérhasjárvány dühög, de mindenesetre figyelmeztetés a hatóságokhoz, hogy a ragály terjedése ellen minden lehető óvintézkedést foganatosítsanak.

Emléktábla a tapolcai községhez. Emlékeztet, hogy Tapolcán a kommunizmus bukásakor a vészteret érző vörösök és a község hazafias polgársága között harcra került a sor. E harcokban a puszkagolyóktól és kézilgránátoktól a község háza ormozata is súlyosabb rongálásokat szenvedett. A község hatást most renoválják s ez alkalommal Tapolca képviselőtestülete elhatározta, hogy a község bukásának emlékére a község háza ormozatán felállítandó emléktáblával örökíti meg.

Szüreti mulatság. A Kath. Legényegylet felújítja a régi időkben oly méltán kedvelt és jó hírű mulatságát, amelyet f. évi szeptember hó 12-én fognak megtartani a Polgári Egylet nagytermében. A rendező bizottság buzgó fáradozik, hogy az ünnepély minél jobban sikerüljön. Ecélböltérvbe vette, hogy a mulatság előtt délután fél 4 órakor a szereplő párttagok, párttagok stb. jelmezes diszfelvonulást rendeznek a város főbb utcáin zene kísérettel — ha kedvező idő lesz. — A mulatságon a nézőközönség szórakoztatására bemutatják a kormagyardancot is, melyet nagy buzgalommal tanulnak az előadók. A rendezőség már most felhívja a közönség figyelmét erre mulatságra, melyre a meghívókat a napokban küldik szét. A zenét Torma Tóni teljes zenekara szolgáltatja.

Közellátási közlemények. Értesítjük a közönséget, hogy szeptember 4-én 1 waggon kiváló minőségű, fehér kristálycukor kerül elosztásra. A cukor ára 126 korona. Igényelhető belőle személyenként 30 deka. Felhívjuk mindazokat, akik ezen cukorból részesülni óhajtának, hogy igényüket a hatósági könyvcskéjükön feltüntetett bevasárlási helyeken az augusztusi cukorjegy leadása és az előjegyzett cukor árának lefizetése mellett 3 napon belül jelenték be. Későbbi jelentkezések figyelembe nem vétetnek.

(x) **Táncanfolyam.** Adorjanné Mayersberg Frida okl. táncnánrnő táncanfolyamát a Polgári Egylet nagytermében szeptember 5-én nyitja meg. Tanításra kerülnek a legújabb és legváltozatosabb táncok. Előjegyzéseket Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedése fogad el és szeptember 2-ától a táncnánrnő a Polgári Egyletben.

(x) **A kereskedelmi alkalmasságok** értesítik a n. é. közönséget, hogy az általuk tartott szokásos szombati táncestélyeket saját helyiségükben (Casinó földszint) szombattól vagyis f. hó 4-től kezdve folytatólagosan megkezdik. Belépőjegyek személyenként 10 K, családjegy 3 személyre 25 K. A zenét Torma Tóni szelálja. Kezdeté pontban 8 órakor. Számos látogatást kér a Rendezőség.

(x) **A Világ mozgó vezetősége** ismét tanujelét adta agilitásának és zenekarát a mai kor hívo. szavának eleget téve — újjászervezte s kermesterül Arnberger Rudolf urat a városunkban zenei tudása és mesteri játéka által közismert karmestert bízza meg. Arnberger ur poszta neye is bő garancia a Világ mozgó zenekara erkölcsi sikeréhez.

(x) **Egy jó karban levő 3 és fél méter hosszú** platókocsi rugó nélkül eladó. Megtekinthető a Nagykanizsai Patria Pótkávégyárnál.

Az 1920—21. tanévre két **középiskolai tanuló** (keresztény) teljes ellátást nyerhet. Cim a kiadóhivatalban.

(—) **Cselédleány** jó fizetéssel, teljes ellátással felvétetik. Cim a kiadóban.

TÖZSDE.

Budapest, szept. 1. A valutapiacon nagy üzletet bonyolítottak le.

Valutapiac: Napoleon 823, Font 900, Dollár 247.5, Frank (Francia) 1740, Márka 518, Lira 1190, Rubel 333, Lei 565, Szokol 409, Frank (svajci) 4100, Dinár 920, Korona-dinár 920, Bécsi ára —.

Értékek: Ipar —, Hazai 693, Agrár —, Magyar hitel 1668, Magyar Bank —, Forgalmi —, Lesszámítóló 785, Osztrák hitel 908, Magyar-Olasz 301, Konkordia —, Giszella —, Beocsini 4325, Általános szén 7475, Szászvári 2960, Salgótarjáni 6125, Urkányi 4450, Rima 3275, Schlick 785, Nacsi 12400, Danica 4500, Klotild 2370, Adria 13650, Atlantika 6550, Ingatlan —, Jelzőjog 480, Kereskedelmi hitel —, Kereskedelmi Bank 6660, Drascho 1730, Guttmann 4620, Olaj —, M. Cukor 11976.

Tankönyvek a hivatalosan megállapított ára, kon. Továbbá iskolai füzetek, rajzszerek, írószerek-könyvestások stb. a legolcsóbb áron kaphatók: FISCHER FÜLÖP FIAI könyv- és papíráruházban Nagykanizsán, Fő-ut Városház palota sarok.

Gazdászok figyelmébe!

Nagyobb mennyiségű **gyapjú lótakaró** érkezett; ezek, valamint az állandóan nagy választékban raktáron levő férfi, és női gyapjuszövetek kaphatók:

Kirschner Mór — divatáruházában Nagykanizsa, Fő-ut 3. sz. — Telefon 243.

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Szerdán és csütörtökön

Nagy olasz film bemutató

A halál fiai

Szerelmi dráma + felvonás.

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Megérkeztek az őszi és téli modell kalapok és **sapka-ajándékok** nagy választékban. Bársony alakításokat bécsi munkaerő készíti. Velur- és filc-kalapokat Bécsben átvásaltunk. — Egyben ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a következőkben: Férfi öltöny-szövetek, női kosztümek óriási választékban. — Schiffon a legjobb minőségben. Nánking belső ágyhuzatra. — Fekete Clott. Pongyolakelmék minden színben. — Kockás alj kelmék. — Dubl flanel **sport-kabát**.

Jó mosó krchanok. Színes pargelek 3820

Klein József és Testvére
Kazinczy-utca 3. szám.

URÁNIA mozgóképalota

Rozsnyai-utca 4. Telefonszám 259.

Szerdán és csütörtökön

A hóhér leánya

Film-dráma 6 felv. — Irta Carl Frölich.

Rendezte: Illés Jenő.

Főszereplő: **Hilde Wolter**

a csodaszépségű filmstar.

Előadások hétköznapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Tojást, borsót, lencsét, babot diót, mákot

és egyéb élelmiszereket minden mennyiségben;

burgonyát, vöröshagymát

waggontételekben vesz készpénzfizetés mellett

Dunántúli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság

Nagykanizsa, Csengery-ut 6. Telefon 59. sz. — Távirati cím: TRANSDANUBIA.

3817

Eredeti angol férfiszövetek

női kosztümek és ruhaselymek nagy választékban kaphatók — jutányos áron:

Kisfaludi és Krausz

„Arany Kakas” divatáruházában Nagykanizsán, Erzsébet-tér 21.

Telefon 374.

Telefon 374.

MAYER KLOTILD

gőzmosógára Nagykanizsán

Főútel: Hunyadi-utca 19. — Gyűjtőtelep: Kazinczy-u. 8.

Hőfehérre mos, tükörsimára vasal fényez, végül **TISZTIT!**

Vidéki munkák is hetenként pontosan elkészülnek és elszállítanak.

2909

Olcsó gyapjuposztót

áll módunkban a gazdák közönségnek szállítani

Tekintettel a mintakészlet csekély voltára, minták csupán irodánkban tekinthetők meg. Megrendeléseiket járási bizományosaink és megbízottaink is felvesznek.

Vásárolunk: babot, borsót, lencsét, mákot, repcét, répát, tengerit, olajos magvakat, burgonyát, fát waggonba rakva, bármilyen mennyiségben tollat, rongyot, csontot.

Átvesszünk mint bizományos gyapjút, kisebb tételeket készpénzben fizetjük, nagyobb tételekre nagy előleget adunk, szákokat azonnal küldünk. — **Arusítunk:** cukrot, sőt, petrollejt és szákokat. Kérjen állami gépeinkről, számszámainkról és eszközeinkről stb.-ről ingyen árjegyzéket.

Bizományosaink: Hangya Szövetkezet Nagykanizsa, Hangya Szövetkezet Zalaegerszeg, — Hangya Szövetkezet Lenti, Hangya Szövetkezet Zalaszénbánya, — Hangya Szövetkezet Söveg, — Hitelszövetkezet Zalaapát, — Hitelszövetkezet Keszthely, — Hitelszövetkezet Tapolca, — Szikszai József kereskedő Nova.

Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi Részvénytársaság Nagykanizsa Fő-ut 8. I. emelet

Bazar-épület. (Sürgönyoim: Futura.)

— Telefonszám 123 Interurban. — 3814

Ingatlanok adás-vétele!

Kisebb-nagyobb házak, nagy kertes házak, emeletes házak, olcsó kis házak, üzletházak eladók. — Két üzlet, két berendezett vendéglő bérlete átadó. Balatoni villák eladók.

SZIGRISZT LÁSZLÓ Ingatlanforgalmi irodája Ernyei Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 285.

Dunántúli Ruhaáruház vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos áron. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiú és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfi öltönyök 800 K-tól feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készítenk jutányos áron.

Szíves pártfogást kér:

Dunántúli Ruhaáruház Erzsébet-tér 20.

3825

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 13. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

Előfizetési árak:
helyben hához hordva, vidékre postal
székküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Hegyed évre . . . . . 65 korona
Fél évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 251 korona

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszekrény lakása 71. Nyomda telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A „numerus clausus” a nemzetgyűlés előtt.

Budapest, szeptember 2. A nemzetgyűlés mai ülésén megkezdtek a numerus clausus-ról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Usetty Ferenc előadó ismertette a javaslatot és kérte annak elfogadását, majd **Haller** István kultuszminiszter emelkedett szólásra. A nemzet eddig nem élte saját életét — mondotta. Nem engedhetjük meg azt a luxust, hogy más nemzetek eszméit kövessük. Bennünket semmiféle jelszó — legyen az antiszemitizmus is — nem tántoríthat el attól, hogy a magunk útján haladjunk. Mi igenis várunk tudósokat, de nem Pichlereket, Jászikat, Alexanderokat, — nekünk olyanok kellene, akik konstruktív emberek. Akik előtt nem szentek sem az erkölcsi, sem a nemzeti szempontok — olyan emberek nekünk, nem kellene. Olyan írókra van szükségünk akik magyarul írják, nem pedig olyanokra, akik a magyar nyelvet zsargonra csufítják. Kívánatosnak tartjuk a budapesti egyetem decentralizálását, hogy a budapesti egyetemi hallgatók egy része a vidék egészséges, magyaros levegőjében nevelkedjék. A numerus clausus elsősorban a zsidókat fogja érinteni, de azért, mert eddig a tulprodukciónak elsősorban a zsidók adták. Ez a javaslat nem tendecia a zsidókkal szemben, hanem a tulprodukciónak természetes következménye. A javaslatban nincsenek sem faji, sem felekezeti szempontok. Kéri a javaslat elfogadását. (Percekig tartó éljenzés a jobb oldalon.)

Ezután **Pallavicini** személyes kérdésben válaszolt nagyatyádi Szabónak tegnapi beszédére. Nem akarta támadni a minisztert, de hangsúlyozza, hogy nem lesz addig rend, amíg azok, akik a Károlyi forradalom előidézésében résztvettek, meg nem bűnhődnek.

Nagyatyádi Szabó kijelentette, hogy a Károlyi kormányban azért vett részt, hogy megszervezze a kisgazdákat a szocialisták ellen.

Szünet után **Berky Gyula**, majd **Zákány Gyula** szólott a numerus clausushoz, a zsidókérdést fejtegette hosszasan és kijelentette, hogy a zsidóság intellektuális túltengésének gátat kell vetni. Az ülés 3 órakor ért véget.

A kormányzópart értekezlete.

Budapest, szept. 2. A „Pol. Tud.” jelent: A kormányzópart intézőbizottsága ma délután fél 5 órakor **Prohászka** elnöklésével ülést tartott, amelyen a megüresedett jegyzői állásokra **Gerencsér István** és **Héj Imre** képviselőket választották meg. **K. Pethes** Lászlónak a Pallavicini ügyben tett ismert bejelentésének megvizsgálására az intézőbizottság kilenc tagú bizottságot küldött ki. Elhatározta egyúttal az intézőbizottság, hogy a jövőben minden hasonló ügyben ez a bizottság fog eljárni. A kivándorlási tanácsba az intézőbizottság a párt részéről 8 tagot delegált. **Nagy Pál** képviselő kilépését egyhangúlag tudomásul vette az intézőbizottság.

Este fél 7 órakor a kormányzópart tartott ülést **Prohászka** elnöklete alatt. — A nagyatyádi **Szabó—Pallavicini** ügyvel kapcsolatosan a párt nagyatyádi **Szabó** István földművelésügyi minisztert teljes bizalmáról biztosította. Hasonlóképpen bizalmát fejezte ki a párt **Meskó Zoltánnal** szemben **Lingauer** Albinak multkori nemzetgyűlési felszólalásával kapcsolatban.

Czettler Jenőnek a Károlyi kormány tagjainak kérdőre vonása kapcsán tett indítványa tárgyában a pártértekezlet úgy hatá-

rozott, hogy ezt csak akkor vegye a nemzetgyűlés napirendre, ha már az ország minden krízisen túl lesz.

Végül elhatározta az értekezlet, hogy a nemzetgyűlés szünetelésére csak a földbirtok-reform és a pénzügyi javaslatok letárgyalása után kerülhet a sor.

Batthyányi, Lovászi és Abrahám szembenéznek Pallavicinival vádjaiival.

Budapest, szept. 2. A „8 Órai Ujság” információi szerint azoknak a támadásoknak a kapcsán, amelyek legújabbán őgróf **Pallavicini** György részéről a Károlyi kormány volt miniszterei ellen elhangzottak — gróf **Batthyányi** Tivadár, **Lovászy** Márton és **Abrahám** Dezső értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy szembenéznek Pallavicini vádjaiival. A volt miniszterek bizonyítani fogják, hogy ők nemzeti forradalmat akartak csinálni. Erről nyilatkozatot fognak tenni és rámutatnak arra, hogy éppen **Andrássy** és **Pallavicini** voltak azok, akik a forradalom előtti években legközelebb állottak Károlyi Mihály politikájához.

Románia engedményeket tesz Erdély magyarjainak.

Budapest, szept. 2. Bukarestből érkező hírek szerint a román kormány újabban az erdélyi magyarsággal szemben engedékenyebb politikát folytat. Mértékadó román politikai körök ígéretet tettek a magyaroknak, hogy amennyiben a román hűségüket leteszik — garanciákat kapnak arra, hogy régi jogait ismét gyakorolhatják s eddigi állomáshelyeikről nem fogják elhelyezni őket. Ezen ígéretet következtében néhányan letették a hűségüket, a magyarság zöme azonban így sem hajlandó szolgálni hazájának ősi elöltségét.

Szeptember 12-re várható ítélet a Tisza-perben

Budapest, szept. 2. A Tisza-perben ma szünetelt a tárgyalás, minthogy a hadbírósnak több fontos iratot kellett más hatóságok útján megszerezni. A holnapi tárgyalás elé nagy érdeklődéssel néznek, mert akkor hallgatják ki báró **Szurmay** volt honvédelmi minisztert. A tanúkihallgatásokkal egyébként szeptember 7-én végeznek, ezután különböző iratokat olvasnak fel, majd a perbeszéd hangzanak el. Ítéletre körülbelül szeptember 12-én kerül a sor.

Az orosz—lengyel helyzet.

Bécs, szept. 2. Varsóból jelentik: Az orosz hadsereg ellentámadási kísérlete teljesen sikertelen maradt. Azon orosz csapatokat, amelyek Bresztlitovszk körül akartak támadásokat kezdeni — a lengyelek teljesen visszaverték.

Fontos iratokat hozat haza a kormány Bécből.

Budapest, szept. 2. A „8 Órai Ujság” értesülése szerint a miniszterelnökség a belügyminisztériummal és külügyminisztériummal egyetértőleg elhatározta, hogy a király személye körüli minisztérium Bécsben maradt aktáit — amelyek között nagyon fontos iratok vannak — Bécből hazahozatja. A három minisztérium megbízottja legközelebb Bécsbe utazik az aktákért, amelyeket részben a miniszterelnökségen, részben az Országos Levéltárban helyeznek majd el.

Francia—magyar pénzügyi tanácskozások.

Páris, szept. 2. A legközelebbi napokban folytatni fogják a francia pénzügyi és a magyar kormány közötti tárgyalásokat jelzőlogkölcson folyósítása tárgyában a Máv. rekonstrukciója céljára. A francia pénzügyi szeptember második felében érkeznek Budapestre.

HIREK.

Horthy Miklós,

Magyarország kormányzója tisztelt körutja alkalmával Orosházán és Békéscsabán a többek közt ezeket mondta:

— A széthúzásnak, mely a magyar nemzet legnagyobb, legrégibb bűne, el kell tűnni. *Nem ismerem felekezeti különbséget, éppúgy nem ismerem pártkülönbséget sem, csak egy pártot ismerem: a magyar pártot.* Ha ebben mindenki követ, úgy Magyarország boldogabb és gazdagabb lesz, mint valaha volt.

— Uj főispán? Zalaegerszegi tudósítónk jelenti, hogy **Eitner** Zsigmond, Zalavármegye kormánybiztos-főispánja legközelebb megválik tisztségéről. Beavatott helyen úgy tudják, hogy utóda **Tarányi** Ferenc nagybirtokos lesz.

— A vármegyeházáról. Tegnapi számunkban megemlítettük, hogy a vármegyeházán **Kolbenschlag** Béla alispán távozási szándékáról beszélnek. Újabb értesülésünk szerint erről legfőleg csak decemberben lehet szó, mivel a szeptemberi közgyűlés tárgysorozatán személyi ügyek egyáltalán nem szerepelnek. Decemberben töltik majd be a négy főszolgabírói állást is, amelyekre a pályázatot már meghirdették. Lehet, hogy decemberig még két főbírói állásra hirdetnek pályázatot.

— **Nemze semmi — fogd meg jól.** Az országos szénelosztóbizottság tegnap arról értesítette a város hatóságát, hogy a kanizsai közfogyasztás részére hetenkint két waggon tatal szemet utal ki. Az értesítés azonban megjegyzi, hogy ezt a mennyiséget is csak abban az esetben szállíthatják, ha a megfelelő mennyiség rendelkezésre áll. Tehát, ha nagyon jól megy a kanizsaiaknak, — kapnak hetenkint két waggon szemet. Nem sok és nem is biztos.

— **Egyházi hírek.** A szombathelyi püspök salomvári plébánóssá **Király János** dr.-t nevezte ki; **Juhász** Mihály letenyei segédlelkésszt Szombathelyre hitoktatóvá, **Szabó** Ernő zalaegerszegi hitoktatót ugyancsak Szombathelyre, — **Horváth** István lenti-i káplánt Zalaegerszegre hitoktatóvá disponálta, — **Tóth** Márton ikervári káplánt pedig Lentibe helyezte át.

— **Még egy főlebbezés a költségvetés ellen.** Megirtuk, hogy a városnak a mult közgyűlésén elfogadott 1919. és 1920. évi költségvetései ellen dr. **Hegedűs** György, **Kolozsvári** Ödön és még 67 városi adófizető főlebbezéssel fordult a vármegye törvényhatósági bizottságához. A költségvetések ellen tegnap újabb főlebbezés érkezett be a városi tanácshoz. Az újabb főlebbező **Csillag** Jenő városi képviselő, akinek indokolása így hangzik: „A költségvetés a legelőkarbantartási költségeket és a köztenyészállattartási költségeket a pótdoból reméli fedezni, — elott azokat a törvény világos rendelkezése szerint a legelőbéreknek és a fedeztetési díjaknak megfelelő megállapításával kell fedezni”. Mindkét főlebbezést az e hó 14-én összeülő törvényhatósági közgyűlés fogja elbírálni.

— **Eljegyzés.** **Szántó** Böskét eljegyezte **Bóhm** Endre. (Minden külön értesítés helyett.)

Reform-nyelviskola. A reform-nyelviskola szeptember hóban megnyílik. Tanítás ötös csoportokban, német, francia és angol nyelven történik. Részt vehetnek fiú- és leánytanulók és felnőttek is. Tanárok: Dr. Villányi Henrik igazgató, Neufeld Simon és Domány Árnin tanárok. Jelentkezni mindennap lehet dr. Villányi Henrik igazgatónál.

Szigoru határozat. Muraközben jelenlik, hogy a jugoszláv kormány a szigoru határozat egy hónappal ismét meghosszabbította. Ennek célja az, hogy a magyar-osztrák hadikölcsönkötvények beözönlését megakadályozzák. Jugoszlávia ugyanis most bélyegzi fölül a hadikölcsönből reeső kötvényeket, amelyeknek beváltását is rövidesen megkezdik.

Balatonvidéki borászati és kertgazdasági kiállítás Balatonfüreden. A „Falu” Országos Szövetség és a Balatoni Szövetség által szept. 11 és 12-én rendezendő bór-, gyümölcs-, zöldség-, konzerv-, gyümölcspárlat és kertgazdasági eszkozállítás és vásár iránt egy a termelők, mint a hazai és külföldi beszerzési csoportok, szövetkezetek, nagykereskedők részéről páratlan érdeklődés nyilvánul, mert ilyenmü kiállítás egy évtized óta nem volt hazánkban. A kiállítás minden csoportjában számos díj kerül kiosztásra a elsőrendü szakemberek bevonásával előadások és tanácskozások is tartanak a termelés fokozása, az értékesítés szervezése és a növénybetegségek elleni védekezés tárgyában. Bejelentések és tudakozódások Cséplő Ernő kiállítás elnökhöz Balatonfüredre vagy a „Falu” Orsz. Szövetséghez (Budapest IX. Köztelék u. 8. sz.) intézendők.

A Főiskolai Hallgatók Zenekara szept. 3-án, pénteken délután 6 órakor a főgimn. zenetermében próbát tart. Tagok pontosan jelenjenek meg.

A törvényszékről. Varga Zsigmondot és ifj. Nagy Istvánt, akik a közellátási üzemek raktárából nagy mennyiségü zsirt és szalonnát loptak — a törvényszék 8-8 havi börtönrre ítélte.

(x) **Petroleum és lugó.** Elsőrendü fehér galiciai petroleum és a legjobb marosulvári szappanlőző szóda nagyban és kicsinyben VALICS és DEUTSCH fűszerkereskedésében Nagykanizsán kapható.

(x) **Felkőrom** az Ipartestületi dalárda t. tagjait, hogy e hó 8-án pénteken este 9 órakor az Ipartestület helyiségében teljes számban megjelenni sziveskedjenek. *Büchler.*

(x) **A Néptakarékpénztár Rtg. Nagykanizsán** külföldi kifizetéseket a legelőnyösebben teljesít. Idegen pénznemeket vesz és elad. Rövid lejáratu hitelekét engedélyez. Betéteket elfogad.

(x) **„Déli báb sorozat”** név alatt specialisan magyar tárgyú, magyar levegőjü filmek bemutatását határozta el a Világ mozgó s a filmsorozat első részét péntek, szombat és vasárnap fogja bemutatni a „Parasztbecsület” cím alatt. Jegyek már válthatók.

(x) **Az Uránia-ban** Várkonyi Mihály, Makai Margit, Fenyvesi Emil és Szőregy Gyula szereplésével bemutatásra kerül Dumas világhírü regénye „A fekete tulipán”. Ezt a remekszép filmet a Corvingyár készítette. Jegyet siessen mindenki megváltani.

TÖZSDE.

Budapest, szept. 2. A tőzsdén ma szilárd volt az irányzat. A valutapiac is szilárd volt emelkedő árak mellett.
Valutapiac: Napoleon 825, Font 890, Dollár 249.75, Frank (francia) 1740, Márka 523, Lira 1195, Rubel 333, Lei 503, Szokol 417, Frank (svajci) 4100, Dinár 910, Korona-dinár 916, Bécsi 100. Ezüst ára —.
Értékek: Ipar —, Hazai 690, Agrár —, Magyar hitel 1075, Magyar Bank —, Forgalmi —, Leszámitoló 780, Osztrák hitel 925, Magyar-Olasz 399, Konkordia —, Gizella —, Beocsini 4325, Általános szén 7480, Szászvári 3000, Salgótarjáni 6275, Urkányi 4550, Rima 3310, Schlick 785, Nasici 12475, Danica 4500, Klotild 2339, Adria 13700, Atlantika 5500, Ingatlan —, Jelzalog 470, Kereskedelmi hitel —, Kereskedelmi Bank 6885, Drascho 1730, Guttmann 4500, Olaj —, M. Cukor 11425.

Szerkesztői üzenet.

P. V. Koszthely. Muraköz kiürítésére vonatkozó híreket budapesti tudósítónktól kaptuk. Hogy ez így lesz-e, azt nemcsak mi, de talán az az illetékes forrás sem garantálhatja, amelyből híreink származik. Hiszen éppen ezek a dolgok azok, amelyekben nincs állandóság és bizonyosság. A helyzet napról-napra változik, éppugy, mint a kiállítások.

13517/1920. Hirdetmény.

A v. tanács nyilvános árverésen eladja
 1. szeptember hó 4-én d. e. 9 órakor az I—V. ker. temetőben az 1920. évi sarju fűtermést.
 2. szeptember hó 6-án d. e. 9 órakor a felső erdei dékán-gödöllői dűlőben az 1920. évi szeptember 30-án lejáru irtásföldek egy évi időtartamra.
 Haszonbérlet kötelesek a földet őszi kalászzal bevetni és eke után tölgyekkel beültetni a gazd. hivatal utasítása szerint.
 Nagykanizsán, 1920. évi szeptember hó 2-án.
A városi tanács

Egy kifutóleány felvétetik Fischel Fülöp Fiai papirkereskedésében.

Egy három éves fiu mellé **német kisasszony** azonnal felvétetik. Bővebbet Melczér üvegkereskedésbe.

(—) **Cselédleány** jó fizetéssel, teljes ellátással felvétetik. Cim a kiadóban.

URANIA mozgóképpalota
 Rozgonyi-utca 4. Telefonszám 299.

Pénteken, szombaton és vasárnap
Magyar film!
 Várkonyi Mihály, Makai Margit, Fenyvesi Emil Szőregy Gyula szereplésével.
A fekete tulipán
 Dumas világhírü regénye.
 Rendezte: Korda Sándor.
 Előadások hétköznapokon 7 és 9 órakor.
 Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Házak eladását és vételét a legelőnyösebben közvetíti a husz év óta fennálló **Aozél Ignác** pénzkölcsön- és ingatlanforgalmi irodája. Fő-ut 8. sz. Törvényszékilég bejegyzett cég.

VILÁG nagymozgósínház
 Szarvas szállóda. Telefon 74. sz

Pénteken, szombaton és vasárnap
 Garamszeghy Sándor remek műve a „Matyólakodalm” c. népszimüve után
A Délibáb — I. része: Parasztbecsület
 magyar népdrama 4 felvonásban.
 Főszereplők: Musznay Bella és Mészáros Alajos.
 Hétfőn, kedden és szerdán
A VÉRZŐ ARENA. — Spanyoldráma 6 felvonásban
 Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órakor.
 Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Maghaváló szilvát!
 minden mennyiségben napi áron vásárol a **Szeszfinomító központi főzdéje Nagykanizsa Erzsébet-tér 12.**

ÉRTESEITÉS.
 Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Sugár-ut 25. szám alatti **„Kispipa” vendéglőt átvettem és f. hó 4-én, szombaton este ünnepélyesen megnyitom.** Legjobb magyar konyha. Kitünő italok. Pontos és szolid kiszolgálás. — Számos látogatást kér —
Szedonya Lajos vendéglős.

Tojást, borsót, lencsét, babot diót, mákot és egyéb élelmiszereket minden mennyiségben; burgonyát, vöröshagymát waggontételekben vesz készpénzfizetés mellett Dunántúli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság Nagykanizsa, Csengery-ut 6. Telefon 59. sz. — Távirati cím: TRANSBANUBIA.

Ingatlanok adás-vétele!

Kisebb-nagyobb házak, nagy kertes házak, emeletes házak, olcsó kis házak, üzletházak eladóik. — Két üzlet, két berendezett vendéglő bérlete átadó. Balatoni villák eladóik.
SZTGRISZT LÁSZLÓ ingatlanforgalmi irodája
 Zrínyi Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 285.

Olcsó nőikalapok!

Üzleti utamról hazatérve, tisztelettel értesitem a t. hölgyközönséget, hogy a legmodernebbül felszerelt kalapszalomban az őszi szezon megkezdődött.
 Kalapalkításokat a legújabb divatújdonságok után a viszonyokhoz mérten legolcsóbb áron vállalok. Nagy raktár velour, filo és bársonykalapokban. Tisztelettel
G. Weisz Lujza
 nőikalap szalonja, a Központi szálló épületében

Keresünk megvételre: egy 8 lóerős **gőzlokomobilt** esetleg **cséplőgarnitúrával** együtt. Ajánlatok legkésőbb szeptember 5-ig beadandók. **Városi közellátási üzemek**

Szőlőbirtok

ca 5 hold a várostól mintegy 15 percnyre, a lehető legjobb karban, helyes szőlészeti felszereléssel, hordókkal stb., gyönyörű gyümölcsössel, az idei igen szép termésrel együtt **eladó.** —
 Bővebbet: **Aozél Ignác** pénzkölcsön- és ingatlanforgalmi irodája Fő-ut 8. szám.

Értesítés. Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy Király u. 14. sz. alatt **ruhanemü- és vegytisztító műhelyemet újból megnyitottam.** Elvállalok mindennemü ruhafestést és tisztítást. Szives támogatást kér — hiváló tisztelettel:
 1412 **WILHELM JÁNOS.**

Fedéllemez kátrány, firnis
KAPHATÓK!
Rechnitzer és Friedenthal
 Király-u. 28. alatti raktárában.

Tánciskola!
Blagusz Elek okl. tánctanár tánciskoláját f. hó 5-én, vasárnap este 8 órakor közös táncgyakorlattal, **oigányzenével ünnepélyesen megnyitja** a Casinó disztermében. Betanítva lesznek az összes új és divatos táncok. A tanfolyam főgimnáziumi, felső kereskedelmi, polgári fiú- és leányiskolai tanulók részére naponta d. u. 5—7-ig, felnőttek részére este 8—10-ig tart. Beiratkozni lehet naponta d. e. 10—11-ig és d. u. 5—7 óráig a Casinóban.

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 6. szám.

ZALALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hozva, vidékre postai
székküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fél évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 250 korona

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdal telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A numerus clausus vitája.

Budapest, szeptember 3. A mai ülésen folytatták az egyetemi beiratkozásokról szóló törvényjavaslat vitáját. Az első felszólaló Szédeczky Lajos, aki hangsúlyozta, hogy a kultúra fejlesztésében visszaesni nem szabad, a javaslat azonban ma tényleg szükséges és ezért elfogadja. Balogh György szerint revideálni kell a tanterveket és a felesleges tantárgyakat ki kell küszöbölni. A napi politikát ki kell irtani az iskolából. A tanári kar születési és vagyoni bizonyítványok alapján ítéli meg a tanulókat — az nem helyes. Senkire sem szabad a megbízhatatlanság bélyegét ráslútni. Bernolák Nándor azt állítja, hogy a magyar értelmiség nem állott eddig hivatása magaslatán. Intenzívebbé kell tenni az oktatást, 50 képviselőtársa nevében indítványozza, hogy a kiválasztásnál ne csak a megbízhatóságot, hanem a szellemi képességet is vegyék irányadóul. A zsidóság szellemi túltengéséből sok baj háramlott az országra. Ha elérjük az egyetemi arány helyes eloszlását — úgy ez a javaslat — amelyet elfogad — áldás lesz. (Eljenzés.) Perlaky György személyes kérdésben szólal fel, majd Pető Sándor a zsidókérdésről beszél és azt mondja, hogy a magyar ipar és kereskedelem fejlesztésében a józan, tisztességes zsidóságnak nagy része van. A holnapi ülés napirendjének megállapítása körül vita támad. Korányi pénzügyminiszter az elnök napirendi indítványával szemben ellenindítványt tesz, amelyet a nemzetgyűlés el is fogad.

Kommunistapénzeket kaptak a népbiztosok védői.

Budapest, szeptember 3. A népbiztosok bünperének tárgyalása ma szenzációs bejelentéssel kezdődött. Dr. Aczél Imre főügyész helyettes állott föl szólásra és bejelentette, hogy a rendőrség néhány nappal ezelőtt letartóztatott egy Matonek István nevű embert, aki két levelet vitt Bécsbe, az egyiket „Vilma néni” a másikat „Zsófi néni” címre. Megállapították, hogy „Vilma néni” Böhm Vilmossal, „Zsófi néni” pedig Kunfi Zsigmonddal azonos. A leveleket a védői kar egyik tagja, dr. Nagy Mihály szignálta s azt írta benne a többiek között, hogy a védők emberfeletti küzdelmet fejtenek ki a per során, majd pedig, hogy Rabinovits igen szépen vallott, mert hangsúlyozta, hogy Kun Béla egyéni diktaturát csinált. A rendőri nyomozás során kihallgatták dr. Blauner Mór védőt, aki azt vallotta, hogy dr. Nagy Mihály a per költségeire 130 ezer koronát vett fel, ebből 10-10 ezer koronát kaptak a védők, 40 ezer koronát pedig gazdasági célokra fordított. — Blauner azt mondta, hogy a pénzforrást nem ismerte. Dr. Nagy a „Vilma néni”-nek szóló levélben újabb 200 ezer koronát kért, „mert pénz nélkül nem lehet semmit sem csinálni. Hangoztatta a főügyész helyettes, hogy a levélben a kormányzó személye a lehető legszörnyesebb módon van feltüntetve. Azért mondta el mind-ezeket, hogy a bíróság tudomást szerezzen arról, hogy az egyik védő összekötést tart fön a Bécsbe menekült galád gonosztevőkkel s hogy az ítélet-kiszabásánál vegye figyelembe, hogy a börtön falai nem elég vastagok ahhoz, hogy a vádlottakat ártalmatlanná tegyék.

Az elnök ezután felhívta a védőket, hogy egyenként nyilatkozzanak. A védők ezután külön-külön bejelentették, hogy dr. Nagytól és dr. Blaunertől kaptak 5-20 ezer koronát védői tiszteletdíj fejében, de nem tudták, hogy a pénz a bécsi kommunistáktól ered. Dr. Hojtás védő azonnal le is vonta a konzekven-

ciákat és lemondott a védelemről. Dr. Székely pedig kimondotta, hogy az ő személyét nem érinti a vád.

Aczél főügyész helyettes még egyszeri felzólalása után a tárgyalást felfüggesztették.

Tanukihallgatások a Tisza perben.

Budapest, szept. 3. A hadbíróóság ma folytatta a Tisza gyilkosság tanúinak kihallgatását. Az első tanu Szurmay Sándor volt honvédelmi miniszter volt, aki elmondotta a forradalom napján a hadügyminiszteriumban történtek.

Milcsevics János nemzetgyűlési képviselő kijelenti, hogy magáról a gyilkosságról nincs tudomása. Október 31-én találkozott Friedrichkel, aki megölette és lelkesüiten elvette a forradalmat.

Modrovics Elek, Molnár Jenő hírlapíró és Farkas Sándor vállalkozó kihallgatása után Buza Barnának a forradalmi kormány egyik miniszterére került a sor. Buza kijelentette, hogy a Tisza gyilkosságról nem birt tudomással. Részletesen ismertette a lánchidi eseményeket, amelyek alkalmával ő és Fényes csillapítani akarták a népet, de Friedrich nem akart tovább várni, felrántotta a Károlyi párt-helyiség egyik ablakját, lekiáltott a tömeghez: „Fel Budára”. — Buzát nem eskették meg. A tárgyalás holnap folytatják.

Pallavicini Batthyányiék vád alá helyezéséről.

Budapest, szept. 3. Örgyőf Pallavicini Györgynek a Károlyi-kormány tagjainak vád alá helyezését sürgető indítványa kaposán Batthyányi Tivadar, Lovász Márton s Abraham Dezső bizalmas megbeszéléseket tartottak elvbarátaikkal és megállapodtak abban, hogy nyilatkozatot fognak tenni. Erre vonatkozólag Pallavicini a „8 Órai Ujság” munkatársának a következőket mondotta:

— Batthyányiakkal semmiféle polémiába nem bocsájkozom. Az ő forradalmi tevékenységük a bíróság elé tartozik és csakis ott fog tisztázódni. Batthyányinak — volt pártvezérével való rendkívül bizalmas viszonyánál fogva — legjobban kell tudni, hogy Károlyi és ő maga, minő ádáz harcot folytattak Andrássy ellen és ellenem.

— Batthyányival szemben különösen az érdekel, hogy mint belügyminiszter mit tett, illetve mit nem tett a Tisza-gyilkosság kiderítése érdekében. A magam részéről ismételt hangsúlyozom, hogy a kormányzó párt legnap esti értekezletének döntése ellenére — a Károlyi forradalom előidézőinek és részeseinek a legközelebbi időn belül a bíróság előtt kell felelniök tetteikért.

A jövő héten megköltik az orosz—lengyel fegyverszünetet.

Bécs, szept. 3. Berlinek át az a hír érkezik Varsóból, hogy Sapieha lengyel külügyminiszter a sajtó képviselői előtt azt a kijelentést tette, hogy Lengyelország és Oroszország a jövő héten megkölti a fegyverszünetet.

Újabb lengyel sikerek

Königsberg, szept. 2. Budieni seregének a 12-ik hadsereggel együtt kezdett új offenzíváját a lengyelek sikeresen fölfogták s a támadást visszaverték. A bolsevik hadsereget Graboviec és Tomasovtól északnyugatra kiinduló átkaroló mozdulattal szorult helyzetbe juttatták. A bolsevikiek itt is megkezdték visszavonulásukat.

HIREK.

— A miniszterelnök állapota. Budapest-ől jelentik: A miniszterelnök állapotában ma lényeges javulás állott be, mindemellett valószínű, hogy felgyógyulása több hetet fog igénybe venni.

— A csurgói tanítóképzőt Kanizsára akarják helyezni. Csurgón oly rosszak a lakásviszonyok, hogy sem a tanítóképző tanári karának egyrésze, sem a növendékek zöme nem tud hajlékot kapni. Ennek következtében a tanári kar a képzőnek elhelyezését kérte a közoktatásügyi minisztertől. Amint Budapest-ről értesülünk, a miniszterium is az áthelyezés mellett döntött s tervbe vette, hogy — amennyiben az iskola részére megfelelő helyet találnak — a képzőt Nagykanizsán állítják föl. A várossal való tárgyalás céljából a jövő hét elején a kultuszminiszter kiküldötte Nagykanizsára érkezik. A tárgyalások azonban aligha fognak eredményre vezetni, mert megfelelő helyiség hányá miatt már más fontos intézményekről is kénytelenek voltunk lemondani.

— A lakáshivatal ügyelmébe. Nagykanizsán még mindig nagy a lakástalanok száma. Egy részük waggonokban, másrészt pedig a legjelentetlenebb szükséglakásokban lakik s a lakáshivatal — bár minden lehetőt elkövet — mindnyájukat nem tudja lakáshoz juttatni. Pedig van még elfoglalható lakás — ha nem is a városban, de közvetlen közelében. Ertesülésünk szerint a lassan kiürülő udvarán teljesen üresen áll egy körülbelül 10 parkettos szobából álló épület, amelyet régebben az ottani uradalom tisztjei lakták. Igaz, hogy Lassan nem tartozik Nagykanizsa város közigazgatási területéhez s így az ottani lakrészek felett a kanizsai lakáshivatal nem rendelkezhet — de viszont egy átírat a főszolgabíróóságos — s a lakatlan lassan kiépült három menekült családnak nyújtana kényelmes otthont. — Nem lenne érdektelen, ha a lakáshivatal utána járna a dolognak.

— Székesfehérvárott is fellépett a vérhas. Megirtuk, hogy az elmúlt hónapban Somogy megyében járványszerűleg lépett fel a vérhas, s hogy a veszedelmes betegségben már Kanizsán is történt néhány szörványos megbetegedés. Most Székesfehérvárról érkezik a híre, hogy a városban az elmúlt hónapban 27 ember betegedett meg a ragályos kórban. A ragály továbbterjedésének megállítására megtörténtek a kellő intézkedések.

— Bizonyos feltételek mellett újra megnyitják a Berlin kávéház. A Berlin kávéházat — mint ismeretes — a múlt hónapban különböző rendészeti kifogások miatt becsukatta a rendőrség. A határozatot az érdekeltek megfellebbezték a szombathelyi kerületi főkapitánysághoz, amely ez ügyben még egy hatósági szemle megtartására utasította a nagykanizsai kapitányságot. Az múlt napokban megtartott hatósági szemle eredményeképpen azután a nagykanizsai rendőrhajtányság a Berlin kávéház územének folytatását megengedte, de feltételként kötötte ki, hogy a kávéház helyiségét a közegészségügyi szempontoknak megfelelően átfessék, megtisztítsák s általában rendbehozzák, a kávéházhoz tartozó szeparé helyiségeket a kávéháztól különítsék el, alakítsák át azokat lakásokká, melyekben a lakáshivatal lakásnékülkeket fog elhelyezni. — E feltételek teljesítéséről a rendőrség újabb szemle útján fog meggyőződni s csak ha mindent rendben talál, fogja a megnyitásra az engedélyt megadni.

— Dohánykiosztás. Ertesítjük a közörséget, hogy az augusztus havi dohány f. hó 6-án a trafikokban rendelkezésre áll. Elosztási arány: 15 csomag cigarettá dohány, vagy 20 csomag pipadohány, vagy 60 drb. szivar, vagy 400 darab cigarettá. Figyelmeztetjük a kiskanizsai, illetve a déli vasuti fogyasztókat, hogy járandóságukat kizárólag a Boa, illetve Piszár-féle tőzsdében vehetik át. A trafikosokat pedig felhívjuk, hogy a jobb fajta cigarettá dohányt és szivart — tekintettel, hogy ebből kevés áll rendelkezésre — arányosan osszák be, úgy, hogy lehetőleg minden igénylő részesüljön belőle. Városi Közellátási Üzemek.

Oszták magyarait a nyugatmagyarországi kormánybistóság megadottatóságok Ismeretes, hogy a magyar kormány fokozatosan megszüntette az egyes kerületi kormánybistóságokat — legutóljára a nyugatmagyarországi. Ezeket a kormánybistóságokat a kormány a román megszállás alatt állította fel, amikor a kormányok csak névleges hatalma volt a amikor hatóságuk területén a kerületi kormánybistóságok voltak hivatalos bizonyos tekintetben a kormányt megillető jogokat gyakorolni. A nyugatmagyarországi kormánybistóság megadottatóságok most a bécsi „Neue Freie Presse” azt az érdekes meggyőzőségeket fűzi, hogy ennek egyedüli és elfogadható oka, hogy a magyar kormány most már véglegesen lemond Nyugatmagyarországról. Mondanunk sem kell, hogy ez a magyarázat a legnépszerűsebb elfogadható tényeknek, mert a kormánybistóságok, mint kivételes intézménynek megszüntetése éppen azt jelenti, hogy az elszakításra ítélt Nyugatmagyarországon teljes a rend, hogy ott a magyar és németajku lakosság a legtestvéribb egyetértésben él együtt — s hogy ott tehát semmiféle kivételes állapotra szükség nincs. Nyugatmagyarországon éppúgy — mint az egész országban mindenki megvan győződve, hogy a nyugati részek elszakítása — ez a legelkerülendő mérénnyel a jog és igazság ellen — sohasem fog valóra válni.

Megszökött a kaposvári pénzhamisítás egyik tettese Kaposvárról jelentik: **Ladányi Béla**, aki a kaposvári pénzhamisítás egyik tettese — az ügyészség fogházából a legvakmerőbb módon megszökött. Vasárnap reggel álkulccsal felnyitotta a fogház padlásának ajtaját, kimászott a tetőre és onnan a vízlevezető csatornán leászva, kerekelt oldott. A rendőrség körözi.

Felhívás a nyugállományú katonai havidíjasokhoz Minisztertanács határozat folytán a nyugállományú katonai havidíjasok a saját személyük, valamint ezek özvegyei és árvái a nagykanizsai közalkalmazottak beszerzési csoportja útján a polgári közalkalmazottakhoz egyenlő kedvezményes elbírásban fognak részesülni. Felhívjuk tehát mindazokat, kik a honvédelmi miniszterium 33. ösztályára által kiadott számszavélyny keret és értesítés birtokában vannak, hogy ezekkel felszerelve jegyzékbe foglaltatásuk végzett f. évi szeptember 6-án, de legkésőbb szeptember 7-én déli órákig Gudán Ferencnél (törvényszéki palota az udvarban jobbra) anélkül inkább jelentkezzenek, mert különben sem augusztus, sem szeptember havára kedvezményes ellátásban nem részesülhetnek. Nagykanizsa, 1920. szept. 3. Dr. Kenedy Imre a beszerzési csoport elnöke.

A Move tagjai bánokszentgyörgyi hasábfára jegyezhetnek elő; erdei öte házhoz szállítva 1700 korona.

Kun Béla már működik Oroszországban. Szombathelyről jelentik, hogy tegnap éjjel az ottani vasúti állomáson egy csoport Oroszországból jött hadifogoly utazott keresztül. A foglyok, akik Szibériából Szent-Péterváron keresztül jöttek haza — elbeszélék, hogy a bolsevisták Szentpéterváron nagy ünneppélyességgel fogadták az odamenekült Kun Bélát, aki most a hazatérő magyar és osztrák hadifoglyok számára tart propaganda előadásokat. Ezekon az előadásokon minden hadifogolynak részt kell vennie, mert különben nem engedik tovább utazni. A szökött kommunista vezér nagy ambícióval „világosítja” fel a hazatérő magyar hadifoglyokat, utasításokat ad nekik az itthoni propaganda megszervezésén — s szentül hiszi, hogy van olyan is, aki félkegyelmű beszédét meghallgatja.

A „Nagykanizsai Torna Egylet” ma d. u. 5 órai kezdettel házi atlétikai versenyt rendez. A versenyszámok a következők: 100, 200, 400, 800, 1500 m. síkfutás. Magas, távol, rudugrás. Gerely, súly és diszkoszdobás. A versenyben csak a „Torna Egylet” atlétái indulhatnak. Nevezési díj nincs. Az egyes számok győztesei lesznek a Torna Egylet kiküldöttjei a fehérvári versenyen.

(x) **A kereskedelmi alkalmazottak értesítik a n. é. közönséget,** hogy az általuk tartott szokásos szombati táncestélyeket saját helyiségükben (Casinó földszint) szombattól, vagyis f. hó 4-től kezdve folytatódólagosan megkezdik. Belföldjegyek személyenként 10 K, családjegy 8 személyre 25 korona. A zenét Torma Tóni szolgálja. Kezdeti pontba 8 órakor. Szíves látogatást kér a **Rendezőség.**

Adorjánó Mayersberg Frida tánciskoláját a Polgári Egyletben folyó hó 5-én nyitja meg, melyre már eddig is sok jelentkező van. Beiratkozni lehet Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedésében és a Polgári Egyletben, a tánctanárnőnél. Táncórák gimnásztumi, kereskedelmi és polgári isk. tanulóknak d. u. 5—7-ig, felnőtteknek 8—10-ig. Kisebbszámú gyermekeknek egész külön tanfolyam, ahol már 6 éves kortól is részt vehetnek.

(x) **Egy jó karban lévő 3 és fél méter hosszú platókkal rugó nélkül eladó.** Megtekinthető a Nagykanizsai Patria Pótkávégyárnál.

Magyar-utca 41. szám alatt két jómunkás olpászsegéd felvételik. 3848
Összevonható vaságyat vennék. Címeket a kiadóhivatalba kérek. 3850

TÖZSDE.

Budapest, szept. 3. A valutapiac élénk volt. **Valutapiac:** Napoleon 810, Font 873, Dollár 247, Frank (francia) 1725, Márka 515'5, Lira 1180, Rubel 328, Lei 575, Szokol 415, Frank (svajci) 4000, Dinár 915, Korona-dinár 928, Bécsi 98, Ezüst ára 14'5.
Értékek: Pár —, Hazai 670, Agrár —, Magyar hitel 1680, Magya Bank —, Forgalmi —, Leszámitoló 778, Osztrák hitel 922, Magyar-Olasz 399, Konkordia —, Gizella —, Beocsini 4325, Általános szén 7600, Szászvári 3140, Salgótarjáni 6350, Urikányi 4700, Rima 3336, Schlick 790, Násici 12375, Danica 4500, Klotild 2380, Adria 13800, Atlantika 5850, Ingatlan —, Jelzálog 475, Kereskedelmi hitel —, Kereskedelmi Bank 6685, Drasche 1730, Guttmann 4500, Olaj —, M. Cukor 11960.

URANIA mozgóképalota

Rozgonyi-utca 4. Telefonszám 259.

Pénteken, szombaton és vasárnap

Magyar film!

Várkonyi Mihály, Makay Margit, Fenyvesi Emil Szöregy Gyula szereplésével.

A fekete tulipán

Dumas világhírű regénye.

Rendezte: Korda Sándor,

Előadások hétköznapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Ujonan épült modern ház

nagy kerttel, azonnal beköltözhető —

eladó. Érdeklődni lehet Tárház-u. 13

3847

MAYER KLOTILD

gőzmosógára, Nagykanizsán

Főszlet: Hunyád-utca 19. Gyűjtőtelep: Kaszinó-utca 8.

Hőfehérre mos, fűkőrfényesre vasal, fényez és vegyileg tisztít

Vidéki munkák is hetenként pontosan elkészíttetnek és elszállítanak.

Ingatlanok adás-vétele!

Kisebbszámú házak, nagy kertes házak, emeletes házak, olcsó kis házak, üzletházak eladók. — Két üzlet, két berendezett vendéglő bérlete átadó. Balatoni villák eladók.

SZIGRISZT LÁSZLÓ Ingatlanforgalmi irodája
Zrínyi Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 285.

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz

Pénteken, szombaton és vasárnap

Garamszeghy Sándor remek műve a „Matyólakodalom” c. népszínműve után

A Délibáb — I. része: Parasztbeesület

magyar népdrama 4 felvonásban.

Főszereplők: Husznay Bella és Mészáros Alajos.

Hétfőn, kedden és szerdán

A VÉRZŐ ARENA. — Spanyoldráma 6 felvonásban

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Magbaváló szilvát!

minden mennyiségben

napi áron vásárol a

Szeszfinomító központi főzdeje Nagykanizsa Erzsébet-tér 12.

Tojást, babot,

kézzel szedett magbaváló szilvát, borsót, lencsét, diót, mákot és

egyéb élelmiszereket

minden mennyiségben

közpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol

Dunántúli Élelmiszer és Áru-

forgalmi Részvénytársaság

Nagykanizsa, Csengery-ut 6.

Telefon 59. sz. — Távirati cím: TRANSBANUBIA.

3817

Eladó 1 kredenc, 1 ebédlőasztal, 6 valódi bőrszék, 1 diván, 1 íróasztal, 1 plüss asztalterítő, 1 szőnyeg, 1 csillár, 2 ablakfüggöny, 1 ülőke. Cím: Fő-ut 22. földsz.

Szőlőbirtok

ca 5 hold a várostól mintegy 15 percrenyire, a lehető legjobb karban, helyes szőlészeti felszereléssel, hordókkal stb., gyönyörű gyümölcsösökkel, az idei igen szép természettel együtt **eladó.** —

Bővebbet: **Acsél Ignác** pénzügyi- és ingatlanforgalmi irodája Fő-ut 8. szám. 3837

Gazdászok figyelmébe!

Nagyobb mennyiségű **gyapju lótakaró** érkezett; ezek, valamint az állandóan nagy választékban raktáron levő férfi, és női gyapjuszövetek kaphatók:

Kirschner Mór — divatáruházában Nagykanizsa, Fő-ut 3. sz. — Telefon 243.

Tánciskola!

Blagusz Elek okl. tánc tanár tánciskoláját f. hó 5-én, vasárnap este 8 órakor közös táncgyakorlattal, **cigányzenével**

ünnepélyesen megnyitja

a Casinó disztermében. Betanítva lesznek az összes új és divatos táncok. A tanfolyam főgimnáziumi, felső kereskedelmi, polgári fiu- és leányiskolai tanulók részére naponta d. u. 5—7-ig, felnőttek részére este 8—10-ig tart.

Beiratkozni lehet naponta d. e. 10—11-ig és d. u. 5—7 óráig a Casinóban.

Keresünk megvételre egy 8 lóerős **gőzlokomobilt**

esetleg **oséplógarnitúrával** együtt. Ajánlatok legkésőbb szeptember 5-ig beadandók. **Városi közellátási üzemek**

Dunántúli Ruhaáruház

vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos áron. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiu és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfióltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készítenk jutányos áron. Szíves pártfogást kér:

Dunántúli Ruhaáruház Erzsébet-tér 20.

3825

— **Eredeti angol** —

férfiszövetek

női kosztümek és ruhaselymek nagy választékban kaphatók — jutányos áron:

Kisfaludi és Krausz „Arany Kakas” divatáruházában Nagykanizsa, Erzsébet-tér 21.

Telefon 374. Telefon 374.

3801

Szerkesztőség:

Sugár-ut 2. sz.

Kiadóhivatal:

Fő-ut 18. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Egyben házhoz hozva, vidékre postal
székküldéssel:

Egy hóra . . . . . 22 korona

Negyed évre . . . . . 65 korona

Fél évre . . . . . 130 korona

Egész évre . . . . . 251 korona

Egyes szám ára:

1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:

TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Numerus clausus.

A numerus clausus nemzetgyűlési vitája izgatja ma a kedélyeket. Nem főlegesen, mert a nemzeti művelődés, kultúra jövője függ a kérdés teljes megoldásától. Nehéz, nagyon nehéz eldönteni, hogy helyes-e, szabad-e az egyén fejlődését korlátok közé szorítani. Vannak, akik azt kívánják, hogy az egyetemre ne bocsássák megbízhatatlan szülők gyermekeit. De vajjon szabad-e az apák büneiért a gyermekeket büntetni? Viszont — liberálisabb fölfogás az, hogy a súlyt a szellemi képességekre kell helyezni — amelyeket az iskolai bizonyítvány tanúsít. Igaz, hogy a szellemi képességek értékelése és méltánylása látszik a legigazságosabb elvnek, de az élet másképp minősít, mint az iskola; az élet más követelményeket állít föl, mint a tanár. Hisz mindennapos tapasztalat, hogy a praematurusok s az önképzőkörök büszkeségei valami nyomoruságos, sötét bűróban tengetik le életüket, míg a vásott, közepes, javítóvizsgás nebulókból válnak a legkiválóbb közéleti férfiak. Számtalan példát tudnánk erre napjainkból is fölhozni. A numerus clausus hívei legfőként azzal érvelnek, hogy nem szabad az értelmiségi pályákat túltömni. Ennek a fölfogásnak is van némi alapja. Az ország területe majdnem egyharmadára csökkent, tehát sokkal kevesebb orvosra, ügyvédre, mérnökre, tanárra, tisztviselőre van szükségünk, mint a békében. De azt talán úgy is el lehetett volna érni, ha nem az egyetemre, hanem bizonyos életpályákra hozzuk be a numerus clausust. Ausztriában például már régebben meg volt határozva, hogy hány ügyvéd folytathat gyakorlatot. Az ügyvédi diplomát mindenki megszereshette s csupán gyakorlatot nem folytatott a létszám fölötti rész. Ezen módszerrel nem zárnák ki az egyetemről azokat, akik tisztán a magasabb műveltség megszerzése céljából iratkoznak be egyes egyetemi fakultásokra s aztán más pályára lépnek. Szeged, Debrecen, Kecskemét környékén számtalan a diplomás paraszt. A civis fia elment az egyetemre jogásznak, bölcsésznek s amikor végzett, visszament az ekeszarva mellé. De az ilyen diplomás paraszt aztán kétszer-háromszor annyit hozott ki az ősi földből, mint az ekeszarva mellől egy percre el nem szakadt elődök. Mi csak attól tartunk, hogy a numerus clausussal éppen a hivatottakat zárják ki az egyetemről s a megbízhatóság és kitűnő iskolai bizonyítványok dacára is közepes, erősen közepes képességű mérnököket, orvosokat, tanárokat kapnánk. Megeshetik majd az, hogy egy egyetemi év csupa körorvost termel, míg akik hivatottak voltak erre a pályára s világhírű specialisták lehettek volna, —

elmehetnek szabónak, vagy kishivatalnoknak. A mi szerény véleményünk pedig az, hogy nem megbízható pályákra, hanem megbízható orvosokra van szükség. Talán leghelyesebb lett volna, ha életre bizzák a dolgot. Elvégzi az a numerus clausus szerepét. Aki hivatással bír valamilyen pályára, az boldogul azon, a többi elhullik. Szerintünk az iskola, a tudomány csarnoka is templom, amelybe be kell bocsátani mindenkit, aki oda kívánczik. Szerény véleményünk, hogy nem a tanulóknál kell nézni elsősorban a megbízha-

tóságot és képességeket, hanem a tanítóknál és tanárnál. Nem az első beiratkozásnál kell eldönteni, hogy kiből legyen mérnök, professzor, hanem a legutolsó vizsgánál. Nem az első gimnáziumnál és az első egyetemi beiratkozásnál kell alaposabban mérlegelni, hogy ki mit tud, hanem a végvizsgánál, — az érettségi — az egyetemi oklevelek kiadásánál. Ha a numerus clausust így csinálnák meg, nem kerülnének egyes fontos életpályákra sariatánok, hivatlanok, tudatlanok.

Fontos javaslatok — csekély érdeklődés.

Öt képviselő jelenlétében nyitották meg ismét a nemzetgyűlés ülést. — Az illeték felemeléséről szóló törvényjavaslat tárgyalása. — Interpellációk — A honvédelmi miniszter a tisztigazolásokról.

Budapest, szept. 3. A nemzetgyűlés mai ülését öt képviselő jelenlétében nyitja meg az elnök, majd megállapítja a határozatképtelenséget és az ülést felfüggeszti. Fél 12 órakor amikor már 59 képviselő van együtt — megválasztják titkos szavazással a kivándorlási tanács tagjait: *Bernoldk* Nándort, *Hegyeshalmy* Lajost, *Kenéz* Bélát, *Eörfly* Imrét, *Schandl* Károlyt, *Szily* Bálintot, *Ugron* Gábort és *Reök* Ivánt.

Az illetékek felemeléséről szóló törvényjavaslatot *Eörfly* Imre ismerteti kimerítően. A javaslatra szerinte már nagyon régen szükség van. A tőzsdebirósági illetékeket jelentékenyen fel kell emelni, mert a tőzsde az emelést elbirja.

Mielőtt rátérne a Ház az interpellációkra — *Haller* kultuszminiszter válaszol *Drózdny* Győzőnek a középiskolai felvételi vizsgálatok tárgyában tett multkori interpellációjára. Ez a vizsgálat — úgy mond — nem azt a célt szolgálja, hogy a zsidó növendékek igazságtalan elbánásban részesüljenek. A felvételi vizsgálat nem zár el senkit a tanulástól, mert akit ma nem vesznek fel a középiskolába, az mehet a polgáriba, ahonnan később bármikor átléphet a gimnáziumba. A rendeletnek nem volt más tendenciája, minthogy az iskolákba a helyes szellemet bevezesse és hogy csak alkalmas anyag kerüljön a felsőbb kiképzés

alá. — A választ *Drózdny* és a Ház tudomásul veszik.

Következnek az interpellációk. *Pallavicini* öngyófi, a katonatiszti igazoló eljárás ügyében intéz kérdést a honvédelmi miniszterhez.

Sreter honvédelmi miniszter: Az igazoló bizottságok úgy az aktív, mint a tartalékos tisztek ügyében három határozatot hozhatnak. Kimondhatják, hogy az illető igazolt, vagy igazolt, de a hadsereg részére nem kívánatos és végül, hogy további eljárás alá vonandó. A vörös hadseregben szolgáltakat illetőleg azt tartja a legfontosabb kérdésnek, hogy a főbűnösök vegyék el büntetésüket, ezeket feltétlenül el kell távolítani a hadseregből, azonban a kisebb bűnösöket, — akik csak kényszerűségből, vagy más okból teljesítettek szolgálatot — a jó útra kell téríteni és nem szabad bántani.

— Körülbelül 2000 aktív tiszt nincs még igazolva, a tartalékos tisztek közül pedig körülbelül még 21 ezer. Egy negyed év szükséges az igazolási eljárások befejezéséhez. Semmi szín alatt sem fogom tűrni, hogy meggyőződéses kommunisták maradjanak a hadseregben, de a pillanatnyilag meglévőket bántani nem engedem. A választ az interpelláló és a Ház tudomásul veszik, mire az ülés háromnegyed 2 órakor véget ért.

Nincs szó miniszterelnök-választásról.

Budapest, szept. 4. A M. T. I. jelenti: Egy reggeli lap azt a jelentést közölte, hogy *Teleki* Pál gróf miniszterelnök megválnál állásától és *Rubinek* Gyula kereskedelemügyi miniszter lesz a miniszterelnök.

Illetékes helyről e hírrel szemben kijelentik, hogy e híresztelés teljesen valótlan és hogy *Rubinek* csak *Teleki* betegségére vállalta a miniszterelnök helyettesítését.

Horthy Miklós kormányzó ma szárnysegéde *Görgey* százados kíséretében meglátogatta a Fásor szanatóriumban fekvő miniszterelnököt és hosszabb ideig időzött betegsége mellett.

Bottlik József beszámolója

Budapest, szeptember 3. *Bottlik* József a nemzetgyűlés alelnöke holnap Mezőcsátón és Mezőkövesden beszámoló beszédet tart, amelyre számos képviselő kíséri el.

Emich Gusztáv — berlini követ.

Budapest, szept. 4. *Horthy* Miklós kormányzó *Emich* Gusztáv rendkívüli követ és meghatalmazott miniszterhez a következő leiratot intézte:

— Kedves *Emich*! A magyar királyi külügyminisztérium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére Önt a berlini magyar királyi követség vezetésével megbízom. Budapest, 1920. szept. 3. *Horthy*.

Lengyel harctéri jelentés.

Varsó, szept. 3. A szeptember 3-i lengyel jelentés szerint a Suvalkiától Wlodawaig terjedő fronton a helyzet változatlan. Budieni lovassága ujabban érkezett gyalogság fedezete mellett gyülekezik. A gyalogság Budieni seregének vereségét leplezendő — a hrubieszovi szakaszon önálló támadást kezdett. A lengyelek e támadásokat véres harcok után visszaverték. *Lukacki* őrnagy csoportja elkeseredett harc után kiverte az ellenséget Belzből. Lembartól ke-

letré a lengyel szakaszokat a Bug és a Gnila—Lipa mentén többször megtámadták. Valamennyi támadást a kitünően működő tankok segítségével visszaverték. A Dnyeszter mentén kölcsönös felderítő tevékenység. Keletgaliciát — az északi szöglet kivételével — a lengyelek megtisztították az ellenségtől. Az oroszok megkezdték Bródy kiürítését. A Bródy és Tarnopol közti front is megingott. A foglyok száma és a zsákmány óriási.

Egymást áztatják a Tiszagyilkosok.

Budapest, szept. 4. A Tiszagyilkosság tárgyalásán ma Molnár Ferenc tanu kihallgatása után Sztanykovszky azzal a szenzációs bejelentéssel állott elő, hogy a tárgyalás első napján, amikor Dobó először vallott — Hüttnerrel az előszobában ült. Akkor megjelent Léval dr. védő ezt mondta Dobónak: „Dobó, vonja vissza a Lengyel Zoltánnak adott meghatalmazását, én szereztem négy tanut, akik a maga alibijét igazolják”. Dobó ekkor vissza is vonta a meghatalmazást s Lévaít bizta meg védelmével. Véleménye szerint Lévai kijelentése miatt tagadott az első nap. Dobó. Mindezeket azért mondotta el, mert a tanu (Molnár) vallomásából azt a gyant merítette, hogy hamis tanúzásra bujtatták fel.

Dobó: A végén akartam mindezt elmondani, de most elmondom. Mikor kimentünk a Roheim villába szemlére, akkor Sztanykovszky és Hüttner mellettem ültek és rábeszéltek, hogy ne valljak ellenük. Mikor pedig a Lovag vivóterembe mentünk szemlére, akkor azt mondták, hogy majd ott Hüttner beszél, én csak figyeljek és jegyezzem meg mit mond. Most legutóbb is, mikor a tárgyalási teremből kimentünk — Sztanykovszky odament Török ügyvédhez, — aki pedig nem is az ő védője — és azt mondta neki rám célozva: „Ezt a csirkefogót így meg úgy — majd megtaníjuk (Vágóhoz). Nem igaz? Tagadja le, hogy összebeszéltek!

Vágó: Az egyik nap odajött mellém Dobó és így szólt: „Nézd, te engem 10 éve ismeresz, miért monded azt, hogy többször látál a Gizella-téren?”

Léval dr.: Hangsúlyozza, hogy Dobónak — valahányszor vele beszélt — mindig a lelke kötötte, hogy csak az igazat vallja.

Ezután folytatták a tanukihallgatásokat. Pázmány Dénes volt képviselő elmondja, hogy Károlyi szándékosan tette tönkre az országot. Károlyit a francia kormány Bordeauxban pénzzel segítette.

Több jelentéktelen tanu kihallgatása után a tárgyalást felfüggesztették.

Az antant jugoszláv csapatokat akar küldeni az oroszok ellen.

Varsó, szept. 4. Minthogy a lengyel és az orosz kormányok véglegesen megegyeztek, hogy a tárgyalások színhelye Riga legyen — a lengyel delegáció a jövő hét keddjén, de legkésőbb szerdáján odautazik.

Varsói politikai körökben a békekérdést optimisztikusan itélik meg. Különösen azt tekintik a lengyel kormány békekészsége bizonyítékának, hogy **Dombszki** képviselő maradt meg a lengyel delegáció élén.

Francia diplomáciai képviselők ma azzal a kivánsággal álltak a jugoszláv kormány elé, hogy

a jugoszláv kormány az oroszok elleni harora azonnal 16 zászlóalj gyalogságot és megfelelő tüzérséget bocsásson rendelkezésre.

Belgrádi politikai körökben ez a követelés nagy kedvetlenséget idézett elő. Azt mondják, hogy Jugoszlávia a rokon Oroszország ellen nem kezdhet fegyveres intervenciót.

A francia kormány egyébként a lengyel— orosz kérdésben megváltoztatta álláspontját. Franciaország most Lengyelország függetlenségét, de az orosz polgárháború végét is akarja másrészt azonban nem hagyhatja cserben az antanthez hű maradt orosz szövetségeseit sem.

HIREK.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak a m. kir. belügyminiszter ural egyetértésben kiadott 437.143/25. 1920. sz. rendelete alapján ezennel elrendelem, hogy mindenki a birtokában levő összes puskákat, oltatólyokat, géppuskákat, fegyveralkatrészeket, töltényeket, kézigranátokat és robbantószerkeztet városokban a rendőrfőkapitányságnál, kis- és nagyközségekben a községi előljárásságnál e hirdetmény közzétételétől számított egy héten belül okvetlenül szolgáltatassa be.

A beszolgáltatás alul mentesek a tényleges tisztek és altisztek, a csendőrség, az államendőrség és pénzügyőrség tagjainak, az állam és magánerdészeti személyzetnek és a mezőőröknek szolgálati fegyverei.

Beszolgáltatás alól kivételnek azok a vadász és céllövő puskák, amelyekre vonatkozó tartási és viselési engedély már a tulajdonosok birtokában van. (Lásd a m. kir. földművelésügyi miniszter urnak a Budapesti Közlöny 1919. évi 178. számában közzétett 60381/II. B. I. sz. rendeletét.)

Katonai szolgálati puskákból (karabélyokból) átalakított golyós vadászpuskák a fentemlített tartási és viselési engedély ellenére beszolgáltatandók.

Ezek az utóbbi puskák a beszolgáltatásnál címmel és ismertető jellel látandók el.

Aki e hirdetmény közzétételétől számított egy hét múlva a beszolgáltatás alá eső fent megjelölt fegyvereket, lövészerkeztet stb. jogosulatlanul tart, eltitkol, vagy abban bárkinek segédkezik, amit azáltal is elkövet, ha a tudomására jutott ilyen fegyverekről, lövészerkeztet az illetékes rendőri hatóságoknak (városokban rendőrfőkapitányság, kis- és nagyközségekben a járási főszolgabíró) haladéktalanul jelentést nem tesz, a katonai büntető törvénykönyv 327. §-ba ütköző az állam hadiereje elleni büntetést követ el.

E büntett elkövetői azonnal le lesznek tartóztatva és felettük a törvény teljes szigorával a katonai bíróság fog itélkezni.

Büntetés: A kbtk. 328. §-a alá eső esetekben kötélt általi halál, a kbtk. 329. §-a esetén 10—20 évig terjedő súlyos börtön.

Mindazok, akik a polgári, vagy katonai hatóságokat elrejtett fegyverek nyomára vezetnek, az alábbi jutalomban részesülnek:

Géppuska után 2000 korona, géppuska alkatrész után a használhatóság mérvének megfelelő összeg, puska után 100 korona, katonai célra használható pisztoly után 50 korona, kézigranát után 5 korona, minden darab használható töltény után 20 fillér.

Szombathelyi katonai körletparancsnokság.

— Az új sajtófőnök — lapunk szerkesztőjéhez. Kozma széződés, a Magyar Távirati Iroda új vezetője hivatalbalépése alkalmából a következő sorokat intézte lapunk szerkesztőjéhez: Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Szives tudomására hozom, hogy a miniszterelnök ur Ó Nagyméltósága engem nevezett ki a Magyar Távirati Iroda vezetőjévé. Ebből az alkalmából Szerkesztő Urat szívélyesen üdvözlöm és kérem szives támogatását abban a munkában, amelyre vállalkoztam: hogy a keresztény és nemzeti Magyarország sajtójának felvirágoztatásához és megerősítéséhez minden erőmből hozzájáruljak. Magyarország újjáépítése meghozza a magyar sajtó renaissance-át is és amikor erről beszélünk, szakitanunk kell azzal az elavult felfogással, hogy Budapest az ország és hogy a főváros lapjai képviselik

kizárólag a magyar sajtót. A közel jövőnek be kell azt bizonyítani, hogy a vidéki sajtó erőben, erkölcsben és tisztult felfogásban vezető szerepre van hivatva. Munkásságomnak egyik irányító szempontja lesz az, hogy a vidéki sajtót érdeme és jelentősége szerint értékeljem. Fogadja Szerkesztő Ur kiváló tiszteletem kifejezését. Budapest, 1920. augusztus 24-én. **Kozma**, a Magyar Távirati Iroda vezetője.

— A nagykanizsai róm. kath. plébánia stóla-jegyzéke. A nagykanizsai plébánia hivatal mai naptól fogva a hivatalos és egyházi vonatkozású tényesedésekre nézve a következő időrendi és stólaris változásokat látja szükségesnek élelbeléptetni. A plébánia hivatalos órái felek részére naponként 9 órától 12-ig és délután 2—4-ig lesznek. Keresztelések kizárólag délután fél 3-tól 4-ig; avatások délelőtt fél 9-től 10-ig; esketések d. e. 11-től 12-ig; temetések délután 4—6-ig eszközöltetnek. I. Bármilyen anyakönyvi kivonat illeték 20 kor., családi értesítők annyiszor 5 kor., ahány egyén adatai kerülnek bejegyzésre. II. Keresztelés díja 10 kor., törvényteleneknél 20 kor., avatási illeték 5 kor. III. Egyszerű esküvő díja 40 kor., pluvialis (köpenyben) 80 kor., kántor orgonakiséréte 50 kor., orgonahasználat 20 kor., villanyvilágítás 20 kor., a főkapunál való bevonulás 20 kor. IV. Egyszerű gyermektemetés díja 30 kor., ebből a kántort 5 kor. illeti. Egyszerű felnőtt temetés díja 40 kor., ebből a kántort 10 kor. illeti. Palástos gyermektemetés díja 60 kor., ebből a kántort 10 kor. illeti. Palástos felnőtttemetés díja 80 kor., ebből a kántort 20 korona illeti. Hárompapos temetés díja 300 kor., ebből a kántort 80 kor. illeti. A temetéseknel esedékes kiskerülő 30 kor., ebből kántornak jár 10 kor. Három papos temetésnél kiskerülő 50 kor., ebből kántornak jár 10 kor. Hárompapos nagykerülőnél 60 kor., ebből kántornak jár 20 kor. Három papos temetésnél 80 korona, ebből kántornak jár 20 kor. **Misedíjak:** Csendes szentmise 20 kor. Énekes szentmise 40 kor., ebből kántornak jár 10 kor. Gyászmise kiskoporsóval 65 kor., ebből kántornak jár 15 kor. Gyászmise nagykoporsóval 80 kor., ebből kántornak jár 20 kor. Gyászmise három papal 300 kor., ebből kántornak jár 30 korona. Egyrészt a hívek belátására hivatkozva, másrészt a plébánia mostoha anyagi viszonyaira hivatkozva, kényszerül a plébánia hivatal ezen új illeték-megszabást fogantatosítani. **Plébánia hivatal.**

— Házasságszédelgő áldoktor a bíróság előtt. Skrabák Károlynak a sarkantus házasságszédelgő áldoktorának hónapokkal ezelőtt leleplezett üzelmei még élénk emlékeztetésben élnek a közönségnek. Skrabák szenvedélyes menyasszonygyűjtő volt s gyűjteménye számára az ország minden részében igyekezett több-kevesebb példányt szerezni. Lovagi volta azonban — amelyet külsőségekben nagyon is észrevehetővé tett — nem akadályozta meg abban, hogy a sors és a konjunkturák mostohaságai közepette menyasszonyai egyikének-másikának anyagi segítségéhez forduljon. A magát filozófiai doktornak és középiskolai, majd pedig zeneakadémiai tanárnak kiadó nőbarát végre is rajtavesszett manipulációin — egyik menyasszonya feljelentésére a rendőrség letartóztatta s azóta az ügyészség fogházában tölti sokoldalú vőlegénykedésének szomorú napjait. A királyi ügyészség most készült el az ügyben a vádirattal, amely kétrendbeli csalással és egyrendbeli sikkasztással vádolja Skrabákot. A vádiratot az ügyészség már megküldötte a törvényszék főtárgyalási elnökének, aki hír szerint e hónap végére már ki is tüzi a főtárgyalást az érdekes bűnügyben.

— Eljegyzés. Dr. **Guta** József nagykanizsai királyi ügyész eljegyezte özv. **Wittenbarth** Szilárdné, született **Angyal** Etelka urasszonyt Budapestről.

— A beiratások az új intézetekben. Az idén megnyíló intézetekben 3 napja folyik a beiratás, melynek eredménye ragyogóan illusztrálja, hogy mily nagy kulturális szükséglet töltene be ezek, a más városokban már régóta virágzó intézetek. Az első három nap beirási eredménye: zeneiskolában 104, az iparművészetiben 42, a leánygymnáziumnak csupán V. osztályába 22, — ami legjobban dokumentálja ezen iskola nélkülözhetetlenségét. E számok napról-napra növekednek.

Bizonyos, hogy a nyelviskolában lesz a leg-több hallgató, ahol már tavaly csupán két nyelvet több mint 300 hallgató tanult. Leg-kisebb az érdeklődés a kereskedelmi tan-folyam iránt. A beiratások 8-adjáig tartanak, naponként (ünneppnap is) d. e. 9—12-ig és hét-köznap d. u. 3—5-ig, a Kaszinó földszinti, az Ipartestület emeleti helyiségében, továbbá Kisfaludy-u. 4/B alatt. Többek érdeklődésére megemlítjük, hogy a zenéiskolában a heti 3 rendszeres órán kívül egy óra zeneelméleti és később egy óra (nem általánosan kötelező) zenetörténeti esztétikai előadásra is részt vesznek a tanulók, teljesen ez akadémiá tan-terve nyomán. A tandíj havonként 50 korona, haladóknak 60 kor. Az előadások 9-én kez-dődnek.

— Aki egy napig sem tud tisztességes ember lenni. Nagy Imre napszámokra, mint példára fog hivatkozni a nagykanizsai rend-őrség bünyügyi osztálya, valahányszor a szó-szoros értelmében vett „notorius“ bűnözőről lesz szó. Nagy Imre immár másodszor adta tanujelét, hogy 24 óráig nem bírja ki bűn-cselekmény elkövetése nélkül. Az apátlan, anyát-lan legény először a kommunizmus alatt tünt fel a kanizsai bünyügyi krónika látóhatárán. — Akkoriban az Uránia mozgóban volt alkalmá-zásban, ahol betört gazdája irodahelyiségében s onnan kisebb értéket képviselő tárgyakat vitt el. Ezért a bűnéért pár hónapi fogházat kapott, amelyet a tavasszal töltött ki. Amint elhagyta a fogházat, azonnal hozzálátott, hogy még eléggé üres priuszát újabb bűncselek-mények elkövetésével gazdagítsa. Még ki-szabadulása napján valami kisebb fajta csalást követelt el az Adler husfűstölde rovására s már aznap este ismét a rendőrség oltalma alatt állott. Akkor kapott hét hónapos fog-házbüntetését tegnap töltötte ki s hogy kö-vetkezetes ne legyen előéletéhez — még tegnap este betöréses lopás kísérlete miatt le-tartóztatta a rendőrség. Az ambiciozus bűnöző ugyanis kiszabadulása után azonnal a vasuti vendéglőbe ment, lejutott valahogyan annak pincéjébe, felfeszítette az egyik pinceszobát, amelyben konyakok, likőrök és buteliaborok állottak. Mindenekelőtt megivott egy három-decis üveg konyakot, majd vagy 15—20 üveget szépen összecsomagolt magának, hogy elvigye. Időközben azonban a konyak érez-tette hatását s az elővigyázatlan tolvajt ott a helyszínen elnyomta a buzgóság. Még aludt, amikor a vasuti vendéglő egyik alkalmazottja rálatált s rendőrnek adta át. A fogház ismét magába fogadta elválhatatlan lakóját.

— A kis csordás halála. Megitta már a Zala, hogy a múlt hónap közepe táján Ga-lambokon két csordásbojtár egy zsebkés fe-llett összeverekedett. A verekedés okául szol-gáló zsebkéssel azután az egyik suhanc, a 18 éves Mezei József oly állatias vadsággal vágta keresztül társának a nálánál jóval fia-talabb Szántó Jánosnak a torkát, hogy a gye-reket súlyos sérüléseivel a nagykanizsai köz-kórházba kellett szállítani. A szerencsétlen fiu szívós természete közel egy hónapig el-lenállott az egyre fenyegető halálnak — míg végre tegnapelőtt a súlyos sérüléseiből elő-állott vérmérgőzés megölte. Hulláját tegnap boncolták fel a törvényszéki orvosok. Mezei József ellen szándékos emberölés büntelte címén az ügyészség megindította a bünyvádi eljárást.

— Gyászrovat. Gyászlap tudatja velünk, hogy *bocsári Svastits* Hugó 81 éves korában Szentlislón birtelen halállal meghalt. A meg-boldogult sokáig Nagykanizsán lakott és a Báthory-utcában háza is volt, itt a társadalmi életben élénk részt vett, a politikai életben azonban nem szerepelt. Neje, szül. Vizlendvay

Victória halála után leányához, Sipos Károly-néhoz költözött Szentlislóra, hol a gazdál-kodásban segédkezett. Halála előkelő és ki-terjedt családot öltöztet gyászba. Temetése f. hó 3-án volt.

— Az Irodalmi Kör hangversenye. A nagykanizsai Irodalmi Kör szeptember 18-ikán a főiskolai hallgatók zenekarának közreműkö-désével nagyszabású hangversenyt rendez, melyen a Kör elnöksége minden érdeklődőt szívesen lát. A hangverseny után tánc követ-kezik.

— Egy déllivasuti főellenőr balesete. A szekesfehérvári déllivasuti-műhely indójában Hajnal Ferenc gyakornok a browningját próbál-gatta. Babrálás közben a revolver elsült s a golyó Klein Vilmos vasuti főellenőr térdét szétrombolta. A szerencsétlen embert amputálni kell. Állapota súlyos.

— Az új ecetárak. Az Országos Ár-vizsgáló Bizottság a 3% os ecetsav árát lite-renként 7 koronában, — 6%-os esenciáját 4 koronában állapította meg.

— Megverték a csöszöt. A cseréi szőlő-hegy gyümölcsösét utóbbi időben nagy elő-szeretettel keresték fel a kanizsai suhancok s kosárszámra lopkodták onnan a gyümölcsöt. Tegnap a hegypásztor rajtacsipelt egy ilyen háromtagú suhancársaságot, amelynek tagjai javában verték a fákról a gyümölcsöt. A vak-merő sihederek azonban — ahelyett, hogy a csösz figyelmeztetésére kerekét oldottak volna — nekiestek az öregnek és botokkal véresre verték. A virtuskodó legénykéket keresi a rendőrség.

— Tánciskola. Adorjáné M. Frida tánc-tanárnő 5-én, azaz ma vasárnap nyitja meg tánciskoláját a Polgári Egyletben. Gimnáziumi, kereskedelmi és polgári iskolai tanulóknak oktatás d. u. 5—7-ig, felnőtteknek este 8—10-ig. Egész külön tanfolyam kisgyermek-ek részére. Tandíj 200 korona.

— Ferenc Ferdinánd főherceg árvája férjhez megy. Bécsből jelentik: Szeptember 8-án tartja esküvőjét *Nostitz-Reinech* Frigyes gróf *Hohenberg* Zsófia hercegnővel, néhai Ferenc Ferdinánd főherceg leányával. A her-cegnő 20 éves.

(x) Jutta — szűkös büne, gyermekok átka című erkölcsdrámát mutatja be az Uránia hétfőn és kedden. — Ez a kiváló irányfilmet csakisafelnőttek tekinthetik meg. Páratlan játékaról ismert Napieraka és Bruno Decarli ebben a nagyszerű filmben igazán művészi játékot produkálnak.

APRO HIRDETÉSEK

Kádár segédek felvételnek állandó munkára Gutmann ecetgyárban Szombathelyen. — Nagykanizsán jelentkezni lehet Berger Mórnál Király-utca 43. sz. 3856

Kocsigyártó segédek munkára felvételnek kaptafa és sámfá készítő műhelybe Nagykanizsa, Kölcsey-ut 6. sz. 3857

AUTÓ 20 HP, 4 hengeres, 3 üléses Ford kocsi Bosch magnés gyújtással, gumikkal, ujonan fényező és javítva eladó. Megtekinthető Szépligetny kávésnál, Jánosváza. 3858

ELADÓ 1 meszing szalon-lusztor, egy antik-dasem garnitúra, valódi majolika, 6 személyre porcellán edény, egy 17 köteles új német lexikon. Cim a kiadóhivataltban. 3859

Magyar-utca 41. szám alatt két jómunkás olpász-segéd felvételtek. 3848

(x) Egy jó karban levő 3 és fél méter hosszú platókocsi rugó nélkül eladó. Megtekinthető a Nagy-kanizsai Patria Pótkévégyárnál. 3831

Egy jóházból való erősebb fiu flúzeres tanulónak fizetéssel felvételtek. Pfeifer Ignác, Király-u. 84. 3859

Falvakoláshoz szükséges elsőrendű román cement kis és nagymennyiségben kapható Sartory utódánál Nagykanizsán.

Tankönyvek a hivatalosan megállapított ára-kon. Továbbá iskolai füzetek, rajzszerkek, írászerkek, könyvestáskák stb. a legolcsóbb áron kaphatók: FISCHEL PÜLÖP FIAI könyv- és papíráruházában Nagykanizsán, Pö-ut Városház palota sarkon.

Nagyobb diák uri családnál teljes ellátást nyerhet külön szobával. Cim a kiadóban.

Ujonan épült modern ház

nagy kerttel, azonnal beköltözhető — eladó. Érdeklődni lehet Tárház-u. 13

Egy 6 HP. Schuttlerworth gőzlokomobil üzembépes állapotban eladó. Bővebb felvilágosítást Zárda-utca 5. sz. alatt. 3858

Ingatlanok adás-vétele!

Kisebb-nagyobb házak, nagy kertes házak, emeletes házak, olcsó kis házak, üzletházak eladók. — Két üzlet, két berendezett vendéglő bérlete átadó. Balatoni villák eladók.

SZIGRISZT LÁSZLÓ ingatlanfor-galmi irodája Kriály Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 285.

Gazdászok figyelmébe!

Nagyobb mennyiségű gyapju lőtakaró érkezett; ezek, valamint az állandóan nagy választékban raktáron levő férfi, és női gyapjuszövetek kaphatók:

Kirschner Mór — divatáruházában Nagykanizsa, Fő-ut 3. sz. — Telefon 243.

Keresünk megvételre egy 8 lóerős gőzlokomobil 1417

esetleg oséplőgarnitúrával együtt. Ajánlatok legkésőbb szeptember 5-ig be-adandók. Városi közellátási üzemek

Magbaváló szilvát!

minden mennyiségben napi áron vásárol a 3836

Szeszfinomító központi főzdéje Nagykanizsa Erzsébet-tér 12.

— Eredeti angol —
férfiszövetek
női kosztümkelmék és ruhaselymek nagy vá-lasztékban kaphatók — jutányos áron:
Kisfaludi és Krausz
„Arany Kakas” divatáruházában Nagykanizsán, Erzsébet-tér 21.
Telefon 374. 3801 Telefon 374.

Megérkeztek az őszi és téli modell kalapok és sapka-ujdonságok nagy választékban. Bársony alakításokat bécsi munkaerő készíti. Velur- és filc-kalapokat Bécsben átvásaltunk. — Egyben ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a következőkben: Férfi öltöny-szövetek, női kosztümkelmék óriási vá-lasztékban. — Schifon a legjobb minőségben. Nánking belső ágyhuzatra. — Fekete Clott Pongyolakelmék minden színben. — Kockás alj kelmék. — Dubl. flane sport-kabátok. Jó mosó krchanok. Színes pargetek 3820
és óriási választékban

Klein József és Testvére
Kazinczy-utca 3. szám.

Fedéllemez kátrány, firnis
KAPFATÓK:
Rechnitzer és Friedenthal
Király-u. 28. alatti raktárában.
3812

Árverési hirdetmény.

300 kg. romlott állapotban levő vegyes gyümölcsz egy ítéletben f. év szeptember hó 10-én d. u 2 órakor a kir. közjegyző közbenjöttével Nagykanizsán Király-utca 41. szám alatt

nyilvános árverésen

a legtöbbet ígérőnek eladatnak. — Árverezni szándékozik az árverés megkezdése előtt tartozni 3000 K. bánatpénzt letenni. Vevő a beígért összeget az árverés befejezése után nyomban lefizetni és az árut fentli szám alatt levő raktárból 24 órán belül elszállítani tartozik.

Dr. Elek Mór ügyvéd,
mint eladó megbízottja.

8854

VILAG nagyszínház

Szárvas szálloda. Telefon 74. sz.

Pénteken, szombaton és vasárnap

Garamszeghy Sándor remek műve a „Matyólakodalom” c. népszínműve után

A Délbáb — I. része: Parasztszület

magyar népdrama 4 felvonásban.

Főszereplők: Husznay Bella és Mészáros Alajos.

Hétfőn, kedden és szerdán

A VÉRŐ ARENA. — Spauyódráma 6 felvonásban

Előadások keddele hétköznapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünneppnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

TÁRSAT KERESÉK

nagyobb tőkével lakatos, kovács és bogárnarműhely létesítéséhez. Cím a kiadóban.

Házak eladását és vételét

a legelőnyösebben közvetíti a husz év óta fennálló, 3838

Acsél Ignác

pénzkölcsön- és ingatlanforgalmi irodája

Fő ut 8. : z. Törvényszéki legbejegyzett cég.

MAYER KLOTILD

gőzmosógára, Nagykanizsán

Főút: Hunyadi-utca 19. Gyűjtőtelep: Kazinczy-utca 8.

Hófehérre mos, fülkőfényesre vasal, fényez és vegyileg tisztít

Vidéki munkák is hetenkint pontosan elkészítetnek és elszállítanak.

URÁNIA mozgóképalota

Rozgonyi-utca 4. Telefonszám 289.

Pénteken, szombaton és vasárnap

Magyar film!

Várkonyi Mihály, Makay Margit, Fenyvesi Emil Szőreghy Gyula szereplésével.

A fekete tulipán

Dumas világhíró regénye.

Rendezte: Korda Sándor,

Előadások hétköznapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünneppnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Olcsó gyapjuposztót

áll módunkban a gazdák közönségnek szállítani!

Tekintettel a mintakészlet csekély voltára, minták csupán irodánkban tekinthetők meg. Megrendeléseiket járási bizományosaink és megbízottaink is felvesznek.

Vásárolunk: babot, borsót, lencsét, mákot, repcét, répát, tengerit, olajos magvakat, burgonyát, fát waggonba rakva, bármilyen mennyiségben tollat, rongyot, csontot.

Átvesszünk mint bizományos gyapjút, kisebb tételeket készpénzben fizetjük, nagyobb tételekre nagy előleget adunk, zsákokat azonnal küldünk. — Árúitunk: cukrot, só, petrolumot és zsákokat. Kérjen állami gépelekről, szerszámokról és eszközlekről stb.-ről ingyen árjegyzéket.

Bizományosaink: Hangya Szövetkezet Nagykanizsa, Hangya Szövetkezet Zalaegerszeg, Hangya Szövetkezet Letenye, Hangya Szövetkezet Lenfő, Hangya Szövetkezet Zalaszántó, Hangya Szövetkezet Sümeg, Hitelszövetkezet Zalaapát, Hitelszövetkezet Keszthely, Hitelszövetkezet Tapolca, Székességi Jászai kereskedő Nóva.

Zalavármegyei Szövetkezeti Árutorgalmi Részvénytársaság Nagykanizsa Fő-ut 8. I. emelet

Bazár-épület. (Sürgősségi: Futura.)
Telefonszám 123 Interurban. — 3814

FRANZ LAJOS ÉS FIAI

GŐZMALOM ÉS VILLAMOS ÜZEM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN.

Mérleg-kimutatása és zárszámadása az 1919—20. tizedik üzletévről.

Vagyon

Mérleg-számla

Teher

		K	f			K	f
Ingtalan és iparvágány		823 396	77	Részvénytőke		4,000 000	—
Király-utcai ingatlan		174 583	02	Óvadék		10 000	—
Gépek és berendezések		1,146 876	37	Munkások segélyalapja		6 631	10
Villanyberendezés és koncesszió		1,393 288	12	Hivatalnokok és szolgák nyugdíjalapja		111 693	75
Jéggyárberendezés		6 000	—	Fel nem vett osztalék		146 048	—
Szerszámok és felszerelések		14 606	02	Értékcsökkenési tartalékalap ... K 2,100 000—			
Ló és kocsik		15 000	—	az 1919/20. üzletévi átutalás „ 200.000.—		2,300 000	—
Anyag		374 583	50	Tartalékalap		162 034	12
Villanyfelszerelés és anyag		554 179	83	Adótartalékalap		75 000	—
Olaj és zsiradék		97 578	30	Elfogadvány		6,570 000	—
Tüzelőanyag		40 500	—	Nyereség: áth. az 1918/19. üzletévről K 24,151 91			
Zsák		259 520	50	az 1919/20. üzletév nyeresége „ 449 926 82		474 078	73
Gabona és élelmény		1,062 877	50				
Értékpapír		318 227	70				
Hadikölcsön		482 500	—				
Pénztár		367 263	17				
Postatakarékpénztár		67 419	68				
Adósok: pénzügyi betétek K 5,226 121 49							
egyéb adósok „ 1,390 363 73		6,016 485	22				
Biztosítási díj (előre fizetve)		40 600	—				
		13,855 485	70			13,855 485	70

Veszteség- és nyereség 1919. július 1-től 1920. július 30-ig.

		K	f			K	f
Általános üzleti költség		5 920 626	50	Nyereség: áthozat az 1918/19 üzletévről		24 151	91
Adó		57 914	76	Adómentes kamat		11 487	22
Értékcsökkenés		200 000	—	Az 1919/20. üzletév összkérsménye		6,616 980	86
Nyereség: áth. az 1918/19. üzletévről K 24,151 91							
Az 1919/20. üzletév nyeresége „ 449 926 82		474 078	73				
		6,652 619	99			6,652 619	99

Ezen mérleg-, veszteség és nyereség-számlákat a vállalat fő- és mellékkönyveivel összehasonlítottuk és azokkal mindenben megegyezőnek találtuk. Az igazgatóság. A felügyelő-bizottság.

Szerkesztőség:
Sugár ut 1. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

Előfizetési árak:

aholiban házhoz hordva, vidékre postai
szétküldéssel:
Egy hóra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fel évre . . . . . 130 korona
Égész évre . . . . . 250 korona

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomda telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Visszaköveteljük az osztrákoktól a Szent István és Mária-Terézia rendeket.

Budapest, szept. 6. A kormány az elmúlt napokban előterjesztést tett a kormányzóknak, hogy Bécsből a Szent István rend leváltárát Magyarországra visszazárltassa. A Szent István rend a volt monarchia rendjei közül az egyetlen, amely tisztán és kizárólagosan magyar.

Különös fontossággal bír még a mi szempontunkból a Mária Terézia rend, mert a nagy királynő által alapított rendnek nagy vagyona van s különösen a rend magasabb jelvényeivel járó gyémántok — amelyeket a tulajdonosok elhalta után mindig vissza kellett szolgáltatni — bírnak nagy értékkel.

A volt monarchia rendjeinek felosztása kérdésében a magyar kormány 50 százalékos likvidálást kíván elérni. Információk szerint e kérdésben az osztrák kormány ridegen elzárkózik és arra az álláspontra helyezkedik, hogy a volt monarchia minden rendje osztrák, sőt a Szent István rend magyar voltát sem ismeri el, azzal az indokolással, hogy Mária Terézia alapította. E rideg állásponttal szemben remélhető, hogy a likvidálást egy ez ügyben kiküldendő bizottság kedvezően fogja elintézni.

A földreform és a dohánytermelés.

Budapest, szept. 6. Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter a földbirtokreform kapcsán a tiratot intézett nagyatádi Szabó István földmivelésügyi miniszterhez, amelyben arra kéri, gondoskodjék a földbirtokreform keretében arról, hogy a nagyobb gazdaságok az eddigi keretekben tovább is folytathassák a dohánytermelést. Ennélfogva, hogy a dohánytermő területen és a vesé forgó szempontjából hozzá tartozó egész földterületen még belterjesebbé válják a gazdálkodás — a birtokokat a megváltás alól feltétlenül mentesíteni kell.

Ez a mentesítés természetesen azt a kötelezettséget vonja maga után, hogy az illető nagytermelők a mentesített területen továbbra is a régi mértékben tartoznak dohányt termelni, különben a kedvezmény azonnal megszűnik.

Ezzel a megköveteléssel a földbirtokreform — mondja a pénzügyminiszter — gyökeresen megoldandó a dohánytermelés válságos helyzetét és hozzájárulna annak fellendítéséhez, míg a földbirtokreform alapelvei semmiféle sérelmet nem szenvednének. Ez intézkedéssel a dohány ismét könnyen kiviteli cikké válhatnék s valutánk alakulását óriási módon előmozdíthatná.

A bolgár miniszterelnök Bécsbe megy.

Bécs, szept. 6. Sztambulinszky bolgár miniszterelnök a bukaresti tárgyalások befejezése után még e hó folyamán Bécsbe érkezik, hogy az itteni kormánnyal közelebbi érintkezésbe lépjen.

A „Mittagspost“ értesülése szerint a tárgyalások azokkal a balkáni törekvésekkel vannak összefüggésben, amelyek arra irányulnak, hogy a balkáni nemzeteket egy blokba tömörítsék. E törekvések megfelelnek annak a célnak, amely a „kisantant“ megalakulására vezetett. — Sztambulinszky Bécsből minden valószínűség szerint Prágába megy, a tárgyalások ottani folytatására.

A lengyel—orosz helyzet.

Bécs, szept. 6. A „Morgen“ jelenti Baseltől: Varsói szikratávirat szerint az oroszok azonnali fegyverszünetre hajlandók. A lengyel—orosz határ megállapításánál semmiféle nehézségre nem számítanak.

A rigai tárgyalások a jövő hét szerdáján, vagy csütörtökén kezdődnek meg. Eredményük először fegyverszünet lesz, majd rövidesen megkötik a békét. Remélik, hogy a keleti harctéren a vérontás a jövő héten megszűnik.

Sebastopol, szept. 6. Wrangel tábornok csapatai Alexandrov irányában ellenoffenzívát kezdtek. A Dnyeper alsó folyásánál sok foglyot ejtettek és nagy hadianyagot zsákmányoltak.

Varsó, szept. 6. Harctéri jelentés szeptember 5-ről: Bresztlitovszk mellett váltakozó sikerrel folynak a harcok. A Bug mentén Hrubicovtól délre és nyugatra makacs harc folyik. Halics környékén harcolva közeledünk a város felé.

London, szept. 6. A „Daily Telegraph“ jelenti, hogy Wrangel csapatai a vörös csapatokat a Dnyepertől nyugatra körülférték.

Friedrich és a honvédelmi minisztérium lakáspere.

Budapest, szept. 6. A lakbérleti bíróság ma folytatta annak a pernek a tárgyalását, amelyet a honvédelmi minisztérium indított Friedrich István ellen Attila-körut 4. szám alatti lakásból való kiköltötés céljából. A bíróság meghozta ítéletét, amely a honvédelmi minisztériumot keresetével elutasította.

Az írdokolás szerint a zárlati bizottság tényleg bérbeadta Friedrichnek a lakást s Friedrich annak lakbérét november 1-éig ki is fizette. Megállapította a bíróság azt is, hogy ebben az ügyben a honvédelmi minisztérium feperesként nem is szerepelhet, mert a nemzeti palota és a hozzá tartozó épületek a pénzügyminisztérium rendelkezése alá tartoznak.

A miniszterelnök állapota.

Budapest, szept. 6. A M. T. I. jelenti: Teleki Pál gróf miniszterelnök ma elhagyta a Fasor szanatóriumot és hazatért lakására, ahol teljes felgyógyulásáig ápolni fogják.

Razzia a tőzsde körül.

Budapest, szept. 6. A mai tőzsdezárlat után nagy riadalom keletkezett, mert a rendőrség elzárta a tőzsde előtti teret és a kurzusra váró tömeget bekísérte. A tömeg között volt állítólag több tőzsdetag is, akik az irodából akartak a tőzsdére átmenni.

Egy rendőr bement a tőzsde épületébe is és onnan egy Fehér nevű tőzsdettagot bekísért.

A polgári iskolai tanárképzés módosítása.

Budapest, szeptember 6. Haller István kultuszminiszter egyik legutóbbi beszédében úgy intézkedett, hogy a polgári iskolai tanárképzés az eddigi két szakcsoport helyett három szakcsoportban történjék. A három szakcsoport: a) magyar nyelv és történelem; b) földrajz, természetrajz, vegytan; c) matematika, természettan és vegytan. Ezekhez járulnak a német, ének és testgyakorlás, mint választható tárgyak.

Az a) csoport tagjai a közgazdasági és társadalmi, a b) csoport tagjai az élettudományok és egészségügy tanítására is szereznek majd képesítést. Mindezen tárgyakat egyszerre hallgathatja.

egészségtan ismeretek tanítására is szereznek majd képesítést. Mindezen tárgyakat egyszerre hallgathatja.

A polgári iskolákban az 1918. évi új tanterv szerint a mezőgazdasági és ipari ismereteket is tanítják. Most a miniszter arról is gondoskodik, hogy a jelöltek ezekben a tárgyakban is előkészüljenek.

A kézmunka tanításában ugyanez történt.

Az új rend a folyó évben, az első évfolyamon már életbe lépett. Az új tárgyakat — az etikát és a földrajzot — azonban már most kötelezővé tette a miniszter II. és III. évfolyamokon is.

Árpád-ünnep Pusztaszeren.

Budapest, szept. 6. Tegnap tartották meg Pusztaszeren a szokásos Árpád-ünnepséget, amelyen ez alkalommal a főváros nevében Buzáth Károly tanácsnok, Szeged nevében pedig Balogh Károly tanácsnok jelent meg.

HIREK.

Szenzációs események Szerbiában.

(A Zala eredeti tudósítása.) Szerbiában most folynak a községi választások. Az eddigi eredmények óriási meglepetést hoztak, amenyiben harminchét helyen a dinasztia-ellenes elemek kerültek fölül. Belgrad új polgármestere nem akarta a Karagyorgyevicsekre az esküt letenni. Csak hosszas meggyőzésre változtatta meg elhatározását, de kijelentette, hogy az esküt nem tartja magára kötelezőnek. Székfoglalójában energikusan követelte, hogy a megszállott idegen területeket a kormány haladéktalanul ürítse ki, mert Szerbia nem élhet ellenséges viszonyban szomszédaival. A dinasztia-ellenes elemek fölülkerekedésének tulajdonítható, hogy a szerb hivatalos politika Magyarországgal szemben legújabbán sokat engedett merevségéből.

— **Új gyorsvonat a délviasuton.** A délviasut nagykanizsai állomásfőnökségének közlése szerint az eddig Budapest—Nagykanizsa között szombaton és hétfőn közlekedő fűrdőexpresszvonatok e hó 9-től kezdve elmaradnak. Ezzel szemben ugyancsak e hó 9-től kezdve minden csütörtökön egy új gyorsvonatpár fog közlekedni Nagykanizsa és Budapest között. Az új gyorsvonat csütörtök reggel 5 órakor indul Nagykanizsáról I., II. és III. osztályú kocsikkal és délelőtt 10 órakor érkezik Budapestre. Ugyanez a gyorsvonat délután 5 óra 10 perckor indul Budapestről és Nagykanizsára este 10 óra 28 perckor érkezik. Az új vonattal erősen megjavítja Budapesttel való közlekedésünket, mert lehetővé teszi, hogy a közönség a Nagykanizsa—Budapesti utat oda-vissza egy nap alatt tehesse meg.

— **Változások a szombathelyi rendőrkörletben.** A belügyminiszter Tessényi dr. rendőrkapitányt Szentgothárdról Szekszárdra, Rácz Kázmér fogalmazót Savanyukútra helyezte át. A szentgothárdi rendőrkapitányság vezetésével Liedemann Hugó kapitányt bízták meg.

— **Halálhír.** A magyar arisztokrata-világ egyik legrokonszenvesebb tagja, gróf Keglevich Béláné hirtőn a Keglevich-család somogyzentmiklósi kastélyában elhalálozott. Gróf Keglevich Béláné a nagy magyar asszonyok közé tartozott. Rendkívüli képességei és műveltsége révén a legmagasabb politikai körökkel is érintkezésbe jutott és állandóan nagy érdeklődést tanúsított a közügyek, helyesebben az országos ügyek iránt. Halálának oka is ebben keresendő. A kommunizmus idején az ország sorsa különösen bántotta, mint másokat; a hazafias aggodásban erős szervezete fölülkötött, azervi szívbajt kapott s hosszabb betegkedés és egy napig tartó agónia után az ölte meg-lejáva: 53 éves korában. Csütörtökön délután 3 órakor helyezik örök nyugalomra a szentmiklósi kastély parkjában.

Memento Muraköz!

— **Akik nem fogadták el a kinevezést.** A szombathelyi kerületi főkapitányság, — ahova Nagykanizsa is tartozik, — egész sereg jogvégzettséghez kötött rendőrtiszt: állásra hirdetett pályázatot. Jelentkezés szép számmal volt s így a kinevezések zavar nélkül megtörténtek. Mikor azonban az állás elfoglalására került a sor, — a kinevezettek harminc százaléka *lemondott*. Az indokolás általában az, hogy a fizetésekből nem lehet kijönni. Hát bizony, ebben van is valami!

— **Veni Sancte a gimnáziumban.** Tegnap folyt le a nagykanizsai főgimnáziumban nagy ünnepélyességgel az idei tanév megnyitása. Fél kilenc órakor szent mise volt a felső templomban, amelyet Eberhard Béla igazgató pontifikált. Utána az intézet tornatermében felolvasták a tanulóknak az intézet szigorított fegyelmi szabályzatát, majd Eberhard igazgató intézett lelkes buzdító beszédet az ifjúsághoz. Az intézetben ma már megkezdődik a rendes oktatás.

— **A tűzifa árának megállapítása.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli a kormány rendeletét a hűtőszigetelés igénybe nem vett tűzifa legmagasabb áráról. Eszerint a tűzifa az alábbi árak határain belül adható el: Kemény hasáb tűzifa köbméterenként 305 korona, vegyes tűzifa 300 korona, lágy hasáblombfa 230 korona, vékony dorong lombfa 200 korona, luc és jegenye fonyó hasábfá 250 korona és egyéb fenyőfajta 230 és 200 korona között. Kimondja végül a rendelet, hogy a városokba, vagy egyéb lakott helyekre beérkező tűzifa 50 százalékát az illetékes közigazgatási hatóság jogosult a közszükségletek kielégítésére igénybe venni.

— **Szüreti mulatság.** A Katolikus Legényegylet szeptember 12-én jótékony célú szüreti mulatságot rendez a Polgári Egylet nagytermében. A mulatság iránt, amely délután 4 órakor nagyszerű főlvenculással kezdődik, — városszerte nagy az érdeklődés.

— **Az osztálytársak kegyelme.** A hetekkel ezelőtt oly tragikus körülmények között elpusztult Plosser Lajos gimnáziumi tanuló sírjánál vasárnap délelőtt Vegle Károly tanár vezetésével megjelentek egykori osztálytársai, a gimnázium VIII. osztályának tanulói a kegyelettel adóztak elhunyt osztálytársuk emlékeztetőnek. Az osztálytársak koszorúját Hajdu György tanuló helyezte szílvhez szóló szavak kíséretében a sírra.

— **Hadifoglyainkért.** Malin Odön kereskedő hadifoglyaink hazaszállítása céljára szerkesztőségünk útján 20 koronát adományozott.

— **Megszűntetett internálás.** Földes Miklós polgári iskolai tanár, volt tanügyi biztos tudvaleg a zalaegerszegi fogolytáborban volt internálva, ahonnan a napokban a belügyminiszter rendelkezése alapján szabadon bocsátották. Földes — szabadulása után — állítólag külföldre távozott.

— **A közönséget ismételten figyelmeztetjük,** hogy löfegyverét a vasárnapi főhívás értelmében mindenki szolgáltassa be, mert az ellenszolgálatok halálbüntetés, vagy enyhébb esetben 10—20 évi fegyház vár.

— **Keresik a szükségpénzeket.** Emlékeztet még, hogy a háború és a forradalmak előtt beállt aprópénzhiányon egyes városok és vállalatok akként segítettek, hogy szükségpénzeket készítettek. Mindenféleképpen szerencsés vállalkozás volt ez, mert részben segített a közönségen, részben a nagyarany elválódások következtében csinos summákat nyertek egyes városok kasszái. A szükségpénzekre a jövőre még csak ezután következik, mert a külföldi gyűjtők nagy mennyiségben keresik a különböző fajtáknak naponként jegyzett árfolyamok vannak. Az árfolyamok folyton emelkedésben vannak s különösen hivatásos svájci gyűjtők a névértéket jóval fölül fizetik. Nagykanizsán ilyen szükségpénzt egyedül a Fischel Fülöp Fia és a Szabó Antal cégek hoztak forgalomba. Kár, hogy a város is meg nem cselekedte.

— **Szomorú időjárás.** Az időjárás ismét rácafolt a kalendárium-csinálókra. A „százszentendős jóvendőmondó” szerint hosszú, meleg ősznek kellett volna jönnie s ehelyett immár hetek óta gomolyognak ólmos felhők az égen. Napjában több ízben is megerednek az ég csatornái, mértelenül kárukra a gazdáknak. Nem lehet a takarmányt betakarítani, a krumpli már rothad s a kukorica nem tud beérni. Óriási baj, hogy az őszi földmunkák késnek. A hozzáértők szinte katasztrófálisnak tartják az őszi esőzés abnormális váltát. A legszomorúbb a dolokban az, hogy az ország többi részében is hasonló időjárás uralkodik.

(x) **A Dunántuli kimagasló eseménye** az a filmbemutató, amely ma kedden és holnap szerdán lesz a „Világ” mozgóban. Az idei őszi szezon attrakciói közül minden kétséget kizárólag a „Vérző arena” című nyeri el a babért. Ez a film az izgalmas netovábbja s nem csoda, ha a „Világ” pénztáránál valóságos népvándorlás van. Ezen filmet fiatalok is meglehetik.

(x) **Csak felnőttek** nézhetik meg az Urániában bemutatásra kerülő irányfilmet. Cím: *Jutta — a szülők büne — gyermekek átká.* Ezen mesés darabot ne mulassza el senkinek megnézni. Ugyancsak a világhírű *Ravengár* amerikai Pathé filmet, mely IV részből áll. Erre a kétép kalandorregényre már számos előjegyzés eszközöltetett.

(x) **Amatőrök!** Fényképezési cikkeket, lemezeket, másolópapírokat, előhívó aranyfűrdőt, színezőket és egyéb vegyszereket a legolcsóbban beszerezhetik *Szabó Antal* fényképezési szaküzletében.

TÖZSDE.

Budapest, szeptember 6. A valutapiac változatlanul szilárd.

Valutapiac: Napoleon 827, Font 800, Dollár 258, Frank (francia) 1730, Márka 510, Lira 1101, Rubel 328, Lei 585, Szokol 417, Frank (svajci) 4150, Dinár 900, Korona-dinár 985, Bécsi 09, Ezüst ára 10.5. Léva 470.

Értékek: Ipar —, Hatal 072, Agrár —, Magyar hitel 1681, Magyar Bank —, Forgalmi —, Lesszámítóló 760, Osztrák hitel 396, Magyar-Olasz 431, Konkordia —, Gizella —, Beocsini 4350, Altalanos szén 7030, Szászvári 3100, Salgótarjáni 6458, Urikányi 4850, Rima 3430, Schlick 790, Nasici 12575, Danica 4'00, Klotild 2450, Adria 13900, Atlantika 5000, Ingatlan —, Jelzálog 477, Kereskedelmi hitel —, Kereskedelmi Bank 6690, Drasche 1770, Guttman 4475, Olaj —, M. Cukor 11925.

(x) **Petroleum és Ingkő.** Elsőrendű fehér galicai petroleum és a legjobb marosújvári szappanfőző sződa nagyban és kicsinyben VALICS és DEUTSCH fűszer kereskedésében Nagykanizsán kapható.

APRO HIRDETÉSEK

Falvakoláshoz szükséges elsőrendű román cement kis és nagymennyiségben kapható Sartory utójánál Nagykanizsán.

Egy 3 számú Wertheim-Kassa és egy Reichert-féle mikroszkop 50—650-szeres nagyítással eladó. Cím a kiadó-hivatalban. 3867

Egy jó fejű fajkoska eladó. Csengery-ut 97. sz. Bódy. 3865

Keresünk megvételre egy 8 lóerős

gőzlokomobilt

esetleg **cséplőgarnitúrával** együtt. Ajánlatok legkésőbb szeptember 5-ig beadandók. **Városi közellátási üzemek**

— Eredeti angol — férfiszövetek

női kosztümek és ruhaselymek nagy választékban kaphatók — jutányos áron:

Kisfaludi és Krausz
„Arany Kakas” divatruházában
Nagykanizsán, Erzsébet-tér 21.

Telefon 374. 3861. Telefon 374.

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos áron. Gyűjtőtelep **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dušan felszerelt kész férfi, flu és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfiöltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készítünk jutányos áron. Szíves párfogást kér:

Dunántuli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.

— Magbaváló —

SZILVÁT

waggonrakományban minden mennyiségben vásárolok

Levélcím: **Pollák M. Emil**

Távirati cím: 3864

Termény Nagykanizsa.

VILAG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz

Hétfőn, kedden és szerdán

A vérző Arena

Szenzációs spanyol dráma, 6 felvonás.
Főszereplő: Don Pedro, De Saavedra és Theodora Delorosa — a madridi királyi opera tagjai.

Amit az erdő mesél (I. és II. rész)

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Ingatlanok adás-vétele!

Kisebb-nagyobb házak, nagy kertes házak, emeletes házak, olcsó kis házak, üzletházak eladók. — Két üzlet, két berendezett vendéglő bérlete átadó. Balatoni villák eladók.

SZIGRISZT LÁSZLÓ Ingatlanforgalmi irodája
Ernyei Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 285.

URANIA mozgóképalota

Rozgonyi-utca 4. Telefonszám 289.

Hétfőn és kedden

Csak felnőttek részére! Jutta (Szülők büne. Gyermekek átká.)

Erkölcrajz Páris fertőjéből.
Főszereplő: V. Napierska.

Jön! Ravengár. Jön!

Jegyek már nagy számban előjegyzésben.

Előadások hétköznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Eladó 1 komplett ebédlő és 1 komplett hálószoba

bútor, valamint különféle háztartási tárgy. Király-u. 28. Csak délutánonként.

Balatonmenti — somogy megyei 1000 magyar holdas birtok

melyből 450 hold prima szántó, őszi vetésekkel és szántásokkal 1921. április 1-től **bérbeadó.** Felvilágosítást: **Dr. Basch Loránd ügyvédi irodájában.** BUDAPEST. V. Balaton-u. 2.

Magbaváló szilvát!

minden mennyiségben napi áron vásárol a

Szeszfinomító központi főzdeje Nagykanizsa, Erzsébet-tér 12.

Tojást, babot, horsóit, lencsét, diót, mákot és egyéb élelmiszereket minden mennyiségben

készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság

Nagykanizsa, Csengery-ut 6.

Telefon 59. sz. — Távirati cím: TRANSBANUBIA

3817

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
helyben kézhez hordva, vidékre postal
székküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fél évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 253 korona
Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A csehek meg akarják akadályozni a Habsburgok visszatérését Ausztriába.

A román király visszautasította Beneschék ajánlatát. — A csehek a magyar-román orientálódása ellen.

Budapest, szept. 7. A „8 Órai Ujság” írja: A cseh politikai körök már régebb óta bizonyos nyugtalansággal szemlélik a német-ausztriai közvélemény alakulását és úgy látják, hogy Németausztriában az utóbbi időben észrevehető a monarchista eszmé-áramlat megerősödése, mely a Habsburg ház restaurálásának gondolatától sem idegenkedik.

Meggondolva már most, hogy a Habsburg dinasztia esetleges visszahelyezését a trianoni békeszerződés intézkedései sem zárják ki — a csehek aggodalommal néznek az ilyen politikai szituáció bekövetkezhetőségének lehetősége elé.

Itt keresendő a románokkal való tárgyalások háttere. Benesch oly megállapodást szeretett volna létesíteni Bukarestben, amely-nél fogva a románok tárgyalni fognak a csehekkel s kötelezik magukat arra, hogy szükség esetén fegyveresen is megakadályozzák azokat a törekvéseket, amelyek egy későbbi időpontban magyar részről, a volt uralkodó család esetleges visszahelyezésére

irányulnak. Ezzel szemben a csehek kötelez-
nek magukat arra, hogy magyar-román orien-
tálódás esetén a kiegyenlítő magyar-román
politika útjait egyengetni fogják.

A cseh politikai körök azonban rosszul
számítottak, mert minden ilyen megegyezésre
irányuló törekvés a román kormány, de külön-
ösen a román király részéről a leghatáro-
zottabb visszautasításra talál.

Szükszavu távirat — amelyben *Avarescu*
a cseh román megegyezés létrejöttét tagadja
— világosan mutatja a cseh politika bukasát.

Hogy a román kombináció meggyűlö-
sával a cseh külpolitikusok régi politikája dőlt
meg — mutatja az a körülmény, hogy most
egy éve, amikor a román politikában észlel-
hető volt bizonyos áramlat, amely igyekezett
keresni a magyarsággal való érintkezést —
éppen Benesch párisi instrukciói hiúsították
meg még a tárgyalások megkezdésének lehetősé-
gét is, nehogy oly megegyezés jöjjön létre
a magyarok és románok között, amelyben a
csehek törekvései számításán kívül maradnak.

Reformok az igazság- ügy terén.

Módosítják a büntető törvénykönyvet, a kereskedelmi és ipartörvényt. — Törvényjavaslat a szerzői jog védelméről.

Budapest, szept. 7. Az igazságügymi-
niszterium munkaprogramjáról, azokról a fon-
tos igazságügyi törvényjavaslatokról, amelyek
most készülnek a miniszteriumban s rövidesen
a nemzetgyűlés elé kerülnek. — *Tomcsányi*
Vilmos Pál dr. igazságügyminiszter egy újság-
író előtt a következőket mondta:

— Az igazságügyminisztérium részéről
ezidő szerint csupán az állam és a társadalom
hatályosabb védelméről szóló törvényjavaslat
szerepel a Ház előtt. Az igazságügyi bizottság
rövidesen le fogja tárgyalni a javaslatot és így
az még e hónap végén a nemzetgyűlés plé-
numa elé kerülhet.

— A készülő törvényjavaslatok közül
egyike a legfontosabbaknak a büntetőtörvény-
könyv, valamint a kereskedelmi törvény mó-
dosításáról szóló.

— A gazdasági és üzleti életben jelent-
kező visszaélések megszüntetése érdekében
és a keresztény nemzeti életfelfogás tisztultabb
eszméinek megfelelően a szövetségi ügyet
is fejleszteni kívánjuk és ezzel szorosan ösz-
szekapcsolódik a büntetőtörvénykönyv, vala-
mint a kereskedelmi és hiteltörvények revi-
ziója is.

— Előreláthatólag még e héten benyújtom

a nemzetgyűlésnek a bünyádi eljárás és a
polgári perrendtartás egyszerűsítéséről szóló
törvényjavaslatot.

— Még a forradalom előtt elkészült a
szerzői jogról szóló törvényjavaslat, azonban
már nem kerülhetett a törvényhozás el. Ez
a régi javaslat most némi módosításra szorul,
amely után azonnal benyújtom a nemzetgyű-
lésnek.

— Az igazságügyi reformok terén nem
járhatunk el mindenütt törvényhozási úton és
egyes kérdéseket kénytelenek vagyunk rend-
letekkel szabályozni.

— Az igazságügyminisztérium jelentős
mértékben foglalkozik azon közjogi követel-
mények teljesítésével, amelyeket a forradalmak
változásai idéztek elő. Ezért tanulmányok
folynak a szükségessé vált alkotmányjogi
kérdések megoldására.

A Tisza tárgyalás.

Budapest, szeptember 7. A Tisza-bün-
per tárgyalásában a haditörvénytörvényszék a bizo-
nyítási eljárást befejezte és két napi szünet
után holnap a perbeszédre kerül a sor.
Azután pár nap alatt meglesz az ítélet.

Égnek az orosz erdők.

Bécs, szept. 7. A „Mittagspost” jelenti
Baselből: A „Nazional Zeitung” jelenti Helsin-
gersből: Finnországban nagy füstfelhők lepik
el az égboltot, amelyek orosz erdőégekéből
származnak. A füst oly sűrű, hogy helyenként
a napot is elsötétíti.

Nem Buza Barna alapította a Területvédő Ligát.

Budapest, szept. 7. A M. T. I. jelenti:
A Területvédő Liga a következő sorok közzé-
tételére kérte fel a Magyar Távirati Irodát:

— A Károlyi kormány volt földművelési
minisztere, *Buza Barna* a Tisza-perben tett
vallomásaiban azt állította, hogy a Terület-
védő Ligát ő alapította. Ez nem felel meg a
tényeknek. A Területvédő Liga alapítása a
forradalom utáni napokban egy értekezleten
történt, amelyen az „Uj Nemzedék” szerkesz-
tőse és a magyar jogász és sportegyletek
vettek részt.

Ezen az értekezleten a Liga jelenlegi
alelnöke, dr. *Ajay József* indítványára hatá-
rozták el a megalakulást. A Liga megalakulá-
sakor titokban alapjából nagy összeget adott
át bécsi embernek. *Buza Barnával* azonban
semmiféle összeköttetésben nem állott, sőt
egy tanulmányának kiadását, mert Jászi esz-
méit hangoztatta benne — éppen ezért
megtagadta.

Hétfőn kezdődnek a rigai békétárgyalások.

Bécs, szept. 7. A „Mittagsjournal”-nak
jelentik Berlinből: Londoni kormánykörök-
ben azt mondják, hogy a lengyel—orosz
békétárgyalások hétfőn kezdődnek Rigában.

Koppenhága, szept. 7. A „Berlingske
Tidende” varsói tudósítójának jelentése szerint
Budieninek sikerült seregét a Bugon átvezetni.
Lembergnél a bolsevisták kisebb harcok kö-
zepette vonulnak vissza.

A korona zürichi árfolyama.

Budapest, szept. 7. A magyar koronát
ma Zürichben 240-en jegyezték.

A corki polgármester éhség- sztrájkja.

Rotterdam, szept. 7. Luzerni jelentés
szerint *Lloyd George* a newyorki polgármes-
ter azon kérelmére, hogy a corki polgármestert
engedje szabadon, — udvariasan kijelentette,
hogy a bíróságok, hatáskörébe nem avatkoz-
hatnak bele.

TÖZSDE.

Budapest, szept. 7. Erős forgalom mellett ma igen
szilárdan indult meg ma a tőzsdén az üzlet. Nagy tételek
jelentékenyen a tegnapi árnívó felett cseréltek gazdát.

Értékek:		Magyar-Olasz	442
Magyar hitel	1715	Guttman	4450
Osztrák hitel	925	Dapica	4600
Kereskedelmi bank	9700	Klotild	2470
Magyar bank	—	Salgótarjáni	6575
Leszámloló bank	770	Atlantika	5400
Agrár	—	Valutapiac:	
Főbank	—	Napoleon	832
Forgalmi	—	Pont	912
Konkordia	—	Dollár	259.5
Gizella	—	Márka	517
Beocsáni	4380	Frank	1755
Drasche	1800	Lei	581
Általános közszén	6075	Svájci frank	4250
Rima	3470	Lira	1100
Schlick	790	Rubel (Romanov)	327.5
Adria	14000	Szokol	415
Urkányi	4920	Koronás dinár	1000
Natoci	12750	Dinár	—

Kanizsa-megye.

Nagykanizsa, szept. 7.

Ugy halljuk, hogy a belügyminiszteriumban Magyarország új közigazgatási beosztását tervezik. Egyes megyéket állítólag kettéosztanak, másoknak a területéből elvesznek, hogy a kisebbekhez csatolják. Erre a hírre Kecskemét már mozgalmat is indított, hogy Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye kettéosztása esetén ő legyen az új megyei székhely. A hatalmas kiterjedésű Zalavármegye is aligha kerülheti el a megosztást. Hisz tudjuk, hogy a megyei székhely, kedvezőtlen fekvése miatt mily nehezen közelíthető meg, a távoli vidékek lakossága a rossz vasuti összeköttetések miatt mily nagy nehézségekkel közelítheti meg Zalaegerszeget. Viszont mi kanizsaiak azt is tudjuk, hogy városunknak és messze környékének évtizedes kívánsága, hogy Nagykanizsa megyei székhely legyen. Az új Kanizsa-megyét a régi Zalából és a szintén nagy Somogyból lehetne megalkotni. A dél-somogyiaknak is ez a kívánságuk, mert szinte abszurdum, hogy a Kanizsával majdnem összenőtt Somogyszentmiklós, Bagola és Sánc lakosságának, ha hivatalos dolga akad, részben Csurgóra, részben Kaposvárra kell utazniuk, mikor minden érdekszál Kanizsához fűzi őket; mikor a kanizsai törvényszéken, járásbírószágon, főszolgabírószágon és adóhivatalnál minden idővesztés nélkül elintézhethetnék dolgukat. A vörös uralom idején Zalamegyéből és Somogy egy részéből megcsinálták Alsó- és Felsőzalamegyét. De akkor e megosztás egyetlen ember hatalmi hóbortját szolgálta s a területi beosztásnál éppen nem a közönség érdekeire voltak tekintettel. Bármennyire szívünkön viseljük is a megye megosztás kérdését, örülünk neki, hogy a vörösök torzalkodását megszüntették. Azonban abból a tényből, hogy a vörösök már egyszer a kettéosztást megcsinálták, — nem az következik, hogy a kérdéshez többé hozzá ne nyuljunk, hanem az, hogy a célszerűségi követelmények szigorú szemmel tartásával, a közönség érdekeinek megfelelően csinálják meg Kanizsa-vármegyét, amely nem a vörösök találmánya, hanem a félvármegye népének réges-régi forró vágya. Az érdekelt területek nemzetgyűlési képviselői elévülhetlen érdemeket szereznek maguknak, ha a kérdést az illetékes fórumok előtérre hozzák s megvalósulását kieszközlik.

Szüreti mulatság. Lapunk tegnapi számában már jeleztük azt a nagyszabású mulatságot, melyet a Kath. Legényegylet fog rendezni vasárnap, szept. 12-én a Polgári Egylet nagytermében. A fiatalság, mely csak hírből ismeri a szüreti mulatságot — a legutolsó 1913-ban volt — nagy lelkesedéssel készülődik ezen napra és az előjелеkből ítélve nem is fognak csalódní várákozásukban. — Az estély fényét nagyban emeli az, hogy dr. Fábrián Zsigmondné urnő és dr. Kovács Gyula ítélőtáblai bíró ur vállalkoztak a hegybíróné, illetve hegybírói szerepre. — A rendezőség a nézőközönség nagyobb kényelmére karzati ülőhelyeket is rendezett be, melyre a jegyek már most előjegyezhetők Schless Testvérek papírkereskedésében. A meghívók már szétküldtek és a rendezőség felkéri mindazokat, akik esetleg tévedésből kimaradtak, de meghívóra igényt tartanak, eziránt az egylet elnökségénél jelentkezzenek.

HIREK.

Abszurdumnak

tetszik, pedig mi mégis azt mondjuk, örülnünk kell, hogy Magyarország nemzetiségi vidékei ideiglenesen idegen uralom alá kerültek. Örülnünk kell, mert az örökké elégedetlenkedő tótok, szászok, oláhok csak most ismerték meg az igazi elnyomatást. Megismerték s máris hangoztatják, hogy amint megkérdezzük tőlük, hogy hova kívánkoznak tartozni — egyhangulag Magyarország mellett fognak nyilatkozni. A magyar irredentizmusnak már nincsenek lelkesebb mozgatói a kijózanodott, kiábrándult tótoknál, szászoknál. Anglia munkássága éppen most állapította meg, hogy a világháborúnak még nincs vége s követeli, hogy a világhétkét a népek önrendelkezési jogának érvényesítésével azonnal teremtsék meg. Aki ismeri az angol munkásság döntő sulyu befolyását Anglia kormányzatába, az tudja, hogy a hivatalos angol politika is rövidesen erre az álláspontra kényszerül. S ha a Nagy-Magyarország népei saját maguk dönthetnek sorsuk fölött, — Erdély, Felső-Magyarország, a Bánát és Bácska érett gyümölcsként hullik majd ölünkbe. A kardunkat se kell kihuzni, a karunkat se kell kinyújtani érte. Csak az tudja, mily türelmes volt más nemzetiségekkel szemben a magyar, — akik cseh, szerb, román uralom alá jutottak. Mi a nemzetiségeinket akkor nyertük meg, amikor elvesztettük őket.

— **A hadosztály-bírószág** halálal, vagy 10—20 évig terjedő sulyos börtönnel bünteti azokat, akik löfegyvereiket e hét végéig be nem szolgáltatják. Az erre vonatkozó tüzetes rendelet a *Zala* múlt vasárnapi számában olvasható.

— **Felhívás.** Felkérjük az összes helybeli pénzintézeteket és iparvállalatokat, hogy a kebelükben összegyűjtött a „Hadifoglymentő Mozgalom” javára szóló pénzüsszegeket a Move nagykanizsai főosztály irodájában (Batthyányi-utca 6 szám.) leadni sziveskedjenek, tekintettel arra, hogy a gyűjtőbizottság elnökségének folyó hó 15-re a központtal el kell számolnia. Kérjük a begyűlt összegeket e hó 10-éig beszolgáltatni. Egyben felkérjük az igen tisztelt gyűjtő-bizottságokat, melyek még ezideig el nem számoltak, fenti határidőre szintén az összegyűjtött összegeket a gyűjtő-ívekkel együtt fenti helyen a bizottság elnökségének leadni sziveskedjenek. *Bodó Pál* ezredes Move elnök.

— **A balatoni műut.** A Balaton körüli műut kiépítése ügyében műszaki szemle volt a múlt hét elején. A kereskedelmi miniszterium kiküldöttei: Buday Béla min. tanácsos, az utépítési szakosztály vezetője, Dicsöffy Kálmán min. tanácsos és Nagy Sándor osztálytanácsos kiszállottak Siófokra, Balatonaligára, majd Balatonfüredre s e helyeken az érdekeltekkel, különösen pedig a fürdőigazgatóságokkal és villatulaajdonosokkal beható megbeszélést folytattak a körut irányát illetően. A tanácskozásokon részt vett a veszprémmegyei m. kir. államépítészeti hivatal részéről Molterer János műszaki főtanácsos és Kutassy Ferenc főmérnök, a körut tervezője. A Balatoni Szövetséget gróf Batthyányi Lajos elnök képviselte. Háromféle megoldási módozat került szőnyegre a körut elvezetése kérdésében.

Az egyik szerint az új ut a magas parton haladna, ez azonban nem közné össze az egyes fürdőtelepeket. A másik tervezet az lenne, hogy közvetlenül a vasut mentén velenék el a körutat és csak helyenkint, mint pl. Aligánál kerülne a villatellek előtt létesítendő strandra. A harmadik megoldást úgy képzelik, hogy nagyobb rész a villatellek előtt futna el a körut. Ez a kilátás szempontjából kétségtelenül előnyös volna, viszont azonban a Balaton megközelítését nehezítené meg. Végleges döntést majd csak a tervek előkészítése s az összes érdekeltekkel történt megállapodás után fog hozni a minisztérium.

— **Hazafelé.** A szibériai magyar hadifoglyok hazaszállítása élénken foglalkoztatja az amerikai magyar lapokat. Most olvassuk azt a hírt, hogy a szibériai magyar hadifoglyok újabb csoportja érkezett meg a sanfranciskói kikötőbe. A csoport mindegyik tagja az Amerikai Vöröskereszt szolgálatában állott és ennek a szolgálatnak ellenértéke gyanánt most a vladivosztoki kikötőből indult el július 13-án a Yomei Maru gőzösön. San Franciskóban rövid pihenőt tartva a Panama csatornán át Newyork felé folytatták utjukat és az eddigi tervek szerint augusztus 24-én kellett megérkezniök az ottani kikötőbe, ahonnan tovább szállítják őket Magyarországra. Ezek között a hadifoglyok között van Petröczy István Nagykanizsáról.

— **Elcsúptek két kommunistát.** Csütörtökön délután a rendőrség Zalaegerszegen a Bárány előtt két szökésben levő kommunistát csipett el. Az egyik Bezeredy Ferenc, a letenyei direktorium volt elnöke, a másik Provcics Ferenc, akik már kocsira akartak ülni, hogy teljesen kiszökjenek. Minden valószínűség szerint Jugoszlávia felé szándékoztak szökni, de a szemfüles zalaegerszegi rendőrségnek éppen idejében sikerült elfogni a két szökevényt, előbb, mint a tábor parancsnoksága tudomást szerzett volna róla, hogy a két kommunista megszökött.

— **„Nyomor ügyben bélyegmentes”.** A városi iktató asztalán a tegnapi beérkezett aktacsomók között egy fehér miniszterpapírra gépelt kérvény feküdt. Kérvény, amely tízevel-huszával érkezik naponként a legkülönbébb ügyekben a városhoz, kérvény, amely felett rendes körülmények között egyszerűen elsiklik a szenzációkat, a közönséget érdeklő dolgokat kereső riporter szem. — Ezen az egy kérvényen — noha ugy tartalma, mint külalakja egy cseppet sem tért el a többiekétől — mégis meg kellett akadnia ugy az iktató városi tisztviselő, mint a riporter szemének. A kérdéses kérvény nem volt ellátva a szükséges bélyegekkel és azon a helyen, ahová a bélyegeket szokták ragasztani — három szó állott, törődött öreg ember írásával írva: „Nyomor ügyben bélyegmentes”. A kérvényt — nem nehéz kitalálni — tisztviselő írta, harminc évet szolgált nyugdíjas tisztviselő, aki a pár soros írásban valami neki járó illetéknek a kiutalását sürgeti. Nem nagy összegről, mindössze pár koronáról van benne szó s mikor az öreg nyugdíjas a pár koronás járandóságának kifizetését sürgető írás fölé azt írta, hogy „nyomor ügyben” — bizonytal az akarta kidomborítani, hogy a kérdéses kis pénz mekkora nagy összeget jelent számára mai helyzetében, mai nyomoruságos helyzetében — de egyszersmint azt is, hogy nincs pénze a bélyegilleték lerovására. Talán ezuttal megnyíhül a bürokrácia s nem lelelezi meg az öreg tisztviselőt.

Memento Muraköz!

— **Hirek Aradról.** Tegnap legnagyobb meglepetésünkre az *Arad és Vidéke* egyik számát hozta részünkre a posta. Aradi lapársunknak körülbelül egy éve szinét se láttuk. Ugy látszik végre helyreállt a közvetlen postai forgalom Magyarország és Románia közt. Az Arad és Vidéke augusztus 29-iki száma a nagy drágaság miatt kesereg. A fűszerszakmában 50—60%-os a drágulás. A cukor és rizs ára kilónként 15—20 koronával emelkedett. A liszt kilója 26—28 korona, a szilvász a nagy termés dacára 10 korona, a krumplié 5 korona. — Közli a lap, hogy az üzletekben az értékeket csak leiban és balliban szabad fölűntetni. — Van a lapban egy áthelyezési hír is. Dr. Nett Ferenc törvényszéki bírót *Nadlac*-ra helyezték át. De azért Nagylak továbbra is magyar érzelmű marad.

— **A rendőrség** egy házkutatás alkalmával a napokban egy értékes duplacsövű, tizenhatos, kakasnélküli vadászfegyvert talált. Minthogy valószínű, hogy a régi gyártmányú és nagy értéket képviselő vadászfegyver a kommün alatt beszolgáltatott fegyverek közül való — a rendőrség felhívja mindazokat, akik fegyvereiket ezideig még nem kapták vissza, hogy a lefoglalt fegyver jogos tulajdonosának megállapítása végett a nagykanizsai rendőrkapitányság bűnügyi osztályának jelenjenek meg.

— **Élet Kassán.** Kassáról jött földink meséli az ottani állapotokról: A polgárság lépten-nyomon jelét adja hazafias érzésének — Magyar leány nem megy el mulatságra, ahol csehek vannak. Magyar leány nem megy végig az utcán cseh katonatiszittel. Éjszakának idején az utca kövezetére felrajzolják Magyarország térképét és nagy betűkkel a jelszavakat: Magyarország mindig volt, Magyarország mindig lesz! A kereskedésekben a csomagok átkötésére csak nemzeti színű szalagot és zsinórt használnak. A magyar feliratokat nem távolítják el sehol. Általában csehek nem a legjobban érzik magukat Kassán, ebben a szintiszta magyar városban, amely ma az uralmuk alatt nyög, de hamarosan, hisszük, hogy nagyon hamar megint magyar lesz!

— **Üzemek tűzfával való ellátása.** A „Kereskedelmi Tudósító“ jelenti: Az erdő és faügyek országos kormánybiztosa a kereskedelmi és ipari üzemek és üzlethelyiségek téli faszükségletének a meglévő készletekből való kiutalását megtagadta. Nincs kifogása azonban a kormánybiztosnak az ellen, hogy az érdekelt vállalatok külföldről szerezzék be a szükséges tűzifa-mennyiséget, mely esetben a kamara és iparfelügyelőség igazolása alapján importált szállítmányokat a dézsma alól mentesíteni fogja. Figyelmeztetik az érdekelteket arra, hogy a kötlevelek előzőleg jóváhagyás és a szükséges szállítási igazolványok kiállítása végett bemutatandók a Magyarországi Faértékesítő hivatalnak.

— **Báthory István kardja francia tábornok tulajdonában.** A lengyeleknek az orosz vörös hadsereg felett aratott győzelme alkalmából Varsóban nagy tüntetés volt a haditervek készítője és a lengyel seregek vezére Weygand francia tábornok mellett. A lengyelek megjelentek varsói lakása előtt és számos ajándékokat adtak át neki, köztük a XVI. századbéli törökverő Báthory István díszes kardját is.

(x) **Szenzációs elte estét** tart csütörtökön a Világ mozgó, amennyiben egy napos műsor keretében mutatja be „*Amit az erdő mesél*“ című 9 felvonásos két részből álló filmregény I. és II. részét. Ezen remek műsorhoz jegyek már is válthatók.

— **Mi történik Pécsen?** Említettük már, hogy Pécsen terminust tűztek ki a város új törvényhatósági tagjainak megválasztására. Ez azóta meg is történt. A szerbek és a félrevezetett munkásság terrorja folytán a városatyák 75%-a munkás lett. A szerbeknek most az a céljuk, hogy a régi városi főtisztviselőket elűzzék helyükről és a törvényhatósági bizottsággal a saját embereiket választották meg polgármesternek, főjegyzőnek, stb. A város oszlopos tisztviselői elhatározták, hogy az új választást nem ismerik el törvényesnek s csak karhatalommal engedik eltávolíttatni magukat helyeikről. A kisebb tisztviselők szintén kijelentették, hogy az új uralom alatt nem dolgoznak. A szerbek máris azzal fenyegetőznek, hogy az összes városi tisztviselőket átkergetik a határon. A szerbek tehát Pécsen és Baranyát minden áron maguknak akarják megtartani. Magyarországnak minden rovott multu, szemét népe Pécsen van s ezek mind Magyarország ellen izgatnak, *Hajdu Gyula dr.*, a hírhedt kommunista vezér szintén a napokban tért vissza Pécsre s valóságos tüzet okádott a mostani magyar uralom ellen. A város hazafias magyar polgársága epedve várja a pillanatot, amikor a magyar nemzeti hadsereg kisöpri Pécsről, Baranyából a rengeteg szemetet.

(x) **Közös táncgyakorlat a Casinóban** ma este 8 órakor kezdődik. Belépődíj 10 K.

(x) **Nagy ünnepi bemutató** lesz ma és holnap az *Uránidban*. Szinre kerül: „*A háborgó lelkek*“ című nagyszerű és izgalmas filmdráma. A főszerepet Emma Saredó játssza. A *Ravengárhoz* mindenki már ma váltsa meg a jegyeit, mert ez a film a legjobb amerikai Pathé kalandor ciklus. Az első rész már pénteken, szombaton és vasárnap lesz bemutatva.

(x) **Az előadások kezdete az új intézetekben.** Folyó hó 9-edikén megkezdődnek az új tanintézetek előadásai. Az egyes intézetek növendékei a következő időben jelennek meg: *a leány gimnázisták* reggel 9 órakor, *a keresk. tanfolyam* hallgatói 10 órakor a Kaszinó földszinti helyiségébe. *A zenekola* tanulói 9-edikén délután 3—7 óra között jelentkeznek és pedig a zongoraszakosok kezdők a 2. számú, a haladók a 3. számú, a hegedű és ének szakosok az 1. számú teremben a Kisfaludy-utca 4/B alatti épületben. *Az iparművészeti iskola* hallgatói 9-edikén délután 6 órakor az Ipartestület emeleti helyiségében. *A nyelviskola* hallgatói 14-eikén délután 6 órakor a Kisfaludy-utca 4/B alatti helyiségben és pedig az angol hallgató az 1., a németé 2., a francia a 3., az olasz nyelv hallgatói a számú teremben. Ugyanakkor még beiratkozások elfogadhatnak.

(x) **Dr. Schichtanz István** fogorvos szabadságáról visszatérve fogorvosi működését Csengeri-ut 27/A alatt ismét megkezdte.

(x) **A Főiskolai Hallgatók Zenekara** folyó hó 8-án szerdán délután fél 2-kor próbát tart a gimnázium zenetermében. Pontos megjelenés kéri.

Bejáróné délután 2 óráig, reggeli és ebédkosztal és megállapodás szerinti fizetéssel, könnyű házi munkára kerestetik. Lehet fiatalabb leány is. Jelentkezés: Csengeri-u. 15. szám, emelet, jobbra.

(x) **Tánciskola.** Adorjáné M. Frida tánciskolájában hétfőn kezdődött meg a tanítás. Mind a három csoportban igen szép számmal jelentek meg a tanulók, amit természetesen találunk olyan hírnevű táncművésznőnél, mint Adorjáné asszony. Jelentkezni még mindig lehet a Polgári Egyletben. Köztisztviselők gyermekeinek és diákoknak kedvezmény.

ELADÓ 1 masszív szalon-lusster, egy antik-díszes garnitúra, valódi majolika, 6 személyre porcellán edény, egy 17 kötetes új német lexikon. Cím a kiadóhivatalban. 3833

Megmaradnak a népbiztosok régi védői.

Budapest, szept. 7. A népbiztosok bűnperének tárgyalása ma délelőtt fél 12 órára volt kitűzve. Reggel 9 óra után azonban a védők megjelentek a főtárgyalási teremben és dr. *Stocker* elnökkel tanácskoztak. A tárgyalást a tanácskozás után háromnegyed 2 órakor nyitották meg, amikor a védők nevében *Ódl Jenő dr.* kijelentette, hogy a védők mért érezték magukat akadályozva a védelem ellátásában, majd az ügyvédi kamara választmányának határozatát ismertette. Kijelentette védőtársai nevében, hogyha egyik-másik védő a vita hevében a bíróság tekintélyét sértő módon viselkedett, ezért ezennel megkövetik a bíróságot. Kéri a védők a vád képviselőjét is, hogy járuljon hozzá ahhoz, hogy az ügyvédek tovább teljesítsék kötelességüket és a tárgyalást tovább folytassák.

Dr. Aczél Imre főügyész-helyettes választott ezután, majd *Nagy György dr.* és *Ódl Jenő dr.* szóialtak fel. Az elnök egyenként megkérdezte a vádlottakat, óhajtják-e a régi védők kirendelését. A vádlottak ebbe beleegyeztek, *Bajáki Ferenc*-pedig, akinek dr. *Nagy Mihály* volt a védője, addig is, amíg új védő kirendeléséről gondoskodhatnak, *dr. Kiss Jenő* ügyvédet kérte fel védelmére. A bíróság ezután határozathozatalra vonult vissza, amelynek eredményeként *Stocker* elnök kihirdette, hogy a bíróság tudomásul veszi a régi védők bejelentését és erről a határozatról értesíteni fogja az újonnan kirendelt védőket.

A tárgyalást hétfőn folytatják.

Román demonstráció a szovjet ellen

Budapest, szept. 7. A M. T. I. jelenti Bécsből: A „*Neues Mittagspost*“ jelenti Párisból: Románia a nagy őszi hadgyakorlatokat az idén szokatlan mértékben akarja megtartani. Több mint 500 ezer embert fognak az orosz-román határon összevonni s békés demonstrációjával akarják nyomatékosan felhívni Szovjet—Oroszország katonai erejére.

Nyiltér.*)

Nagykanizsa, 1920. szeptember 7.

Tekintetes szerkesztőség!

A *Zala* f. hó 4-iki számának hirovatában „*A lakáshivatal figyelmébe*“ címelírat alatt az állítatik, hogy a „*lazsnaki kocsma udvarán teljesen üresen áll egy körülbelül 10 parkettás szobából álló épület, melytől régebben az ottani uradalom tisztjei laktak.*“ Ez a hírtéves információ alapul, mert a kérdéses kocsma udvarán nincs üres épület és nincs olyan épület, melyben csak egyetlen egy parkettás szoba is lenne.

A kocsma udvarán összesen hat, de nem parkettázott szoba van ezek egy része teljesen lakhatatlan, mert a kommunisták tönkretették, a másik részében pedig a vendéglős lakik 5 tagu családjával.

Ha pedig a hír beküldője a kastélyra gondolt, úgy ez az információja is téves, amennyiben a kastélynak legnagyobb része már el van rekvirálva, családomat nem tudom lakás hiányában elhozni, konyhám nincs, úgy hogy valahányszor jövök, a Centrál kávéházban vagyok kénytelen lakni.

Ez az itteni állapot. Pozsonyi lakásomat pedig a valódi hivatkozással, hogy itteni birtokomon van lakásom, ott rekvirálták el.

Tisztelettel

Oról Billot Ferdinánd.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

APRO HIRDETÉSEK

AUTÓ 20 HP, 4 hengeres, 3 üléses Ford kocsi Bosch magnet gyújtással, gumikkal, ujonan fényezve és javítva eladó. Megtekinthető Szépligetly kávésnál, Jánosháza. 3855

Keressék megvételre Balatonpartján egy 2-3 szobás villát vagy házat, kis kerttel. Cím: Dr. Mossolics Istvánné Vasvár. 3871

Egy kifizetőleány felvétetik Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedésében.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. vevőközönség tudomására adni, hogy Somogyi és Harangozó-cégből Somogyi Ferenc ur barátságos megegyezés folytán kivált és azt saját nevem alatt tovább vezetem. Kérem a n. é. közönség szíves támogatását. Kiváló tisztelettel:

Harangozó Lajos fűszer-, csomago- és élelmiszerkereskedő Magyar-utca 11/a. — Pontos kiszolgálás!

12654/1920.

Hirdetmény.

Közölni teszem, hogy Zalavármegye alispánja a mezőgazdasági munkások részére kat. holdankint 1 dl., illetve nagyobb birtokoknál 2 dl. szeszt (pálinka) utalt ki.

Felhívom azon gazdákat és birtokosokat, akik a kiutalt szeszre reflektálnak, hogy igényüket bezárólag f. hó 12-ig a városi Közellátási Üzemeknél (Subics Lajosnál) jelentsék be.

Nagykanizsán, 1920. szeptember 7.

Dr. Prack s. k.

h. polgármester.

VILAG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz

Ma szerdán, (fiatalok is megnézhetik)

A vérző Arena

Szenzációs spanyol dráma, 6 felvonás.

Csütörtökön, csak 1 nap

Szenzációs előest! — Lotte Neumann

a legszebb filmművésznő fellépésével.

Amit az erdő mesél (I. és II. rész)

filmregény 9 felv. I. és II. rész egyszerre bemutatva.

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakon.

Magbaváló szilvát!

minden mennyiségben napi áron vásárol a

Szeszfinomító központi főzdeje Nagykanizsa, Erzsébet-tér 12.

— Magbaváló —

SZILVÁT

waggonrakományban

minden mennyiségben vásárolok

Levelezési cím: Pollák M. Emil

Távírási cím:

Termény Nagykanizsa.

Borbélyüzlet berendezéssel,

kisebb vendéglő-bérelt azonnal elfoglalható külön 2 szobás lakással, igen jóforgalmu fűszerüzlet elcserélhető 2 szobás lakással, átadók.

Szigriszt iroda Zrínyi Miklós-utca 33. szám, I. emelet

Ingyatlanok eladását és vételét

nagy üzleti összeköttetésből kifolyólag legelőnyösebben s leggyorsabban eszközöl

SZANTÓ VILMOS Ingatlanforgalmi Irodája Nagykanizsa, Eötvös-tér 29. Telefon 322

Üres palackokat

bármilyen mennyiségben vásárol

Gyenes Lajos fűszer- és csomago-kereskedő

URANIA mozgóképalota

Rozgonyi-utca 4. Telefonszám 259.

Szerdán és csütörtökön. — Nagy ünnepi előadás!

Háborgó lelkek

Izgalmas társadalmi dráma 5 felvonásban. Főszereplő! Emma Saredó.

Pénteken, szombaton és vasárnap

Jön! Rawengar

Az idei szezon legkiválóbb IV. részét „Pathé” kalandorfilm. — Jegyek már válthatók.

Előadások hétköznapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Jó házi koszt

házonkívüli kihordásra is kapható uri háznál. Az étlap egy hétre megtekinthető. Cím a kiadóhivatalban. 3876

— Tojást, babot —

— válogatott, kézzel szedett almát

borsót, lencsét, diót, mákot és

egyéb élelmiszereket minden mennyiségben

káspénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántúli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság

Nagykanizsa, Csengery-ut 6.

Telefon 59. sz. — Távírási cím: TRANSDANUBIA.

A DÉLI-VASUT MENETRENDJE.

Nagykanizsa—Budapest	Nagykanizsa—Sopron	Balaton-express*)
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) reggel 7-53	Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. 6-15	Budapestről indul kedden és szombaton d. e. 8-50
érkezik Budapestre d. u. 4-20	érkezik Szombathelyre d. e. . . . . 9-—	érkezik Nagykanizsára 12-53
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) 12-08	„ Sopronba d. e. 11-30	indul Nagykanizsáról 1-23
érkezik Budapestre d. u. . . . . 9-—	Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) d. u. 5-05	érkezik Wiener-Neustadba d. u. 5-35
Nagykanizsáról indul minden hétfőn fürdő-exp. reggel . . . . . 5-—	érkezik Szombathelyre d. u. 9-33	érkezik Bécsbe d. u. 6-35
érkezik Budapestre d. e. 10-15	(ex utóbbi vonat további intézkedésig csak Szombathelyig közlekedik)	Bécsből indul szerdán és vasárnap d. e. 9-10
Nagykanizsáról indul (vasárnapokon) gyorsvonat d. u. 4-45	Sopronból indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. 11-50	Wiener-Neustadból 10-12
érkezik Budapestre este . . . . . 10-—	érkezik Nagykanizsára d. u. 5-31	Kanizsára érkezik d. u. . . . . 2-—
Budapestről indul naponta (vasárnap is) déli 12-20	Szombathelyről indul naponta (vasárnap is) reggel . . . . . 5-—	indul Kanizsáról d. u. 2-06
érkezik Nagykanizsára d. u. 8-48	érkezik Nagykanizsára d. e. 10-05	érkezik Budapestre d. u. 6-35
Budapestről indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. 7-25		
érkezik Nagykanizsára d. u. 4-07		
Budapestről indul minden szombaton d. u. fürdő-expressv. 5-10		
érkezik Nagykanizsára este 10-28		
Budapestről indul (vasárnapokon) gyorsvonat reggel 6-35		
érkezik Nagykanizsára d. e. 11-54		

Nagykanizsa—Babócsa
 Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel 5-00
 érkezik Babócsára . . . . . 7-—
 Babócsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel 7-50
 érkezik Nagykanizsára d. e. 11-37

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
helyben házhoz hordva, vidékre postai
szólküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fel évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 251 korona

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdal telefon 117. sz.

A szerkesztőért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 9. Az ülés megnyitása után Hentz Károly, a bíráló bizottság elnöke betérjeszti a bizottság határozatát Molnár János sárospataki képviselő mandátuma ügyében. A kerületben új választást rendelnek el.

A pénzügyi illetékekről és a tőzsdeadókról szóló törvényjavaslatához elsőnek Gaál Gaszton szólal fel. Politikai és gazdasági hatásaiban vizsgálja a javaslatot. Beszél a tisztviselőkérdésről, amelynek megoldását igen sürgősnek tartja. Hogy a tisztességes uton szerzett vagyont el akarják venni — erre nem mondhat mást, mint: bolsevizmus. (Nagy zaj, ellentmondások, Budaváry László közbeszól.)

Gaál: Furcsa ez a magatartás éppen Budaváry részéről, aki tudomásom szerint nem egészen önzetlenül viselkedik az állammal szemben, mert oly pénzeket fogad el, amelyek összeférhetlenséget teremtenek. (Mozgás, közbeküldések: Halljuk!)

Gaál: Én már privátim figyelmeztettem Budaváry képviselőtársamat — jelentse be ő.

Budaváry: Majd beszélünk róla.

Gaál: A tisztviselői karnak harminc éven aluli tagjait a hadseregbe kellene besorozni és foglalkoztatni azok helyett, akik haza szeretnének menni. A kormány legnagyobb hibája, hogy a termelés biztosítására és fokozására nem tesz semmit sem. Ha ez a rendszer tovább is fennáll, oly krach következik be a jövőben, amilyen még nem volt és szégyenszemre be fog következni az, hogy annyit sem termelhetünk, amennyi magunknak kell. A háború alatt több mint 100 milliót vettek el a gazdáktól. (Zaj, felkiáltások: Mégis meggazdagodtak.) A haditermény helyett csináltak keresztény haditerményt, amely csak annyiban különbözik a rögítől, hogy szakértelem nélkül dolgozik.

Ezután a kereskedelem hatásosabb védelméről szól, majd javasolja, hogy amikor az ország a tönk szélén áll — ne lehessen nemesseget és új adómentes osztályokat teremteni. A javaslatot nem fogadja el, mert nem bizik politikailag a kormányban.

Fangler Béla személyes megtámadtatás címén szólal fel, Budaváry László felel Gaál Gasztonnak. Kijelenti, igaz ugyan, hogy ő a „Néptanítók Lapja”-nak a szerkesztője, de erre neki a választási rendelet módját adott. Mivel összeférhetlenséggel vádolják, — még a mai napon lemond állásáról.

Ernst Sándor és Grieger Miklós felszólalásai után Tasnádi-Kovács János a tőzsdejátékok megrendszabályozását sürgeti.

Az ülés délután 2 órakor ért véget.

Lengyel Zoltán védőbeszéde a Tisza perben.

Budapest, szept. 9. A Tisza per tárgyalása során ma Lengyel Zoltán, Sztanykovszky védője mondotta el védőbeszédét.

Három kérdésre kell válaszolnia. Miért, kik által kellett elvesznie Tiszának, kik és mennyiben bűnösök az ő halálát illetőleg. Ez a bűnper maga. A második kérdés az, miért és kik által kellett elpusztulnia Magyarországnak, a harmadik pedig az, hogy ez a per hogyan szolgálja a magyar nemzet fellélemzését, a nemzeti konszolidáció munkáját.

Tisza elpusztulásához semmi köze a népitéletnek. Azok, akik tervezték és akik végrehajtották — csak saját hatalmi érvényesülésükért cselekedtek.

— Ezután rátér Károlyi bűnösségére, felbujtói bűnösségének igazolására és részletesen ismerteti a perben produkált anyagot. Majd rámutat a többi szereplőkre, felsorolja a tanuk vallomásainak Friedrichre vonatkozó részét és arról beszél, hogy Friedrich október 31-én, amikor és mennyi ideig tartózkodott az Astoriában. Ha valaki 40 tanut küld is ide — ugymond — nem lehet lerontani azt a tényt, hogy Friedrich a kérdéses időben az Astoriában volt, még pedig nem 7 percig — mint ő mondotta — hanem órákig.

— Az összeállított bünszöveget végighordozta Magyarországot két forradalmon keresztül, amelynek maradványai ma is beléjártanak közéletünkbe. Csak azt látjuk, hogy Magyarország közéletének átka lett e bűnper. A kommunizmus kitörésének és gyilkosságainak alapja a Tisza-bűnper és annak megtorlása — és minden bűn, amely a magyar közéletet ellepi — ebből a bűnperből fakad.

— A felbujtókkal szemben nincsen kegyelem, mert azokon nemcsak Tisza halálát kell keresni, hanem Magyarország pusztulását is.

Sztanykovszky védelmére felhossa, hogy a negyedik lövést nem ő tette Enyhítő körülményül kéri betudni, hogy Sztanykovszky gonoszítottát bevallotta akkor, amikor minden befolyás odahatott, hogy ne tegyen vallomást. Sztanykovszky cinkos volt magasabb játékosok kezében. Míg a bűnper nem kerül a nyilvánosság elé, addig a nemzet jelkiismeret nem lehet nyugodt, addig nem lehet konszolidációról beszélni.

— E pillanatban az egész világ ránk tekint és még nem tudja, vajjon ez a nemzet halálos agóniában él-e, vagy az újjászületés belső lázától ég. Nincsen nemzet szabadság nélkül, de nincsen erkölcs nélkül szabadság. Igazságos, magyar, becsületes ítéletet kérek.

Lengyel pont 12 órakor fejezte be védőbeszédét s ezzel a tárgyalást holnap reggel 9 óráig felfüggesztették.

A nemzetgyűlés munkarendje

Budapest, szept. 9. A nemzetgyűlés a numerus clausus vitája után a jövő héten sorát ejti az adócsatlásról és a vagyonátruházási ügyekről szóló törvényjavaslatok tárgyalásának. Ezután következik az állam és társadalom hatályosabb védelméről szóló törvényjavaslat. Ugyancsak a jövő héten kezdik meg a bizottságok a földbirtokreform tárgyalását. A Ház a javaslattal két hét múlva kezd foglalkozni s annak tárgyalása bizonyára hosszabb időt fog igénybe venni, még akkor is, ha 10 óras ülésekben fognak megállapodni. — A földreform után következik az állami költségvetés tárgyalása, ennek elintézése után pedig betérjesztik a nagy vagyonadóról szóló törvényjavaslatot.

Felgyógyult a miniszterelnök

Budapest, szeptember 9. Mint beavatott forrásból értesültünk — írja a „8 Órai Ujság” Teleki miniszterelnök állapota annyira javult, hogy 5—6 nap múlva alighanem átveheti a miniszterelnökség vezetését.

Balthazár püspököt felmentette a konventi bíróság.

Budapest, szept. 9. A református konventi bíróság tegnap és ma tartott ülésében foglalkozott Balthazár Dezső debreceni püspöknek a kommunizmus és a román megszállás alatt tanúsított magatartásával. A bíróság ülésén Petry Elek és Németh István

püspökök, továbbá Varsányi Ignác, gróf Bethlen István, Boer Elek, Dózy Imre, Szilassy Aladár és mások vettek részt és ma hirdették ki a felmentő ítéletet.

Csáky Imre gróf lesz a külügyminiszter.

Budapest, szept. 9. Politikai körökben hirtelén, hogy a kormány a külügyminiszteri állást rövidesen gróf Csáky Imrével kívánja betölteni.

Az olasz kormány budapesti követe.

Róma, szeptember 9. A lapok közlik, hogy a kormány Castagnellát budapesti olasz követté nevezte ki.

Az orosz—lengyel helyzet.

Varsó, szept. 9. A lengyel külügyminiszter értesítette Csicserin orosz külügyi népbiztost, hogy a lengyel békeküldöttség — amely fel van hatalmazva nemcsak az előzetes fegyverszünet, hanem a végleges béke megkötésére is — szeptember 12-étől kezdve készen áll arra, hogy az első hajóval Rigába utazzék. Mielőtt a lengyel kormány megtudja, hogy mikor érkeznek a gőzös Rigába — azonnal értesíteni fogja erről a szovjetkormányt.

HIREK.

— Megyei közgyűlés Za'vármegye törvényhatósági bizottsága szeptember 13-án évnegyedes rendes közgyűlést tart. A tárgyszorozaton több nagykanizsai ügy is szerepel.

— Szombathelyen is teleptek egy pénzhamisító bandát. A Dunántul ugylátszik igen jó taláza a pénzhamisításnak. Itt nagyobb az emberekben a vállalkozási szellem, itt sokkal többen próbálkoznak vagyoni előnyöket szerezni maguknak abból az elhibázott eljárásból, amellyel oly kezdetlegesen bélyegezte felül pénzügyi kormányzatunk az Osztrák-Magyar Bank bankjegyeit — mint az ország többi részeiben. Az országban rövid egymásutánban három nagyarányú pénzhamisításnak jötték a nyomára. Az első Budapesten történt, a második Kaposváron, a harmadik nálunk Nagykanizsán — s most alig, hogy a kanizsai pénzhamisítás igazságot lezavartak — a szomszédos Szombathelyről érkezik a híre, hogy a rendőrség ott is leleplezett egy társaságot, mely hónapok óta üzletzerűen foglalkozik a pénz hamis felülbélyegzésével. A szombathelyi pénzhamisító banda feje, egy Márcsi Jenő nevű festő — sokkal kezdetlegesebb eszközökkel dolgozott, mint a mi Peschekünk. Míg ez 40000 koronáért vásárolt egy hozzáértő emberek kezétől kikerült s a legnagyobb pontossággal készített bélyegzőt — addig a szombathelyi hamisító sok keserves próbálgatás után maga faragta ki fából a kezdetleges pecsételőt, amely nem is egy egészéből, hanem kétrészből állott. Amikor a fával nem boldogult, ólommal próbálkozott a csak ezután jutott el a helyes formához. A szombathelyi pénzhamisítás ügyében — eddig tizenegy embert tartóztattak le, akik leg-többjét — éppugy mint Kanizsán — csak a hamis pénz forgalombahozatalának büntette terheli. Eddigi vallomásaik szerint, körülbelül 800 ezer koronát bélyegeztek felül. Nagyon érdekes a főcinkos Márcsi vallomása, aki elmondotta, hogy mily nagy fizikai erőt kellett kifejtenie a hamisításnál: egyik kezével az asztalt fogta, a másikkal pedig teljes erejéből nyomta a kezdetleges bélyegzőt a bankóra. A cinkus gazember egyébként nem sokat látszik törődni azzal a pár évi fogyházzal, amellyel büneit jutalmazni fogják — inkább azon kesere, hogy most nagyszerű „találmanya” — amellyel annyit vesződött — nem értékesítheti. — A nagyszabású bűnyűben a rendőrség teljes apparátussal folytatja a nyomozást s azt hirszerint abba az irányba is kiterjeszti, vajjon a szombathelyi banda nem állott-e összefüggésben a kanizsai pénzhamisítókkal.

— Temetés. Keglevich Béláné grófnét tegnap délután helyezett örök nyugovóra a szentmiklósi grófi kastély parkjában. A végítességtétel görög-keleti rítus szerint történt s a gyászszertartást a budapesti görög-keleti egyház esperes-plebánosa végezte nagy gyászsegédlettel. A végítességtételen gróf Troismont francia alezredes, az antantmisszió vezetője feltségével, gróf Zichy Ödön és neje, báró Schenk Károly, Németország volt athéni

követe, a báró Vojnits család, a Jekelfalussy család, Keresztessy vezérkari alezredes, dr. Prack István h. polgármester s. a messze környék előkelőségei. A gyengélkedő József főherceget vette huszárszázados-szárnysegéd képviselő, aki a főhercegi család három koszorúját helyezte el a ravatalon.

Hajdan és most. Réges-régen, 6-7 évvel ezelőtt, Istenem, micsoda versengés volt a városok közt egy-egy picurka intézményért is. Ha új sőt hivatal, vagy mérték-hitelesítőt állított föl az állam, a városok valóságos hajbakaptak érte. Ma? Nagykanizsa megfelelő helyiség hiánya miatt egyre-másra kénytelen lemondani a följárólott s igazán nagyfontosságú intézményekről is. Egyelőre nem tudunk helyet adni az orsolya-apácáknak, a vámhivatalnak, tanítóképzőnek stb. stb. De úgy látjuk, más városok sincsenek kedvezőbb helyzetben. Győr városa például éppen most tasította vissza a soproni posta- és táviratigazgatóságot, amely Győrben akart elhelyezkedni. S építkezés az országban még mindig szünetel.

Pénztár a vasút ellen. Tegnap az állomási pénztár hibájából többen lemaradtak a reggeli bécsi vonat-ról, misok pedig, akiknek föltétlenül utazniuk kellett, — jegy nélkül szálltak föl a vonatra, ahol persze bírságpénzt kellett fizetniök. Mindez azért, mert csak egy jegypénztár volt nyitva s ez nem győzte az utasokat a vonat indulásáig jeggyel ellátni. Mivel ez több ízben is megtörtént már, — föl hívjuk rá az állomásfőnökség figyelmét. Vagy két pénztárt kell létesíteni, vagy a vonatot elindításával várni addig, míg a közönség a jegyhez nem jut, mert így az a látszat, mintha a vasut a lényegesen fölemelt bírságpénzekre utazna.

Baleset. Tegnap délután vad jelenet folyt le a Sugár-úton. Egy katonai teherkocsi lovai megbokrosodtak s örült iramban rohantak a Főtér felé. A kocsi — egy fiatal katonára — lezuhant az ülésről, de a gyeplőt még ekkor sem engedte el s a vágató lovak egész a Főtérig a kövezeten vonszolták. Súlyos sérüléseket szenvedett. Fodor dr. részcsitette első segélyben s aztán beszállították a katonai kórházba. A megvadult lovakat csak a Csengery-utcában sikerült megfékezni.

Nagykanizsa múlt havi közegészségügye. Tegnap érkezett be a városi tanácshoz dr. Rätz Kálmán tisztii orvos szokásos havi jelentése Nagykanizsa augusztus havi egészségügyi állapotáról. A jelentés szerint a város közegészségügye — a különösen a hónap vége felé mutatkozó erős időjárás ellenére — kedvezőnek mondható. Nagyon kevés megbetegedés történt, ragályos betegségek közül pedig csak a tifusz és vérahás lépett fel nagyon szórványosan. Összesen 8 vérhás és 5 tifusz megbetegedés történt, ami mellett a gyermekbetegségek közül a vörheny és torokgyík lépett fel, két, illetve egy esetben. Az elmúlt hónapban elhalálozottak száma: 23. A halálozás oka legtöbb esetben — bálhurut.

(x) **Össztánc.** Szombaton délután 6 órakor lesz az első össztánc Adorjáné Mayersberg Fida tánciskolájában a Polgári Egylet nagytermében. A volt kedves tanítványait és a tánc kedvelő ifjúságot szívesen látja a tánc-tanárnő. — A már megkezdett, gyermek, diák és felnőttek tanfolyamára beiratkozni még mindig lehet a fent jelzett helyiségben.

(x) **A Burlingtoni Jaguar** első bemutatója a Világ mozgóban pénteken, szombaton és vasárnap lesz megtartva. A sikeri legjobban biztosítja, hogy a mozgó pénztára napokon át ostrom alatt volt. Előadások 5, 7 és 9 órakor. Pénztár egész nap nyitva van.

(x) **Értesítem** a tánc kedvelő ifjúságot és volt tanítványaimat, kik a fél kurzusra járnak akarnak, hogy már f. hó 11-től kezdve a kurzuson részt vehetnek. Tandij az egész kurzusra 100 korona. Beiratkozni lehet esténként a Casinóban. F. hó 12-én d. e. 10 órakor a Casinóban az új táncokra megkezdem a csoportos különórákat. Első órán *Rogéim* tanítás. Különóra 20 korona. Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel *Bl. Jusz Elek* okl. táncánár.

(x) **Ravengar** Qui de Teramond 4 részes kalandorregénye kerül bemutatásra az Urániában. Az I. rész címe: *A polyp karjai között*. A jegyek nagy része már előjegyzésben elfogyott és így a megmaradt jegyeket igyekezzen mindenki magának biztosítani.

(x) **Kristály okor** világos sárga, raffinált, csok árú ab raktár Nagykanizsa, Greifbar, viszonteladókknak legalább 10 q-ás vételnél K 110 kg-ként, Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi Nagykanizsa Bazár I. emelet.

(x) **Mindenes szakácsnő**, esetleg bejáró takarítónő azonnal felvételt Kiszalud-utca 17/a. I. alatt.

AUTÓ 20 HP, 4 hengeres, 3 üléses Ford kocsit Bosch mágnes gyújtással, gumikkal, ujonan fényezve és javítva eladó. Megtekinthető Szépligetly kávésnál; Jánosháza. 3885

Eladó egy ebédő szőnyeg, egy pár 30-os új fekete női félcipő. Megtekinthető Szemere-utca 2/c. délután 3-6 óráig.

TŐZSDE.

Budapest, asept. 9. A valutapiac élénk és szilárd volt. **Valutapiac:** Napoleon 846, Font 942, Dollár 272, Frank (francia) 1859, Márka 520, Lira 1200, Rubel 333, Lei 580, Szokol 418, Frank (svajci) 4500, Dinár 945, Korona-dinár 1000, Bécsi 95-5, Ezüst ára 18-25. Léva 495.

Értékek: Ipar — Hazai 682, Agrár — Magyar hitel 1782, Magyar Bank — Forgalmi — Leszámitoló 760, Osztrák hitel 935, Magyar-Olasz 442, Konkordia — Gizella — Beocsini 4375, Általános szén 7750, Szászvári 3150, Salgótarjáni 6025, Urikányi 5000, Rima 3485, Schlick 796, Násici 17950, Danica 4800, Klotild 2470, Adria 14100, Atlantika 8400, Ingatlan — Jászolag 478, Kereskedelmi hitel — Kereskedelmi Bank 6700, Drascho 1760, Gutt-mann 4500, Olaj — M. Cukor 12100.

2628/1920. **Hirdetmény**
Felhívtnak azok az ebtulajdonosok, hogy akik eddig az 1920. évi ebadót befizették, miszerint a befizetésről szóló nyugtával az ebtulajdonosok átvétele végett mielőbb jelenjenek meg.
Azok az ebtulajdonosok pedig, akik még az 1920. évi ebadót be nem fizették, felhívtnak, hogy azt végrehajtás terhe mellett azonnal fizessék be.
Nagykanizsán, 1920. szeptember 8.
Városi adóhivatal.

2693/1920. **Hirdetmény.**
Zalavármegye törvényhatósága a 3692/1920. ni. jkv. 3 sz. véghatározatában Muraköz és Zalavármegye egyéb megszállott részeinek elszakítása ellen tiltakozását fejezte ki s egyúttal Muraköz és a megszállott területek visszaszerzésére irányuló propaganda és a megszállás nyomán felmerülő egyéb segélyakciók céljaira szükséges költségekről is gondoskodni kíván oly formán, hogy ezen célra az 1917. évi egyenes állami adóknak 25%-át egy-szersmindenkorra Zalavármegye összes adófizelő polgárai önkéntes nemzeti ajándékképpen fizessék be.
Mintán Zalavármegye alispánjának f. évi július hó 16-án 12675/ni. 1920. sz. a. kelt leirata szerint a városi adóhivatal által f. évi június hó 12-én 1749/1920. sz. a. a. fenti tárgyban kiadott hirdetményére az 1917. évi 800000 korona állami egyenes adó előírással szemben csak 1785 korona fizettetett be és az 5000 tételt szám-láló adózók pedig hazafias kötelességüknek eddig csak a következők tettek eleget: Németh György, Szamek Mór, Harsay György, Horváth István, Stern Vilmos, Totola Lajos, Dr. Hajdu Gyula, Bécsi mészárosok -szövetkezete, Práger Ferenc, Balaton Béla és Ede, Sárközy Kálmán, Dukász Miksa, Dr. König József, Dr. Szekeres József, Weisz-berger Kálmán, Kertész József és Bajér Vince. Összesen tehát 17-en.
Ennélfogva a városi adóhivatal újból felhívja a város adózó polgárait, miszerint hazafias kötelességüket teljesítendő, az 1917. évi állami egyenes adójuk negyed részét most már minél előbb fizessék be.
Nagykanizsán, 1920. szeptember hó 8.
Városi adóhivatal.

3873 **Értesítés.**
Van szerencsém a n. é. vevőközönség tudomására adni, hogy Somogyi és Harangozó cégből Somogyi Ferenc ur barátságos megegyezés folytán kivált és azt saját nevem alatt tovább vezetem. Kérem a n. é. közönség szíves támogatását. Kiváló tisztelettel:
Harangozó Lajos főszór-, csomago- és élelmiszerkereskedő
Magyar-utca 11/a. — Pontos kiszolgálás!

Höcker félstabil 30-35 HP, 25 HP Stabil
Cornwall kazánnal, 8-as és 10-es cséplőgarnitúrák, automobilon, gyárilag különösen javítva eladók. 3883
SZUNYOG mérnök, Budapest, Alkotmány-u. 15.

VILÁG nagymozgósziatához
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.
Pénteken, szombaton és vasárnap szeptember 10., 11. és 12. é.
Miss Pearl White az amerikai filmszínésze felléptével!
A Burlingtoni Jaguar I. rész
(A pokol millió!) kalandorregény 6 felvonásban.
A II. rész „A manillai cyklop”
Bemutatva 17., 18. és 19. é.
Előadások kezdete hétköznapokon 5 7 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

— Tojást, babot —
— válogatott, kézzel szedett almát
horsót, lencsét, diót, mákot és egyéb élelmiszereket minden mennyiségben
készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a **Dunántúli Élelmiszer és Áru-forgalmi Részvénytársaság**
Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon 79. sz. — Távirati cím: TRANSDANUBIA.
3817

Keresünk megvételre egy 8 lóerős 3871 **gőzlokomobilt** esetleg cséplőgarnitúrával együtt. Ajánlatok legkésőbb szeptember 5-ig beadandók. **Városi közellátási üzemek**

URANIA mozgóképpalota
Rozgonyi-utca 4. Telefonszám 259.
Pénteken, szombaton és vasárnap **Amerikai Pathé-film!**
Ravengar
Kalandorregény IV. részben.
I. rész:
A polyp karjai között
Rendező helyáradak!
Előadások hétköznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Magbaváló szilvát! 3836
minden mennyiségben napi áron vásárol a **Szeszfinomító központi főzdeje Nagykanizsa, Erzsébet-tér 12.**

Nagykanizsa r. t. város közp. szeszfőzdeje
Szilvát a legmagasabb árban átvesz.
Kivánságra bérben vagy részben is kifőzi. Kérjük a termelőket, hogy szilvájukat saját érdekükben hozzánk szállítsák, mert üzemünk a városé, tehát a haszon a város közönsége javára fordíttatik.
Városi Központi Szeszfőzde — Báthory-u. 4.
3880

Vadgesztenyét minden mennyiségben vesz **Reichenfeld Gyula** magnagykereskedő.

— Eredeti angol —
férfiszövetek
női kosztümekelmék és ruhaselymek nagy választékban kaphatók —
jutányos áron:
Kisfaludi és Krausz
„Arany Kakas” divatruházában
Nagykanizsán, Erzsébet-tér 21.
Telefon 374. Telefon 374.

Eladó 2 szekrény; 2 ebédlőasztal, 1 kis íróasztal, 1 fali tükör, 1 fali óra, 1 előszoba szekrény, 2 ágy, 1 éjjeli szekrény, 1 fiókos szekrény, 1 támlás divány, 1 mosdó, 1 szalvéta prés, 2 függöny, 1 szoba-closet, 1 nagy cinkezett fürdőkád, 1 tyukketrec, logó villanylámpák, 1 karosszék, 1 kis tükör Király-utca 28.

— Magbaváló —
SZILVÁT
waggonrakományban minden mennyiségben vásárolok
Levélcím: **Pollák M. Emil**
Távirati cím: 3868
Termény Nagykanizsa.

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 6. szám.

Megjelenik hétévente kivételével
mindennap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

hálgyuzn házhoz hozdva, vidékre postai
székküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fél évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 250 korona

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Vita a tőzsdeadóról.

Fangler Béla sürgős interpellációja Heltai Viktor szökéséről.

Budapest, szept. 10. A tőzsdeadóról szóló törvényjavaslat első szónoka ma Sándor Pál. A pénzügyi kérdést meg kell oldani — ugymond — de nincsen pénzügyi programunk. A deficit nem volna baj, ha tudnók, mi fog történni a jövőben. A vagyonevével veszedelmes jelszó — lejtő, amelyen nem tudni, hol van megállás. Mi kénytelenek vagyunk katonaságunkat az ország érdekében a mi létszámán fönntartani; de nem a ma zsoldos hadseregének rendszere alapján, hanem az általános védkötelezettség alapján. A világszerte fejlődő eszmeáramlatokkal Magyarország nem állhat egyedül szemben.

Beszél a tőzsdéről. A tőzsdén nagyon elharapódzott a hazárdjáték, ezt a bajt orvosolni kell, de azért nem szabad tönkre tenni magát a tőzsdét. Figyelmezteti a pénzügyminisztert, hogy a bankok kartellba léptek és magasabb díjakat szednek — ezért a pénzügyminiszter felelős. Kifogásolja, hogy az angol és francia tőke potlom árcsújtott nagy magyar értékekhez. Ezen segíteni kell. (Élénk helyeslés.) Kívánatos, hogy minél szélesebb körök helyezkedjenek el a tőke körül. Kívánatos, hogy a keresztény körök nagyobb érdeklődést tanúsítsanak a gazdasági élet iránt. Magyarországon csak két fontos hivatás lehet: a termelés és a kereskedés.

Bernolák Nándor: A magyar társadalom békéjét veszélyezteti Gaál tegnapi beszéde, ezzel szemben egyetért Sándor Pállal, aki a harc helyett szótet és magértést hirdet. A tőzsde megrendszabályozására szükség van. A liberális kormány szabadjára engedte az uzorát s kiszolgáltatta a gyengét az erősnek. Nem volt meg benne a társadalmi igazságérzet elismerése s igaz, hogy fellendítette a gazdasági életet, de bizonyos hogy az óriási haszonban csak egyes osztályok gazdagodtak, míg a másik oldalon végtelen nyomor fejlődött ki. A szeretet politikáját kell most érvényesíteni. A tisztviselők és családtagjaik kétségbeesítő helyzetén segíteni kell. Gaál álláspontját kategorikusan visszautasítja, mert nemcsak kapá-va, hanem ésszel is lehet dolgozni. A javaslatot elfogadja.

Ezután Fangler Béla a Tisza bünygben sürgős interpellációt terjeszt elő. Heltai Viktor volt forradalmi városparancsnok szereplését kritizálja, akit a hadbírósi tárgyalás valósággal rehabilitált. Elmondja Heltai kiszabadulásának történetét. Levelet írt Károlyi Imre grófnak, hogy ő felvilágosítást tud adni a Tisza-ügyben. Erre csakhamar kiszabadult és hamis tanukat toborzott. A polgári bíróság nem tudta letartóztatni, mert salvus conductusa volt Sztupka őrnagytól. Heltai Prónayék védelme alatt állott, állandóan Prónay tiszték kísérték, hogy baja ne essék. Azután pedig kiszökött Bécsbe, még pedig úgy, hogy amikor János Andor Bécsbe ment; ő azt mondta, hogy utána megy és megszerzi vallomását. Azóta ki van Heltainak Sándor Pál is adott 10 ezer koronát, Krausz Simon pedig ötöt. Paksi detektív, aki egyik főmozgatója a Tisza pernek — szintén ki fog menni Bécsbe, mert meleg lesz lába alatt a talaj. Bizonyítékaik vannak arra, hogy Paksi hamis tanukat szerzett és hogy Paksi hamisította Friedrich aláírását a Bálóné féle emlékkönyvbe. Kéri az igazságügyi és honvédelmi minisztereket, vizsgálják meg azt a szokatlan módot, amelyen Heltai Bécsbe szökött.

Sándor Pál személyes kérdésben tisztázza a 10 ezer korona kérdését, Fangler válaszol rá, mire 2 órakor az ülés véget ér.

Huszár Károly és Fangler Béla afférja.

A volt miniszterelnök erélyesen visszautasítja Fangler rágalma.

Budapest, szept. 10. A nemzetgyűlés mai ülése alatt Fangler Béla, amikor interpellációját befejezte — kiment a folyosóra, ahol szenvedelmes hangon nekitámadt az ott tartózkodó Huszár Károly volt miniszterelnöknek s őt vádolta meg a Friedrich ellenes hajszával. Huszár Károly a vádat erélyesen visszautasította.

Fangler később Dinics Vidor képviselő és Wein Dzsó dr. után provokáltatta Huszárt, aki azonban kijelentette, hogy nem hajlandó ebből az ügyből lovagias affért csinálni és ha Fangler becsületében megtámadva érzi magát — menjen a bíróság elé.

Huszár Károly egyébként a délután folyamán a következő nyilatkozatot tette közzé a „Magyarország” hasábjain:

— Fangler Béla képviselő ur a képviselőház folyosóján azt mondta, hogy neki bizonyítékaik vannak arra vonatkozólag, hogy én az Ember, vagy más bolsevista iratot Magyarországra csempésztem volna. Bizonyítékaik vannak arra a vádra vonatkozólag, amit Gőndör Feenc a lapjában írt, hogy t. i. én összevásároltam az Ember sok ezer példányát, hogy azokat az én utasításomra szállították Budapestre és azokat azután én hatósági közegek bevonásával terjesztettem.

— Kijelentem, hogy becsútelen rágalom az, hogy én bárkinek utasítást adtam volna a Friedrich István elleni adatgyűjtésre, becsútelen rágalom az, hogy én bárkit megbíztam volna az Ember példányainak Magyarországra való csempészésével, becsútelen rágalom az, hogy bárkinek megbízást adtam volna az Ember, vagy más hasonló nyomtatvány terjesztésére.

— Ezennel felszólítok mindenkit, aki ennek az ellenkezőjét bizonyítani tudja — álljon elő! Azt pedig, aki bizonyítékok hiányában ilyent mer rólam állítani — alias rágalmazónak kell minősítenem. E vád gonoszságánál csak butasága nagyobb, mert ki tételezi fel rólam, hogy azt a lapot terjeszttem Magyarországon, amely az amerikai munkásokat felszólította arra, hogy gyilkoljanak meg engem.

A Tisza-tárgyalás.

Budapest, szept. 10. A nagy per tárgyalásának mai napja Dobó István védőjének, dr. Lévai-nak védőbeszédével kezdődött. Lévai ismertette a forradalmat, majd igazolni igyekezett, hogy védelem ellen a vád pusztán a két tettestárs: Hüttner és Sztanykovszky vallomásain alapul, már pedig úgy Hüttner, mint Sztanykovszky többször megváltoztatták a per folyamán vallomásaikat és így szavuknak hitelt adni nem lehet. Dobó nem közvetlen tettestárs, hanem bűnsegéd, mint Hüttner és Sztanykovszky.

Dr. Soós Vágó védőjének védőbeszéde után a vádlottak szólaltak fel egyenként, majd a tárgyalást felfüggesztették.

Véget ért a lengyel offenzíva.

Páris, szeptember 10. Varsói hírek szerint a lengyel offenzíva véget ért és a lengyel csapatok a Courson vonal mentén megerősített állásokat foglaltak el.

Az új költségvetés.

Budapest, szeptember 10. Az új költségvetés elkészült s a minisztertanács le is tárgyalta. Az előirányzott kiadások husz milliárdot tesznek ki, a fölnövekedett személyi terhek folytán. A beruházott összeg nagyon csekély, állami beruházásra ezután alig lehet számítani. A pénzügyminiszter a költségvetést legközelebb már benyújtja.

Vasárnap megalakul az Országos Földműves Szövetség.

Budapest, szept. 10. Vasárnap délelőtt megalakul Budapesten az Országos Földműves Szövetség, amelynek célja a gazdákat és az összes földműveseket egységes szervezetbe tömöríteni — mint az egész világon van — hogy védőbástyaként álljanak a felforgató törekvésekkel szemben. Minden faluban helyi csoportokat szerveznek, amelyek az aktuális politikai és gazdasági téren is döntő szerepet fognak biztosítani a falu népének. Az előkészítő munkát Meskó Zoltán végzi, a Szövetség vezetési pedigi előreláthatólag nagyatádi Szabó, Rubinek és Meskó lesznek.

HIREK.

— Még ebben az évben meglesz a tisztújítás. Beavatott helyről közlik velünk, hogy október hónap folyamán országszerte megtartják a megyei törvényhatósági és városi képviselőtestületi tagválasztásokat, amelyek teljesen úgy folynak majd le, mint a fővárosban. A virilizmus intézménye is fennmarad, ha korlátozott mértékben is. Tekintettel azonban arra, hogy a választásokban szélesebb rétegek vesznek részt, mint eddig, úgy a megyebizottság, mint a nagykanizsai városi képviselőtestület összetétele lényegesebben megváltozik. Amint az új megyebizottság és az új városi képviselőtestület megalakul, — első munkája mindkettőnek a tisztújítás megajtése lesz. Nagykanizsán tehát az általános tisztújításra november hónap folyamán okvetlenül sor kerül.

— Maradhatnak a muraközi magyarok. Ismeretes, hogy a Muraköz magyarjainak a hó 15-én kellett volna elhagyni a két folyó istenáldotta közét: a Murakört. — Mint értesülünk, Magdics Peró dr. muraközi kormánybiztos elhalasztotta a kiköltöztetést. Így ősek házában maradhatnak aranyszavu Kapisztránunk, Zadravecz püspök szülei is, akiket szintén ki akart utasítani a szerb önkény.

— Megyel pótadó. Az alispán ma érkezett leiratával az 1919. évre szóló összeített vármegyei pótadó százalékát, az összes egyenes állami adók után a következőkben állapította meg: vasuti pótadó 3,5%, katonabeszállásolási pótadó 8%, közmívelődési pótadó 0,5% összesen 12%. Felhívja egyben az alispán Nagykanizsa város adóhivatalát, hogy e pótadókra vonatkozólag az adókötelesek laj-tromozását azonnal kezdje meg.

— Támadás egy magyar tudós ellen. Az Ébredő Magyarok Egyesületének csütörtöki kongresszusán rendkívüli heves támadás hangzott el a magyar tudományos világ egyik büszkesége: Imre Sándor egyetemi magántanár, államtitkár ellen. A legégetőbb bélyeget, a hazafiatlanság vádját akarták erre a kivételes koponyára rásütni. — csak azért, mert nem hajlandó ráerőszakolt politikát folytatni. Hiszszük, hogy az Ébredő Magyarok Egyesülete fényes elégtételt fog szolgáltatni a kiváló férfiúnak, akinek munkássága mindenkor a magyar nemzeti célok érdekében buzgott.

— Megalakul az uzsorabíróság. A Zalaegerszegen székelő Zalamegyei Gazdasági Egyesület ma megkereste Nagykanizsa polgármesterét, hogy a vonatkozó miniszteri rendelet értelmében a nagykanizsai királyi törvényszék kebelében alakítandó uzsorabírósághoz 8 ülnököt nevezzen meg. Az ülnököknek nagykanizsai lakosoknak kell lenniök s az **östermelők** sorából kell kikerülniök.

— A zsir karrierje. A zsir rövid pár hét alatt hatalmas karriert futott meg. A Zala 6—8 hete kimutatást közölt a piaci árakról, amelyben a zsir kilója még 120 koronával szerepelt. A következő hétvégén már 130 koronára emelkedett az ára s ettől kezdve a drágulás ugrásszerű volt. A tegnapi ármérő már 170 fokot mutatott koronákban. Egy kiló zsir 170 korona. Ezek után könnyű elképzelni a tavaszi árakat. Még sosem volt olyan drágaság, mint most s sohasem állt a szerencsétlen fogyasztó olyan fekete hónapok előtt, mint az elkövetkezendők lesznek, mert nemcsak a zsir, hanem a fű, liszt s más minden is megfizethetetlen. S javulásra, enyhülésre semmi kilátás nincs, mert az uzsorabíróság tagjai is — östermelők lesznek.

— Apagyilkos a bíróság előtt. Megírta már a Zala, hogy Kiglics József szalaköveskúti legény ez év júliusában megölte édesapját, Kiglics József gazdaembert. A fiatal Kiglicset — amióta csak a katonaságtól hazakerült — nem nagyon szívehette az apja és rosszindulatát minduntalan éreztette is úgy fiával, mint annak feleségével. A fiatal Kiglics élete különösen türethetlenné kezdett válni, amikor mostoha került az apai házába. Felesége ekkor már nem bírta ki az áldatlan helyzetet, otthagyta férjét, hazament szülőhöz s végül, — ami azután betetőzte a fiu keserűségét: apja egy birtokrészt — amely az ő jussát képezte — visszavett tőle s más nevére íratta. Ilyen előzmények után történt, hogy amikor a fiatal Kiglics egy este a mezőről hazatért — apja a kapuban neki esett és bántalmazni kezdte. A felgyülemlett keserűség elvette a fiatal ember minden nyugalmát, elöntötte az indulat s késztetése többször egymásután megmártotta apja vérében. Kiglicset a gyilkosság elkövetése után Nagykanizsára hozták és a statáriális bíróság elé állították. A bíróság statáriális utón le is folytatta az egész tárgyalást, kihallgatta a tanukat, — akiknek legtöbbje igazolta azt a lehetetlen bánásmódot, amelyet az öreg fiával szemben használt — az ítélőhatáznál azonban a bírák határozata nem volt egyhangú s így az ügyet a statáriális törvény értelmében rendes bíróság elé kellett utalni. Így került az ügy tegnap a dr. *Mutschenbacher* Edvin elnökelete alatt ítélkező büntető tanács elé, amely *Kiglics Józsefet hét évi fegyházbüntetésre ítélte.* Az ítélet ellen egy dr. *Szabó Lajos* kir. főügyész helyettes, mint dr. *Darás László* védő fellebbezett.

— Négy nap alatt készül el egy ház. Egyik előző számunkban jeleztük, hogy a kormány a waggonlakók részére házakat épített. A kereskedelmi miniszter és államtitkára a napokban tekintették meg annak a háznak mintáját, amelyből Kőbányán és Újpesten körülbelül 80 katasztrális hold csatornázott területen akarnak a waggonlakók részére telepet felépíteni. A ház 60.000 koronába kerül, vakolva, meszelve, ablakokkal, takaréktűzhellyel, mosdóval, kályhával és villanyvilágítással van felszerelve. Békéldőben egy ilyen ház ára 8000 K volt. A 6000 waggonlakó közül eddig 500 waggonlakó jelentett be igényt ilyen házra. 100 igénylő egyszobás, 300 kétszobás és 100 három-négyzobás ilyen lakást kért. Az építő akciót a kormány is támogatni fogja. Ezeket a lakásokat más lakásinségesek is igénybe vehetnék, sőt a vidéken is akarnak ilyen házakat építeni.

— Farmer élet Magyarországon. Nemsokára mindenki fogja tudni Magyarországon, mi az a farmer, amelynek életéről csodákat olvasunk amerikai és ausztráliai híradásokból. A farmrendszer kétségtelenül Magyarországon is gyorsan népszerűvé válik majd, mert bebizonyosodik, hogy ez a legjövendőlegzőbb gazdasági módszer. Nagyobb arányban rendez be ilyen gazdaságokat az Első Magyar Farmgazdasági és Ipari RT., amely augusztus második felében tartotta meg alakuló közgyűlését. A vállalat elsősorban menekült családokat vesz fel a farmokra, amelyeken gyümölcstermelésre, olajtermelésre, méhészetre, halgazdaságra, baromfi- és házinyul tenyésztésre és népiipari munkákra rendezkednek be. A termékeket a vállalat olyképpen fogja értékesíteni, hogy a farmeroknak is minél nagyobb haszon jusson. — Jelentkezni lehet a szervező irodában: VI., Andrássy-ut 68. II. emelet 15.

— Papirgyár Magyarországon. Minthogy csonka Magyarország területén egyetlen papirgyárunk sincsen, az utóbbi időben több érdeklődés vette tervbe egy magyar papirgyár felállítását. Az Első Magyar Papiripar RT. egy német gyárral tárgyal, a tárgyalások azonban meghúsultak, mert a berendezés 94 millió K-ba került volna. Újabbban a Hangya társaság külföldi érdeklőségekkel egy papirgyár felállítására tárgyal.

TÖZSDE.

Budapest, szept. 10. A valutapiac szilárdan indult, de később ellanyhult az érdeklődés.

Valutapiac: Napoleon 845, Font 930, Dollár 267, Frank (francia) 1890, Márka 515, Lira 1210, Rubel 323, Lei 580, Szokol 414, Frank (svajci) —, Dinár 980, Korona-dinár 1000, Bécsi 94, Ezüst ára 16, Léva —.

Értékek: Ipar —, Hazai 682, Agrár —, Magyar hitel 1735, Magya: Bank —, Forgalmi —, Leszámitoló 775, Osztályok hitel 918, Magyar-Olasz 455, Konkordia —, Gizella —, Bpocsinál 4400, Általános szén 7920, Szésvári 3140, Salgótarjáni 6510, Urkányi 5150, Rima 3470, Schlick 795, Nasici 12950, Danica 4900, Klotild 2490, Adria 13700, Atlantika 6475, Ingatlan —, Jelzálog 480, Kereskedelmi hitel —, Kereskedelmi Bank 6750, Dracbe 1820, Guttman 4500, Olaj —, M. Cukor 12200.

(x) **Dr. Schlichtanz István** fogorvos szabadságáról visszatérve, fogorvosi működését Csengery-ut 27/a alatt ismét megkezdte.

(x) **A német kurzus** szept. 15-én kezdődik. Beiratkozni és érdeklődni 13-án és 14-én egész délután lehet. *Julie Dienowck*, Kazinczy-utca 85.

(x) **Hallatlan sikerrel** folyt le a „Ravengár” tegnapi bemutatója az Uréniában. A színelőadás felvételek és a mesés trükkök csak fokozták az érdeklődést. Jegyek d. e. 9 órától a pénztárnál válthatók. Előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

(x) **A kereskedelmi alkalmazottak** ma este nyolc órákor saját helyiségükben (Casino földszint) táncestélyt rendeznek.

(x) **A Világ mozgóban** most műsoron levő szenzációs film: „A burlingtoni jaguár” zafolt házakat vonz. Erre való tekintettel naponta 3 előadás tartanak, és pedig 5, 7 és 9 órákor, jegyek még kevés számban előre válthatók.

(x) **Üsztánc.** Szombaton délután 6 órákor, lesz az első üsztánc Adorjáné Mayersberg Frida tánciskolájában a Polgári Egylet nagytörményében. A volt kedves tanítványait és a tánc kedvelő ifjúságot szívesen látja a *tánc-tanárnő.* — A már megkezdett, gyermek, diák és felnőttek tanfolyamára beiratkozni még mindig lehet a fent jelzett helyiségben.

Egy gyermekágy matraccsal eladó. — Cím a kiadóhivatásban.

Cselőleány teljes ellátással, jó fizetéssel felvétetik. Cím: Fő-ut 22., emelet, lépcsővel szemben.

(x) **Mindenes szakácsnő,** esetleg bejáró takarítónő azonnal felvétetik Kisfaludy-utca 17/a. I. alatt.

Bejárónő kerestetik könnyebb házi munkára, félnapra, reggelivel, ebéddel és megállapodás szerinti fizetéssel. Lehet fiatalabb leány is. Cím: Csengery-ut 15., emelet jobbra.

VILÁG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Pénteken, szombaton és vasárnap
szeptember 10., 11. és 12. é

Miss Pearl White
az amerikai filmszoda felléptével!

A Burlingtoni Jaguár I. része

(A pokol millió!) kalandorregény 6 felvonásban.
A II. rész „A manillai cyklop”
Bemutatva 17., 18. és 19. é

Előadások kezdete hétköznapokon 5 7 9 órákor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiu és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfilöltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készítenk jutányos árban. Szíves párfogatást kér:

**Dunántuli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.**

3825

**— Tojást, babot —
— válogatott,
kézzel szedett almát
borsót, leencsét, diót, mákot és**

**egyéb élelmiszereket
minden mennyiségben**

készpénzfizetés mellett
legmagasabb napi áron vásárol a

**Dunántuli Élelmiszer és Áru-
forgalmi Részvénytársaság**

Nagykanizsa, Csengery-ut 6.

Telefon 59. sz. — Távirati cím: **TRANS-DANUBIA.**

3817

Vadgesztenyét

minden mennyiségben vesz 3885

Reichenfeld Gyula magnagykereskedő.

URANIA mozgóképalota
Rözigonyi-utca 4. Telefonszám 259.

Pénteken, szombaton és vasárnap
Amerikai Pathé-film!

Ravengár

Kalandorregény IV. részben.

I. rész:

A polyp karjai között
Rendes helyárak!

Előadások hétköznapokon 5, 7 és 9 órákor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Eladó 2 szekrény, 2 ebédlőasztal, 1 kis íróasztal, 1 fali tükör, 1 fali óra, 1 előszoba szekrény, 2 ágy, 1 éjjeli szekrény, 1 fiókos szekrény, 1 támlás divány, 1 mosdó, 1 szalvéta prés, 2 függöny, 1 szoba-closet, 1 nagy cinkeztet fűrdőkád, 1 tyukketrec, logó villanylámpák, 1 karosszék, 1 kis tükör Király-utca 28. 3882

— Magbaváló —

SZILVÁT

waggonrakományban

minden mennyiségben vásárolok

Levélcím: **Pollák M. Emil**

Távirati cím: 3868

Termény Nagykanizsa.

Magbaváló szilvát!

minden mennyiségben napi áron vásárol a
Szeszfinomító központi főzdeje
Nagykanizsa, Erzsébet-tér 12.

— Eredeti angol —

férfiszövetek

női kosztümek és ruhaselymek nagy választékban kaphatók — jutányos áron:

Kisfaludi és Krausz

„Arany Kakas” divatáruházában
Nagykanizsán, Erzsébet-tér 21.

Telefon 374. 3801 Telefon 374.

50 holdas birtok, benne 1 1/2 hold szőlő, 3 hold erdő, teljes gazdasági felszereléssel eladó. 3891

SZIGRISZT LÁSZLÓ Ingatlanforgalmi irodája
Ernyei Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 235.

MAYER KLOTILD

gőzmosógyára, Nagykanizsán

Főhivatal: Hűvösi-utca 19. Gyűjtőtelep: Kaszovay-utca 8.

Hófehérre mos, tükörfényesre vasal, fényez és vegyileg tisztít

Vidéki munkák is hetenkint pontosan elkészíttetnek és elszállítanak.

Szerkesztőség:

Sugár-ut 4. sz.

Kiadóhivatal:

Fő-ut 18. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, vidékre postal
szállítással:Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fel évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 257 koronaEgyes szám ára:
1 korona.Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdal telefon 117. sz.A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Ausztria nem akarja fegyveresen elvenni Nyugat-magyarországot.

Renner osztrák külügyi államtitkár a kisantról.

Budapest, szept. 11. „Az Est” munkatársát tegnap fogadta Bécsben Renner dr. osztrák külügyi államtitkár. Beszélgetésük folyamán szóba került a jelenlegi politikai viszony Ausztria és Magyarország között, különös tekintettel az ugynevezett „kisantról”. Renner dr. a következőket mondotta:

— Félek, hogy megint félre értenek vagy félremagyarázzák a jelenlegi helyzetet. Felfogásom szerint alapvető ellentét van közöttünk és Önök között. Az osztrák közvélemény a jelennel úgy számol, mint egy — bár fájdalmas, — de adott tényvel: tudniillik Magyarország — államférfiainak és sajtójának nyilatkozatai szerint — tovább akarja folytatni a harcot.

— Cseh-Szlovákiával és Jugoszláviával a béke végre van hajtva. Magyarországgal szemben még nyílt kérdés áll fenn: *Nyugat-magyarország kérdése.*

Tekintettel a közvetlen — Ausztria nem is igyekszik a kisantrához csatlakozni s az ehhez tartozó államokkal semmiféle politikai, vagy katonai szerződést nem kötött.

— A saint-germaini és trianoni békeszerződések Ausztriával szemben is sok igazságtalanságot tartalmaznak.

Az újságíróknak arra a kérdésre — vajjon nem gondol-e Ausztria ez igazságtalan-

ságok orvoslására — így felelt a külügyi államtitkár:

— Ausztria ezeknek az igazságtalanságoknak az orvoslását nem a fegyverek döntésével, hanem a népszövetséggel és mindenek előtt a jövőbeni politika fejlődésének útján akarja elérni.

— Magyarországon az a jelszó, hogy Prága vagy Belgrád felé Bécsen át visz az út. Nos, az az elv, hogy Ausztria semmiféle konfliktusba sem hagyja magát belevinni — épp úgy érvényes Magyarország mellett, mint ellene. Teljes objektivitással állunk szemben Magyarország államformájával, azonban állítson Magyarország az ország élére uralkodót, — csupán egyet hagyjon ki terveiből, azt, hogy direkt vagy indirekt uton nekünk is uralkodót próbáljon szerezni. Ez Ausztriában polgárháborút idézne elő. Egy magyar dinasztia restaurációjának gondolata Ausztria számára nem állhat szóba.

— Allamtitkár ur nem fél, hogy a kisantrát Bécs ellen irányul — kérdezte az újságíró.

— Miután a kisantrát, mint a békeszerződés garanciája jelentkezett, Ausztria pedig a szerződést kénytelen volt elismerni — nem lehet ok ellenségeskedésre. Ausztria gyógyulni akar és nem hadbavonulni, építeni akar és nem háborút viselni.

A főügyész helyettes egyenként felsorolta a terroristák által elkövetett 129 gyilkosságot.

Az elnöknek arra a kérdésre, hogy megértették-e a vádat — valamennyi vádlott igennel felelt. *Agoston* Péter megjegyezte, hogy az ügyészségen vádindítványát, valamint jegyzeteit elvették tőle, úgy, hogy most készületlenül áll a vádakkal szemben.

Az elnök kijelentette, hogy iratait vissza fogja kapni — majd *Vántus* Károly adta elő megjegyzéseit a vádindítványra vonatkozólag. Kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. A vád tárgyát képező rendeletek meghozatalában nem vett részt. A statáriális rendelet kibocsátása ellen — minthogy tudta nélkül történt — tiltakozott. Szamuely cselekedeteiről csak a diktatura bukása után értesült.

A tárgyalást hétfőn folytatják.

Teleki kedden elfoglalja hivatalát.

Budapest, szept. 10. *Teleki* Pál gróf miniszterelnök állapota annyira javult, hogy kedden minden valószínűség szerint elfoglalhatja hivatalát.

Hol esett el Trockij fia?

Budapest, szept. 11. Párisból jelentik: A „Tems” jelenti Varsóból, hogy *Trockij* fia a Pultuszk melletti ütközetben esett el.

Decemberben lesznek a megyei és városi tisztújítások.

Budapest, szept. 11. A belügyminiszter legközelebb benyújtja a nemzetgyűlésnek a városi törvényhatósági, valamint a községi képviselők újjáalakítását elrendelő törvényjavaslatot. A miniszter úgy tervezi, hogy a törvényjavaslat alapján az egész országban már decemberben meg lesz a tisztújítás.

Most folynak a tárgyalások arra nézve, hogy oldják meg a virilizmus kérdését, amelyet minden valószínűség szerint nem törölnek el, de a múlt formájában sem hagyhatnak meg.

Lengyel harotéri jelentés

Varsó, szept. 11. (Hivatalos frontjelentés.)

Suwalki környékén csapatunk ismét elfoglalták Krasnopolt és Sennyt. Ettől délre mindkét részen élénk felderítő tevékenység és járőrharcok. — *Kemionka*—*Strumilova* és *Brusk* között az ellenségnek sikerült makacs harcok után a Bugon átlépnie. — A vörös hadsereg Buskot nyugatról és a hidfőt keletről egyidejűleg támadta meg. Hála a 19. számú gyalogezred osztagai hősiességének minden ellenséges támadást visszavertek — a megerősítések megérkezése után az ellenséget gyors visszavonulásra kényszerítettük. *Kemény harcok után megszállták csapatunk Rohatyn* és ezáltal elérkeztek Gnila-Lipánál néhány nap előtt elhagyott védővonalhoz. A Dinyeszter mentén nyugalom.

Fangler kedden folytatni akarja leleplezéseit.

Budapest, szept. 11. Keddre — a miniszterelnök hivatalba lépése mellett még egy eseményt tartogat a közvélemény számára a politika. Állítólag kedden *Fangler Béla* folytatni akarja leleplezéseit — noha meg lehet állapítani, hogy tegnapi interpellációja kapcsán megindult hírlapi nyilatkozatok nagyon is leszállították közlései értékét. Így *Károlyi* Imre gróf kijelenti, hogy He tait nem ismeri és nem is adott neki pénzt. *Polnay* Jenő pedig azt közli, hogy *Fangler* [feltevése vele szemben teljesen alaptalan.

Uj orosz offenzíva.

Budapest, szept. 11. A „Bud. Tud.” jelenti Hágából: A „Morning Post” a lengyel frontról új orosz offenzíva megindulását jelenti. Bresztlitovszknál két hét alatt 15 wersztnyire szorították vissza a lengyeleket.

Franciaország diplomáciai képviselője Magyarországon.

Budapest, szept. 11. A „8 Órai Újság” írja: Olaszország után — amely már ki is nevezte budapesti követét — most illetékes helyről nyert értesülésünk szerint Franciaország is felveszi a rendes diplomáciai érintkezést Magyarországgal és e célból a legközelebbi időn belül követet küld Budapestre. Az itteni francia misszió már meg is kezdte a követség működésének előkészítését. A *Ferenc József* rakpart 22. számú házában már nagyban folyik a követség helyiségének berendezése. A misszió körében az új követ érkezését szeptember végére várják.

A népbiztosok bűnperének második fázisa.

129 rendbeli gyilkosság büntetésében felbujtással vádolják őket.

Budapest, szept. 11. A népbiztosok monstrepörében ma befejezték a lázadásra vonatkozó tanúk kihallgatását és azonnal áttértek a következő vádpontok tárgyalására.

Dr. *Atzél* főügyész helyettes előterjesztette vádiratának a gyilkosság büntetésére vonatkozó részét. A Btk. 268. §-ába ütköző 129 rendbeli gyilkosság büntetésében mint felbujtókat vádolja meg mint a tíz népbiztos, amelyet azzal követtek el, hogy mint a forradalmi kormányzótanács tagjai résztvettek az ugynevezett statáriális rendeletek meghozatalában, kihirdetésében és végrehajtásában, amelyek szerint halállal büntetendő mindenki, aki a tanácskormány ellen felkelést szít, rendeleteinek ellenszegül, rabol vagy fosztogat.

A gyilkosságra való felbujtás vádját képezi, hogy a népbiztosok április 2-án oly rendelkezéseket adtak ki, amelyek főlhatalmazták Szamuely Tibort arra, hogy a vörös hadsereget hozza rendbe s működése során a forradalmi törvényszékek megkérdőzése nélkül — bármely eszközt igénybe vehet.

Kisgazdanevelés.

A Zala részére írta: Varga Imre okl. gazdasz, szakíró.

A közérdeklődést ma az alapvető fontosságú bel- és külpolitikai kérdések kötik le. Azonban boldogulásunknak — bel- és külpolitikai téren egyaránt — gazdasági előfeltételei vannak. Ezeket nem szabad harmadrendűeknek tekintenünk, ezekkel nem lehet elég idejében és elég alaposan foglalkoznunk. És a gazdasági kérdések sorában nem elég mindig csak a valuta orvoslását, az állami háztartás egyensúlyát és más általános, nagyméretű problémákat meglátnunk, hanem kellő figyelmet kell fordítani azokra a kérdésekre is, amelyek a valuta javítását az adózó képesség fokozását egyáltalában lehetővé teszik.

A legfontosabb, legidősebb kérdések közé tartozik földmívelésünk, állattenyésztésünk nagyarányu, széles alapokon nyugvó fejlődése. Magyarországon tudvalevően attól, hogy a belső aratás milyen volt, nem csupán a földmivés nép megélhetése függ, de egyszerűen az iparos, kereskedő s a többi nem földmivés is. Hazánk gazdasági életében mindenkor vezető és jelentős szerepe volt a földmivésnek és az állattenyésztésnek. De minden eddigit meghaladó súlya és értéke lesz a közeljövőben, amidőn a megcsönkített és elszegényedett Magyarország talpraállításának és boldogulásának egyik főfeltétele földmívelésnek, állattenyésztésnek nagymérvű, egészséges alapokon nyugvó fellendülése lesz. Ez lesz viszonyaink javulásának, rendeződésének kulcsa és kiinduló pontja.

Nagyon sokan úgy itélik meg helyzetünket, hogy a tervezett megcsönkítés esetén csak néhány millió métermázsza gabona lesz lényünk, állattenyésztésünk fejlődőképességére és országunk jövőjére egyaránt nagyon kedvezőtlen és lesújtó. Régebbi külkereskedelmi forgalmunkban mezőgazdálkodással kapcsolatos produktumaink jelentős tételekként szerepeltek. Ennek a kivételnek nagy részét, boldogulásunk, jövő nagyságunk érdekében ezentúl is elő kell állítanunk, még lényegesen változott viszonyok között is.

Ha csak vázlatosan gondoljuk is át azokat a szempontokat, amelyek földmívelésünk, állattenyésztésünk nagyarányu, sürgős fejlődését elsőrendű szükségletté teszik, felmerül a kérdés, hogy ennek a türelmetlenül követelt fejlődésnek, melyek az előfeltételei?

Mielőtt ezeket felsorolnánk, mutassunk rá egy ellenvetésre. Bármely téren merüljön fel a haladás követelése, mindenütt szembeállítunk a konzervatív irányok érvelésével, melyek rendszerint oda konkludálnak, hogy a haladás ezért, vagy azért nem lehetséges, így nincs igen ok új intézmény kreálásával a meglévő állapot bolygatására. Halljuk is nem egyszer, hogy a mainál lényegesen intenzívebb földmívelés nem lehetséges nálunk, mert klímánk nem elég nedves, sőt a földünk sem alkalmas — sajátos alkatánál fogva — magasabbrendű gazdálkodásra. Ha ez igaz volna, országunk sorsa felett kétségbe kellene esnünk! Szerencsére a fenti két ellenvetés nem nagyon fedi a tényeket, így a rajtuk nyugvó következtetés értékéhez sem kell bővebb magyarázat. Vannak bizonyos talajnemek, területek, amelyek összetételük, fekvésük, klímájuknál fogva az eredményes gazdálkodás elé oly akadályokat gördítenek, hogy velük földmívelésünk eddigi fejletlen módszerével hasznahajtóan nem igen birkózhatik. A fejlettebb módszerekkel dolgozó modern földmívelés

azonban már igen hatékony eszközökkel rendelkezik az akadályok elhárításához, amelyek intenzív gazdálkodás üzését egy bizonyos területen a legtöbb esetben csupán megnehezítik, de ki nem zárják. Dánia, Németország s a többi nyugati államoknak földje átlagában nem jobb, klímája sem kedvezőbb a miénkénél s mégis mily csodálatosan magas kultúrát sikerült teremteniük földmívelésük, állattenyésztésük terén egyaránt. Ne vádoljuk tehát a földet, a hiba nem abban, hanem kisbirtokosaink szakismereteinek hiányosságában van.

A mezőgazdasági szakismereteket kell elsősorban terjeszteni, emelni, általánossá tenni s ezáltal más szellemet és irányt meghonosítani a kismember gazdaságában. Az ország termelésének közel $\frac{2}{3}$ -át kisgazdaságok szolgáltatják. Szántóterületünk oly nagy része, állatállományunk oly tekintélyes (75%) hányada van a kismember kezelése alatt, hogy a kisgazda termelőmódjának javítása legelsőrendű szükségletként kell, hogy szerepeljen a többtermelés elérésére irányuló mozgalomban.

Az vitán felül áll, hogy a magyar kisgazda másképp, jobban is művelhetné földjét, tenyészthetné állatját, mint ezidőszent. Az északnyugat-európai kisgazdák megmutatták, hogy a kisgazda nemcsak hagyományos gazdálkodásra képes, mint régen hitték, de teljes mértékben képes az okszerű termelőmódok alkalmazására is. A dán, vagy belga kisgazda 22—25 métermázsza gabonát termel egy hektáron. Ha ott képes a kisüzem ilyen termések produkálására, nem lehetetlen, hogy erre képessé váljanak a mi kisüzemeink is, ha elmaradt termelőmódjukkal felhagyhatnak. Az okszerű termelés szabályainak a kismember gazdaságában érvényesülni kell a hagyomány-

Az okszerűséget a magyar kisgazdának tanulnia kell. Mezőgazdaságunk fejlődésének előfeltételei közül e kívánalom teljesítése a legfontosabb, a kérdés alapjáig hatoló, mert a gyakorlati élet példáival igazolható, hogy a földet, a munkát, a szakértelem teszi jövődélmezővé. Itt-ott szerzett alkalmi megismerések, futólagos szemlélések azonban nem elegendők az okszerűség oly mértékben való gyakorlásához, amelyet változott viszonyok között mezőgazdasági többtermelésünk érdeke megkövetelhet. Rendszeres, módszeres tanítás keretében, gondos, tervszerű munka szükséges ahhoz, hogy minden gazdasági haladás és tudás elméleti és gyakorlati úton utmutatás és példaadás útján a nép széles rétegében elterjesztessék.

Az okszerűség tanítását 12—15 éves koru, mindkét nemű kisgazda növendékeknél már kezdeni kell, rendszeres, módszeres tanítással képesíteni őket arra, hogy az ország többtermelését majd eredményesen szolgálhassák.

E célból minél több gazdasági szakiskolára lenne szükség, ahol példával oktató módszer mellett gyorsan, biztosan vezethetik a növendékeket a kívánt többtermelésre. Rendelgetése lenne még az ily iskoláknak, hogy gazdasága a környék kisgazdái részére gyakorlati és szemléleti oktatást nyújtó mintáüzemül szolgáljon, ahonnan azok tenyész állatokat, nemesített vetőmagot, oltványokat stb. szerezhetnének be méltányos áron.

E célokért dolgozó gazdasági szakiskola felállításán fáradozik dr. Prack István polgármester, Ujváry Géza nemzetgyűlési képviselő. Herceg Batthyányi-Stráttmann László dr.-nak magas támogatása e kérdésben oly kedvező előfeltételeket teremtett, hogy az iskola felállítását biztosítottak tekinthető.

A szervezéssel egy biztos hatásu, gyakorlati közintézmény állíttatnék vidékünk gazdasági fellendülése, kulturája szolgálatába. Ne felejtjük, egyes gazdák szakértelmén mulik a siker s hogy ezt az országot és társadalmát becsületesen előrevinni csak egy úton lehet: a mezőgazdasági többtermelés útján.

HIREK.

Frigyes főherceg.

amint Bécsből jelentik, fölvette az angol állampolgárságot. Nem magyar állampolgár lett, nem is osztrák, vagy cseh, hanem angol, mert csak így sikerült birtokait megmenteni. Amikor ezt a hírt olvassuk, nagyrabecsülésünk, rokonszenviünk fokozottabb mértékben száll Budavára felé, ahol a Habsburg-családfának egyik nemes hajtása: József királyi herceg é családjaival. József királyi herceg őfensége akkor is velünk marad, akkor is magyar-nak vallotta magát, mikor a kétfős forradalom szakadt erre a boldogtalan országra; amikor nemcsak vagyonától és címeltől fosztották meg, — hanem élete is kockán forgott. Ezért tüntette ki nép-őfelsége a legszebb címmel József herceget: *a legjobb magyar ember.*

— **Egyházi hír.** A szombathelyi megyéspüspök *Pehm* József zalaegerszegi plebánost a zalaegerszegi esperesi kerület vezetésévei bizta meg.

— **Zsidó újév.** Izraelita vallásu polgártársaink holnap, hétfőn ülik meg újév ünnepeit. Szívükből kívánjuk ez alkalomból, hogy izraelita polgártársaink új esztendőjük folyamán meggyőződjenek róla, hogy a magyarság komolyan számít a hazafias, becsületes zsidóság közreműködésére a szerencsétlen magyar haza kiépítésében.

— **Az Országos Menekültügyi Hivatal zalamegyei megbízottja.** Az Országos Menekültügyi Hivatal *Omelsz* János keresk. isk. igazgatót bizta meg a menekültek ügyeinek Zalavármegyében való intézésével.

— **Jugoszláv tanfolyamon.** A jugoszláv hatósága muraközi és vendvidéki tanítókat, úgy az államiakat, mint a felekezetiakat augusztus hó folyamán Laibachban jugoszláv tanfolyamon résztvenni kényszerítette. Hogy mi volt a tanfolyam célja, hosszabb magyarázatra nem szorul. És hogy a tanfolyamrendezéssel nekik a célt elérniök mennyiben sikerült, ezt sem tudjuk. De ismervén a muraközi vendvidék derék tanítókat, sőt még megvagyunk győződve, nincs az a jugoszláv hatalom, mely a derék vend tanítókat képes legyen jugoszlávvá általgurni. Azt említjük meg különben, hogy jugoszlávok ujabban pénzzel igyekeznek a tanító körében magukat megkedveltetni, hatalmukat biztosítani. Egy-egy tanító havi fizetése a mi valutánkra átszámítva körülbelül 8—9 ezer korona.

— **Pörújítás Brónyal ügyében.** Emlékeztetünk még, hogy a vörös rablóuralom idején a Ludbregben lakó Riedlné nagykanizsalakását a kanizsai „elvtársak” a szó teljes értelmében kifosztották. Ők ezt szocializálásnak nevezték. Azonban csodálatosképpen az illetén módon „elszocializált” holmiból mindig csak a vezérek részesültek. Így Riedlné butorai is a direktórium tagok, a vádbiztos s más főfunkcionáriusok kezén sikkadtak el. A rablóuralom bukása után persze a bíróság felelősségre vonta a Riedl féle lakás fosztó-

gatóit is s ez alkalommal Brónyai Lajos direktóriumi tag másfél évi börtönt kapott. Brónyai a multkorában bűnügyének újrafelvételét kérte azon a címen, hogy ő nemcsak a lakás kirablásában részt nem vett, de az ellen tiltakozott is és Riedlnét idejekorán figyelmeztette, hogy butorai veszedelemben vannak. A kérelmet kedden tárgyalta a nagykanizsai kir. törvényszék büntető tanácsa. A tárgyalás során megajtott bizonyítási eljárás valóban igazolta, hogy Brónyai csak azért jelent meg Riedlné lakásán, hogy a gondozatlanul maradt butorokat feltárazza. Amikor Polai vádbíztos és Bárány direktóriumi tag megkezdtek a butorok széthordását, az ellen erősen tiltakozott, majd pedig, mikor ellenkezése eredménytelen maradt, — haraggal eltávozott. Beigazolódott az is, hogy Brónyai átüzent Ludbreggbe Riedlnének, hogy adja át neki gondozásra a butorait, mert azokat csak így tudja megmenteni a széthordástól. A bíróság Kenedy Imre elnöklete alatt az újrafelvételi kérelemnek helyt adott s így ebben az érdekes ügyben a főtárgyalást már legközelebb megtartják. Ekkor dül el véglegesen, hogy Brónyai valóban ártatlan e.

— **Borellenő bizottságokat alakítanak.** Zalavármegye alispánja ma a következő írásbeli rendeletet intézte Nagykanizsa polgármesteréhez. „A bor külföldre való kiviteléhez fűzött fontos közgazdasági és valutáris érdekekre való tekintettel, továbbá, hogy a külföldi piacon most már jelentékeny szerepet betöltő magyar bor jó hírneve megóvassék — szükséges, hogy a borhamisítás és a bortörvénybe ütköző kihágások a legszigorubbán üldöztesenek és megtoroltassanak. Felhivom ennél fogva, hogy az 1908 évi XLVII. törvénycikket és annak végrehajtása tárgyában kiadott földmívelésügyi miniszteri rendeletet a legsürgősebben hajtsa végre. Az idézett törvény és rendelet városonként, illetve községenként borellenő bizottságok felállítását írja elő, amelyeknek kötelessége ellenőrizni, hogy a termelők megfelelnek-e a bortörvényben előírt kötelezettségeknek. Nagykanizsán a bizottságot még a hét folyamán megalakítja a polgármester.

— **A nyári időszámítás.** A nyári időszámítás szeptember 20-án ér véget. Ezen a napon az óramutatókat egy órával vissza kell tolni. Ausztriában hét nappal korábban, vagyis már holnap, hétfőn kezdődik meg a téli időszámítás. Jó lesz, ha tudomásul vesszük ezt azok, akiknek közben Ausztriában lesz dolguk, nehogy lekéssék a vonatokat.

— **Dr. Mutschenbacher Edvin** az irodalmi és művészeti kör igazgató tanácsának határozatából kifolyólag kéri, hogy mindazok a hölgyek és urak, akik az Aranyvirág előadásán közreműködtek és újból közreműködni hajlandók, holnap — hétfőn — d. u. 6 órakor a Rozgonyi utcai iskola tornatermében megjelenni és fellépésre vállalkozó ismerőseik közül 6—8 új férfi és 10—12 új nő szereplőt magával hozni sziveskedjenek.

— **A mai mulatság.** Elérkezett már a tánckedvelő fiatalság által várva-várt nagy nap: a születési mulatság napja. A rendezőség részéről az összes előkészületek befejeztettek már és ha Isten úgy engedi, az eredmény is meg fog felelni a várakozásnak. A terem izléses díszítése, a kőrmagyarban résztvevők jellegzetes jelmeze, no meg a sok-sok szép leány elég biztosítékot nyújt arra, hogy a nézőközönség is jól fog szórakozni. A meghívókra vonatkozólag szükségesnek tartja tudatni a rendező-bizottság, hogy minden egyo-

sület és testület, intézetek stb. részére egy-egy meghívó küldetett, így ezeknek összes tagjai meghívottak a mai mulatságra, ezért az ilyen testületek stb. tagjai közül csak azok kaptak külön meghívót, akik a Legényegyletnek is tagjai.

— **A kat. legényegylet** születési mulatságát, mely iránt városszerte nagy az érdeklődés, ma este tartják meg a Polgári Egylet nagytermében.

— **A Főiskolai Hallgatók Zenekara** ma, 12-én vasárnap d. u. fél 2 órakor a gimnázium zenetermében próbát tart. Pontos megjelenés kéri.

— **A szombathelyi rendőrkerületből.** A belügyminiszter *Beke* Gyula szombathelyi államrendőrségi fogalmazót rendőrkapitánnyá nevezte ki. *Beke* a rendőrség államosítása előtt is ezt a magasabb rangot viselte.

— **A tanoncok tanórái hétköznapra teendők.** A vallás- és közoktatásügyi minisztérium a régebbi rendelkezésektől sok tekintetben eltérő rendelete tolytán ezentúl a tanonciskolákban hétköznapokra teendők át az eddig vasárnapokon tartott tanórák. A rendelet szerint a tanórák d. u. 6 órán túl nem terjedhetnek. Az eddigi tanórák száma semmiféle címen le nem szállítható. Szigorú rendelkezést ad a rendelet a tanoncok pontos iskolalátogatására s az igazolatlanul mulasztó, valamint a kitűzött időn túl beiratkozó tanulók mesterei ellen büntető rendelkezéseket tesz. A tanoncotatásra fordított idő a tanonc munkaidejébe beszámítandó. A rendelet szerint a tanonciskolákban 6-án az előadások megindultak s az oktatási év 1921. június hó végéig tart.

— **Térzene.** Háziezredünk katonazenekara ma délután 5 órától 7 óráig sétatangversenyt rendez a sétateren. Beléptidij 3 K.

— **Anyakönyvi statisztika.** A nagykanizsai anyakönyvi hivatalban ez év szeptember elejétől a következő bejegyzések történtek. **Halálozások:** Ifsics Ferenc, Tisohler Györgyné, Borbély György, Szántó János, Nagy Gizella, König Lajos, László Ferenc, Jédi Károly, Szántó Mária, Vincze Péter, Iger Antal, Liplin Ferenc, Kiss György, Kók József. **Születések:** Nagy Alajos, Kászó Zoltán, Gyula Kálmán, Volár Lajos, Szélig Ilona, Szalai Margit Major Erzsébet, Bujtor József, Balázs Erzsébet, Krug József, Kiss György, Gaál Mária, Franek Ilona, Szabó Margit, Kiss Mária, Faics Ferenc, Molnár Márta. **Házasságok kötöltek:** Novák Ferenc Mester Arankával, Szalay József Kummer Máriával, Nagy Károly Tahy Máriával, Mizsolics János Godinek Julfiával, Auer Mátyás Dragicsevics Máriával.

— **Felkérjük az összes „MOVE” tagokat** hogy saját érdekükben minél előbb irassák át a „MOVE” címére a hatósági beszerzési könyvecskéjüket, hogy az összes engedményekben a „MOVE” beszerzési osztály részéről részesülhessenek, miután azon tagok, akiknek hatósági beszerzési könyvecskéjük átíratott egyes élelmi és közszükségleti cikkek bevásárlásánál még külön kedvezményben részesülnek. **Move.**

— **Elfogott kommunisták.** A nagykanizsai rendőrség a napokban letartóztatott egy intelligens családot, melynek három tagjánál rengeteg kommunista röpiratot találtak. Ugyanekkor a zalaegerszegi rendőrség is letartóztatott egy kommunistát, akinél 40000 darab kommunista nyomtatvány volt. A vizsgálat megállapította, hogy ez az egyén a nyomtatványokat Pécsről hozta magával s összeköttetésben állt a Nagykanizsán letartóztatott kommunistákkal. Mind a négyüket átkísérték a szombathelyi hadosztálybírószághoz.

— **Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleménye.** Felhívjuk azon közalkalmazottakat, kik textil árukra igényüket bejelentették és arra igényt tartanak, hogy azok átvétele végett a következő sorrendben jelentkezzenek. A kiknek vezetőik neve A, B, C, Cs és D betűkkel kezdődik, 1920. évi szeptember 16-án délelőtt, — az E, F, G, H, I és J betűkkel kezdődő nevek szeptember 16-án délután, — a K L betűkkel kezdődő nevek szeptember 17-én délelőtt, — az M, N, O, P és R betűkkel kezdődő nevek szeptember 17-én délután, — az S, Sz, T és Ü betűkkel kezdődő nevek szeptember 18-án délelőtt, — a többi nevek és esetleges elmaradtak szeptember 18-án délután. Kérjük pontos megjelenést és átvételt, mert szeptember 18-ika után megmaradt árukra új szétosztási terv fog készülni és az előbb jelentkezettek többé textil árukra igényt nem tarthatnak, — minden személy után 80 korona értékű áru vásárolható. A nyugállományú katonatisztek, altisztek, ilyenek özvegye és árvái szeptember és október hóra járó hurgonya illetményük átvétele végett szeptember 13-án hétfőn délután jelentkezzenek. A szétosztás mindig a kir. törvényszéki palotában történik. Nagykanizsa, 1920. szept. 11. **Az elnökség.**

(x) **Közös táncgyakorlat** lesz ma este 8—12 óráig a Casinóban. Belépti díj 10 kor.

(x) **Azonnal beköltözhető** ház szép kerttel eladó. Cim a kiadóban.

(x) **A német kurzus** szept. 15-én kezdődik. Beiratkozni és érdeklődni 13-án és 14-én egész délután lehet. *Julie Dienock*, Kazincy-utca 35.

(x) **„A vörös korcsma” *Honore de Balsac*** világhírű regénye kerül hétfőn és kedden bemutatóra az Urániában. Ebben az irodalmi műfilmben *Amlettó Novelli* nagynevű Krisztus creáló játssa a főszerepet. A rendezés és kiállítás szépsége ritkítja párját.

(x) **A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán** külföldi kifizetéseket a legelőnyösebben teljesít. Idágen pénznemeket vesz és elad. Rövid lejáratu hiteleket engedélyez. Betéteket elfogad.

(x) **Izgalmas kalandok** kaleidoszkopja, művészileg megjátszott szerepekkel, csodaszép képek a mozivászonon, ez a titka annak a nagy vonzóerőnek, amelyet a Világ-mozgóban a „Miss American” fog gyakorolni a hétfőn, kedden és szerdán tartandó bemutatókon. A film az amerikai Pathé-gyár remeke 4 rész és 21 felvonásból áll és főszereplői a nyugati bestiákból ismeretes Carlsacke és Miss Vernon Castle. — Ma vasárnap 3, 5, 7-és 9 órakor tartatnak előadások.

(x) **Exkluzív táncsoport.** Azoknak a volt tanítványainak és a tánclevele ifjúságnak, akik már táncolni tudnak, külön tanfolyamot nyitok a legdivatosabb Ragetein és Foxtrott táncokból. Jelenkezni a Polgári Egyletben Adorjanné Mayersberg Frida táncnánrnőnél lehet.

(x) **Köszönetnyilvánítás.** Vegelő tanár urnak és a tanuló ifjuságuk ez uton mondok hálás köszönetet korán elhunyt szeretett fiam sijnánál lerótt kegyeletért. A jó Isten áldja meg minden lépésüket, hogy mélységes fájdalomban osztozni szivesek voltak. *Özv. dr. Plosser Istvánné.*

(x) **Deák-Otthon Szombathelyen.** Ezen állami felügyelet alatt álló internátusban a vidéki tanulók kellemes otthont találnak teljes ellátással s naponkinti lecke ellenőrzéssel. Tessék Kőszegi-utca 46. sz. a. érdeklődni.

APRO HIRDETÉSEK

(x) **Mindenes szakácsnő**, esetleg bejáró takarítónó szívesen felvétetik Kisfaludy-utca 17/a. I. alatt.

Üszelődény teljes ellátással, jó fizetéssel felvétetik. Cim: Fő-ut 22., emelet, lépcsővel szemben.

Egy gyermekágy matracjal eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Keressék megvételre a Balatonpartján egy 2-3 szobás villát vagy házat, kis kerttel. Cim: Dr. Mozsolics Istvánné, Vasvár. 3871

Eladó Zalaegerszeg 3 utcára szülő telek, épületek nagy kerttel a város közepén. Érdeklődni lehet Kosárszky mérnöknel Zalaegerszeg, Várköz. 3891

Falun lakó magános özvegy urinónél kellemes otthonra találna egy disztingált magános nő, ki neki a háztartásban segédkezne és magányát megosztaná. Leveleket „Vidéki” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 3900

Bejárónő kerestetik könnyebb házi munkára, fél-napra, reggelivel, ebéddel és megállapodás szerinti fizetéssel. Lehet fiatalabb leány is. Cim: Csengery-ut 15, emelet jobbra.

VILAG nagymozgósínház Szarvas szálloda. Telefon 74. sz

Vasárnap

A Burlingtoni Jaguar I. része

(A pokol millió!) kalandorregény 6 felvonásban.

Hétfőn, kedden és szerdán

Miss American I. rész: A kincses vagyon.

Kalandorregény 4 részben és 21 felvonásban. Főszereplők: Carlsacke és Miss Vernon Cattle.

Előadások kezdete hétköznapokon 5 7 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákon.

Tankönyvek, valamint mindenemű iskolai cikkek a legújánysabb árban szereshetők be

Schless Testvérek

könyv- és papirkereskedésében (Deák-tér 10. sz.) iskolakönyvek bekötése a legolcsóbb árban

— **Tojást, babot** —

— válogatott, kézzel szedett **almát**

borsót, lencsét, diót, mákot és

egyéb élelmiszereket minden mennyiségben

készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántúli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság

Nagykanizsa, Csengery-ut 6.

Telefon 59. sz. — Távirati cím: TRANSDANUBIA.

3817

MAYER KLOTILD

gőzmosógára, Nagykanizsán

Főüzlet: Gyűjtőtelep: Hunyadi-utca 19. Kazinóy-utca 8.

Hófehérre mos, fűkőrfényesre vasal, fényez és vegyileg tisztít

Vidéki munkák is hetenként pontosan elkészíttetnek és elszállítatnak.

Magbaváló szilvát!

minden mennyiségben napi áron vásárol a **Szeszfinomító központi főzdeje** Nagykanizsa, Erzsébet-tér 12.

URANIA mozgókép-palota

Röngyutca 4. Telefon 239.

Pénteken, szombaton és vasárnap

Ravengar

Kalandorregény IV. részben. — I. rész:

A polyp karjai között

Hétfőn és kedden

A vörös korcsma

Horvát és Balsac regénye.

Előadások köznapokon 5, 7 és 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Házak eladását és vételét a legelőnyösebben közvetíti a husz év óta fennálló

Aczél Ignác

penzkecsön- és ingatlanforgalmi irodája

Fő ut 8. sz. Törvényszékileg bejegyzett cég.

AUER BÉLA kézműáru nagykereskedés

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 2. — (Báthory-utca oldalán.)

a felosztott AUER DÁVID ÉS PIA cég belfajta.

Dús választéku raktár **női ruhaszövetekben** és rokoncikkekben.

Kizárólag nagybani elárusítás. 3884

Boroshordók 50-800 literig jutányos áron kaphatók:

László Józsefnél. Raktár: Csengery-u. 83. Lakás: Fő-ut 8. szám.

— **Eredeti angol** —

férfiszövetek

női kosztümekelmék és ruhaselymek nagy választékban kaphatók —

jutányos áron:

Kisfaludi és Krausz

„Arany Kakas” divataruházában

Nagykanizsán, Erzsébet-tér 21.

Telefon 374. Telefon 374.

3801

Dunántúli Ruhaáruház vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszertien tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltöket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyűjtőtelep: Erzsébet-tér 20. sz. — Üzem: Teleky-ut 15.

Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiu és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfiöltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készítünk jutányos árban. Szíves párfogást kér:

Dunántúli Ruhaáruház

Erzsébet-tér 20.

3825

KELETI J. BUDAPEST, Koronaherceg-u. 17. Alapítva 1878-ban.

Gyárt legelőnyösebb békebeli kivitelben: műlábkot, műkezeket, sörvítőket, hűtőket, gummi görccsarharonyakat stb. Dús választék az összes betegpótlási cikkekben, valódi angol, francia és amerikai gummiárukban, valamint orvosi műszerek és kórházi berendezésekben. Eladás nagyban és kicsinyben credit naplók mellett. — Széküldés naponta — 3896

A HERKULES téglagyárnál

ismét kapható

lapos és hornyolt zsidely

valamint kifűnő **falitégla is.**

Eladás a városi Irodában Kintzsy-utca 5. szám.

Házeladás, nem reklám!

Modern emeletes házak nagy belsőséggel, szép földszintes házak nagy udvar, kerítél, több kisebb és nagyobb családi házak kerítél, beköltözhető lakással, jó forgalmu bejáró korcsma kerítél, korcsmabérlet berendezéssel, Kanizsa környékén négy hold szőlőbirtok, pince istállóval, 60 hektó hordóval, terméssel együtt jutányos ár mellett eladók.

Bővebbet Dukász Miksánál,

Rákóczi-ut 29. sz. alatt. 3901

Nagykanizsa r. t. város közp. szeszfűzdeje

Szilvát a legmagasabb árban átvesz.

Kivánságra bérben vagy részben is kifűzi. Kérjük a termelőket, hogy szilvájukat saját érdeklűkben hozzánk szállítsák, mert üzemünk a városé, tehát a haszon a város közönsége javára fordítatik.

Városi Központi Szeszfűzde — Báthory-u. 4.

3880

Ingatlanok eladását és vételét

nagy üzleti összeköttetéséből kifűlyólag legelőnyösebben a leggyorsabban eszközil

SZANTÓ VILMOS Ingatlanfor-

galmi Irodája

Nagykanizsa, Eötvös-tér 29. Telefon 322

3809

Hivatalok, irodák figyelmébe

Legjobb minőségű miniszter papir. Fehér finom irodai papir. Fogalmi szűrkés papir. Levélpapírok. Írógéppapir. Szén (carbon) papir. Íratóspapir. Írógépszallag. Íróollak, ténta és téntatartók. Íróaljazatok, boríték-papírok. Irodai olló és pénzkosarak. Asztali előjegyzőtűmbök stb. irodai szerek

nagy választékban kaphatók:

Fischel Fűlöp Fial

áruházában — Nagykanizsán.

— **Magbaváló** —

SZILVÁT

waggonrakományban

minden mennyiségben vásárolok

Levélcim: **Pollák M. Emil**

Távirati cím: 3868

Termény Nagykanizsa.

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
helyben házhöz hordva, vidékre postai
szókhálósággal:
Egy hóra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fel évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 250 korona
Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A politika hírel.

Teleki holnap vagy holnapután foglalja el hivatalát. — A sárospataki mandátum, — Bizalom Nagy Pálnak.

Budapest, szept. 13. Mint már jelentettük, — Teleki miniszterelnök, ha egészségi állapota engedi, holnap, vagy holnapután átveszi a miniszterelnökség vezetését. A hivatal átvételéről kormányzói kézirat fog megjelenni, éppen úgy, mint megbetegedésekor, amikor Rubinek Gyulát nevezte ki a kormányzó a miniszterelnök helyettesévé. A kereskedelemügyi miniszter egyébként ma felkereste Teleki miniszterelnököt és véle az átvételről és az azzal kapcsolatos kérdésekről folytatott megbeszéléseket.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy Sárospatakon Molnár János mandátumának megsemmisítése következtében október 10-én tartják meg a választást.

Az elmúlt héten és tegnap több fontos beszámoló hangzott el az egyes kerületekben. Így Nagy Pál képviselő, aki tudvalevőleg a botbüntetés megszavazása után kilépett az egységes kormányzópártból — Borota és Rém községekben tartott beszámolót. Mindkét helyen választói tudomásul vették képviselőjük elhatározását és bizalmat szavaztak neki. Kerekes Mihály kerülete székhelyén, Ónodon tartott beszámolót.

Szerdán tárgyalják a numerus clausust.

Budapest, szept. 13. A numerus clausus-ról szóló javaslat kapcsán bizonyos oldalról azt híresztelték, hogy a javaslat tárgyalását, hosszabb időre megszakítják és egyelőre nem is veszik elő. Erre vonatkozólag Haller kultuszminiszter kijelentette a „8 Órai Ujság” munkatársának, hogy e hír minden alapot nélkülöz. A numerus clausus a pénzügyi javaslatok lefegyverzése után, valószínűleg már szerdán napirendre kerül.

Az egyetemi beiratásokról egyébként dr. Hanuy Ferenc theologiai egyetemi tanár, az új rektor a következőket mondotta:

— Az iskolai esztendő megnyitását szeptember 15-ére terveztük, azonban a törvényjavaslat csak 15-én kerül ismét a nemzetgyűlés elé, tehát az egyetemi év megnyitását bizonytalan időre el kellett halasztanunk. A beiratkozási lehetőségekre majd az új törvény ad felvilágosítást. Ha esetleg rendzavarások fordulnának elő — én csak annyit mondhatok, hogy szigorúan fogok ragaszkodni a törvény rendelkezéseinek keresztülviteléhez és azokat mindenki szemben keresztül is fogom vinni.

Az orosz békemegbízottak elutaztak Rigába.

Budapest, szept. 13. Berlinten át az a hír érkezett, hogy a Londonban időző orosz kereskedelmi megbízottak Csicserin-től táviratot kaptak, amely közli, hogy az orosz—ukrán békedelegáció tegnap elutazott Rigába.

Megindul a magyar—román vasuti forgalom.

Budapest, szept. 12. Értesülésünk szerint — írja a „Magyarország” — a magyar—román vasuti forgalom megkezdése tárgyában a tárgyalások Pesten szeptember 20-án kezdődnek. Ezen a tárgyaláson nemcsak az érdekelt magyar és román szakközégek vesznek részt, hanem az osztrák megbízottak is. Fran-

cia részről is megjelennek a tárgyaláson kiküldöttek. A magyar—román forgalom megkezdése — hír szerint — úgy lesz lehetséges, ha Románia nemcsak szemet, hanem forgalmi eszközöket is rendelkezésre bocsájt.

A magyar újságírás gyászja.

Budapest, szept. 13. Dr. Schiller Zsigmond, a „Pester Lloyd” főszerkesztője ma 73 éves korában meghalt.

Olosóbb lesz a cukor.

Budapest, szept. 13. Prágából jelentik: Argentína az európai államoknak összesen négy millió métermázsa cukrot kínált megvételre. Az argentinai cukor ára 40—50 százalék alacsonyabb, mint a cukor piaci ára Európában. Londoni szakkörökbe azt hiszik, hogy ez az ajánlat erősen befolyásolni fogja a cukor európai árát.

Wrangel elfogott egy bolsevista brigádot

Konstantinápoly, szept. 13. Wrangel tábornok csapatai a jekaterinoszlavi tartományban elfogtak egy bolsevista brigádot vezérekarával együtt.

A triezsti zavargások.

Budapest, szept. 13. „Az Est” jelenti: Az olasz határról a következő híreket kaptuk a triezsti utcai harcokról: Legutóbb harcok San-Jacobban, Triest külvárosában voltak. A munkások torlaszokat emeltek, amelyek ellen a gyalogság hiába intézett támadásokat. Rendszeres ostrom kezdődött s a katonaság kénytelen volt végül ágyukat felállítani. A barikádokat csak a tüzérség közreműködésével tudták bevenni. A lázadók súlyos veszteségeket szenvedtek. Egész éjjel tartott a cseperegés, reggelre azonban javult a helyzet, minthogy a katonaság több száz embert letartóztatott és a munkásvezérek közbelépésére a józanabb elemek abbahagyták a harcot.

A korona zürichi arfolyama.

Budapest, szept. 13. A magyar korona állása Zürichben ma 2:35.

Románia ratifikálta a magyar békeszerződést.

Zürich, szept. 13. A román parlament befejezte nyári ülészeit és utolsó ténykedése az volt, hogy ratifikálta a magyar és a bolgár békeszerződéseket.

Összeesküvés Görögországban.

Athén, szept. 13. Itt nagy összeesküvésnek jöttek a nyomára, amelyet Konstantin volt király párthivei készítettek elő Venezilosz ellen.

TÖZSDE.

Budapest, szept. 13. Emelkedő árak mellett, különösen a belföldi értékek piacán nagy üzleteket kötöttek. Az árak ugrásszerűen emelkedtek. A játékot korlátozta az a körülmény, hogy Bécsben az ottani időszámítás szerint egy órával hamarabb indult meg az üzlet. Így orientáló jelentés a tőzsdei zárlatáig nem érkezett. A valutapiac csend volt.

Valutapiac: Napoleon 828, Font 940, Dollár 259, Frank (francia) 1870, Márka 509, Lira 1175, Rubel 319, Lei 580, Szokol 418, Frank (svajci) 4200, Dinár —, Korona-dinár 994, Bécsi 975, Ezüst ára 16, Léva 505.

Értékek: Ipar —, Hazai 692, Agrár —, Magyar hitel 1702, Magyar Bank —, Forgalmi —, Lezámitoló 768, Osztrák hitel 936, Magyar-Olasz 496, Konkordia —, Gizella —, Boosini 4800, Altalános szén 7975, Szászvári 3190, Salgótarjáni 6525, Urkányi 5375, Rima 3440, Schlick 792, Nasici 13050, Danica 4976, Klotild 2520, Adria 14450, Atlantika 6800, Ingatlan —, Jelzőlog 498, Kereskedelmi hitel —, Kereskedelmi Bank 6710, Drascho 1800, Guttmann 4560, Olaj —, M. Cukor 13350.

HIREK.

Az idegenek fokozottabb ellenőrzése.

A nagykanizsai államrendőrkapitányság vezetője ma a következő hirdetményt bocsájtotta ki:

A városba érkező összes, akár bel-, akár külföldi idegenek fokozottabb ellenőrzése céljából a következőket rendelem:

A mai naptól forogva a városba érkező akár bel-, akár külföldi idegenek a város területén csak abban az esetben tartózkodhatnak, ha erre a rendőrkapitányság által kiállított tartózkodási engedélyt nyertek.

Ennélfogva köteles minden szállásadó, vagy megbízottja a nála bármily rövid időre, bármely címen (bérletként, vagy rokonság, szolgálati, vagy munkaviszony stb.) akár ingyen, akár ellenérték ellenében megszálló bel- vagy külföldi egyén megérkezése alkalmával lelkiismeretesen meggyőződni arról, hogy az illetőnek van-e a rendőrkapitányság által kiállított tartózkodási engedélye s ha nincs, köteles őt ennek megszerzése végett a rendőrkapitánysághoz utasítani.

A szabályszerűen kiállított tartózkodási engedélyekkel ellátott idegenek megérkezésük után 2 órán belül a rendőrkapitányság bejelentő hivatalában bejelentendők, — az éjjeli órákban érkezők pedig legkésőbb másnap reggel 9 óráig.

A szállodák és egyéb megszálló helyek tulajdonosai szintén csak a rendőrkapitányság által kiállított tartózkodási engedély alapján fogadhatnak be idegeneket, tartoznak a náluk megszállva lévő idegenek névjegyzékét naponta kétszer és pedig reggel 9 órakor és délután 6 órakor a rendőrkapitányságnál bemutatni.

A bejelentési kötelezettség a fenti határidők pontos betartásával az érkezésre és a távozásra egyaránt kiterjed.

Ha a megszálló a bejelentéshez szükséges adatok közlését megtagadja, vagy bevallása aggályos, vagy a szállásadónak, vagy megbízottjának olyan körülmények jutnak tudomására, melyek az állam érdekeire, a közbiztonságra, vagy a közrendre veszélyes üzemek gyanúját kelteni alkalmasak, köteles erről a szállásadó, vagy megbízottja a rendőrkapitányságnál haladéktól jelentést tenni.

Figyelemre emeltem az érdekelteket, hogy az ezen hirdetményben foglaltak megszegése kihágást képez s 6 hónapig terjedő elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A kihágások elkövetői tekintettel az elérni kívánt fontos államérdekekre, azonnal őrizetbe vétetnek, ügyekben a rendőri büntető bíróság a tárgyalást azonnal megtartja és a hozandó ítéletet fellebbevitelre való tekintet nélkül végrehajtja.

Nagykanizsa, 1920. szeptember 13.

Dr. Bensterien Erich s. k.
m. kir. Államrendőrségi tanácsos,
a kapitányság vezetője.

— A kormányzó Nagykanizsán. Horthy Miklós, Magyarország kormányzója e hó 19-én szombaton reggel 9 óra 30 perckor a Turán különvonattal és díszes kísérettel városunkba érkezik. Öfelméltóságát az állomáson a megyei és városi katonai és polgári notabilitások élén Eitner Zsigmond főispán-kormánybiztos üdvözlö, majd a kormányzó és kísérete a városházához hajtat, amelynek kapuja előtt Nagykanizsa város nevében dr. Prack István helyettes polgármester, a képviselőtestület nevében pedig dr. Tamás János ügyvéd fogadja. A fogadás után a városháza nagytermében a különböző hatóságok és testületek küldöttségei tisztelegnek a kormányzó előtt, aki az üdvözlésekre válaszolni fog. A délelőtti programjának befejezéseül megszemléli a kormányzó a kanizsai helyőrségnek a Főutra kivonult csapatait, amelyek a szemle végén díszmenetben vonulnak el a legfőbb Hadur előtt. Egy órakor diszebed lesz a Polgári Egyetemen, délután 3 órakor pedig továbbutazik a kormányzó Zalaegerszegre, majd Szombathelyre, Sopronba, Győrbe s csak a jövő hét közepén tér vissza székvárosába, Budapestre.

— Nem lesz szövögyárunk. Körülbelül egy hónappal ezelőtt azzal az írásbeli ajánlattal lépett egy budapesti pénzügyi és ipari érdekeltség a városi tanács elé, hogy hajlandó lenne Nagykanizsán egy a technika minden vívmányával felszerelt, teljesen modern szövögyárat létesíteni. Az ajánlat nagyon természetesen több feltételt is szabott a városnak, így például: van-e a városnak megfelelő

épülete, ahol a gyár elhelyezhető lenne, rendelkezik-e a város megfelelő *lgy-vízvel* s van-e olyan villanytelepe, amely a gyár céljait szolgálhatná. — A városi tanács válasza is az ajánlatra, a válasz azonban nem nagyon eléghette ki az ajánlattevőket, mert tegnap igen udvarias hangú levélben arról értesítették Nagykanizsa városát, hogy az ismeretett viszonyok mellett nem áll módjukban itt szövőgyárat létesíteni. Tehát szövőgyárunk sem lesz.

— **Sulyos szerencsétlenség egy focibólmerközésen.** A szombathelyi sportpályán sulyos szerencsétlenséget, csaknem egy emberélet elvesztését okozta két helyi csapat mértékelt rivalizálása és játékosainak durvasága. Szerda délután a Kanizsán is jól, de kevésbé előnyösen ismert Szak. játszott bajnoki mérkőzést a Szombathelyi Sport Egylet csapatával. A játék eldöntetlensége a végsőkig felizgatta mindkét csapat kedélyállapotát s mindkét oldalon durvasággal gyekoztek a győzelmet a maguk számára kicsikarni. A mérkőzés vége felé már annyira gorombává vált a játék, hogy amikor a Szak-nak Kovács nevű kapusa rávetéssel védett egy a hálóját veszélyeztető labdát — az ellenfél egyik játékosa teljes erejéből nekiszaladt s a földön fekvő kapust fejbérta. A szerencsétlen ember sulyos természetű agyrázkódást szenvedett, amelyet belső vérzés is komplkált, úgy, hogy a pillanatban még élet-halál között lebeg a szombathelyi kórházban. A rendőrség gondatlanságból okozott sulyos testi sértés büntette címén már megindította az eljárást az emberietlen játékos ellen, de ettől eltérve maguknak a sportegyesületeknek az az kellene elejét venni az ilyen szerencsétlenségek bekövetkeztetésének, hogy azokat a játékosokat, akik egyéni temperamentumuknak játékosarsaik testi épsége rovására akarnak szabad folyást engedni — egyáltalán ne engedjék kiállani a mezőnyre. A fociból — a pillanatban az egész világ legnépszerűbb sportját — a szombathelyi és az ahhoz hasonló esetek után — nem nagy jövőt jósolunk. Vagy tudnak a sportegyesületek önfegyelmezett játékosokat nevelni s ekkor sport marad a fociból — vagy átengedik a pályát korcsmai színvonalu verekedések színterének s ekkor az államhatalomnak kötelessége, hogy törvényeinek teljes szigorával tüntesse el a föld színéről ezt a magát sportnak csufoló, de a testedzés helyett inkább a *testcsontkítás* céljait szolgáló veszedelmes játékot.

— **Az Irodalmi és Művészeti Kör szombati hangversenye** iránt városszerre nagy érdeklődés mutatkozik. Főképpen a főiskolai hallgatók zenekarának közreműködését várják általános érdeklődéssel. Ez lesz a nagyjából fiatal erőkből álló zenekar második nyilvános szereplése, mely hír szerint igen nagy meglepetést fog nyújtani. A többi számok is mind nagyon érdekfeszítőnek ígérkeznek. A végleges programot holnap száunkban közöljük. Jegyek már kaphatók Mair József és Szerb Ernő könyvkereskedésében. A jegyek ára 25, 15, 10 és 8 korona. A kör tagjai és a közalkalmazottak árkedvezményben részesülnek, ha a szombati pénztárnyitás előtt megváltják jegyeiket. Kedvezményes jegy váltásra jogosít utalványok Majtényi tanárnál, a kör főtákaránál kaphatók. Külön meghívók nem lesznek, a rendezőség mindenkit szívesen lát.

— **A Katholikus Legényegylet vasárnapi szűreti mulatsága** a legteljesebb siker jegyében folyt le. A délutáni látványosságként felvonulás, de elsősorban az a jó hírnév, amelynek a Kath. Legényegylet mulatságai már régtől fogva örvendenek — nagy és előkelő közönséget toborzott esti 8 órára a Polgári Egylet nagytermébe. Az egyesület dallás pástorai és bájos táncosnői által lejtett körmagyar, az a régen nem látott, ősi magyar tánc oly frenetikus tetszést váltott ki a nézők sorából, hogy később meg kellett ismételní. A fiatalok a tulkorán beköszöntő záróránál nagyszerűen mulattak. A tánc művészi betanításáért Adorjáné Mayersberg Frida és Kréhusz Károly tánc-tanárokat illeti az érdem, magáért az estély tökéletes megrendezéséért pedig Eperjessy Gábor elnökkel az élén az egyesület agilis vezetőségét.

— **Távíratösszeköttetés az egész világgal.** A postaigazgatóság a Csehországon és a tscheni területen át haladó Budapest—Berlin közti közvetlen távívóvonalat helyreállította és üzembe helyezte. Ez a vonal lehetővé teszi a Németországgal és az attól északra fekvő országokkal való közvetlen távívóforgalmat. Most már közvetlen távívóforgalmunk van Ausztriával, Csehországgal, Jugoszláviával és Németországgal, közvetlen rádióforgalom Francia-, Spanyol- és Oroszországgal. Romániával még nincs meg az összeköttetés, de a tárgyalások már megindultak. Ha ez eredményre vezet, akkor Oroszországot leszámítva az egész világgal meglesz a távívó összeköttetés.

— **A határon elkobzott pénzek sorsa.** Emlékeztet még, hogy ez év elején az Ausztria felé utazó közönségtől sűrűn szedték el ezt a pénzösszeget, amelyekről a jóhiszemű kereskedők és más utasok nem tudták, hogy nem vihetik ki az országból. Az így károsultak még ma sem jutottak pénzükhöz, amiért is a soproni kereskedelmi kamara útján a miniszteriumtól kérelmesték elkobzott pénzükhöz visszafizetését. Mint értesülünk a pénzügyminiszteriumban most foglalkoznak ezekkel a kérvényekkel, amelyek felett most már rövidesen dönteni fog a miniszter is.

(x) **A vörös korcsma.** Honoré de Balaac nagynevű író műve kerül bemutatásra az Uránában. Bizonyára sokan ismerik ezt a mély elgondolásvu irodalmi művet. A legnehezebb férfiszerepet Amlettó Novelli, a világhírű és elismert nagy művész játéza.

(x) **Rivesszett.** E hó 10-én, pénteken este 9 és 11 óra között az Uránia-mozgósínházról a Kölcsei-utcaig egy keppent bőr ridikül melyben személyazonosságai bizonyítvány és más iratok voltak. A becsületes megtaláló magas jutalomban részesül ha azt a Makoviczky cukrászdában leadja.

(x) **A Néptakarékpenztár Részvénytársaság** Nagykanizsán külföldi kifizetéseket a legelőnyösebben teljesít. Idegen pénznemeket vesz és elad. Rövid lejáratu hiteleket engedélyez. Betéteket elfogad.

Stolzer Adolf, Stolzer Vilmos és neje fájdalomtelt szívetvel tudatják szeretett nagynénjük

özv. Prager Bertalanné
szül. Weisz Julia

hosszas szenvedés után 83 éves korában, szeptember hó 12-ikén történt gyászos elhunytát.

Temetése 14-én d. u. 6 órakor lesz az irz. sarkert halottas házából.

Nagykanizsa, 1920. szept. 12.

Mélyen lesújtott szívetvel jelentjük, hogy szeretett nagyanya és rokon

özv. Ehrlich Ignácné
szül. Kempfner Julianna

rövid szenvedés után, életének 71. évében jobblétre szenderült.

Drága halottunkat f. hó 14-én, kedden délután 5 órakor kísérik örök nyugalomra a Teleki-ut 34. sz. gyászaházból az irz. sarkertbe.

Nagykanizsa, szept. 13.

A gyászoló család.

(x) **Értesítem** Nagykanizsa város és környékének közönségét, hogy szibériai hadifogságból visszatérve, mérnöki prakszisomat újból felveszem. Irodám a régi helyen, Kázincoy-utca 59. sz. alatt. — Telefon 164 szám. *Pauk Vilmos* okl. mérnök.

Dunántúli Ruhaáruház
vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltöket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos áron. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiu és gyermekruha raktárunkra.

Kész férföltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készitünk jutányos áron. Szives pártfogást kér:

Dunántúli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.

3825

— Magbaváló —
SZILVÁT
waggonrakományban
minden mennyiségben vásárolok
Levélcim: **Pollák M. Emil**
Távíratl cím: 3868
Termény Nagykanizsa.

— Eredeti angol —
férfiszövetek
női kosztümekelmék és ruhaselymek nagy választékban kaphatók — jutányos áron:

Kisfaludi és Krausz
„Arany Kakas” divatruházában
Nagykanizsán, Erzsébet-tér 21.
Telefon 374. Telefon 374.

3801

APRO HIRDETÉSEK

Osztéleány teljes ellátással, jó fizetéssel felvétetik. Cim: Fő-ut 22., emelet, lépcsővel szemben.

Egy gyermekágy matracnal eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Perfekt magyar-német levelező és könyv. ló azonnali belépésre állást nyerhet. Ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével „F” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Pénztárosnó ki már hasonló állásban volt, azonnali belépésre állást nyerhet. — Ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével a kiadóhivatal továbbít.

Eladó Zalaegerszegon 3 utcára szoló telek, épületek nagy kártal a város közepén. Érdeklődni lehet Kosársaky mérnöknel Zalaegerszeg, Várköz. 3891

Borosplócót hordókkal 2—300 hektóra keres bérbé a Homokkomáromi gazdaság. — Telefon 144. sz. n. — Közvetítő díjaztatik. 3906

Alig használt szalonkabát, ágymatracok, majolika talak, tányérok, pezsgős-likőrös poharak, ecet-olajtartó, 20 darab himzett asztalfutó és tálcakendő, flóbertpisztoly, revolver, női gummiköppeny eladó. Megtekinthető Sugár-ut 18. sz. alatt, emeleten, naponta délután. 3908

Vadgesztenyét
minden mennyiségben vesz 3885
Reichenfeld Gyula magnagykereskedő.

VILAG nagymozgósínház
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz

Hétfőn, kedden és szerdán

Miss American

I. rész: **A kincses vagyon.**

Kalandorregény 4 részben és 21 felvonásban.
Főszereplők: Carlsacke és Miss Vernon Cattle.

Előadások kezdete hétköznapokon 5 7 9 órakor.
Vasár- és ünneppanokon 3, 5, 7 és 9 órakon.

Magbaváló szilvát! 3836

minden mennyiségben napi áron vásárol a
Szeszfinomító központi főzdeje
Nagykanizsa, Erzsébet-tér 12.

URÁNIA mozgókép-palota
Rozgonyi-utca 4. Telefonszám 289.

Hétfőn és kedden

Honoré de Balaac irodalmi műve
A vörös korcsma
Főszereplő Amlettó Novelli
nagynevű filmművész.

Előadások hétköznapokon 5, 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünneppanokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

— Tojást, babot —
— válogatott, kézzel szedett **almát**
bersét, lencsét, diót, mákot és
egyéb élelmiszereket
minden mennyiségben
Közpénzfizetés mellett
legmagasabb napi áron vásárol a
Dunántúli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság
Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon 59. sz. — Távíratl cím: TRANSDANUBIA.
3917

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 13. szám.
Nyomda:
Fő-ut 6. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:

TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Előfizetési árak:

Íjnyben hához hordva, vidékre postai
székküldéssel:
Egy hóra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fel évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 250 korona

Egyes szám ára:
1 korona.

A nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 14. Az ülés megnyitása után *Rakovszky* elnök jelenti, hogy *Benkő* Gábor tiszalöki mandátumát panasszal támadták meg és hogy *Sreter* honvédelmi miniszter holnap felel *Fangler* interpellációjára.

Eörfly Imre beterjeszti az igazságügyi és pénzügyi bizottság jelentését az adócsalásokról szóló törvényjavaslatról, majd rátérnek az illeték és tőzsdeadó felemeléséről szóló törvényjavaslat folytatolagos tárgyalására.

Korányi pénzügyminiszter emelkedik szólásra és mindenek előtt benyújtja az állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot, valamint az állami számvetéseknek mult évi jelentését. Bejelenti, hogy e törvényjavaslat is csak egy része azoknak az adójavaslatoknak, melyekből már 10 várja készen a nemzetgyűléshez való benyújtást. Rá kell mutatnia arra, hogy *abból a 19 milliárd kiadásból, amely a költségvetésben mutatkozik, körülbelül 10 milliárdot pénzünk értéktelenedésének és a valutadifferenciának kell a rovására írni.* Beszél a tisztviselőkérdésről és kijelenti, hogy a tisztviselőket nem lehet úgy elbocsátani, mint egy cselédet. Bármily szomorú is ez az államháztartás szempontjából — azt a szerződési kötelezettséget, amelyet a tisztviselőkkel szemben a régi Magyarország vállalt — a mostani csonka Magyarországnak is teljesítenie kell, amíg csak lehetséges. — A közvéleménynek kell áthatva lenni attól, hogy Magyarországon takarékoskodni kell, a pénzügyminiszter egymagában nem elegendő ahhoz, hogy ezzel a takarékosági rendszert egész vonatkozásában keresztül vigye. *Gaal* Gaszton — ugymond erős támadásban részvett a tisztviselőket. Ez igazságtalan, mert az állami tisztviselők, akiknek nem volt módjukban birtokokat szerezni, a forradalmak alatt sokat szenvedtek s hazafiasságuknak sok fényes tanujelét adták. — A takarékoság másik módjával ajánlották az állami színházak bérbeadását. A magyar kultúra e két intézmény fenntartását kívánja. — A hadijövedelemadó utban van. — Az, hogy a fegyverek hallgatnak — még nem jelent békét, mert van gazdasági harc, és ez — be kell vallanunk — éppen a környező államokkal még főnnáll. Az országban pénzügyi defaitizmus folyik, ugyanaz a defaitizmus pénzügyi téren, amely a forradalmak alatt a hadseregben volt. Itt a nemzetgyűlésen mondják el, hogy a korona annyit sem ér, mint amennyin Zürichben jegyzik. A pénzügyi defaitizmusnak legfényesebb tanujele az a sürgöny, amelyet egy képviselő küldött egy vidéki kormánybiztoshoz. A sürgöny így szól: „A parlamentben különböző hírek vannak elterjedve pénzlebélyegzésről és nagy adók kivetéséről. Nem tudom, mi igaz e hírekből, de jó lesz vigyázni, hogy kár ne érjen. Aláírás.* A pénzügyminiszter a felolvasott sürgönyt összehajtja és zsebre teszi. Az egész Ház egyszerre kiabálja: Ki volt az? Nevet kérünk!

Elnök: Miután már másodszor történik itt a Házban gyanusítás, én is kérem, nevezze meg a sürgöny feladóját, mert addig a Ház minden tagja gyanusítva érzi magát.

Korányi nem hajlandó az illető képviselőt megnevezni, mire az elnök azt ajánlja a kényes ügy elintézési módjával, szólítsa fel a Ház az illető képviselőt, hogy 48 órán belül tegyen a Háznak jelentést. Ezt az indítványt tudomásul veszik.

Korányi folytatja beszédét. *Legközelebbi feladatunk* — ugymond — *pénzünk átcsere-lése államjegyekre*, ami azért késik, mert

meg kell várni a brüsszeli valutakonferencia határozatát. A budapesti tőzsdének súlyos és mélyreható jelentősége van, amit radikális intézkedésekkel nem szabad és nem lehet lecsökkenteni.

Ezután *Dinich* Vidor mentelmi jogának megsértését jelenti be. *Weiss* Konrad felszólalása után *Eörfly* előadó a zárzó jogán elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Gaal Gaszton kifejti, hogy a tisztviselőket nem támadja, de az ország mai súlyos helyzetében az az álláspontja, hogy nem bírnak el 250 ezer tisztviselőt.

A részletes vita során eljutnak a 7. §-ig, majd az ülés 2 óráker véget ért.

A hét folyamán kinevezik a külügyminisztert.

Budapest, szept. 14. A külügyminiszteri állás *Csáky* Imre gróffal még e héten betöltésre kerül. A külügyminiszterium első osztályfőnöke, *Kánia* követ és meghatalmazott miniszter rövidesen távozik helyéről.

A kormányzópartértekezlete.

Budapest, szept. 14. Az egységes kormányzópart ma este értekezletet tart, amelyen hir szerint szóvateszik a külön keresztény blokk és külön földműves szövetség alakulását, amelytől a párt egy része a párt egységét félti.

Stromfeld ítélete jogerős.

Budapest, szept. 14. A legfelsőbb katonai törvényszék ma befejezte *Stromfeld* Aurél volt vezérkari főnök bűnyüének főlebbezési tárgyalását. A legfelsőbb törvényszék döntésével a hadosztálybíróóság ítéletét helybenhagyta. Az ítélet most már jogerős.

A korona zürichi árfolyama.

Budapest, szept. 14. A magyar korona állása Zürichben ma: 2:15.

Románia budapesti követe.

Budapest, szept. 14. A „Magyarország” jelenti Bécsből: Magyarország és Románia között október első napjaiban kezdődik meg a hivatalos diplomáciai érintkezés. *Budapesti román követté Strycea ezredesét nevezték ki*, aki október első napjaiban fog megjelenni Budapesten. A magyar kormány már szintén megtette a kellő lépéseket a Bukarestben felállítandó magyar követségre vonatkozólag.

Jövő évi költségvetésünk.

Budapest, szept. 14. *Korányi* pénzügyminiszter a nemzetgyűlés mai ülésén előterjesztette az 1920/21. évi költségvetést, amely kevés vigasztaló adatot tartalmaz. Az állam összes kiadása 20:2 milliárd, amelyre a rendes bevételekből mindössze 8:8 milliárd, a rendkívüli bevételekből 1:44 milliárd a fedezet, úgy, hogy a fedezendő hiány kerek 9:96 milliárd korona. A költségvetés indokolása rámutat arra, hogy milyen eltérések váltak szükségessé az eddigi költségvetések és a jelenlegi tervezetek között.

TŐZSDE.

Budapest, szept. 14. Ugy a kullsz értékekben, mint a korlátpiacon nagy lendülettel emelkedtek az árfolyamok. A korlátpiacon viharos üzletmenet mellett igen nagy tételek cseréltek gazdát. A fapiac igen élénk, a valuta piacon szilárd irányzat mellett igen erős volt a forgalom. Napoleon 836, Font 942, Léva —, Dollár 276, Frank (francia) 1880, Márka 481, Lira 1178, Bécs 94:5, Rubel 811, Lei 386, Szokol 407, Frank (svécl) —, Dínár 940, Frank dínár —, Ezüst —.

HIREK.

Megölte a plébánosát.

Élettogytilgiani fegyházra ítelték a gyilkost.

(A Zala eredeti tudósítása.) A kommun alatt történt, — amikor egy emberélet elpusztulása nem okozott sok gondot a hatalom birtokosainak — hogy a zalamegyei Sár-mellék községben egyik este, lőtt sebbel a fején, holnan találták a község mindenki által szeretet és tisztelt lelkiatyját *Vida* János plébánosot. A papokkal egyébként sem nagyon szimpatizáltak a proletárdiktatura Isten-tagadó felkapaszkodottjai, meg azután akkoriban ugyancsak olcsó volt az emberélet — a gyilkosság tetteseit után csak immel-ámmal indult meg a nyomozás s amikor ennek folyamán a vörösrőség mégis letartóztatta a tett elkövetésével erősen gyanusítható *Tapler* Lőrinc ottani földművest — a direktorium rendeletére rövidesen ismét szabadlábra helyezték s megszüntették ellene az eljárást. A proletárdiktatura ezzel *Vida* János plébános tragikus halálát el is intézte. „Megölte egy papot, na csak hogy ezzel is kevesebb van”: ez volt a hivatalos álláspont.

A kommun megdőlésével, a jogrend és jogbiztonság helyreállítását célzó munka megindulásakor azután megindították a nyomozást *Vida* János gyilkosai ellen is. A csendőrség gyanuja is *Tapler* Lőrinc sármelléki földművesre esett, akit le is tartóztattak s behozták a kanizsai ügyészség fogházába. Azóta — majd egy éven keresztül — egészen a mult hónap 16-áig egyfolytában folyt a vizsgálat a bonyolult s konkrét terhelő adatokban nem nagyon bővelkedő bűnyüben. A bizonyítékok hiánya annyira érezhető volt a vizsgálat során, hogy a nagykanizsai törvényszék vádnácsa elutasította a királyi ügyészség vádindítványát *Tapler* ellen szemben s ha a budapesti tábla helyt nem ad az ügyészség főlebbezésének — *Tapler* ellen az eljárást meg is szüntetik. Így azonban az ügy, a mult hónap 16-án főtárgyalásra került, ahol *Tapler* — éppugy mint a vizsgálat során — egyszerűen visszavonta a csendőrök előtt tett beismerő vallomását azzal a megokolással, hogy azt testi és lelki kényszerrel szedték ki belőle. A bizonyító eljárásnak legfontosabb feladata volt tehát annak a megállapítása, hogy *Tapler* vallomása tételére kényszerítették-e a csendőrök, vagy sem. Az augusztus 16-i tárgyalást éppen amiatt kel'tett elnapolni, mert azok a fontos tanuk — akik ezt bizonyíthaták volna nem jelentek meg.

Dr. Mutschenbacher Edvin törvényszéki bitó elnöklele alatt tegnap tárgyalta újból az ügyet a törvényszék s a kihallgatott tanuk vallomásából megállapította most már hogy *Tapler* beismerő vallomása tételére senki sem kényszerítette, azt akkoriban bűnbánóan önként tette. Bepillantást nyert azonban a bíróság a tanuk vallomásaiból a gyilkosság rugói közé is. A dolog oly színben tünt fel, mintha *Tapler* a plébánossal ellenséges viszonyban lévő tanító pártján állott volna s a gyilkosság elkövetésére az ösztökélte volna, hogy annak jutalma nem fog elmaradni. Természetesen ez csupán a tanuvallomásokból felmerült feltevés, amelyet igazolni annál kevésbé lehetett, mert hiszen a tanító ellen ez ügyben a királyi tábla sem talált terhelő momentumot.

Amikor a perbeszédék után — amelyek során *dr. Guta* József királyi ügyész a leg-súlyosabb büntetés kiszabását, *dr. Domján*

Lajos védő pedig a vádlott felmentését kérte — a bíróság ítéletre vonult vissza, maguk, a perbeli felek sem tudták, hogy halált, vagy felmentést hoz-e az ítélet. **A bíróság hosszabb tanácskozás után a bűnösség kimondása mellett döntött**, de az enyhítő körülmények figyelembevételével nem halálra — hanem **élelfogytlan fegyházra ítélte a gyilkost**. Az ítélet ellen a vádlott és védője fellebbeztek.

— **A Kormányzó Nagykanizsán.** A Kormányzó szombati látogatásának legapróbb részleteit is megállapították már a hatóságok. Öfömlősségét, mint államfőt természetesen uralkodónak járó hódolatnyilvánítással fogadják. A Kormányzó ur a küldöttségeket s a hatóságok fejeinek tisztelgéseit a városháza dísztermében fogadja. A felvonulás s a tisztelgés sorrendjéről az érdekelteket értesíteni fogják. Délután egy órakor Öfömlőssége tisztelgésre díszbeöltözött a Polgári Egylet nagytermében. Erre a katonai és polgári hatóságok fejein kívül tizenet kizárva és öt iparos is meghívót kap. A Kormányzó délután 3 órakor utazik tovább Zalaegerszegre, ahol neje és leánya csatlakoznak hozzá. Zalaegerszegről a „Turán” Szombat-helyre viszi magas utasait. — A kormányzó fogadtatása dolgában ma délután rendkívüli városi közgyűlés lesz.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** A kormányzó fogadtatása dolgában ma délután rendkívüli városi közgyűlés lesz.

— **Az ügyészségről.** Dr. Szabó Lajos kir. főügyész-helyettes, a nagykanizsai királyi ügyészség vezetője tegnap szabadságra utazott. Távollétében dr. Gula József királyi ügyész helyettesíti.

— **Nagyszabású ünnepség és kiállítás Szombathelyen.** Vasvármegye népgondozó szövetsége, amely azzal a szándékkal lépett a társadalmi mozgalmak küzdő tereire, hogy mind azt a jótékonyt, mindazon kulturális és nemzeti feladatokat elvégezze, amelyeket a magyarság végzetes sorsa ma a társadalom vállaira ró, s nagyszabású demonstratív és jótékony ünnepélnél lép a nyilvánosság elé. Az ünnepség szeptember 19 és 20 napján Szombathelyen folyik le és fölhívják rá a közönség figyelmét. Az ünnepség fővédnökségét Horváth Miklós kormányzó ur Öfömlőssége vállalta, aki nemeslelkű hitvesével és kíséretével személyesen is részt vesz a szeptember 19-én kezdődő ünnepélyen. Az ünnepség keretében kulturális művészeti előadásokon, kiállításokon kívül gazdasági terménykiállítás, borkiállítás, háziipari kiállítás, néprajzi felvonulás és jótékonyverseny talál helyet. A gazdasági terménykiállítást olyképen tervezik, hogy minden községnek termékei külön csoportosítva kerülnek bemutatásra, a borkiállítás pedig Dunántul bortermelőinek borait mutatják be s a kiállított termények egy zsűri bírálata alapján versenydíjban részesülnek. Az első díjak közt nagyobb mennyiségű cukor, petrolium, gazdasági eszközök szerepelnek, a további nyerteseknek díszes oklevelet adnak. Hasonló díjak vannak a jótékony-sági versenyen, mely abból áll, hogy az egyes községek, magányosok terményeiből, javaikból bizonyos mennyiséget a szövetség jótékony céljaira ajánlják fel. Azokéi lesznek a verseny díjai, kik a legnagyobb és legértékesebb ajándékot hozzák a jótékony-ságért. A néprajzi felvonulás terve az, hogy minden község sajátos helyi vívételében s esetleg fogatain vesz részt abban a felvonulásban, mely a Kormányzó Ur előtt fog végbemenni. Ez egyúttal demonstratív hárség — hitvallása is lenne Dunántul népeinek. Az ünnepélyen ezeken kívül sportversenyek, ifjúsági versenyek, szórakoztató mutatványok stb. stb. is lesznek. Az ünnepély napján reggel és este különvonatok állanak majd az indulási állomáson és Szombathelyen a közönség rendelkezésére.

— **Nász.** Kutscher Imre és Thassy Irma f. hó 19-én délelőtti 10 órakor tartják esküvőjüket a felsőrajki plébánia-templomban.

— **Pályázatok plebániákra.** A szombathelyi megyéspüspök pályázatot hirdet a salomvári, kisnyomai és budafalvai plebániákra. A pályázatokat szeptember 20-ig kell benyújtani.

— **Az Irodalmi Kör vegyes kara** Rácz János karnagy vezetése mellett ma délután hat órakor a Rozgonyi-utcai elemi iskola tornatermében tartja első próbáját. A vezetőség felkéri ugy a Kör régi dalárdájának tagjait, mint az újonnan jelentkezett tagokat, hogy a próbán megjelenni sziveskedjenek. A Kör igazgatósága elhatározta, hogy a régi főtájkart is újja fogja szervezni, mielőtt lehetséges lesz. Egyelőre azonban csupán a vegyes kar fogja megkezdeni működését.

— **Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleménye.** Ertesítjük a nagykanizsai és vidéki közalkalmazottakat, hogy a f. évi november hóra járó burgonya illetménybe beszámítólóg még minden személy 6 kiló burgonyát kap. A burgonya f. évi szeptember hó 15-én és 18-án délelőtti 9-től 12-ig és délután fél 3 órától fél 6 óra között veendő át. A tagok által át nem vett burgonya szeptember 17-én korlátlan mennyiségben lesz a jelentkezők között szétosztva. **Az elnökség.**

— **Haponkint egy órá a hazának.** Miskolcraól jelentik, hogy az ottani vasúti műhely többszáz munkása a napi 8 órai munkaidő helyett 9 órát dolgozik s az egy órai munkatöbblet díját a hazának ajánlják föl. Öröndetes jele ez annak, hogy a magyar munkásság sorából mind-számosabbban helyezkednek a nemzeti alapra s hogy a magyar munkásság komoly részt követel magának a nemzeti építő munkából.

— **Nemzetközi munkásdelegáció Szegeden.** A napokban gróf Csáky Imre vezetésével a nemzetközi munkásszövetség három tagu küldöttsége érkezett Szegedre, hogy a magyar kormány meghívására az ottani munkásviszonyokat tanulmányozza. A bizottság különösen a tisztviselők szervezkedése iránt érdeklődött.

— **Két Nordisk sláger kerül bemutatásra az Uránidban.** Ebba Thomsen a nagynevű dán filmművész szereplésével **Az elrabolt boldogság** című dán színmű. Azonkívül egy kitűnő bohózat, **A frakkos betörő** fog egy kedves vig estét szerezni a közönségnek.

— **Közömlősségi közlemények.** A Rözellősségi üzemeknél 1 korona 80 fillér kilogrammonkénti áron válogatott ékezési burgonya kapható. **Közömlősségi Üzemek.**

(x) **Közös táncgyakorlat** lesz ma este 8—12 óráig a Casinóban. Belépti díj 10 kor.

(x) **Értesítem** Nagykanizsa város és környékének közönségét, hogy szibériai hadifogságból visszatérve, mérnöki praxiszomat újból felveszem. Irodám a régi helyen, Kazinczy-utca 59. sz. alatt. — Telefon 164 szám. **Paák Vilmos** okl. mérnök.

Nyilt-tér. *)

Felhívás.

Alulírottak a „Kölgyessy Gyula” cég alatt vezetett keszthelyi fűszer- és csemegekereskedést átvettük és az üzletet „Kölgyessy Gyula és Társai” cég alatt társas céggént fogjuk tovább vezetni.

Felhívjuk nevezett cég hitvezőit, hogy követeléseiket folyó hó 23-ig György Lajos cégtag (Hangya szövetk. Nagykanizsa) címére annál is inkább jelentsek be, mert később beérkező bejelentések figyelembe nem vétetnek.

Tisztelettel

3911 **Kölgyessy Gyula és Társai**
keszthelyi cég.

*) Az e rovatban közömlősségért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

APRO HIRDETESEK

Üszelőleány teljes ellátással, jó fizetéssel felvétetik. Cim: Fő-ut 22., emelet, lépcsővel szemben.

Jó állapotban levő használt **kopirpés olcsón eladó.** Megtekinthető a Zalai Közlöny kiadóhivatalában.

Borospincét hordóknak 2—300 hektóra keres bérbe a Homokkomáromi gazdaság. — Telefon 144. szám. — Közvetítő díjaztatik. 3906

Zongorát keresek bérbe. Bővebbet Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedésében.

Alkalmi vétel. Egy finom hálószoba butor eladó. Kőlcsey-utca 19. 3914

Eladó butozok. 2 egy ajtós szekrény, 2 asztal, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény, 1 fali tükör, 1 falóra, 1 négy fősök szekrény, mosdo, lógó villanylámpák s más apróbb tárgyak. Király-utca 28.

MEGNYILT

az URANIA bor- és sörcsarnok

Rozgonyi-utca 2. (Armath-mozi mellett)
Kitűnő borok! Hideg és meleg ételek.

Olcsó ozzonnázóhely!

KELETI J. BUDAPEST, Károlyhegy-utca 17.

Alapítástól 1876-ban.

Gyárt legelősségebb békebelli kivitelben: **műlábakat, műkeresket, sörkötőket, harkötőket, gummi görccsör-haranyákat** stb. Dus választék az összes betegápolási cikkben, valódi angol, francia és amerikai **gummiárkban**, valamint orvosi műszerek és kórházi berendezésekben.

Eladás nagyban és kiselnyben eredeti naplárak mellett.
— Szétküldés naponta. — 3800

ÉRTESSÍTÉS!

Tisztelettel értesítem Nagykanizsa város közönségét, hogy a Fő-ut 15. szám alatt volt „Berlin”-kávéházat megvettem és teljesen modernül átalakítva

„**Sport-kávéház**”

név alatt e hó 15-én este Foszák Feri zenekara közreműködésével disznótorral **ünnepélyesen megnyitom**

Midőn ezi a n. é. közönség tudomására hozom, ígérem, hogy kávéházamban a legszolidabb kiszolgálás mellett a legjobb rendelkezésére. — Kávéházamban állandóan hideg és meleg ételek kaphatók, ugyszintén abonenseket ebéd- és vacsorára elfogadok. Ebéd és vacsora 30, 40, 50 korona. A n. é. közönség szives párfogását kéri Tisztelettel: **KISS SÁNDOR** — kávé.

Ingtatlanok eladását és vételét

nagy üzleli összeköttetéséből kifolyólag legelőnyösebben s leggyorsabban eszközöl

SZANTÓ VILMOS Ingatlanfor-

Nagykanizsa, Eötvös-tér 29. Telefon 322

galmi irodája

VILAG nagymozgósínház

Szaryas szálloda. Telefon 74. sz

Hétfőn, kedden és szerdán:

Miss American

I. rész: A kincses vagyon.
Kalandorregény 4 részben és 21 felvonásban.
Főszereplők: Carlsacke és Miss Vernon Cattle.

Előadások kezdete hétköznapokon 5 7 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

3910

CITROM

ujtermésű, frissáru, most érkezett (330 darabos ládákban) garantált egészséges, ládánként 600 koronáért utánvétellel szállítja:

EILAND LIPÓT délgyámöcsés gyarmatáru nagykereskedő SZOMBATHELY.

3910

URANIA mozgókép-palota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Szerdán és osütörtökön

Két Nordisk sláger-film!

Az elrabolt boldogság

színmű 4 felvonásban. Főszereplő: Ebba Thomsen.

A frakkos betörő

bohózat 3 felvonás. — Főszereplő Leó Paucor.

Előadások köznapokon 5, 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

3910

Magbaváló szilvát!

minden mennyiségben napi áron vásárol a

Szeszfinomító központi főzdeje

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 12.

3910

— Magbaváló —

SZILVÁT

waggonrakományban

minden mennyiségben vásárolok

Levélcím: **Pollák M. Emil**

Távirati cím: 3968

Termény Nagykanizsa.

3910

3910

3910

3910

3910

3910

3910

3910

3910

3910

3910

3910

3910

3910

3910

3910

3910

3910

Szerkesztőség:

Sugár-ut. 4. sz.

Kiadóhivatal:

Fő-ut 18. szám.

Nyomda:

Fő-ut 6. szám.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Jelyben házhoz hordva, vidékre postal
székküldéssel:Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed óvra . . . . . 65 korona
Fel óvra . . . . . 130 korona
Egész óvra . . . . . 250 koronaEgyes szám ára:
1 korona.Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:

TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Sréter és Tomcsányi miniszterek Fangler interpellációjára.

Budapest, szept. 15. A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitja meg Rakovszky István elnök.

Napirend előtt Korányi pénzügyminiszter bejelenti, hogy az a képviselő, akinek táviratát tegnap felolvasta, a miniszterelnök és a házelnök előtt, valamint előtte igazolta eljárását. A táviratnak csak a fogalmazása volt szerencsétlen, egyébként a képviselő jóhiszeműsége kétségtelen.

Rátérnek a napirenden lévő illeték és tőzsdeadó felemeléséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalására és a 38. §-ig nagyobb részt egy-két lényegtelen stiláris módosítással elfogadják.

A holnapi napirend megállapítása után Sréter István honvédelmi miniszter válaszol Fangler Béla interpellációjára.

Sréter: Szeptember 9-én „Az Ember”-ből megtudta, hogy Heltai Bécsben van. A megindított vizsgálat során a szálak végeredményben dr. Ullain Ferenc és dr. Lengyel Zoltán ügyvédekhez vezettek. Megállapítást nyert, hogy János Andort, akit a hadbíró augusztus 13-án a Tisza pörben tanuként kihallgatott — augusztus 16-án izgatás miatt letartóztatták és az ügyészség fogházában helyezték el. Ugyanezt a János Andort aug. 28-án szabadlábra helyezték és 29-én már Bécsben volt. Heltai — aki minden áron szintén Bécsbe akart menni — ahhoz a módszerhez folyamodott, hogy felajánkozott Ullainak és Lengyel Zoltánnak, hogy ő utána megy Jánosnak Bécsbe, János vallomását írásba veszi és elhozza Pestre.

Az egész dolgot összefoglalva annyit mondhatok — folytatja a honvédelmi miniszter — hogy az egész — bocsánat a kifejezésért — egy zsidógyerek trükkje, amelynek a katonai hatóság is jóhiszeműen beugrott. A történetek után ő, mint honvédelmi miniszter levelet írt Polónyi Dezsőnek, amelyben felszólította, hogy mindazon szabálytalanságokat, amelyek az ő véleménye szerint a hadosztálybírói tárgyaláson történtek — adja be nála írásban. Mihelyt ezt megkapja, megindítja a vizsgálatot a hadbírói tárgyalás első napjától kezdődőleg.

Kijelenti azután, hogy amíg a vizsgálatot az egész vonalon le nem folytatta — hasonló tárgyú interpellációkra érdemben nem fog válaszolni. Ha a tett intézkedések, amelyeket most bejelentett — nem elégitik ki a nemzetgyűlést, akkor fölveti a bizalmi kérdést. (A Ház nagy többsége felemelkedik helyéről és percekig tapsolva ünnepli a minisztert.) Sréter kéri válasza tudomásul vételét, Fangler azonban arra kér engedélyt a Háztól, hogy csak az igazságügyminiszter válasza után reflektálhasson a honvédelmi miniszter beszédére. A Ház az engedélyt megadja.

Következik Tomcsányi igazságügyminiszter, aki szintén Fangler interpellációjára válaszol.

Tomcsányi: János Andor magatartása olyan volt, hogy az ügyészség az államra veszedelmesnek tartotta. A János elleni eljárás során az ügyészség előterjesztést tett a főkapitányságnak János Andor internálására vonatkozólag. Az eljárást megszüntető végzésre az előadó ügyész ráírta, hogy a vizsgálóbíró az aktákat juttassa vissza az ő kezéhez. Itt történt azután az a mulasztás, hogy a vizsgálóbírótól az akta nem az előadó ügyészhez, hanem annak rendje és módja

szerint a soros ügyészhez került, aki látva az ügyészi megszüntető végzést — azonnal elrendelte János Andor szabadlábra helyezését. Amikor másnap az előadó ügyész ezt megtudta, azonnal telefonált a főkapitányságra, hogy intézkedjenek János újbóli letartóztatása iránt. Ekkor azonban már János árkon-bokron túl volt. Elismerem, hogy itt mulasztás történt, a vizsgálatot azonban ebben az irányban is megindítottam és ha valami szándékosság derülne ki — a leghigorubb megtorlás nem fog elmaradni.

Bejelenti, hogy Paksi ellen még augusztusban eljárás indult meg hamis tanúzásra való felbujtás miatt és ha oly adatok merülnek fel, amelyek letartóztatását indokoltá teszik — őt is letartóztatják.

Erekly: És mi történik Ullainnal?

Tomcsányi: Intézkedtem, hogy az iratokat a hadbíróstól megkapjam és ha szüksége merül fel — Ullain ellen is megindítatom az eljárást. Kérem válaszlom tudomásul vételét.

Fangler Béla: Mindenekelőtt rektifikálja az igazságügyminiszterrel a multkor tett kijelentését. Mind a két miniszter válaszában csak Jánossal foglalkozott. Ugy kerülték a Heltai nevet, mint a macska a forró kását. Heltai egymásután zsarolta meg az embereket. Száz ezreket vett fel az államtól, száz ezreket önkényűleg az adóhivataloktól és egy csomó más embertől is kapott pénzt. A honvédelmi miniszter nem mondta meg, igaz-e az, hogy Heltai hatósági salvis conductust kapott. Meg kell kérdezni, hogy igaz-e a salvis conductus? (A honvédelmi miniszter igent int.) Heltai hamis vízzel ment ki Bécsbe, hogy történt ez? Egy különítmény működik itt, vízzel ad, embereket kivisz és behoz a határon. Hogy lehet az, hogy egy felelőtlen társaság felfordítja a jogrendet, amiről egyesek annyit beszélnek. Ha a honvédelmi miniszter nem tudja megvédelmezni a jogrendet, akkor nincsen joga ebben a székben ülnie. A János Andor ügyet tisztázni kell.

Ezután a Paksi ügygel foglalkozik. A miniszter válaszából megállapította igaz az, hogy Heltai hatósági személyek közbenjöttével szabadult ki és katonai sezdéllettel ment ki Bécsbe, közjogilag teljesen ismeretlen különítmény védelme alatt és Sztupka őrnagy-hadbíró támogatta.

Erekly: Le kell tartóztatni Sztupkát (Nagy zaj, tiltakozás.)

Fangler: Az ítéletet kimondták, de vigyázzanak, mert ha megtörténik az akasztás, a halottakat többé nem lehet feltámasztani.

Ezeknél a szavaknál éles közbeszólások hangzanak el, Erekly a kiscigányok felé kiáltja: Szégyeljék magukat! Erre a kiscigányok sorában óriási zaj támad. Percekig tartó izgalom után Szmrecsányi nagynehezen helyreállítja a rendet és Fangler folytathatja beszédét.

Fangler: Ebben az ügyben erélyes intézkedéseket kell tenni és a honvédelmi minisztert — ha nem fog intézkedni — nem illeti meg a szék, amelyben ül.

Az elnök ezután szavazásra teszi a kérdést. A Ház mindkét miniszter válaszát óriási többséggel tudomásul vette.

Erekly személyes megtámadtatás címén kér szót. Beszéde alatt a kiscigányok az utolsó emberig otthagyták az üléstermet, Erekly erre leül s az elnök ismételt felszólítására sem hajlandó beszédét folytatni.

Következnek az interpellációk. Mahunka, Frühwirth, Nagy Pál, Zeőke és Jáross Antal interpellációjai után az ülés fél 3 órakor véget ért.

Ítélet a Tisza perben.

Budapest, szept. 15. Ma délelőtt 10 órakor hirdette ki a hadosztálybíró elnöke, Zoltán László ezredes a haditörvényszék ítéletét Tisza István gróf gyilkosai felett.

A bíróság Dobó Istvánt és Sztanykovszky Tibort kötélt általi halálra, viselt rendfokozataik elvesztésére és a hadseregéből való kiosapításra ítélte. Hüttner Sándort az ítélet tizenöt évi súlyos börtönbüntetéssel sújtotta, amelyből vizsgálati fogságával hat hónapot kitöltöttek vet.

Elutaztak a lengyel béke- delegátusok.

Posen, szept. 15. A lengyel béke-delegáció tegnap elutazott Dánzigba, ahonnan tengeren utaznak tovább Rigába.

Elfogták a Welsz Manfréd villa rablógyilkosát.

Budapest, szept. 15. A Lendvai-utcai villa házmesterének bestiális rablógyilkosát a detektívek ma délben a keleti pályaudvar előtt elfogták. A gyilkos: Kun Sándor, alig 18 éves és a mult héten szökött meg a ceglédi fegyházból.

HIREK.

— Akik a kormányzó ur ötömlétszombati itléte alkalmával a küldöttségek fogadását a városháza közgyűlési termének erkélyéről végig óhajják nézni, ma déli 12 és 2 óra között jelentkezzenek jegyekért a városháza I. em. 20. sz. szobájában.

— Katonai előléptetés. Csorba István századost, a zalai gyalogezred tisztikarának egyik legkiválóbb, legszimpatikusabb tagját a kormányzó őrnaggyá nevezte ki.

— Művészi kiállítás Nagykanizsán. Tudvalevő, hogy az ország erőszakos megcsönkítése alkalmával menekültek kellett a nagybányai festő-telep művész tagjainak is. A festőművészek Zalavármegye egyik legkiezsőbb városkájában, Sümegyen helyezkedtek el, amelyet végleges otthonuk szemeltek ki. A festőtelep tagjai, hogy megismertessék magukat a vármegye közönségével, — kiállításokat rendeznek s az első kiállítást Nagykanizsán szándékoznak tartani. A művésztelep nevében Darnay Kálmán, a Darnay-múzeum alapítója azzal a kérelemmel fordult a város tanácsához, hogy a kiállítás részére november 7-től 21-ig engedje át a városháza nagytermét. A kiállításra szereplő művészek a következők: Várady Gyula tájképfestő, a képzőművészeti társulat igazgatója, Szilágyi Lajos, Boemm Ritta, Kunffy Lajos figurális festő, Bakos Tibor, a baromi-udvarok külföldön is ismert nevű specialistája, Várady Lajos aquarellista, Martos Zsigmond és Fischer Ferenc. A kiállítások valamennyije neves művészember s kiállításuk joggal tart számot a legszélesebbkörű érdeklődésre. A város tanácsa kétségtelenül a legnagyobb készséggel fogja átengedni a városháza nagytermét.

— Rendkívüli közgyűlés. A város képviselőtestülete tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a kormányzó szombati fogadtatásának részleteit állapították meg. A kormányzó vonata szombaton reggel fél 10 órakor robog be a nagykanizsai állomásra, ahol Zalavármegye küldöttsége fogadja, élén a kormánybiztos-főispánnal. A város hatósága a városháza kapujában üdvözli Öfömlétszombati, aki ezután a közgyűlési terembe vonul, ahol a városi képviselőtestület tíz tagu küldöttsége élén dr. Tamás János fogja a város hódolatát tolmácsolni, majd a küldöttségek járulnak a magyar államió elé, aki végül a katonaság fölött szemlélet tart. A városházán, ahol most lázas gyorsasággal nagyarányú renoválási munka folyik, — büffét állítanak föl, — a

diszobéd pedig fél 1 óraker lesz a Polgári Egylet nagytermében. A gazdag menüt **Takács Sándor** kitűnő vendéglője szolgáltatja s őfelméltósága kíséretével és a meghívottakkal a város vendége lesz. Ugyancsak a város a vasutcai sorompónál és a Csengery-ut és Főut torkolatánál diadalkapukat állítat föl.

— **Ha a borju ugrik.** Tegnapielőtt a borjúhus kilója még 50—55 korona volt, tegnap pedig 70 koronára ugrott. Na má! Csak nem bolond a borju, hogy ha már ugrik, egyik napról a másikra 15—20 koronával ne ugorjék — a mérsárosok vágótökéjén. Életében úgy se tudna ilyen nagyot ugrani szegény.

— **Nagykanizsa közellátását függetlenítik a megyétől.** Dr. Vass József közellátási miniszter tegnap a következő táviratot intézte Nagykanizsa város polgármesteréhez: „Minthogy a várost október elsejétől közvetlen ellátásba szándékozom venni, felhívom, hogy az ellátatlanok névsorát haladéktalanul vegye a legszigorúbb revízió alá. Mivel kisebb az ellátatlanok száma, annál nagyobb felelősséget kell vállalni. Az ellátatlanoknak a legteljesebb mértékű revízió alapján megállapítandó létszámát szeptember 20-ig, a közellátási minisztérium 4. főosztály, Holzwarth osztálytanácsos címére jelentse. Ova intem a ténylegesen magasabb létszám bejelentésétől, mert amennyiben a feltétlenül megjelendő ellenőrzés alkalmával erről meggyőződom — a lekérlelhetőleg szigorral fogom felelősségre vonni. Dr. Vass József közellátási miniszter”. Október elsejétől tehát a közellátási minisztérium zalaegerszegi kirendeltsége helyett — amely eddig az egész megye ellátását intézte — maga a minisztérium fog közvetlenül Nagykanizsa ellátásáról gondoskodni. Ez annyit jelent, hogy a kormány által kiutalt élelmiszereket a város közvetlenül kapja meg, miáltal eszen cikkek gyorsabban jutnak a közönséghez.

— **As. Irodalmi és Művészeti Kör** szombati hangversenyére lázasan folynak az előkészületek. A rendkívül gazdag estély műsorából kiemeljük a következő számokat: 1. Rákóczy nyitány Kéler Bélától. Előadja a Mathea Károly vezetése alatt álló főiskolai hallgatók zenekara. 2. a) Bruch: Adagio, b) Hubay: Sárka cserebogár. Hegedűm előadja Lányi László, zongorán kíséri Saurmann Antal. 3. Postakocsi az erdőben, zenel kép Eilenbergtől. Előadja a zenekar. 4. A mi Vencelünk. Induló Suppétól. Előadja a zenekar. A szeszszámokat néhány szavazat, köztük Schreiber Lajos és Bodrogközy Zoltán szavazatal és egy rövid felolvasás fogja kiegészíteni, ami még változatosabbá fogja tenni a műsort. Jegyek Mair József és Szerb Ernő könyvkereskedésében kaphatók. Közalkalmazottak kedvezményben részesülnek. — A vezetőség minden érdeklődőt szívesen lát.

— **A „Hadifogoly Mentő Mungalom”** javára az augusztus hó 20, 21 és 22-én megtartott gyűtésekkel mai nappal kellett volna a MOVE főosztály elnökségének elszámolnia, egyes bizottságok, pénztárak és iparvállalatok azonban még mindmáig a begyűjtött s felajánlott összegeket be nem szolgáltatottak, mi az elszámolást késlelteti. Fentiekből kifolyólag kérjük a következő bizottságokat, pénztárakat s iparvállalatokat, hogy a hadifogolyok javára eszközölt gyűjtéseikkel a MOVE irodában (Bathyányi-utca 6 sz.) elszámolni sziveskedjenek: VII. gyűjtőbizottság: Dr. Rotschild Béla, Dr. Szabady Lőrinc. XII. gyűjtőbizottság: Matán Odón, Othutay Gyula. XIII. bizottság: Tóllósy Péter, Dobossy Elek, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja, Nagykanizsai Takarékpénztár, Zalaegerszegi Gazdasági Takarékpénztár, Oszták Magyar Bank nagykanizsai fiókja, Nagykanizsai Bankgyűjtő Részvénytársaság, Magyar Általános Biztosító Társaság, Magyar Francia Biztosító, Pónix Biztosító. Továbbá felkérte nek mindazon nagykanizsai lakosok, akik távollétük miatt a hadifogoly aktió javára ezideig még nem adakoztak, hogy adományukat a MOVE irodába szintén beküldeni sziveskedjenek. Végül felkérte nek a következő bizottságok: Cserfő, Péterfalvi Ujmajor és Sándor-major gyűjtő-bizottságai, hogy a gyűjtött összegeket beszállítsák a MOVE irodába. **Bedő** ezredes, a MOVE nagykanizsai főosztály elnöke.

— **A csehek államosod előtt állnak.** A cseh nem tudják kifizetni a rekvirált gabonát, a szlovákok pedig nem fogadják el a pénzt, nem adnak terményt, úgy hogy a lakosság Amerikából hozott keserű liszttel élmezik. A cseh és tót katonák közt állandó a veszekedés: amikor a légió bevonult Pozsonyba, a tót katonák ellopták a zászlójukat: „Szlovénországban nincs helye cseh színnek.” A vagyonösszeírásnak — amely még a gazdasági gépekre és a gyümölcsfákra is kiterjed — mindenütt ellenszögöl a nép, mire jön a légió és jön a Manlicher; napirenden a halálbüntetés. A cseheknek jó kémrendszerek van, amelyek megfigyelik a magyar irredentát. Legutóbb is elfogtak néhány ilyen irredenta agitátort, írásait elvették és azokat most egymás után egész terjedelmükben közli le a prágai Lidove Novini.

(x) **Lotte Neumann**, a legbájosabb filmművésznő játéka a főszerepet a „Hajnalhasadás” című egynapos műbőr keretében ma csütörtökön. Holnap a „Burlingtoni” II. része: „A manillai cyklop” kerül bemutatásra. Az előjegyzett jegyek a torlódások kikerülése végett ma 3 óráig a pénztárnál átvehető, ellenesetben eladának.

TÖZSDE.

Budapest, szeptember 15. A valutapiac élénk — az irányzat a zárlat felé kezd ellanyhulni.

Valutapiac: Napolon 872, Font —, Dollár 287, Frank (francia) 1890, Márka 500, Lira 1205, Bécsi 98 5, Rubel 318, Lei —, Szokol 407, Korona-dinár 985, Frank (svajci) 4300, Dinár 915, Ezüst ára —, Léva 575.

Értékek: Ipar —, Hazai 700, Agrár —, Magyar hitel 1703, Magya Bank —, Forgalmi —, Leszámlított 820, Oszták hitel 930, Magyar-Olasz 496, Konkordia —, Gizella 4580, Boocsi 4650, Általános szén 7950, Szászvári 3130, Salgótarjáni 6540, Uriskányi 5350, Rima 3420, Schlick 810, Nasci 18000, Danica 5150, Klotild 2400, Adria 13400, Atlantika 6540, Ingatlan —, Jelzálog 490, Kereskedelmi hitel —, Kereskedelmi Bank —, Drasche 1800, Gutt-mann 4525, Olaj —, M. Cukor 13200.

(x) **A Gazdasági Ünségélyző Szövetkezet** helyben felosztás következtében a felszámolási folyamataiba tette a a kifizetéseket keddtől—szombati napokon a délelőtti órákban eszközli.

(x) **Értesítem** Nagykanizsa város és környékének közönségét, hogy szibériai hadifogásból visszatérve, mérnöki praxiszomat újból felveszem. Irodám a régi helyen, Kazinczy-utca 59. sz. alatt. — Telefon 164 szám. **Pauk Vilmos** okl. mérnök.

Nyiltér. *)

A **Zalamegyei Ujság** szeptember 11-iki számában megjelent egyik közleményre úgy atyám Scheffer Rezső, mint a magam nevében kijelentem, hogy annak minden állítása szemerszedett valótlan. A hazug közlemény szerzője ellen mindketten megtettük rágalmasz címén a büntető följelentést.

Nagykanizsa, 1920. szeptember 15.

Scheffer Andor.

*) E rovatban közöltek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

APRO HIRDETÉSEK

Pekérnemű hímzést és ajkorenást lakáson olcsón elvállalok. H-nyadi-ut 16. szám. 3920

Üszelőleány teljes ellátással, jó fizetéssel felvétetik. Cim: Fő-ut 22., emelet, lépcsővel szemben.

Jó állapotban lévő használt **kopirprez olcsón eladó.** Megtekinthető a Zalai Közlöny kiadóhivatalában.

Egy hálószebabater és 2 gramfon lemezzel eladó Csengery-ut 58. szám alatt.

Borospiócát hordókkal 2—300 hektóra keres bérbé a Homokkomaromi gazdaság. — Telefon 144. szám. — Közvetítő díjaztatik. 3908

Keresek megvételre a Balatonpartján egy 2—3 szobás villát vagy hazat, kis kerttel. Cim: Dr. Mozsolics Istvánné, Vasvár. 3871

Bejáró kerestelik könnyebb házi munkára félnapra reggelivel, ebéddel és megállapodás szerinti fizetéssel. Lehet fiatalabb leány is. Cim Csengery-ut 15. sz. emelet jobbra.

(x) **Mindenek szakácsnő,** esetleg bejáró takarítónő azonnal felvétetik Kisfaludy-utca 17/a. I. alatt.

Árverési hirdetés

Alulírott bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósa vezetőjének 1919. El. I. D. 4. számú rendelete folytán a volt termelő szövetkezet által a nagykanizsai járásbírósnál visszahagyott 4 darab irógépszett, 1 drb ruhafogas, 1 drb kettős létra f. hó 17-én d. e. 9 óraker a kir. járásbírósa épületében a legelőbbat ígérőnek elárvereztetni fog.

Nagykanizsa, 1920. szeptember hó 15. napján.

Haán Gyula, kir. bírósági végrehajtó.

VILAG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz

Ma csütörtökön, szept. 16 án

Lotte Neumann fellelépével

Hajnalhasadás

filmráma 6 felvonásban.

Pénteken, szombaton és vasárnap

A Burlingtoni Jaguár II. része

„A manillai Cyklop” 8 felvonás

Előjegyzett jegyek ma d. u. 3 óráig átvehető.

Előadások kezdete hétköznapokon 8 7 9 óraker.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 óraker.

— **Eredeti angol** —

férfiszövetek

női **kosztümek** és **ruhaselymek** nagy választékban kaphatók — **jutányos áron:**

Kisfaludi és Krausz

„Arany Kakas” divatruházában

Nagykanizsán, Erzsébet-tér 21.

Telefon 374.

Telefon 374.

3801

URANIA mozgóképalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Szerdán és csütörtökön

Két Nordisk sláger-film!

Az elrabolt boldogság

színmű 4 felvonásban. Főszereplő: Ebba Thomsen.

A frakkos betörő

bohózat 3 felvonás. — Főszereplő: Leó Pauker.

Előadások köznapokon 5, 7 és 9 óraker.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 óraker.

Magbaváló szilvát!

minden mennyiségben napi áron vásárol a **Szeszfinomító központi főzdeje Nagykanizsa, Erzsébet-tér 12.**

Valódi angol férfikelmék

télikabát szövet, **kosztüm-kelmék, selymek, siffonok, vásznak, törülközők** nagy választékban a megszokott szolid árakért kaphatók:

FÜRST JÓZSEF „Kékcillag” áruházában.

3923

— Tojást, babot —

— válogatott, kézzel szedett **almát** borsót, lencsét, diót, mákot és egyéb élelmiszereket

minden mennyiségben készpénzfizetés

mellet legmagasabb napi áron vásárol

Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi R.-T. Nagykanizsa

Csengery-u. 6.

1401

Telefon: 59. Távirati cím: „Transdanubia.”

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltöket, téli kabátokat, női **kosztümöket, pongyolákat, jutányos áron.** Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, flu és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfiöltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készítenk jutányos áron. Szives pártfogást kér:

Dunántuli Ruhaáruház Erzsébet-tér 20.

3825

CITROM

ujtermésű, frissáru, most érkezett (330 darabos ládákban) garantált egészséges, ládánként **600 koronáért** utánvétellel szállítja: **EILAND LIPÓT** déligyümölcs- és gyarmatáru nagykereskedő

3910

SZOMBATHELY.

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
helyben házhoz hordva, vidékre postal
székküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fél évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 253 korona

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomda telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Prohászka Ottokár a zsidókérdésről és a liberalizmusról.

A numerus clausus folytatólagos tárgyalása.

Budapest, szept. 16. A nemzetgyűlés mai ülésén az ille-ék- és tőzsdeadó letárgyalása és elfogadása után újra megkezdtek a numerus claususról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Schandl Károly: Felszólalásában nem vezet *intiszemizm*us, mert tudja, hogy zsidó égisz alatt sokan nagyot vétektek a hazafias magyar zsidóság rovására. Azonban itt van egy javaslat, amely az ország polgárságának egyetemét érinti, így ez alól a kisebbséget, vagyis a zsidóságot nem lehet kivonni. Az antant békeszerződése is biztosította az ujonnan alakult államok nemzetiségeinek kisebbségi jogait. Ezt célozza Bernolák Nándor indítványa is, amely pontosan szám szerint akarja megállapítani a főiskolákba felveendő zsidó hallgatók kontingensét. Maga is csatlakozik Bernolák indítványához.

Prohászka Ottokár: Mit akar a javaslat? Lábra akarja állítani a leromlott középosztályt. Elfogadja Bernolák indítványát, mert az a komoly, egységes munkát biztosítja. Azonban a numerus claususnál szelekciónak kell lenni. Elsősorban a tehetség szelekciójára van szükség. Meg kell hallgatni a felvételnél a középiskolai tanárokat. Elsősorban azonban ki kell mondani, hogy ezen a téren protekciónak helye nincs és ez a legszigorubbán tiltva van. A miniszter a már beiratottakkal szemben nem akar jogfosztást. Ez helyes. Nem helyes azonban az, hogy az ifjúság fogyeresen áll az egyetem kapujában. *Nem elfogultságból, nem bosszuvágyból és nem gyűlöletből akarjuk a numerus clausust, hanem kényszerítésből.* Tanszabadságot, kulturális szabadságot akarunk, de helyes keretekben. *A numerus clausus a magyar faji génusz veszélyeztetése ellen készült és semmiféle elnyomó, vagy jogfosztó szándéka nincs.* A magyar

ipar és kereskedelem 1867. óta óriási haladást tett. — Ez kétségtelenül a zsidóság érdeme. Nem tagadjuk, hogy a zsidóság teremtette meg a magyar kereskedelmet. — A magyar parasztember sohasem volt antiszemita. — Ott a hiba, hogy a zsidóság nem integrális része lett a magyarságnak, hanem szellemi fölényével leszorította az eltespedt magyarságot. Nem antiszemizmussal amit most elmond, hanem tisztára faji önvédelem. Megvetik azt a magyar kulturát, amely nem szisszenne-e fel és nem védekezne-e minden erejével akkor, amikor lábba akarják tiporni? Elismeri, hogy a liberalizmusnak óriási előnyei voltak, áldásait még ma is élvezzük, de ha egy erő már kiadta energiáját, ha egy erőnek már csak a visszahatása mutatkozik, akkor jelszavak miatt ne menjünk fejfel a falnak. Mi liberálisak vagyunk abban, hogy elismerjük a liberalizmus érdemeit, de nem vagyunk liberálisak abban, hogy ne lássuk a liberalizmus kinövésseit. Mi védjük a magyar kulturát és ha ez a liberalizmus ellen van — akkor szakítunk ezzel a liberalizmussal. (Taps, éljenzés.) Magyarország óriási bünt követett el, hogy a liberalizmus cégére alatt megtúrta a felvidéken a zsidóság beszivárgását. Elismeréssel van a zsidóság nagy képességei, szellemi és kulturális munkája iránt, de ha a zsidóság az ő magyar faja ellen akar dolgozni — akkor őt találja magával szemben. A javaslatot Bernolák indítványával elfogadja. (Az egész Ház felemelkedik helyéről és percekig ünnepli Prohászka.)

Ezután Hermann Miksa szólalt még fel a numerus clausus mellett, majd elhatározták, hogy legközelebbi ülését holnap tartja a Ház, amelyen döntenek annak az indítványnak a sorsa felett, hogy a Ház üléseit egy órával hosszabbítsák meg.

Nem hosszabbítják meg a nemzetgyűlés élettartamát.

Budapest, szept. 16. A képviselők egyik csoportja újabb azzal a gondolattal foglalkozott, hogy a nemzetgyűlés élettartamát két esztendőről négy esztendőre hosszabbítsák meg. „Az Est” érdeklődött ez ügyben illetékes helyen, ahol a kormánykörökből eredő, azt a választ kapta, hogy a nemzetgyűlés élettartamának meghosszabbításáról szó sem lehet, már maga ez a gondolat is, alkotmányellenes volna. Mihelyt tehát a nemzetgyűlés végezni fog azzal a munkával, amely számára meg volt szabva — fel fog oszlani. A képviselőválasztást a kormány számítása szerint körülbelül a jövő év májusában fogják megtartani. A nemzetgyűlés rövidesen el fogja intézni a községi és megyei választásokról szóló törvényjavaslatokat, amelyek már készülöben vannak és amelyeket azután az országos választásokat szabályozó új törvény fog követni.

Benesch a cseh-magyar viszonyról.

Páris, szept. 16. A cseh sajtóiroda jelentti: A nemzetgyűlés állandó bizottságainak ülésén napirend előtt Benesch külügyminiszter hosszabb beszédet mondott a kisantantól, majd így folytatta:

— Mi Magyarországgal békét és nyugalmat akarunk. Természetesen feltűnő, hogy mi hármán szomszédai vagyunk Magyarországnak,

ahol még mindig olyan rendszer van uralmon amely számunkra veszedelmet jelent. Nincs kétség az iránt, hogy e három államnak érdekében áll az, hogy a Magyarország részéről aláírt trianoni béke következményei betartásának. Ha kötöttünk is egyezményt a trianoni béke végrehajtására vonatkozólag — még nincsen róla szó, hogy bárhogyan is megbántuk a mai Magyarországot.

Friedrich István eladja gépgyárát.

Budapest, szept. 16. Friedrich István gépgyárát — amely nemrégiben részvénytársasággá alakult át, s amelynek Friedrich lett a fő részvényese — most elfogják adni. A gyár igazgatósága tárgyalásokat folytat azzal a svájci csoporttal, amelynek az Auer gázizzófény r. t.-nál is érdekeltsége van — a gyár megvétele iránt. A svájci csoport ajánlata 6 és fél millió korona körül forog és ez a nagy összeg annak tulajdonítható, hogy a gyárnak 10 waggon nyersanyaga és 2 waggon koksza is van.

A korona zürichi árfolyama.

Budapest, szept. 16. A magyar korona állása Zürichben ma 2*10.

TŐZSDE.

Budapest, szept. 16. A valutapiac szilárd. Napoleon 863, Font 970, Léva —, Dollár 287, Frank (francia) 1865, Márka 495, Lira 1190, Bécs 95.75, Rubel 212, Lei 566, Szokol 410, Frank (sveici) 4500, Dinár 982, Frank dinár 985, Eszűt 10.

HIRESK.

A kormányzó holnapi látogatásának programja.

A kormányzó ur főméltósága szombati kanissai látogatásának programját a rendezőbizottság a következőképpen állapította meg:

Délután 9 óra. A Turán vonat beérkezése. Fogadtatás: a) katonaság részéről, b) a vármegye részéről a főispán által a megyebizottsági tagok élén.

Bevonulás katonai sorfal között, Kazinczy-utca, Szemere-utca, Csengeri-ut, Fő utcán át a városházára. A kocsik sorrendje: 1. Testőrség parancsnoka, a rendőrfőkapitány. 2. Katonai állásparancsnok és a zalai gyalogezred parancsnoka. 3. Szárnysegéd és az ügyeletes szárnysegéd. 4. A kormányzó ur főméltósága a főispánnal. 5. A honvédelmi miniszter főméltósága szárnysegédjével és parancsőtisztjével. 6. 2 szárnysegéd. 7. Kabinetiroda titkára a katonai iroda kiküldöttjével. 8. Szívó altábornagy körletparancsnok kíséretével. 9. A sajtóosztály kiküldöttje a fotóriporterrel. 10, 11, 12. Megyebizottsági tagok. 13. A zalai gyalogezred I. zászlóaljának parancsnoka segéd tisztjével. 14. Dandár vezérkari tiszt, az ezred segéd tisztjével.

Délután 9 óra 45 perc. Főméltósága üdvözlése a városház előtt a leányok szónoka által virágcsokor átnyújtása, ezt követi a polgármester üdvözlő beszéde. A városház előtti fogadtatáshoz az egyesületek és testületek a következő sorrendben gyülekeznek: a) A főkapu Kazinczy utcai oldalánál a polgármester, városi képviselőtestület, várositanács. Hozzájuk csatlakoznak a Kazinczy-utca felé a különböző egyesületek és testületek küldöttségének tagjai kik később a városház közgyűlési termében fognak elhelyezkedni. A többi városi képviselő, a kik a küldöttségben részt nem vesznek, a Polgári Együletben gyülekeznek és onnan testületileg vonulnak fel a városháza elő és a polgármester üdvözlése alkalmával a városi képviselőtestület küldöttségéhez csatlakoznak. b) A főkapu Csengeri utcai oldalán a leányok küldöttsége, hozzájuk csatlakoznak a Csenger-ut. felé a testületileg megjelent egyesületek és testületek a következő sorrendben: Keresztény Jótékony Nőegylet, Soc. Missió társulat, a helyőrség tisztikara. Törvényszék. Járásbírószék. Ügyészség. Főszolgabírói hivatal. Pósta. Mozgó posta. Államvasút. Délivásut. Állami pénztár. Pénzügyőrség. Dohánybevételek. Járásírdőhivatal. Folyamélnökség. Hitközségek. Ipartestület. Műve. Ébredő Magyarok. Területvédők Liga. Kath. Legényegylet. Keresztény soc. egyesület. Kiskánizsal Polgári Olvasókör. Polgári Egyület Irodalmi és Művészeti Kör. c) A Fő utca északi oldalán a Centrál épületétől kezdve a piarista főgimnázium négyes sorban, ehhez csatlakoznak a Sugár-ut felé a polgári leányiskola egész a Sugár utig. d) A Csengeri-utca keleti részén a polgári fiú iskolák és felsorakozva az összes többi iskolák.

A városház kapujában üdvözlés befejezése után az iskolák a felső templom előtti térre vonulnak s ott várják be a kormányzó ur előtti elvonulást idejéig. Küldöttségek, kiknek minden egyes tagja belépőjeggyel lesz ellátva — és az ugyancsak személyre szóló belépőjeggyel ellátott közönség — a városházi közgyűlési terembe vonulnak; a testületek és egyesületek — tekintettel arra, hogy a Fő-ut a következő katonai díszmeletré való felállításához szükséges, — elvonulnak a Deák-tér felé. Tekintettel arra, hogy a Fő-utnak a Kazinczy-utca felől Csengeri-Sugár-uti vonalig egyes személyek csak névre szóló belépőjegyekkel bocsájtathatnak be, felkéretnek az egyesületek és testületek, hogy a jelzett területre testületileg vonuljanak fel. A fogadáshoz való felállásnak d. e. 8 óra 30 perckor be kell fejeznie lenni.

Délután 10 óra. A küldöttségek együttes fogadtatása a következő sorrendben: a) Hitközségek: szónok Lantos Angyal. b) Városi képviselőtestület és tanács: szónok Dr. Tamás János. c) Köztisztviselők: szónok dr. Kenedy Imre. d) Tantestületek: szónok Eberhard Béla. e) Gazdaközönség. f) Ipartestület: szónok Basso József. g) Műve: szónok Bodó Pál ny. ezredes. h) Ébredő Magyarok: szónok Péczely László. i) Területvédők Liga: szónok dr. Hajdu Gyula. j) Katholikus Legényegylet: szónok Eperjessy Gábor. k) Keresztény Jótékony Nőegylet: szónok dr. Szekeres Józsefné. l) Délivásut, Irodalmi és Művészeti Kör, Vöröskereszt Egylet, József kir. herceg szanatórium, Szoc. Missió Társulat. Felkéretnek az összes egyesületek, testületek és hatóságok, hogy az illetékes körökbe tartozó küldöttségek tagjainak névére szóló belépőjegyek átételére f. hó 17-én délután 2 órakor egy megbízottat a városház I. emelet 20. sz. szobába kiküldjének.

A küldöttségek fogadásának befejezése után főméltósága katonai díszmeletré tart a városház előtt felállított csapatok felett. Ez okból felkéretnek a közgyűlési teremből távozók, hogy a városházát a Kazinczy-utcai kijáraton át hagyják el. A katonaság díszelvonulása után a kormányzó ur a városház erkélyére megy és onnan szemléli végig az intézetek és a nagykanizsal járás kocsin felvonuló küldöttségeinek elvonulását. Az iskolák elvonulása alatt a városháza főbejáratával szemben elhelyezett ka-

tonazenekar fog játszani. A nagykanizsai járás kocsin felvonuló küldöttségei délelőtt 8 óráig gyülekeznek a katonaréten és délelőtt fél 12 óráig befejezik a kocsisor megalkotását, az első kocsi a felső templomnál az iskolák elvonulásának sorrendje: Elemi iskolák. Polgári iskolák. Középiskolák. Főgimnázium cserkész csapata. Ezt követi a nagykanizsai járás küldöttségeinek elvonulása Gyömöray István főszolgabíró által megállapított sorrendben. A felvonulás befejezése után főmódsága a helyőrség tisztikarának hódolatát fogadja a városház közgyűlési termében.

Ezután főmódsága mozgó sorfalak között megy kíséretével együtt gyalog a Polgári Egylet dísztermében megtartandó díszbejárnak. Az ebéd alatt dr. Prück István h. polgármester felköszöntőt mond. Az ebédnél magyar ruhás lányok szolgálnak fel.

Délután 2 óra 45 perc. Indulás ugyanolyan sorrendben mint a bevonuláskor a Polgári Egylettől a pályaudvarra.

Délután 3 óra. A Turán vonat indulása. Felkérjük a közönséget, hogy a rend fenntartása céljából a városházán kívül és belül a rendezők utasításait pontosan tartsa be. Azon, a küldöttségekben részt nem vevő magánosok — akik jegyigénylésüket bejelentették, belépőjegyeiket ma délután 6 órakor a városháza I. 20. sz. irodájában átvehetik.

A drága liszt csődje. Tudvalevő, hogy a kormány a finom liszt árát különként 41 korona 50 fillérben állapította meg. A nagykanizsai közéletmezési hivatal a nullás lisztet már ilyen áron adta ki az üzletnek, amelyek most egyre-másra érintetlenül küldik vissza a zsákokat. A közönség ugyanis a 41 koronás lisztet egyáltalán nem vásárolja, mert azokban az üzletekben, amelyek nem hatósági lisztet árusítanak és a falusi termelőktől 20—25 koronáért is meg lehet kapni. Igaz, hogy a fogyasztók a hatósági kenyérlisztet se vásárolják, mert ez a szó teljes értelmében élvezhetetlen. Nem kell tehát félni, hogy a hatósági liszt kifogy.

Ne üljünk föl a szélhámosoknak. Ujabban ismét szélhámosok járják be az országot, akik a kormányzó megbízására hivatkozva, különféle célokra gyűtenek. Zalavár megye alispánja most arra figyelmezteti a közönséget, hogy a szélhámosoknak ne üljön föl, mert főmódsága senkinek semmiféle célra engedélyt nem adott. Azokat, akik az ő nevére hivatkozva a közönséget meg akarják tévesztetni, át kell adni a rendőrhatalomnak. Általában ismételtlen figyelmeztetjük a közönséget, hogy gyűjtésre csak azoknak van joguk, akik vagy a belügyminiszter, vagy az alispán engedélyével rendelkeznek s a közönség a hazafias, vagy jótékony célokat is szolgálja, ha a gyűjtőktől a szabályszerű engedély irratatását kívánja.

II. osztály az expresszen. A Balaton expresszvonatok forgalmában I. hó 21-től kezdődőleg változás áll be, amennyiben ezen naptól kezdve a Balatonexpressz vonatokkal másodosztályú kocsiakat is járat a Déli vasut. A II. osztályok használatáért a rendes díjszabályszerű gyorsvonati díjak és 20 korona helyjegy illeték fizetendő.

A hölgyekhez. A kormányzó ur fogadtatásán való részvételre fölkért hölgyek szíveskedjenek szombaton reggel fél kilenc órakor a városházán okvetlenül és pontosan megjelenni.

A nagykanizsai lány Szombathelyen. Viola Erzsébet nagykanizsai hajadon a napokban Szombathelyre utazott, mert azt hallotta, hogy ott lakó szerelmese valami Horváth nevű férfiú hűtlenné lett hozzá. A szerelmese a színház előtt találkoztak össze, ahol a temperamentumos hajadon olyan patáliát csapott, hogy a rendőrségnek kellett beavatkozni. A féltékeny Erzsébetet a kihágási bíró elé állították, aki csavargásért nyolc napi elzárásra ítélte el s ha ezt kitölti, hazatoloncolják Nagykanizsára.

Kedvezményes utazás Szombathelyre. A Szombathelyre folyó hó 19-én rendezendő hazafias ünnepély alkalmával a Déli vasut Nagykanizsáról Szombathelyre reggel 4 óra 48 perc indulással és Szombathelyről Nagykanizsára este 9 óra 34 perc indulással egy-egy különvonatot indít, mely vonatokat az ünnepélyen résztvevők 80%-os menetkedvezményvel vehetik igénybe.

Rendezték a vetőmagkérdést. A minisztertanács nemrégiben rendezte a vetőmagkérdést s olyként határozott, hogy mindazok, akik vetőmagra igényt tartanak, főleg pedig a Tiszántulon, a rossz termés folytán még vetőmagot hiján maradt gazdák a Székács féle nemű gabonaféléket kapják vetés céljaira. A földművelésügyi miniszterium és közéletme-

zési hivatal között most folynak a kiutalandó mennyiség tekintetében tárgyalások. Ezeknek befejezése után a földművelésügyi miniszterium elintézi az összes erre vonatkozó kéréseket.

Felhívás. A Kat. Legényegylet összes tagjait felkérjük, hogy a kormányzó főmódsága ünnepélyes fogadtatása céljából az egyesület helyiségében szombaton délelőtt 8 órakor jelenjenek meg, ahonnan is testületileg vonulnak fel kijelölt helyükre. Feltétlen pontos megjelenést kérünk, mert a később jövők a lezárt kordon miatt már nem csatlakozhatnak az egyesülethez.

Közellátási közlemények. A hatósági kimérőhelyeken csúladonként 1 liter petrolum áll a közönség rendelkezésére, a szeptemberi jegyre. — Hatósági kockacukorra előjegyzéseket lehet eszközölni a kimérőhelyeken. Ára kilogrammonként 188 kor. Igényelhető szeptemberi cukorjegyre fejenként 30 dg. — Egészséges homoki burgonya kapható a Közellátási Üzemeknél 170 koronáért métermázsánként. Kisebb mennyiségek is kiszolgáltatnák.

(x) **A Burlingtoni Jaguár II. része** „A manillai cyklop” 6 felvonásos filmregény körül bemutatásra péntek, szombat és vasárnap a Világ-mozgóban. — Pearl White e részben minden eddigi alakításánál jobbat és művészebbet produkál. Előadások csak 7 és 9 órakor tartanak.

(x) **Adorjáné M. Frida** táncművésznő értesíti k. tanítványait, hogy az elmaradt órák a következő sorrendben lesznek megtartva; gyermekeknek vasárnap d. á. 3—5-ig, felnőtteknek 5—7-ig. Vasárnap este üszázné, ahol az esti tanfolyam tanulói igazolványuk belépőjegyül szolgál.

(x) **Ravengár fogsága** a címe „Ravengár” II. részének. Az első rész bevezető tartalma után teljes egészében kibontakozik és megindul az izgalmas trükkökkel teli film. Aki nem látta az első részt, bátran megnézheti a folytatást, mert az első rész tartalma veitve lesz. Jegyek egész nap kaphatók a pénztárnál.

Haán Gyula nagykanizsai bírósági végrehajtótól.

89/920. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróság 1920. évi Pk. 3452. számú végzése következtében dr. Grósz Dezső ügyvéd által képviselt Szűcs Istvánné zalaszentbalázi lakos javára 951 kor. 50 fill. s jár. erejéig 1920. évi július hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 4000 koronára becsült 3 darab tarka üszöböl álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 1920. évi Pk. 3452. számú végzése folytán 951 kor. 50 fill. tőkötvetelék, 1/3%-os váltódíj és eddig összesen 735 korona 70 fillérben bírósági már megállapított költségek erejéig Zalazentbalázi községben 57. házszám alatt leendő esaközlésére 1920. évi szeptember hó 30. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a és a v. h. n. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Nagykanizsán, 1920. évi szeptember hó 15. napján.

HAÁN GYULA

kir. bírósági végrehajtó.

Házak a város minden részében azonnal beköltözhető lakásokkal, kertes, családi házak, telkek, 50 holdas birtok, villák, korcsma s forgalmas fűszerüzletek eladók. A legelőnyösebb **ingatlanközvetítés!**

SZIGRISZT LÁSZLÓ ingatlanforgalmi irodája Zrínyi Miklós-utca 38. sz. I. emelet. — Telefon 235.

Dunántúli Ruhaáruház vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakemberen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos áron. Gyűjtőtelep **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiú és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfioltonyok 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készítünk jutányos áron. Szíves párfogást kér:

Dunántúli Ruhaáruház Erzsébet-tér 20.

3825

URÁNIA mozgóképalota
Rozgonyt-utca 4. Telefonszám 430.

Pénteken, szombaton és vasárnap

Ravengár

II. rész: Ravengár fogsága

Telve izgalmas jelenetekkel és trükkökkel
Az első rész tartalma veitve lesz.

Előadások hétköznapokon 5, 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünneppnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

— **Eredeti angol** —

férfiszövetek

női kosztümkelmék és ruhaselymek nagy választékban kaphatók — jutányos áron:

Kisfaludi és Krausz

„Arany Kakas” divatruházában Nagykanizsán, Erzsébet-tér 21.

Telefon 374. Telefon 374.

Magbaváló szilvát!

minden mennyiségben napi áron vásárol a **Szeszfinomító központi főzdeje Nagykanizsa, Erzsébet-tér 12.**

VILÁG nagymozgósínház Szarvas szálloda, Telefon 74. sz.

Pénteken, szombaton és vasárnap

A Burlingtoni Jaguár II. része

„A manillai Cyklop”.

filmregény 6 felv. — Főszereplő PEARL WHITE.

Hétlőn és a további napokon

Miss American II-ik része.

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünneppnapokon 4, 5, 7 és 9 órakor.

Valódi angol férfikelmék

télikabát szövet, kosztümkelmék, selymek, sifonok, vásznak, törülközők nagy választékban a megszokott szolid árakért kaphatók:

FÜRST JÓZSEF

„Kékcsillag” áruházában.

— **Tojást, babot** —

— válogatott, kézzel szedett **almát**

horszót, lencsét, diót, mákot és

egyéb élelmiszereket minden mennyiségben

készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántúli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság

Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon 58. sz. — Távirati cím: TRANS-DANUBIA.

Szerkesztőség:
Sugár-ut 1. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
helyben házhoz hozva, vidékre postai
székküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fél évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 250 korona

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomda telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Hivatalvesztésre ítélték Alexander Bernátot

Konfliktus az egyetemi tanács és a kultuszminiszter között. — A tanács megintett tanárokat, a kultuszminiszter megsemmisítette az ítéletet.

Budapest, szept. 17. A „8 Órat Ujság” jelenti: Az egyetemi igazoló eljárás során Alexander Bernát nyilvános rendes tanárt hivatalvesztésre ítélték. Alexander Bernáton kívül a jogi kar hét professzora ellen volt igazoló eljárás folyamatban, amiatt az eljárás miatt, amelyet a Károlyi forradalom alatt kinevezett új egyetemi tanárokkal szemben tanúsítottak.

Az igazoló eljárás során a hét megvádolt professzor közül Kmety Károly és Szladics Károly tanárok ellen fegyelmi vizsgálatot indítottak. A két tanár ellen a fegyelmi vizsgálatot le is folytatták és mindkettőjüket, a forradalom alatti magatartásuk miatt, megintésre ítélték. A továbbiakban Plósz Sándor, Magyar Géza, Grosschmidt Béni és Illés József tanárok ellen az igazoló-bizottság folytatta le az eljárást, amelynek eredménye az volt, hogy az öt professzort az igazoló-bizottság megintette és a megintést tudomásukra hozta.

A tanárok közül Plósz és Magyar megfőlebbezték az ítéletet a kultuszminiszterhez, aki a két tanárnak elégtételt szolgáltatott és megsemmisítette a megintést elrendelő végzést. Időközben a Plósz és Magyar precedensekre hivatkozva, Illés József szintén a kultuszminiszterhez fordult, aki Illés esetét is

megvizsgálta, neki is igazságot szolgáltatott és az ő megintését is törölte.

Ezekről a törésekről a kultuszminiszter leiratban értesítette az egyetemi tanácsot. Az egyetemi tanács most foglalkozott a kultuszminiszter leiratával és azokkal a határozatokkal, amelyek megsemmisítik az egyetem által elhatározott megintéseket. Az egyetemi tanács előtt Dolleschál Alfréd előadó ismertette a kultuszminiszter határozatát és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kultuszminiszternek az ítélet megsemmisítéséhez nem volt joga. Az egyetem autonóm testület és ítéleteit — amennyiben semmisségi okok nem állanak fenn, — a kultuszminiszternek hatályon kívüli helyezni, vagy megsemmisíteni nem áll jogában. Az egyetemi tanács az autonóm jog megsértését látja a kultuszminiszternek e megsemmisítő határozatában és most felterjesztéssel fordul Haller Istvánhoz, hogy a nyilván tévedésből hozott megsemmisítő határozatot változtassa meg és ne szoritkozzék többre az egyetem ítéleteivel szemben, mint azok tudomásul vételére.

Hogy a hatásköri összetűzés minő eredménnyel fog végződni, — erre nézve még nem lehet jóslásokba bocsájtkozni, mert a tanács felterjesztését csak ma kapta meg a kultuszminiszter.

Ugron Gábor az egyetemi törvényről

Budapest, szeptember 17. A numerus claususról szóló törvényjavaslathoz Dinich Vidor Friedrich-párti után Ugron Gábor szólott. Prohászka — ugymond — tegnap hadat üzent a liberálisizmusnak. A világháború befejezése óta két esztendő telt el. Mi, magyarok akarunk ellenére keveredtünk a világháborúba. Az akkori miniszterelnök a legvégsőkig ellenezte a hadüzenetet. Ennek pártja, az egykori liberális párt, vagy mint később nevezték, munkapárt, nem üzött azonban igazi értelemben vett liberális politikát. Prohászka a középosztály letörését a liberális politika bűnéül rója fel. Ebben téved a püspök. A liberalizmus — amint Prohászka Ottokár helyesen megjegyyezte — valóban túlélte magát. Ma annak a liberalizmusnak van helye, amelyet demokráciának nevezünk s amely a gyengék védelmét szolgálja. Nem szabad elejteni azokat a nagy szabadságjogokat, amelyeket a liberális politika termelt ki. Így nem szabad elejteni a tanszabadságot, amelyet a napirenden levő javaslat megszűntet. Elismeri hogy az egyetem tulzsufolt, elismeri azt is hogy szellemi proletárokat nevelt. Ezt különben oly nagy emberek, mint Trefort Ágoston, Csáky Albin, Berzeviczy Albert és Apponyi Albert is konstátálták. Elismeri, hogy a destruktív elemet el kell távolítani az egyetemről, de mindezt a numerus claususszal nem lehet elérni. Elismeri, hogy a Gallilei Kör megméltelyezte az ifjúságot. Nagyon jól tudja, hogy a numerus claususnak ezen a nemzetgyűlésen nagy többsége lesz és éppen ezért csak arra szoritkozik, hogy felszerolja aggodalmait, amelyeket a javaslattal szemben táplál.

Polemizál a kultuszminiszterrel, majd kifejti, hogy a zsidókérdést a numerusclausussal megoldani nem lehet. A nőket nem szabad száműzni az egyetemről, mert egyrészt női

tanerőkie, másrészt orvosnőkre is szükség van. Az egyetemre való felvételnél a faji megállapítás nehéz, mert az ősturáni faj évszázadok alatt vegyült a semivel és az arabssal és így az igazi eredetet nehéz megállapítani. — Kifogásolja, hogy a középiskolákba csak felvételi vizsgálatokkal lehet belépni. Szomorúan állapítja meg, hogy a nemzetgyűlésen napnap után újabb szahadságjogok mennek veszendőbe. Szabadságjogok konfiskálásával, lerombolásával nem lehet a konszolidációt szolgáltatni. A szabadságjogokat mennél hatékonyabban körül kell bátyázni. A javaslatot nem fogadja el.

Ötmbős Gyula felszólalása után — aki a javaslatot elfogadta — az ülés véget ért.

A kormányzó szemleutja.

Budapest, szept. 17. A M. T. I. jelenti: A kormányzó ur őfőméltósága szemleutjában — amelyet Nagykanizsán akart megkezdeni és amelyet Zalaegerszegen és Szombathelyen folytatott volna — változás állott be. A nagykanizsai és zalaegerszegi szemleut elmarad, a szombathelyi programot azonban ez a változás nem érinti.

Lemondott a francia köztársaság elnöke.

Páris, szept. 17. A Wolff ügynökség jelenti: Mint a „Journal” jelenti, Dechanel elnök megkildötte Millerand miniszterelnöknek lemondó levelét. A szenátus tagjait táviratilag hívták meg az azonnal összehívó parlament ülésére.

Dr. Mikovényi Jenő lesz Zalamegye főispánja

Budapest, szept. 17. Fővárosi tudósítónk értesítése szerint Zalavármegye főispánjává dr. Mikovényi Jenő nemzetgyűlési képviselőt fogja a kormányzó kinevezni.

Büntetik a rémhírterjesztőket

Budapest, szeptember 17. A M. T. I. jelenti: Ismételten jelentés érkezett arról, hogy egyes rémhírterjesztők főleg a vidéken, egyszer egy állítólagos mozgósítás hírével, másszor egy pénzbecserelés közeli lehetőségével izgatnak és ezekkel a rémhírekkel a piaci árak emelkedését idézik elő.

A kormány elhatározta, hogy e teljesen alaptalan hírek szándékos terjesztőivel szemben — akiknek célja csak zavarkeltés — a legerélyesebben fog eljárni és működésüket lehetetlenné teszi.

Népszámlálás.

Budapest, szept. 17. Rubinek Gyula kereskedelemügyi miniszter ma terjesztette elő a népszámlálásról szóló törvényjavaslatot. A javaslat szerint az 1920. évi népszámlálást október havában kell megtartani. Költségeire 6 millió 100 ezer koronát irányoznak elő.

TŐZSDE.

Budapest, szept. 17. A tőzsde ma szilárd megnyitást után erőteljes vásárlási kedv jelentkezett. Az árfolyamok nagy lendülettel emelkedtek. A valutapiac igen szilárd. Napoleon 844, Font 970, Léva 490, Dollár 290, Frank (francia) 1880, Márka 491, Lira 1210, Bécs 98, Rubel 313, Lei 588, Szokol 408, Frank (svéicli) 4450, Dinár 970, Frank dinár 945, Ezüst —.

HIREK.

— Elmaradt a kormányzó utja. Tegnap délután, amikor javában folytak a mára tervezett ünnepség előkészületei, — távirat érkezett a városházára, amely bejelenti, hogy a kormányzó nagykanizsai és zalaegerszegi látogatása fontos államügyek miatt elmarad. Őfőméltósága a szombathelyi ünnepségen családjával együtt részt vesz ugyan, de ottani tartózkodását is megrövidíti. Nagykanizsa és Zalavármegye népe lobogó lelkesedéssel készült a magyar államfő fogadtatására s mélységesen fájjalja, hogy a főméltóságú ur előtt a legünnepélyesebb formában, de legbensőségesebb módon nem fejezheti ki ragaszkodó hűségét, mélységes hódolatát. Tegnap délután némi izelítőt kaptunk a mára tervezett ünnepség pompájából. A házak már lobogódiszt öltöttek, — a kereskedők szépen földiszítotték kirakataikat, — készen állt a diadalkepu is s a katonai csapatok próbafölvonulást rendeztek. A nagyszámban összegyülekezett közönség lelket örömmel, büszkeséggel és nagy bizakodással töltötte el ez a csodálatos fegyelem, amelyről ezuttal is ragyogó tanubizonyosságot szolgáltak a dicsőséges zalai fiúk.

— Tandijmentesség a menekült diákoknak. A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a vagyontalansági bizonyítvánnyal rendelkező menekült diákokat a jelenlegi tanévben előmenetelükre való tekintet nélkül teljes tandijmentességben kell részesíteni.

— Az Irodalmi Kör a Polgári Egylet nagytermében ma este 7 órakor táncos egybekötött hangversenyt rendez a következő műsossal: 1. Rákóczi nyitány Kéler Bélától. Előadja a Mathea Károly vezetése alatt álló főiskolai zenekar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Pfeifer Elek, a Kör elnöke. 3. a) Bruch: Adagio, b) Hubay: Sarga cserebogar. Hegedűn előadja Lányi László, zongorán kiséri Saueremann Antal. 4. Petőfi: Az örült. Szavalja Schreiber Lajos. 5. Arany László: A délibábok hőse. Ismerteti Majtényi Károly. 6. Eilenberg: Postakocsi az erdőben. Előadja a zenekar. 7. Végvári: Segítetek! Szavalja Wágner Etelka. 8. Suppé: A mi Venclünk. Előadja a zenekar.

A hangversenyen a Kőr vezetősége minden érdeklődőt szívesen lát. A hangversenyt tánc követi. A hangversenyre készülő urileányokat ezután kéri fel a rendezőség, hogy aki teheti, szíveskedjék magyar ruhában megjelenni. A zenekar tagjai este háromnegyed 7-kor gyűlekeznek a Polgári Egylet nagytermében. Jegyek Mair József és Szerb Ernő könyvkereskedésében kaphatók. A Kőr tagjai a közalkalmazottak kedvezményben részesülnek. Diákjegy 4 korona.

— **Csillagvizsgáló Fejérmegyében.** A cseh megszállás miatt menekülésre kényszerített ógyallai csillagvizsgáló intézetet a fejérmegyei Velence községben fogják elhelyezni.

— **A csurgói tanítóképző ügye.** Az Ul-Somogy írja: Egyre mássra halljuk a hírt, hogy a csurgói tanítóképzőt az ottani lakásviszonyok miatt Nagykanizsára helyezik át. No talán mégsem fog ez olyan könnyen menni, s úgy a községnek, mint a vármegyének is lesz ahhoz néhány szava, s az illetékes körök mielőtt határozának, meg fogják gondolni azt, meglehet-e fosztani egy kisebb helyet, egy határszéli községet olyan intézettől, melynek évtizedekkel előbb a legnagyobb készséggel és nagy anyagi áldozattal otthont adott, mint a magyar kultúra végvára, s amely intézet, bár mindig mostoha gyermeke volt a kultuskormányzatnak, oly fényesen megállta a helyét. Igaz, hogy Csurgón nagy a lakáshiány. Nem csoda. A forradalom kitörésekor és azóta is, mint határszéli nagyközségbe özönlött a közvetlen szomszédos Horvátországból kiűzött magyarság, főleg vasutasok, s mert ezeknek a földönfutóvá lett magyar testvéreknek helyett adott, most az lenne a bér, hogy egyik szép intézetétől fosszak meg őt? Hihetetlen! Ilyesmire még gondolni sem szabad, először, mert az áthelyezés rengeteg pénzbe kerülne, másodsor, mert csuf haláltanság lenne, no meg egész biztosan állíthatjuk, hogy a lakásviszonyok Nagykanizsán s általában a városokban sem rózsásabbak, mint Csurgón, egy azonban bizonyos, hogy falun az élelmezés hasonlíthatatlanul könnyebb mint a városokban.

— **A zeneiskola előadása.** Már 10-ike óta folynak a zeneiskola előadásai az összes tanszakokon. A legtöbb hallgató természetesen a zongora tanszakra iratkozott be, de sokan vannak az énektanszakon, melynek tanára dr. Siposné Cathry Emma és a hegedű tanszakon is, melynek tanszékét Fazekas Alajos okl. hegedűtanár tölti be. A növendékek száma eddig felül van a 150-en, mely szám azonban napról-napra növekszik. A zeneelméleti előadások okt. 1-én kezdődnek, melyre, mint rendkívüli hallgatók azok is bejárhatnak, kik az iskolának nem rendes hallgatói. Itt említjük meg, hogy az intézet igazgatója nem Pásztor Irma (ki elfoglaltsága miatt nem is tanít az intézetben), hanem ideiglenesen dr. Siposné Cathry Emma, kitől a vezetést talán már a legközelebbi jövőben egy országos nevű művésztanár veszi át. Az ő személye a legbiztosabb garancia lesz arra, hogy ez a várakozáson felüli sikerrel induló kulturintézet hivatása legmagasabb fokára fog emelkedni.

— **Magába szállott bűnös.** Néhány nappal ezelőtt tárgyalta le a nagykanizsai törvényszék Tapler Lőrinc sármelléki lakos bűnügyét, akit az a vád terhelt, hogy 1919. márciusában meggyilkolta községének közszeretben álló lelkipásztorát: Vida János plébánost. Tapler már a vizsgálóbíró előtt visszavonta a csendőröknek tett beismerő vallomását és ezidőddől kezdve ugy az előzetes vizsgálat során, mint a főtárgyaláson a legállhatatosabban tagadott és nem tört meg akkor sem, amikor a törvényszék a bizonyítékok súlya alatt életfogytiglani fegyházra ítélte. Az ítélet ellen fölébegett s még akkor is ártatlanságát hangoztatta. Tegnap azután ugy látszik lelkiismeretfurdalások kezdtek gyötörni cellájában a konok gonosztevőt, kihallgatáson jelentkezett dr. Mutschenbacher Edvin törvényszéki bíró, főtárgyalási elnöknel és töredelmes vallomást tett előtte. Bevallotta, hogy a gyilkosságot tényleg ő követte el s csak azért tagadott mindvégig, mert félt, hogy halállal büntetik. Most azonban a börtönben feltámadt bűnös lelkiismerete, amelyet olyképpen vélt megnyugtanni, ha töredelmes bűnbánó vallomást tesz. Dr. Mutschenbacher megnyugtató szavai után a magába szállott bűnös láthatóan megkönnyebbülve tért vissza cellájába.

— **Nagykanizsai közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleménye.** Értesítjük a közalkalmazottakat, hogy szeptember hó 20 és 21-én délelőtt fél 10 órától 12 óráig és délután fél 3 órától fél 6 óráig petroléumot mérünk ki. Egy és két személyből álló család egy liter, három és több tagból álló család kettő liter petroléumot kap. Az esetleg megmaradandó készlet szordán délelőtt fog bármely jelentkezőnek kiadatni. Nagykanizsa, 1920. szept. 17-én. *Az elnökség.*

— **A bor.** A Balaton környékén az utóbbi napokban rendkívül élénknek vált a kereslet az óborok iránt. Ennek az az oka, hogy a szüreti kilátások kedvezőül fordultak. Az óbor ára mindenütt emelkedett. Eladási kedv nincs, mert akik pár nappal ezelőtt még fünek-fának kínálgatták boraikat, — most magasabb árakra spekulálnak.

— **A Habsburgok ellen.** Bécsből jelentik, hogy az ugynevezett kisantant államai szerződést kötöttek egymással a Habsburgok trónrajutása ellen. Eszerint a Habsburgok a volt monarchia egyik utódállamában sem ültethetők trónra. A szerződés tulajdonképpen *támadó-szövetség* jellegével bír az esetre, ha a Habsburgok restaurációja valahol bekövetkeznék.

— **A kommunisták bevonulása Nyugatmagyarországba.** Egy szemtanú beszélt el az augusztus 20-iki wienereustadti kommunista gyűlést, amelyet abból a célból hívtak össze a magyar „emigránsok”, hogy az osztrák elvtársakkal együtt Nyugatmagyarországba bevonuljanak. A piactéren mintegy 500 felfegyverezett munkás gyűlt össze, megfélemlítő néptömeg által kísérvé. Szónoklatokban nem volt hiány. Valamennyi aszal végződött: be Nyugatmagyarországba, rendet csinálni. Az utolsó szónoklat elhangzása után megindult a tömeg. Elől a zászlóvivő „emigránsok”, utánuk a fegyveres munkások, ezeket követték a tömeg. A vezetők a Lajtaszentmiklós felé vezető úton mentek. A Magyar-utcnál hátratekintenek az elvtársak, mert úgy vették észre, hogy elcsendesedett a „tömeg”. Megszámolták őket, akik 20-en valának összesen. A volt magyarok körülnéznek és hogy kisebb legyen a szegény, ők is elszélednek a melékutcában. Így végződött a nyugatmagyarországi betérés, amelyet a kintrekedt elvtársak annyira óhajtanának.

— **Magyar divízió Fiumében.** Fiuméből jelentik: D'Annunzio seregében vannak magyarok, akik szolgálatot vállaltak. Sok fiúmei illetőségű magyar visszamaradt a városban, akik ép oly hűséges polgárai az új alakulatnak, mint az olaszok. A katonai alakulatban pedig magyarok oly nagy számban és oly szívesen vesznek részt, hogy az egyik divíziót a benne szolgáló magyarok nokasága miatt magyar divízióknak hívják. Jó jel és kedves biztatás, hogy az olasz Fiume se szakad el szívében a magyarságtól.

(x) **Kereskedelmi Alkalmazottak helybeli csoportja** 1920. szeptember 19-én d. e. 10 órakor, Casinó földszint, taggyűlést tart.

(x) **Közös táncgyakorlatok a Casinóban** minden szerdán és vasárnap este 8—12-ig Belépődíj 10 korona.

Előrendül ebéd (három fogás) 18 K, vacsora 18 K, Kínai u. 21. sz. vendéglő. 3938

Egy tanulófiú vagy leány fizetéssel azonnal felvétetik Harmat Simon és társa cégnél.

Valódi angol férfikelmék

téllkabát szövet, kosztüm-kelmék, selymek, siffonok, vásznak, törülközők nagy választékban a megszokott szolid árakért kaphatók:

FÜRST JÓZSEF
„Kékcsillag” áruházában.

Azonnali töltésre alkalmas prima nyers **boros hordók** minden nagyságban kaphatók. Kelemen Gyula, Nagykanizsa, Teleki-ut 2. sz.

— **Tojást, babot** —
— válogatott, kézzel szedett **almát** borsót, lencsét, diót, mákot és egyéb élelmiszereket minden mennyiségben

készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a **Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság** Nagykanizsa, Csengery-ut 6. Telefon 59. sz. — Távirati cím: TRANSDANUBIA. 3817

URANIA mozgókép-palota
Rezgény-utca 4. Telefonszám 259.

Pénteken, szombaton és vasárnap

Ravengar

II. rész: Ravengár fogsága

Telvezigalmas jelenetekkel és trükkökkel
Az első rész tartalma velőve lesz.

Előadások hétköznapokon 5, 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

— Eredeti angol —

férfiszövetek

női kosztümkelmek és ruhaselymek nagy választékban kaphatók — jutányos áron:

Kisfaludi és Krausz

„Arany Kakas” divatáruházában Nagykanizsán, Erzsébet-tér 21.

Telefon 374. 3801 Telefon 374.

VILÁG nagymozgósínház
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Pénteken, szombaton és vasárnap

A Burlingtoni Jaguár II. része

„A manillai Cyklop”.

filmregény 8 felv. — Főszereplő PEARL WHITE.

Hétfőn és a további napokon

Miss American II-ik része.

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 1/2, 5, 7 és 9 órakor.

Semmi reklám csak meggyőződés

Valódi angol férfiszövetek nagy választékban, női kosztümkelme minden színben, színes jó mosható pargetok, schiffonok és vásznak, pongyolakelmék minden színben

Óriási választékban érkeztek

Bársony-, velur-, charmös- és filc-kalapok, Wilson-sapka 12 elegáns színben. Ujdonságainkat utánzások kikerülése végett nem tesszük kirakatainkba. Alakításokat modellek után készítettük.

Klein József és Testvére

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos áron. Gyűjtőtelep Erzsébet-tér 20. sz. — Üzem: Teleky-ut 15. Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiú és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfióltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készítenk jutányos áron. Szíves pártfogást kér:

Dunántuli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 6. szám.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
helyben hához hordva, vidékre postal
számküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fél évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 250 korona

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A politika hírel.

Nemzetgyűlés.

Rakovszky István 11 órakor nyitja meg az ülést. Az elnöki előterjesztés és az interpellációs könyv felolvasása után a következő kijelentést teszi:

A „Neue Freie Presse“ e hó 18-iki száma közli a szerb szkubstina elnökének egy nyilatkozatát, melyben az az állítás foglaltatik, hogy a magyar nemzetgyűlés elnöke, Rakovszky István Szerbia budapesti képviselője útján Belgrádban megkérdezte, vajjon ott saját vezetése alatt, 13 nemzetgyűlési képviselő látogatását kívánatosnak tartják-e. E jelentés Belgrádban vegyes érzelmekeket váltott ki és Rakovszkyt értesítették, hogy a látogatást nem tartják kívánatosnak.

Rakovszky a közleménnyel szemben megállapítja, hogy ez valótlan és elejétől végig légből kapott koholmány. Magyarország — mondja — még nincs annyira, hogy idegen ajtókon kopogtasson.

Utána, ugyancsak a napirend előtt Ugron Gábor kér szót. Bejelenti, hogy tegnap este 10—11 óra tájban nagy embertömeg jelent meg lakása előtt és — valószínűleg tegnapi beszédjének hatása alatt — összes ablakait beverte. Arra kéri a verekedő urakat a keresztény szeretet nevében (óriási zaj), akik tegnap őhozza köveket dobáltak, hogy a jövőben kisebb kövekkel dobálódzanak, mert a tegnapi nagy kövek családja tagjainak testi épségét veszélyeztették. A köveket leteszi a Ház asztalára és bejelenti mentelmi jogának megsértését.

Ezután rátérnek a napirenden szereplő egyetemi beiratkozásokról szóló javaslat tárgyalására, amelyhez elsőnek Giesswein Sándor keresztény szocialista szólal fel.

Giesswein Sándor a javaslatot abból a szempontból bírálja, hogy vajjon célszerű és időszzerű-e a javaslatot most a Ház elé hozni. Mélyebbre kell — ugymond — nyulni e kérdés megoldásánál. A keresztény magyar társadalom alsóbb néprétegei számára kellene utat nyitni a közép- és felsőfoku oktatás felé. A keresztény társadalom, de főként a középosztály, a kereskedelmi és ipari pályákat alsóbbrendű foglalkozásoknak tekinti. A zsidók szerepe az egyes országokban az analfabetizmussal fordított viszonyban áll. Magyarországon nagyobb az analfabéták száma, nagyobb tehát a zsidók szereplése is. E javaslatban az egyetem autonómiájának a sérelmét látja és ezért nem fogadja el.

A következő szónok Milotay István, aki a liberalizmusról beszél. A magyarság elhanyagolta a gazdasági pályákat, amelyeket azután a zsidók léptek el. A liberalizmus bűnéül rója fel a románok terjeszkedését Erdélyben. Beszél a zsidók képviselőteréről a sajtóban és kijelenti, hogy az ujságírók 72 százaléka zsidó.

Drózdly Győző bejenti mentelmi jogának megsértését, majd a kérvényi bizottság jelentésének meghallgatása után rátértek az interpellációkra. Interpelláltak: Barla-Szabó József Csukás Endre és Kálmán István. Szabó József és Tomory Jenő elálltak interpellációjuktól.

Az ülés vége: háromnegyed 3 órakor.

Izgalom Rakovszky mai bejelentése miatt.

Politikai körökben nagy feltűnést keltett Rakovszky István házelnöknek mai nyilatkozata. A kormányzópart nagy többsége teljesen osztja az elnöknek e kérdésben elfoglalt álláspontját, a kormányzópartnak egy kicsiny csoportja azonban nagy izgalommal fogadta a bejelentést és utána azonnal bizalmas eszmecsere folytatótt. Hír szerint a nemzetgyűlés legközelebbi ülésén zárt ülést fognak kérni, hogy a maguk részéről állást foglaljanak Rakovszky nyilatkozatával szemben.

A nemzetgyűlés szünete.

A nemzetgyűlés valószínűleg már a jövő héten megkezdí 10—12 napra tervezett őszi szünetét. Ez idő alatt a pénzügyi, földművelésügyi és jogügyi bizottságok le fogják tárgyalni a földbirtokreformjavaslatot.

Haller, a numerus clausus vitájáról.

A numerus clausus feletti vita a nemzetgyűlés jövő heti ülésére is áterjed. Még öt szónok van feliratkozva a javaslatához, úgy, hogy Hallernek a hét végére várt reflexiói elmaradnak. A „Magyarország“ munkatársa kérdést intézett Haller István kultuszminiszterhez, aki a vita eddigi folyásáról a következőket mondotta:

— Nagyon meg vagyok elégedve a vitával, nagyon nívósnak tartom. A vita rámutatott azon kulturális és gazdasági okokra, amelyek szükségessé tették azt a lépést. Az ellenargumentumok eddig semmiféle érdemleges bizonyítékot nem adtak arra, hogy a javaslaton változtassunk. Komolyan számolni mindössze egy változtatással lehet a javaslaton és pedig azzal, hogy a kontingensen belül percentszerűen megállapítjuk az egyes fajok és nemzetségek részesedését. Ugy látom egyébként, hogy hétfőn bezárjuk a vitát.

A kormányzó betegsége miatt maradt el a dunántúli szemlélet.

Budapest, szept. 18. A M. T. I. jelenti: Horthy Miklós kormányzó lázas meghűlése miatt a nagykanizsai és zalaegerszegi szemlélet — mint ismeretes — elmaradtak. Miután őfőméltósága láza ma még emelkedett — a szombathelyi ünnepségen sem vehet személyesen részt. A kormányzót Teleki Pál gróf miniszterelnök fogja képviselni. A miniszterelnökön kívül még számos miniszter is leutazik

Szombathelyre, így eddig a következők jelentették be részvételüket: Rubinek Gyula, Vass József dr., Sréter István, Tomcsányi Vilmos Pál dr., Bleyer Jakab dr. és sokorópátkai Szabó István.

Magyarország és a népszövetség.

Budapest, szept. 18. A „8 Órai Ujság“ jelenti: Londonban arra számítanak, hogy a népszövetség első ülésén Genfben, heves küzdelem lesz abban a kérdésben, hogy Németországot, Magyarországot és Ausztriát felvegyék-e a népszövetségbe.

A helyzetet az teszi bonyolulttá, hogy nagyon bizonytalan a délamerikai államok magatartása, amelyek a maguk tizenégy szavazatával nagyon súlyosan esnek a latba.

Franciaország és Belgium a végletekig ellenezni fogják a felvételt és azon igyekeznek, hogy ilyen irányban befolyásolják a délamerikai államokat. Arra azonban nem igen lehet számítani, hogy ezek zárt sorokban fognak a felvétel ellen, vagy mellett dönteni és így az eredmény nagyon kétséges.

Az októberi népszámlálás.

Budapest, szept. 17. A nemzetgyűlés mai ülésén Rubinek Gyula kereskedelemügyi miniszter benyújtotta az idej népszámlálásról szóló törvényjavaslatot. A javaslat mindössze néhány paragrafusból áll. Eszerint Magyarországon 1920-ban általános népszámlálást kell tartani. Egyidejűleg össze kell írni a lakás céljaira szolgáló helyiségeket és épületeket is. A javaslat a népszámlálás költségeire, a kereskedelemügyi tárca terhére 7 millió 100 ezer koronát irányoz elő. Az új népszámlálási lapok a régiéktől sokban eltérnek.

Két centimera esett a korona Zürichben.

Budapest, szept. 18. Esti jelentés szerint a magyar korona ma Zürichben két centimera esett. Ilyen alacsony árfolyama még sohasem volt a magyar koronának.

Lengyel harctéri jelentés.

Varsó, szept. 18. Harctéri jelentés szeptember 17-éről: A Szeret jobbpartján előnyomuló ukrán osztagok megszállták Csorkowot, a Sztrípa mellett Bucsacs, Przewlowka és Wisniowecsk helyiségeket. Az ukrán lovasság elűldözte az ellenséget Podhaiceból. A menekülő ellenség üldözése közben csapataink megszállták a Zlota-Lipa melletti Brezanyt és Marojow városát. Ettől északra, a Dnyesztertől a pinszki mocsárig terjedő egész vonalon üldözzük a hátráló ellenséget. A felszabadult egész területen a népesség — ez alkalommal még a zsidók is — nagy lelkesedéssel üdvözlük a felszabadító csapatokat. A bolsevisták az egész országot elpusztították és minden terményt elvittek.

Megállapították a villamos egységárakat.

A döntőbizottság határozata. — A megállapított egységárak magasabbak azoknál, amelyeket a városi közgyűlés drágált és említett nem fogadott el.

— Saját tudósítónktól. —

Hosszu hónapok óta ugyszólván minden városi közgyűlés tárgysorozatán szerepelt a villanyvilágítás egységárának megállapítása. Nagyon régen folynak e tárgyban már tárgyalások a város és a Francz cég között. A cég által követelt magasabb díjakat — amelyeket az az üzemi költségek folytonos és horribilis emelkedésével indokolt s amelyeket a város szakbizottságai is méltányosoknak találtak — a közgyűlés nem fogadta így a miniszterium elé került az ügy, amely szakemberekből álló döntőbizottságot delegált a sokat vitatott egységárak megállapítására.

A bizottság — amelynek tagjai voltak: *Farkas* helyettes államtitkár, mint elnök, továbbá dr. *Szilás* Oszkár miniszteri műszaki tanácsos, mint előadó, valamint *Plósz* Pál, *Stark* Lipót és *Hollós* József, mint tagok — már az elmúlt héten meghozta döntését, amelyet azonban illetékes körök csak most bocsájtottak a nyilvánosság elé. A döntés szövege egyébként a következő:

A fizetendő egységárak:

- a magánvilágítási számlálón mért áramfogyasztásért
  1919. évi április hó 1-től 1919. évi július hó 31-ig hektowattóránként ... .. — K 50 f
  1919. évi augusztus hó 1-től 1919. évi december hó 31-ig hektowattóránként ... .. — K 80 f
  1920. évi január hó 1-től 1920. évi június hó 30-ig hektowattóránként ... .. 1 K 20 f
  1920. évi július hó 1-től kezdődőleg hektowattóránként ... .. 2 K — f
- a magánvilágítási általános fogyasztásért 20 gyertyafény erejű izzólámpánként és havonként
  1919. évi április hóban ... .. 9 K — f
  1919. évi május hó 1-től 1919. évi július hó 31-ig ... .. 14 K 20 f
  1919. évi augusztus hó 1-től 1919. évi december hó 31-ig ... .. 24 K — f
  1920. évi január hó 1-től 1920. június hó 30-ig ... .. 36 K — f
  1920. évi július hó 1-től kezdődőleg ... .. 40 K — f
- a motorikus számlálón mért — áramfogyasztásért hektowattóránként
  1919. évi április hó 1-től 1919. évi július hó 31-ig ... .. — K 25 f
  1919. évi augusztus hó 1-től 1919. évi december hó 31-ig ... .. — K 60 f
  1920. évi január 1-től 1920. évi június hó 30-ig ... .. — K 90 f
  1920. évi július 1-től kezdődőleg ... .. 1 K 40 f
- A havi órabér díj 1919. évi április hó 1-től kezdődőleg számlálónként 5 K.

A közvilágításért jelenlegi terjedelmében 1919. évi április hó 1-től 1919. december hó 31-ig évi 70,000 kor., 1920. évi január hó 1-től kezdődőleg pedig évi 105,000 kor. általánár fizetendő.

Ezen ármegállapítás nem érinti a részvénytársaságnak a várossal szemben fennálló a bruttó részesedésre vonatkozó kötelezettségét.

A középületeknek és magánosoknak a város által közcélra használt helyiségei, továbbá iskolák, templomok és kórházak részére (lásd a részvénytársaság és a város közönsége között fennálló szerződés 29. §-t) szolgáltatott áram egységára a fentebb megállapított egységáraknak fele.

A részvénytársaság és a város közönsége között fennálló szerződés 30. §-ban magánfogyasztóknak bizonyos használati órák elérése után biztosított százalékos engedmények változatlanul megmaradnak.

Az elektromos áram árak megváltoztatásának kérdésében döntő bizottság a bizottsági tagoknak az eljárás alkalmával felmerült készkiadásait 11,605 (Tizenegyezerhatszázöt), a bizottsági tagok tiszteletdíját pedig 60,000 (Hatvanezer), összesen 71,605 (Hetvenegyezerhatszázöt) koronában állapította meg, mely összeg megfizetésére a „Franz Lajos és Fiai gőzmalom és villamosüzem R. T. Nagykanizsán”, nagykanizsai bejegyzet céget jelen határozat vételétől számított 8 napon belül a befizetett 20,000 korona előleg levonásával kötelezi. A fizetés a bizottság 20846 sz. postatakarépképzési csekkszámja javára eszközöndő.

Jelen határozatnak az áramárakra és határidőkre vonatkozó része már most jogerős, míg az eljárási díjakra vonatkozó rész ellen a költségben elmarasztalt fél 15 napon belül halasztó hatályu előterjesztést tehet a budapesti kir. ítélőtáblához.

A döntést a bizottság a következőkben indokolja:

— A bizottság a villamos üzem üzemi viszonyainak, számadásainak és könyveinek beható és részletes vizsgálata alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy a Franz cég által megállapítani kért egységárak a tényleges kiadások és a felmerült termelési költségek mellett indokoltak, úgy, hogy kénytelen volt a Franz cég előterjesztésének helyt adni.

A bizottság megállapítja, hogy a nagy termelési költségek elsősorban a szénár emelkedő irányzatának, másrészt a részvénytársaságnak kiutalt szén silány minőségének tudandók be. Míg még 1919. év január havában a Franz cég által fogyasztott szén átlagos ára 12:40 K volt métermázsánként, ez egységár 1919. év december havában 44 koronára emelkedett s jelenleg 102 korona. Ezen legutóbbi áremelkedés egyrésze a vasúti díjszabás emelésének tudandó be, mely métermázsánként átlag 32 korona költséget okoz.

Befolyással van az üzemköltségek kedvezőtlen alakulására az a körülmény is, hogy az üzem malomi része kevéssé van foglalkoztatva, így a legutóbbi üzletévben örlő képességének csak 1/3-e volt kihasználva, minek következtében a meglévő berendezések nem használhatók ki kellőképpen. A malom jobb foglalkoztatása esetén az üzemköltségek kedvezőbb alakulása várható.

A város közönségének ama kívánságát, mely szerint a tényleg felmerült termelési költségekből levonassanak olyanok, amelyek a cég esetleges mulasztásaiból származnának, a bizottság nem vehette figyelembe, mivel egyrészt ily közvetlen energiaveszteségeket okozó mulasztások megállapíthatók nem voltak, másrészt pedig a 6895/1919. M. E. sz. kormányrendelet 1. és 4. §-a értelmében megállapításainál a tényleg felmerült önköltségeket tartozik figyelembe venni.

A megállapított áramárak hatályba lépésének időpontja megállapításánál a bizottság a 6895/1919. M. E. sz. kormányrendelet 5. §-a 1. bekezdésének intézkedései értelmében járt

el. Az 1919. évi április hó 1-től július hó 31-ig terjedő időszakra a magánosoknak tényleg számlázott és azoktól beszédett egységárakat állapította meg, amelyek közül az 1919. évi május—július hónapokra vonatkozó az 1920. évi április hó 13-án tartott rendkívüli közgyűlés által jóváhagyattak. (5332/1920. jkv. sz.)

A közvilágítás általános tekintetében a bizottság megállapította a jelenlegi közvilágítási áramfogyasztást, összehasonlította azt a szerződésnek megfelelő világító teljesítménnyel s azon kedvezményrel, melyet a város az eredeti szerződésben megállapított közvilágítási általánárak az akkori általános világítási egységárakkal (06 f.) összehasonlítva élvezett. A bizottság által megállapított általánár az egész 1919. évi április hó 1-től 1920. évi június hó 30-ig terjedő időszakra *általán* az ugyanezen időszakra megállapított általános világítási egységárak mellett, figyelembevéve a közvilágítás redukcióját is, a városnak ugyanazt a százalékos kedvezményt biztosítja, melyet szerződése szerint élvezett. Ugyanez áll az 1920. évi július hó elsejétől kezdődőleg eszközölt közvilágítási ár megállapításra.

Az eljárási költségek tekintetében a bizottság tiszteletdíj a megállapítási időszakra eső bruttó kiadások keréken 1 %-át állapította meg, mely összegnek egynegyed része ügyrend szerint a bizottság központi készkiadásainak fedezetére szolgál. A tiszteletdíj viselésére, valamint a készkiadások megtérítésére a 6895/1919. M. E. sz. kormányrendelet 8. §. 2. bekezdésének értelmében a részvénytársaságot kellett kötelezni.

HIREK.

Horthy Miklóst,

Magyarország kormányzóját szombatra lobogó lelkesedéssel, hódolatos tisztelettel várta falai közé Nagykanizsa városa. Nagykanizsa városa egy ízben már ünnepelte a főméltóságos urat, ünnepelte benne a nemzeti hadsereg megteremtőjét, fővezérét. Tegnap mélységes hódolatunkkal az államfőt akartuk körülövezni, akinek bölcs kormányzata alatt az ország hajója immár kikerült a megsemmisítő tenyegető örvények romboló zátonyai közül s ha még haragosan tajtékzó hullámok hátán járunk is, de már előttünk ködlik a béke földje, már hívogatón int felénk a szebb magyar jövő napsütéses kikötője... Valamikor az isteni Megváltó egyetlen intéseire lecsendesedett a vadul háborgó tenger. A kis magyar társadalom is ily háborgó tenger állapotában volt nemrég, de Horthy intett s a magyar néplelek lecsendesedett. Igaz, vannak még, akik most mérges esz-közökkel akarnak újabb háborgást, vihart, hullámverést előidézni, de ezekre is le fog sujtani az a kemény ököl, amely a Novara fedélzetéről mért megsemmisítő csapást a rendbontókra. A kormányzó intett: a magyarság csak a birodalmi béke megteremtésével, a munka felvételével tarthatja meg pozícióját a népek családjában; csak összetartással, az erők egyesítésével szerzheti vissza Szent István koronájának régi fényét. A főméltóságú kormányzó ur előtt tegnap azt szerette volna Nagykanizsa végre kifejezésre juttatni, hogy intelmét megértette s a kormányzó urat újjáalakító s honszerző munkájában vérével, életével is hajlandó támogatni. Nagykanizsa népe fájjalja, hogy a kormányzó ur kanizsai úját egészségi

állapota megakadályozta s reméli, hogy megingathatlan hűségét, mélységes hódolatát melőbb a város falai között juttathatja kifejezésre a főméltóságú ur előtt.

— **A nyári időszámítás megszűnik hétfőn reggel három órakor, amikor is az órákat egy órával, azaz két órára igazítják vissza.**

— **A zalamegyei főispánság körül.** Fővárosi jelentés alapján közöltük tegnap, hogy Zalavármegye főispánjává dr. **Mikó Jenő** nemzetgyűlési képviselő van kiszemelve. E hírrel szemben újabb értesülésünk az, hogy a főispáni székre legtöbb kilátása dr. **Koller István** ny. főszolgabíró, nagybirtokosnak van, akinek jelöltségét az egész kormányzópárt igen szimpatikusan fogadta. A változás ilyenképpen megoldása a vármegyében is őszinte örömet keltene.

— **Az Irodalmi Kör** tegnapi hangversenye általában a siker jegyében folyt le. A főiskolai hallgatók zenekara — amelyet **Mathea Károly**, a nagytehetségű fiatal karmester mesteri készséggel dirigált, — adta a tulajdonképeni koncertprogramot, de a többi számok is hatásosan illeszkedtek bele a hangverseny műsorába. A hatalmas „Rákóczy-nitány” meglepően pontos interpretálásával, a „Postakocsi az erdőben” című karakterdarab pedig kedvességével tűnt ki. A humoros „Unser Wenzel” induló szépen zárta be a műsort. A megnyitó beszéd, az értekezés, — amelyeket a Kör két kitűnő vezető embere: **Pfeiffer Elek** és **Majtényi Károly** tanárok tartottak — nagyban emelték a nívót, éppugy, mint a szavalatok, amelyekben **Seress Imre**, **Schreiber Lejos** és **Wagner Etelka** adták tehetségük legjavát. **Schreiber** „Az örült” alakítása különösen mesés volt. Meg kell emlékeznünk **Lányi László** szép szóló számairól is, amelyet **Saueremann Antal** kísért a szokott precizitással.

— **Változás a menetrendben.** A Déli vasut közli, hogy Budapest Déli vasut és Nagykanizsa között a Budapest Déli vasutról reggel 6 óra 35 perckor a Balatonra induló 202—a) és a Balatonról este 10 órakor Budapest Déli vasutra érkező 203—a) számú gyorsvonatok és Budapest Déli vasutról délután 12 óra 20 perckor induló 210., valamint a Budapest Déli vasutra délután 4 óra 20 perckor érkező 205. számú személyvonatok közlekedését e hó 19-étől kezdve vasárnapokon megszüntetik. E naptól kezdve további intézkedésig vasárnapokon Budapest Déli vasut és Nagykanizsa között csakis Budapest Déli vasutról reggel 7 óra 25 perckor induló 208 és Budapest Déli vasutra este 9 órakor érkező 207. számú személyvonatok fognak közlekedni, melyek közül a 208. számú vonat e napokon Szabadbattyán és Lepsény állomásokon meg fog állni.

— **Adomány.** Dr. **Malek László** ügyvéd a Horhy-bankett megváltása címén 100 K-t juttatott szerkesztőségünkhöz a város szegényei részére.

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország menyország.

— **Régi lelet a Csengery utcában.** A Csengery utcában tegnapelőtt, a kormányzó fogadtatásának előkészületei közben csodálatos őskori leletre bukkantak. A leletből arra lehet következtetni, hogy Nagykanizsa helyén az őskorban valami kultúr hely, valami nagyobb szabású római telep, vagy ehhez hasonló létezhetett. Avagy talán kétezer évvel ezelőtt itt vezetett az az út, amely a világ fővárosát Aquincummal kötötte össze. A régészek lesznek hivatva ezen kérdéseket eldönteni, a mi hivatásunk egyszerűen annyit, hogy a szenzációs leletről tájékoztassunk a közönséget. Nos hát; amint tegnapelőtt az utcaseprők a fölvonulási utnak szánt Csengery-utcában megjelentek s ásókkal, kapákkal, gépekkel és seprőkkel megkezdték az évszázados piszok eltakarítását, a vastag szemétretegek alatt **utakövezetre akadtak.** A kövezet csodálatos épségben maradt meg s az egyes téglák igen hasonlítanak a modern gyártású téglákhoz. Éppen ezért sokan abban a hitben voltak, hogy a kövezet talán nem is a rómaiak idejéből való, hanem sokkal újabb keletű, de ez nem valószínű, mert a legöregebb Csengery utcaiak se emlékeznek rá, hogy utcájukban valaha is láttak volna kövezetet. Igaz, hogy ez nem bizonyít sokat, mert az utcát mindig vastag szemétreteg fődte. Valószínű, hogy a város régészeket hozat le a lelet megvizsgálására. Csak siessenek azok a régészek, mert ha pár napot késnek, ismét annyi szeméttel borul a Csengery-utca, hogy lehetetlen lesz rátalálni a kövezetre.

— **A mai nagygyűlésre** gyülekező délelőtt 10 órakor a Keresztény Otthonban az összes keresztény egyesületek részére.

— **Jó üzlet a szükségpénz.** Egyes magyar városokhoz hasonlóan Ausztria tartományai, sőt községei is jelenleg szinte gyárlag bocsájtják ki az egy koronánál kisebb névértékű szükségpénzeket. Mint ismeretes az ilyen pénzek beváltását igen rövid lejárattal állapítják meg. Minthogy pedig a beváltási időt a tulajdonosok nem igen figyelik és mert valóságos gyűjtőkereskedelem fejlődött ki e pénzek körül, kibocsájtásuk nagy hasznót jelent a kibocsájtó községnek. Ép ezért, mint most az „Üzlet” c. szaklap írja, az Osztrák-Magyar Bank szerint szükségpénzek kibocsájtására is csak neki van jogá.

— **Magántisztviselők** egyesületének tagjai métermázsánként 160 koronás árban homokburgonyát kaphatnak. Igénylők 3 napon belül az egyesület irodájában jelentkezzenek.

— **Tolvaj cselédnányok.** **Somogyi Mari** cselédnány **Óadl Imre** századosnál, mostoha-testvére **Farkas Erzsébet** pedig **Polgár** kereskedőnél volt szolgálatban. Mindkét cselédnány már hónapok óta dézsmálta gazdája fehérneműt, amíg végre azoknak is feltűnt a dolog, jelentést tettek a rendőrségen, amely a két lányt előállította, a lopott ruhák nagy részét pedig **Farkas Jánosné** Teleky utcai lakásán megtalálta. **Farkas Erzsébet**ről egyébként kiderült, hogy tavaly Kiskörpádon **Frank Jenő** ottani lakosnál szolgált s innen is több ruháneműt ellopt. A két háziszarkát átadták az ügyészségnek.

— **Amikor a cigányasszony szerelmet jósol.** **Fabianovics Ernő** orbányosfai földbirtokos cselédjéhez, **Németh Ilonához** a múlt héten két cigányasszony állított be. Beszélgetésbe eredtek a lánnyal s úgy látszik csakhamar kiismerték szívbeli bánatát, mert azt az ajánlatot tettek neki, hogy olyan kuruzslószert készítenek neki, amittől a fiatal uraság okvetlenül beléje szeret. A hiszékeny leányzó módfelett megörült az ajánlatnak s szíves örömet teremtette elő a cigány nők által a kuruzslószert előkészítéséhez okvetlenül szükséges és gazdája tulajdonját képező egy inget, egy alsónadrágot és egy asztalkendő. Az élelmes cigányasszonyok a kicsalt holmival szépen eléptek s a cseléd lányt szerelmes szíve minden bánatával otthagyták a faképnél. A becsapott leány feljelentést tett a csendőrségen, amely minthogy a csalással kanizsai cigányasszonyokat gyanúsított — nyomozásra hívta fel a kanizsai rendőrséget. A kanizsai rendőrség azután meg is állapította a két csaló nő kilétét, őket **Büki Józsefné**, szül. **Horváth Anna** és **Piskor Jánosné** szül. **Horváth Róza** személyében letartóztatta és átadta a bucsuszentlászlói csendőrségnek.

— **Utóoltás.** Felhivatnak a szülők, hogy a tavaszi oltásról elmaradt csecsemőket szept. 19-én vasárnap d. u. 2 órakor Nagykanizsán a városházán az adóhivatalban, Kiskanizsán ugyanezen időben a templomtéri iskolában okvetlenül bemutassák.

— **Anyakönyvi statisztika.** Szeptember 11-től 18-ig a nagykanizsai anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: **Születtek:** **Fai** Ferenc, **Molnár** Mária, **Liplin** György, **Czimmermann** Gizella, **Verem** Julia, **Sneff** Katalin, **Beck** Zsuzsanna, **Hermann** Jozefa, **Prisztavnik** János, **Viola** Gyula, **Horváth** János, **Bay** Mária, **Kertész** Erzsébet, **Sáfrán** Györgyike, **Beck** József. — **Elhaláloztak:** **Kok** József, **Deák** Károlyné, **Samu** Julia, özv. **Prager** Bertalanné, **Szeitz** Ferenc, özv. **Stülich** Ignácné, **Sitter** József, **Bali** Róza, **Döme** Ferenc, **Szalay** Marpit, özv. **Czimmermann** Józsefné, **Horváth** Károly. — **Házasságot kötöttek:** **Tóth** József földműves **Betecz** Évával és ugyanennek a **Tóth** Józsefnek a lánya **Tóth Teréz** **Szedonya** **Lajossal**, a **Kispipa** vendéglő bérlőjével.

— **A bolsevik propaganda ellen.** A belügyminiszter leiratban hívja föl Zalavármegye hatóságait a kommunista propaganda meghiusítására. A leirat szerint az utóbbi időben mind gyakrabban fordul elő, hogy a bécsi kommunisták ügynökei bolsevista röpiratokat terjesztének, amelyek külföldön készülnek s megszállt területen keresztül csempésztetnek be az országba. A kommunista vigéceknek hatósági közre való juttatása a közönségnek is kötelessége.

(x) **Még csak ma, vasárnap** látható a „Világ” mozgó hatalmas film-szlágere, a „Burlingtoni Jaguár”. — Hétfőn, kedden és szerdán a „Miss American” II. része fog bemutatásra kerülni.

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.”

ÉRTESÍTÉS. A „Dunántúli Ruhaáruház” uridivatosztálya **gácsli** és **zsolnai** gyapjuszövetből készít a legelegánsabb kivitelben **uri öltönyöket 3000—4800 koronáig.** Külön vegytisztító és javítóüzem. — Gyorsvasalást egy óra alatt eszközlünk. Szabott árak I Pontos kiszolgálás. Gyűjtőtelep: Erzsébet-tér 20. Teljes tisztelettel **Dunántúli Ruhaáruház.**

(x) Adorjanné Mayersberg Frida tánciskolájában a Polgári-Egylet nagytermében vasárnap este 8 órai kezdettel közös táncgyakorlat lesz Torma Tóni zenéjével. Az esti tanfolyam résztvevőinek igazoló jegyvel belépő jegyül szolgálnak. — Az exclusiv tanfolyam kedden este kezdődik. Érdeklődni lehet a tánciskolában.

(x) Lidia Borelli a csodaszépségű művésznő szereplésével bemutatásra kerül az Urániában „Carneval” című kiváló darab. A rendezése és kiállítása ennek a mesés darabnak ritkítja párját.

APRO HIRDETESEK

Eladó: szalagarnitúra, gyermekágy matraccal, mosdószekrény, cimbalom, jégszekrény. Kínizsi-u. 34/b.

Uradalomba vagy feles kortéskötbe okleveles kertész állást keres. Cim a kiadóban. 3946

Jó háziékszert ebéd és vacsora 30 korona. Hához való kibordásra is. Cim a kiadóban. 3944

Batthyány-utca 18. számú 4 szobás kényelmesen berendezett uri ház nagy kerttel szabadkézből eladó. Bővebbet Palkó postafőnöknél Keszthelyen. 3943

Utazók naponta 500—1000 koronát kereshetnek. Zárda-utca 2., fényképész. 3927

Fényképezések és ügyes amatőrök utazónak felvételnek. Zárda-utca 2., fényképész. 3928

Amatőrök figyelmébe! Modern sötét kamra igénybevehető és szakmába vágó kidolgozást elvállal. Zárda-utca 2. szám. Modern villany-fényképész. 3920

Cselőleány teljes ellátással, jó fizetéssel felvétetik. Cim: Fő-ut 22., emelet, lépcsővel szemben.

Bejárónő keresetik könnyebb házi munkára félnapra reggelivel, ebéddel és megállapodás szerinti fizetéssel. Lehet fiatalabb leány is. Cim Csengery-ut 15. sz. emelet jobbra.

Megnyílt az URANIA bor- és sör-csarnok!

Rozgonyi-utca 2. (Ármuth-mozi mellett.) Kitűnő borok! Hideg és meleg ételek! = Kitűnő ozsonnázó hely! =

VILAG nagymozgőszínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Pénteken, szombaton és vasárnap

A Burlingtoni Jaguár II. része

„A manillai Cyklop”. filmregény 6 felvonásban.

Főszereplő Pearl White.

Hétfőn és a további napokon

Miss American II-ik része.

Előadások kezdete hétköznapokon 7-9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon 1/2, 4, 5, 7 és 9 órakon.

— Tojást, babot —

— válogatott, kézzel szedett **almát**

horszót, lencsét, diót, mákot és

egyéb élelmiszereket minden mennyiségben

készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántúli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság

Nagykanizsa, Csengery-ut 6. Telefon 59. sz. — Távirati cím: TRANSDANUBIA.

URANIA mozgóképpalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Pénteken, szombaton és vasárnap

II. rész: Ravengár fogsága

Telvezgalmas jelenetekkel és trükkökkel Az első rész tartalma veitve lesz.

Hétfőn, csak egy nap! Lidia Borelli szereplésével

CARNEVAL

Előadások köznapokon 5, 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Házak eladását és vételét a legelőnyösebben közvetíti a husz év óta fennálló 1413

Aczél Ignác

pénzkölcsön- és ingatlanforgalmi irodája Fő-ut 8. sz. Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Pátkai Jenő bélyegáruháza

szeptember hó 15-én

Budapest, Semmelweis-utca 7. szám alá 3920 (Pappe Heinz-főle. Üzlet) helyezte át.

Kérje nagy őszi árjegyzéke.

Szétküldés ingyen. Bélyegválasztékot megbíráható gyűjtőknek a foglalkozás megjelölésével küldök. **Keresők megvételre bélyeggyűjteményeket** bármily nagy összegért. Használt magyar bélyegeket vessék, de csak nagy mennyiségben. — Érdeklődésekre csak válaszbélyeg csatolása mellett válaszolok.

Ingatlanok adás-vétele!

Budapestben nagykörut mellett 4 emeletes új adómentes palota 48.000 K évi bérjövdelemmel eladó. — Nagykanizsán kisebb-nagyobb házak, családi házak, emeletes házak nagy telekkel — Jóforgalmu fűszerüzlet, kocsma 2 szobás beköltözhető lakással átadók.

SZIGRISZT LÁSZLÓ ingatlanforgalmi irodája Ernyei Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 285.

Dunántúli Ruhaáruháza vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyűjtőtelep Erzsébet-tér 20. sz. — Üzem: Teleky-ut 15. Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiu és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfiolttönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszőveiből készítünk jutányos árban. Szives párfogást kér:

Dunántúli Ruhaáruháza Erzsébet-tér 20.

3825

A DÉLI-VASUT MENETRENDJE.

Nagykanizsa—Budapest	Nagykanizsa—Sopron	Baltoni-express
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) reggel 7-58	Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. 8-15	Budapestről indul kedden és szombaton d. e. 8-50
érkezik Budapestre d. u. 4-20	érkezik Szombathelyre d. e. . . . . 9-—	érkezik Nagykanizsára 12-30
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) 12-48	„ Sopronba d. e. 11-30	indul Nagykanizsáról 1-28
érkezik Budapestre d. u. . . . . 9-—	Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) d. u. 5-05	érkezik Wiener-Neustadba d. u. 5-35
Nagykanizsáról indul minden csütörtökön reggel gyorsvonat . . . . . 5-—	érkezik Szombathelyre d. u. 9-33	érkezik Bécsbe d. u. 6-35
érkezik Budapestre d. e. 10-15	(az utóbbi vonat további intézkedésig csak Szombathelyig közlekedik)	Bécsből indul szerdán és vasárnap d. e. 9-10
Nagykanizsáról indul (vasárnapokon) gyorsvonat d. u. 4-45	Sopronból indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. 11-50	Wiener-Neustadból 10-12
érkezik Budapestre este . . . . . 10-—	érkezik Nagykanizsára d. u. 5-31	Kanizsára érkezik d. u. . . . . 2-—
Budapestről indul naponta (vasárnap is) déli 12-20	Szombathelyről indul naponta (vasárnap is) reggel . . . . . 5-—	indul Kanizsáról d. u. 2-36
érkezik Nagykanizsára d. u. 8-48	érkezik Nagykanizsára d. e. 10-05	érkezik Budapestre d. u. 6-35
Budapestről indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. 7-25		
érkezik Nagykanizsára d. u. 4-07		
Budapestről indul minden csütörtökön d. u. gyorsvonat 5-10		
érkezik Nagykanizsára este 10-28		
Budapestről indul (vasárnapokon) gyorsvonat reggel 8-35		
érkezik Nagykanizsára d. e. 11-54		
		Nagykanizsa—Babócsa
		Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel 5-05
		érkezik Babócsára . . . . . 7-—
		Babócsáról indul naponta (vasárnap kivételével) reggel 7-50
		érkezik Nagykanizsára d. e. 11-37

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva, vidékre postai
szótküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fel évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 253 korona

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A politika hírel.

Nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 20. A numerus klauzus folytatásgos vitájához ma elsőnek Ruppert Rezső szól. A néplelek beteg — ugymond — és ezt gyógyítani kell, de a nép lelket törvényhozásul elismerni nem szabad. A mi bajunkat oly erők okozzák, amelyekkel szembeállni nem lehet. Attér a Habsburg háznak Magyarországon folytatott politikájára, amely az akkori rendű Magyarországgal szemben — amelyet Grünwald Béla közjogi reszvénytársaságnak nevez — liberalis politika volt, mint-hogy az egész Magyarország gazdasága néhány ezer nemes ember gazdálkodásából állott. — Gömbös azt mondotta penteken, hogy azért kellett elvesztenünk a háboru, mert az osztrák-magyar hadseregben a kereszténység és zsidóság arányszáma: 57 volt az 1-hez. Ennél szomorubb és szegyeentejesebb megállapítást a keresztény Magyarországról még nem hallott. Egyéokent konstatálni kívánja, hogy az ugynevezett történelmi osztályok fiai nem vettek ki valami nagy számaan reszüket a frontszolgálatból. Gömbös vezérkari tiszt ur is itthon volt — mondja. Ez a javaslat megismétlődése a mult hibáinak. — Beszel a magyar-román közeledésről. Valamennyien szivesen látjuk e közeledést, pedig nem volt nagyobb ellenségünk, a románál. Minthogy azonban ő jobban szereti hazáját, mint amennyire gyűlöli az ellenséget — elfogadja az ellenségnek segelyt nyújtó kezét is. El kell tehát fogadnunk a zsidóság gazdasági erejét es hatalmat az ország megmentésének érdekében, sőt nemcsak el kell fogadnunk, hanem meg is kell követelnünk a zsidóságtól, hogy nehéz anyagi es pénzügyi helyzetünkben a maga hatalmával es a külföld erejével segítségünkre jöjjön. — Az az óhajta, hogy mindenki bemehessen az egyetemre, akit szive oda vonz, mert meglehet, hogy a szelekcionál éppen olyan ember marad ki, aki világmegváltó lehetett volna. A javaslatot nem fogadja el.

Gömbös Gyula személyes kérdésben szólal fel. A numerus klauzussal kapcsolatban a magyar faj védelmet is tárgyaljuk — mondja — ez pedig oly nagyjelentőségű kérdés, hogy személyi vitákkal es gyanusításokkal nem lehet megakadályozni. Ezért nem reflektál bővebben Ruppert reá vonatkozó megjegyzésére.

Szünet után Sándor Pál szólal fel. Az országot szerinte csak úgy lehet megmenteni, ha minden erő összefog a rekonstrukció érdekében. Tiltakozik az ellen, hogy a magyar zsidóságot évszázadokon át megérdemelt jogaitól megfoszszák. A zsidóságot azzal vádolják, hogy az október 31 i forradalmat ő csinálta. Ennek a forradalomnak vezetői voltak: Hock János, Batthyányi es Lovászy. A zsidóknak az októberi forradalomhoz semmi közük sem volt. — A legsúlyosabb vád az, hogy a magyar zsidóság visszahúzódott a frontoktól. Szemere Bertalan a szabadságharcról azt írja, hogy senki abban oly energiával nem vett részt, mint a zsidó. — Indítványt terjeszt elő, a nemzetgyűlés utasítsa a honvédelmi minisztert, hogy hat hónapon belül terjessze a nemzetgyűlés elé a világháboru kimutatásait, amelyek részletezik, hogy hányan voltak a frontokon, hányan estek el, hány lett rokkant es hogyan oszlott meg a kitüntetettek száma vallás szempontjából. A javaslatot nem fogadja el.

Legközelebbi ülés: holnap.

Holnap nyújtják be az új indemulást.

A „Magyarország“ jelenti: Ertesülésünk szerint Korányi pénzügyminiszter holnap háromhavi indemulástól szóló törvényjavaslatot nyújt be es javasolni fogja, hogy a nemzetgyűlés soronküüli elintézés végett utalja az át a bizottságokhoz. — Ugy tervezik, hogy a javaslatot e hét végén, de legkésőbb a jövő hét elején tárgyalják le.

Csütörtökön összejött a külügyi bizottság.

A MTL jelenti: A nemzetgyűlés külügyi bizottsága csütörtökön, szeptember 23-án, délután 4 órakor ülést tart.

Ma este pártértekezlet.

A kormányzópárt ma este értekezletet tart, amely előre láthatólag igen mozgalmas lesz. Azok az ellentétek ugyanis, amelyek a kormányzópárton belül egyes politikusok közt a legutóbbi napokban tamadtak — kétségtelenül ki fognak domborodni.

A képviselők egy csoportja nevében valószínűleg Meskó Zoltán, Dömötör Mihály es Balla Aladár ki fognak térni Rakovszky szombati nyilatkozatára es igyekeznek majd a maguk álláspontját ebben a kérdésben igazolni. Valószínű, hogy ez ügyben az értekezleten, de később a Ház ülésén is, a kormány szintén nyilatkozni fog.

Helyiérdekű szerb-magyar egyezmény Szegeden.

Szeged, szeptember 20. Tegnap délután a főispáni hivatalban a szerb demarkációs vonal menti magyar vármegyék es a megszállás alatt lévő vármegyék szerb megbizottjai között egyezmény jött létre, amely szerint a Makó es Baja közötti demarkációs vonalat a földmunkákon dolgozó munkások átléphetik. Az egyezmény egyik pontja foglalkozik az ujszegedi ovoda- es iskolaügyekkel es a megállapodás szerint ez iskolák magyar tanerökekkel megnyithatók es azok Szeged városa részéről irányíthatók.

A francia elnökválság.

Bécs, szept. 20. Genfen át az a hír érkezik, hogy Deschanel állapota rosszabbodott, úgy, hogy állandó őrizet alatt kell tartani es az orvosok eltiltották minden politikai tevékenységtől. Az elnököt e héten birtokára szállítják.

A „Journal“ értesülése szerint Briand, Ribot es Burgois véglegesen lemondtak az elnökjelöltségről. Most bizonyosnak látszik, hogy a köztársaság elnöke Raul Bérel lesz, akinek a kamarában is, a szenátusban is több a hive, mint Jonnardnak.

A Millerand kormányának egyaránt kívánatos mindakét politikus jelöltsége, mert mindkettőről köztudomasu, hogy németellenes.

A „Petit Parisien“ arról számol be, hogy több személyiséggel tegnap folytatott beszélgetésből azt a következtetést vonja le, hogy Millerand végső ellenállása is megszűnt a mellette rendezett tüntetések lezajlása után.

Muna forradalmat készít a felvidéken?

Bécs, szept. 20. Cseh lapok jelentése szerint Muna néhány más kommunistával a felvidékre utazott, hogy forradalmat támasszon es kikiáltassa a diktaturát.

A német főkonzulátusból — követség.

Budapest, szeptember 20. A „Bud. Tud.“ jelenti: A német kormány a budapesti főkonzulátust követséggé változtatta át. Fürstenberg-Stammheim grófot, a főkonzulátus eddigi vezetőjét, a szövetség ügyvivőjévé nevezték ki, amellet Magyarországra vonatkozólag továbbra is őreá ruházták a konzuli jogot.

Igérgetnek a csehek.

Bécs, szept. 20. A cseh-szlovák belpolitikában a közel jövőben nagy változások lesznek. Dérer, a miniszteri tárca elvállalása után kijelentette, hogy nem akar csak címzetes miniszter lenni, akit Prágából dróton rángatnak. Az ő véleménye szerint Felsőmagyarországot nem lehet Prágából dirigálni.

A legutóbbi minisztertanácson elhatározták, hogy Dérer tervei szerint ujjaalakítják a Szlovenszko miniszteriumát, amely tényleg teljhatalmu lesz es minden szlovák ügyet pozsonyi miniszteriumban fognak végérvényesen elintézni. A miniszteriumnak ugyanannyi előadója lesz, mint ahány miniszterium van Prágában. Az ügyek elintézési módja az lesz, hogy először a szakeladókhoz kerül minden ügy, ahonnan a zsupánok tanácsához terjesztik fel a fontosabb darabokat es csak azután dönt a miniszter függetlenül a szakeladók es a zsupántanács véleményétől.

Ez az új miniszterium ilyen hatáskörrel fél-autonómiát jelent Szlovenszko-nak, mert a Szlovenszko-t érdeklő ügyekben a pozsonyi miniszterium dönt végérvényesen.

Pártértekezlet.

Budapest, szept. 20. A „Pol. Tud.“ jelenti: A kormányzópárt ma este 7 órakor Meskó Zoltán elnöklésével értekezletet tartott, amelyen Teleki miniszterelnök nagy fontosságú külpolitikai nyilatkozatot tett, amit az értekezlet egyhangulag elfogadott.

A korona Zürichben.

Budapest, szept. 20. A magyar korona állása ma Zürichben 2:10.

TÖZSDE.

Budapest, szept. 20. A mai tőzsde szilárd irányzatta indult es ez a szilárdság az egész tőzsdeidő alatt uralkodott.

A valutapiac változó volt.

Valutapiac: Napoleon 876, Font 1030, Dollár 297, Frank (francia) 1995, Márka 479, Lira 1290, Bécsi 98, Rubel 324, Lei 582, Szokol 396, Korona-dinár 980, Frank (svajci) 5100, Dinár 990, Ezüst ára —, Léva 490.

Birtékek: Ipar —, Hazai 718, Agrár —, Magyar hitel 1712, Magyar Bank 955, Forgalmi —, Leszámitoló 816, Osztrák hitel 935, Magyar-Olasz 483, Konkordia —, Gizella —, Beocsini 4525, Általános szén 7900, Szászvári 3060, Saldótarjáni 6450, Urikányi 5800, Rima 3470, Schlick 830, Nasic 12950, Danica 5400, Klotild 2785, Adria 12700, Atlantika 6600, Ingatlan —, Jelzálog —, Kereskedelmi hitel —, Kereskedelmi Bank 6735, Drasche 1780, Gutt-mann 4450, Olaj —, M. Cukor 14000.

— A rendörség államosítása ellen. Tudvalevő, hogy Nagykanizsa városa határozatot hozott a rendörség államosítása ellen es csatlakozásra hívta föl a többi városokat is. Az átiratot most tárgyalta Sopron város közgyűlése, amely a kanizsai határozatot nemcsak magáévé tette, de annak támogatására ő is föl hívta az ország összes törvényhatóságait. Vasvármegye törvényhatósági bizottsága a soproni átiratot tudomásul vette.

HIREK.

— **Fantasztikus hírek a kormányzó utjáról.** A vidéki lapokban fantasztikus híreket váltott ki az a tény, hogy a kormányzó nagykanizsai, zalaegerszegi és szombathelyi útja elmaradt. A Magyar Távirati Iroda szerint ennek oka a főméltóság ur hirtelen megbetegedése. A Szombathelyen megjelenő *Vasvármegye* szerint „egy rendkívül fontos pozíciót betöltő külföldi politikus utazik át Magyarországon, aki kérte, hogy a kormányzó ur őt azon nap fogadja. Ezért a kormányzó úgy határozott, hogy dunántúli utjáról ez alkalommal lemond.” A Fejérmegyei Friss Hírek szerint a kormányzó szombatról vasárnapra virradó éjjel külön vonaton Balatonföldváról Székesfehérvárra érkezett, ahonnan tíz pernyi tartózkodás után folytatta útját Budapest felé. Végül a *Somogyi Ujság* vasárnapi száma ezt írja: Horthy Miklós kormányzó ur főméltósága ma Nagykanizsára érkezett, ahol a város ünnepélyesen fogadta. Délben 1 órakor diszebed volt a Polgári Egylet nagytermében. Ha még ezekhez vesszük, hogy a közönség körében is számtalan kombináció támadt, éppen elég okunk van arra, hogy a félhivatalos magyarozatot fogadjuk el valónek.

— **„Dringend”.** Ez a szó állott annak a táviratnak a felzetén, amelyben *Eimer* Zsigmond Zalavármegye kormánybiztosa a kormányzó kanizsai útjának elmaradását tudatta Nagykanizsa polgármesterével. A magyar nemzeti megújulás korszakában, a magyar kormány zalai exponense által feladott s a magyar állam kormányzójáról és legmagyarabb fiáról szóló távirat fején a magyar királyi posta németnyelvű jelzést használt. Furcsa egy kicsit a dolog s fonákiságából nem von le semmit az a magyarázat, hogy a „dringend” jelzés az egész volt monarchiában egyöntetűen eltagadott postai terminus technikus volt. A soknyelvű monarchia nincs többé, de van önálló magyar állam, amelynek gyönyörű, zengzetes nyelve nem szorul arra, hogy idegen műszavakkal bővítsék ki. Talán nem okozna nagyobb fáradságot a magyar királyi postának, ha jelzéseit megmagyarosítaná.

— **Seress Imre irodalmi estélye.** Az újságok kicsiny terjedelme és a könyvpír drágasága arra kényszeríti a magyar írókat, hogy elszéledjenek az országban és mint vándorpostolók tartsák ébren az irodalmat. Nagykanizsára Seress Imre, a nálunk is jól ismert kiváló író és költő jön, aki szombaton, e hó 25-én este 8-kor a Polgári Egylet nagytermében fogja megtartani estélyét hangverseny keretében, zeneművészek közreműködésével. Kérjük a közönséget, hogy minél nagyobb számban jelenjen meg Seress Imre estélyén, ezzel mutassa ki a válságba jutott magyar irodalom iránti megbecsülését és szeretetét. Jegyek előre válthatók Mair és Szerb üzleteiben, 20 és 10 koronás árban, diákjegyek pedig 5 koronáért.

— **Orvosi hír.** Őszinte sajnálkozással fogadta a közönség hetekkel ezelőtti azt a hírt, hogy a honvédelmi minisztérium dr. *Hidvégi* István törzsorvost, a nagykanizsai hadikórház nagyképzetségű, szimpatikus sebészorvosát Kecskemétre helyezte. Már akkoriban hangok hallatszottak, hogy a város közönségének kellemes a minisztériumot elhatározása megváltoztatására birni, mert a kitűnő sebész működésére Nagykanizsa és környéke közönségének szüksége van. Most örömmel értesülünk, hogy Hidvégi doktornak sikerült ügyét úgy elintéznie, hogy nem kell Nagykanizsát elhagynia. A kiváló operatőr rendeléseit e hó 23-án, kizárólag Kazinczy-utca 15. sz. alatt újból megkezdi.

— **Panaszos levél.** Kaptuk az alábbi sorokat: Tekintetes Szerkesztőség! A nagykanizsai elemi iskolák tantestületének legutóbbi határozata értelmében az összes kanizsai népiskolákban délután 1 órakor kezdődik a délutáni tanítás. Nincsen sem jogom, sem okom a tantestület intézkedéseit kritizálni, de fel kell említenem azt a lehetetlen állapotot, amelyet az intézkedés nálam és sok más tisztviselő-családnál okozott. Én például, aki két órákor jövök hivatalból és megyek ebédezni — hétköznap nem ehetem együtt elemista kislányommal, mert annak már délből ebédeznie kell, hogy idejében iskolában lehessen, — de

nem ehetem együtt gimnázista fiammal sem, aki viszont egy órákor kerül ebédhez. Így négy tagu családom az új rend óta három részletben kénytelen ebédelni. Hogy ez mennyi kényelmetlenséget okoz egy háztartásban, azt Szerkesztő ur elképzelheti. Megjegyzem, érdeklődtem, hogy minő célszerűségi szempontok vezették az elemi iskolák tantestületét ennek az intézkedésnek a meghozatalánál, de elfogadható, komoly indokokat nem találtam. Nagyon kérem, Szerkesztő urat, szíveskedjék soraimnak azzal a céllal helyt adni, hogy sok száz család házirendje érdekében talán megváltoztatja, rendelkezését az elemi iskolák tantestülete. *Egy közlő tisztviselő.*

— **Értesítés.** A Nyugdíjas Tisztek Országos Szövetségének Nagykanizsai Fiókja f. hó 23-án délután 6 órakor a városháza kis tanácstermében értekezletet tart. Felkérőnek a Szövetség tagjai, valamint a belépni óhajtó tényleges, nyugállományú volt tényleges tisztek, tartalékos, népfelkelő, szolgálaton kívüli és rokkant tisztek, orvosok, katonai tisztviselők, hadiözvegyek és árvák és mindazon hölgyek, akik a Szövetség tagjai óhajtanak lenni, valamint azok is, akik érdeklődnek és a Szövetséget pártfogolni kívánják, *felekezeti különbség nélkül* a gyűlésen megjelenni szíveskedjenek. *Nyukosz. elnöksége.*

— **A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleménye.** Értesítjük a kedvezményes ellátásra jogosultakat, hogy augusztus és szeptember hónapokra liszt, cukor és só kerül kiosztásra. Tényleges szolgálatban állók hivatalaik útján, a polgári és katonai nyugdíjasok a törvényszéki palotában levő raktárhelyiségben veszik át illetményeiket. Felkérjük a hivatalok megbízottait, hogy az átvétel módjait megbeszélésbe véve f. évi szeptember hó 21-én délután fél 2 órakor jelenjenek meg a törvényszéki palotában. A katonai és polgári nyugdíjasok a III. korszakot meg nem elérté számszervekkel és az új ellátási igazolvánnyal felszerelve az utalványok kiállítása végett jelentkezzenek a törvényszéki palotában Nagy Ferenc urnál f. évi szeptember hó 23., 24. és 25-én délelőtt vagy délután. A polgári nyugdíjasok személyenként 20 koronát — a katonai nyugdíjasok, mert ezek az augusztusi lisztet is most kárjuk személyenként 35 koronát fizetnek. A hivatalok szeptember 23. és 24-én veszik át illetményeiket. A nyugdíjasok az utalványszám szerint és pedig az 1—40 számig szeptember 25-én délelőtt, a 41—80 számig szeptember 25-én délután, 81—120-ig szeptember 27-én délelőtt, a 121—160 számig szeptember 27-én délután, a magasabb számúak szeptember 28-án délelőtt jelentkezzenek, illetményeik átvételé végett. A határidők pontosan betartandók, mert ezeken túl a kedvezmény megszűnik. *Az elnökség.*

(x) **A Világ-mozgó** ma kedden előadást nem tart, így a Miss Americához kezdő előjegyzett jegyek szerdai előadásokra érvényesek. Szerdán Miss American II. része a „Szemtől-szembe” 6 felvonásban kerül bemutatásra.

— **A gépezetelők és kasszafűtők** legközelebbi képzési vizsgái Sopronban október hó 1-én délelőtt 9 órakor fognak megtartottatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők.

Foglalkozással bíró fiatal urinál, sétapertinert kores, diátingvált uriember személyében „Unatkozom” jellegre a kiadóra választ kérek.

(x) **Közös táncgyakorlatok a Casinóban** minden szerdán és vasárnap este 8—12-ig. Belépti díj 10 korona.

Fűszerkereskedés bevonulás miatt eladó. Bővebbet **Boldos Károly** Magyar-u. 29. szám. 3950. **Családleány** teljes ellátással, jó fizetéssel felvétetik. Cím: Fő-ut 22., emelet, lépcsővel szemben.

Dunántúli Ruhaáruház vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, flu és gyermekruha raktárunkra.

Kész férföltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készítünk jutányos árban. Szíves pártfogást kér:

**Dunántúli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.**

KELETI J. BUDAPEST, Koronaherceg-u. 17. Alapítva 1878-ban.

Gyárt legkülönbözőbb békebeli kivitelben: **műlabákat, műszereket, sarkötőket, harkötőket, gummi görccs-harlanycákat** stb. Dús választék az összes betegápolási cikkekben, valódi angol, francia és amerikai **gummiárukban**, valamint orvosi műszerek és kórházi berendezésekben. Eladás nagyban és kicsinyben: eredeti naplárak mellett. — **Szétküldés naponta** — 3806

URANIA mozgóképpalota

Rozsgonyi-u. 4. Telefon 259.

Kedden ünnep miatt zárva.
Szerdán és csütörtökön
Joe Debs detektívmester kínai kalandja
A szent gyűrű
és
A megfőzött nagybácsi
vígjáték 3 felv.

Előadások hétköznapokon 7 és 8 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Valódi angol férfikelmék

télikabát szövet, kosztüm-kelmék, selymek, sifonok, vásznak, törülközők nagy választékban a megszokott szolid árakért kaphatók:

FÜRST JÓZSEF
„Kékcillag” áruházában.

VILAG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Kedden ünnep miatt zárva.

Szerdán, szept. 22-én
Miss American II-ik része:

Szemtől-szembe

6 felvonásban.

Főszereplő: Vernon Castle és Carslake.

Előadások keddtől hétköznapokon 7-9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 1/4, 5, 7 és 9 órakor.

Semmi reklám csak meggyőződés

Valódi angol férfiszövetek nagy választékban, női kosztümkelme minden színben, színes jó mosható pargetok, schiffonok és vásznak, pongyolák, kelmék minden színben

Óriási választékban érkeztek

Bársony-, velur-, charmös- és filc-kalapok, Wilson-sapka 12 elegáns színben. Újdonságainkat utánzások kikerülése végett nem tesszük kirakatainkba. Alakításokat modellek után készítünk.

Klein József és Testvére

— **Tojást, babot** —
— válogatott, kézzel szedett **almát**
borsót, lencsét, diót, mákot és
egyéb élelmiszereket
minden mennyiségben

kézpénzfizetés mellett
legmagasabb napi áron vasárol a
Dunántúli Élelmiszer és Áru-
forgalmi Részvénytársaság
Nagykanizsa, Csengery-ut 6.
Telefon 58. sz. — Távirati cím: TRANSDANUBIA.
3817

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Előfizetési árak:
helyben házhoz hordva, vidékre postai
székküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fél évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 251 korona

Egyes szám ára:
1 korona.

Laehne Hugó megszökött Budapestről.

Budapest, szept. 21. Tegnap este jelentették a főkapitányság központi ügyeletén, hogy **Laehne Hugó**, a Károlyi kormány volt földmivelésügyi államtitkára, aki a Tisza bűnügyben oly sokat szerepelt s aki csak pár napja tartózkodott a fővárosban — *nyomtalanul eltűnt*.

A volt államtitkár eltűnésének híre nagy izgalmat keltett a főkapitányságon és az ügyelet vezetője azonnal minden intézkedést megtevélt felkutatására.

Laehne Hugó a múlt héten érkezett meg Budapestre és először **Nagy Károly** dr. detektív főnökkel jelentkezett, akinek bejelentette Budapestre érkezését és érdeklődött, hogy a Tisza perben folyó újabb vizsgálat kapcsán nem lesz-e ő rá is szükség. A detektív főnök egyelőre csak negatív feleletet tudott adni. Ezután történt Laehne szökése. A volt államtitkár után a legügyesebb detektívek nyomoz-

nak, de ma délig semmi eredményt sem tudtak elérni.

Azokról a körülményekről, amelyek Laehne szökését megelőzték — a „8 Órai Ujság” tudósítója a következőket jelenti:

— Vasárnap délután Laehne elhagyta lakását és kislányát kikérte a Mènesi-uti leánynevelő intézetbe. Este a Nemzeti Kaszinó éttermébe tért be vacsorázni. Vacsora után odament hozzá báró **Radvánszky Béla** dr. egy barátjával és felszólították, hogy kövesse őket a rendőrségre és igazolja magát a Tisza-perben ellene felhozott vádak fölül. Laehne követte az urakat a rendőrségre, ahol az ügyeletes tisztviselő kikallgatta, majd a kihallgatás után közölte Radvánszky báróval, hogy Laehnet szabadlábra helyezi, mert ellene nincsen a Tisza perből kifolyólag feljelentés. — Laehnet ezután tényleg szabadlábra is helyezték s másnap megszökött Budapestről.

miniszter intézkedhet házhelyek kijelölése, az erre szükséges területek igénybevétele és kis haszonbérletek alakítása iránt. Az adományozásnál kizárólag a közérdek irányadó, magánérdek nem jöhet figyelembe.

Korányi pénzügyminiszter az indennitásról szóló törvényjavaslatot nyújtotta be. A javaslat az 1920. évi XIV. törvénycikk 1. és 2. §-ában foglalt rendelkezések hatályát 1920. évi december végéig kiterjeszti. Kimondja a javaslat, hogy állami kiadások idegen értékben csak a pénzügyminiszter hozzájárulásával teljesíthetők és külföldi valutát csak a pénzügyminiszter szerezhethet be. A pénzügyminiszter a szesz megadóztatására vonatkozó törvények némely rendelkezéseinek módosításáról és kiegészítéséről is terjesztett be törvényjavaslatot.

Ujból gazdát cserél a Bécsi Magyar Ujság.

Budapest, szeptember 21. A hirhett kommunista „Bécsi Magyar Ujság” amely korábbi tulajdonosától vétel útján **Braun Márkus** amerikai állampolgár tulajdonába került — ujból gazdát cserélt. **Lázár Jenő** főszerkesztő és **Barna Sándor** kiadóhivatali igazgató egy és fél millió koronáért megvették a lapot Brauntól.

A cseh szociáldemokrácia a III. internacionale ellen.

Prága, szeptember 21. A prágai munkásbizottságok ülésén, amelyen **Piszár** és **Johanni** volt miniszterek is részt vettek — határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a kommunisták aknamunkáját a leghatározottabban elítélik. Azokat a feltételeket, amelyeket a III. internacionale diktált — elfogadhatatlannak és méltánytalanoknak jelezte az értekezlet.

A korona Zürichben.

Budapest, szeptember 21. A magyar korona állása ma Zürichben 2:10.

— **Változás a vasuti menetrendben.** A Déli vasut forgalmában ismét jelentékeny s ezuttal kedvezőtlen változás áll be máttól kezdve. Elmarad ugyanis az a személyvonat, amely Nagykanizsáról Budapest felé déli 12 óra 8 perckor indult s elmarad ennek ellenvonata is, amely Budapestről hozzánk este 8 óra 48 perckor érkezett. Továbbá vasárnaponként Budapest felé csak déli 12 óra 8 perckor fog személyvonat érkezni s ennek ellenvonata délután 4 órakor érkezik meg Budapest felől.

— **A Kukányi Vénusz.** *Serevs Imrénének* ez a maga nemében egyedül álló paródia-mesterműve is előadásra kerül a Polgári Egyletben e hó 25-én szombaton este 8-kor tartandó irodalmi estélyen, a melyen ezenkívül még művészi ének, hegedű és zongoraszámok is lesznek.

— **Menekültek figyelmébe.** A menekültekről való gondoskodás tárgyában a múlt hónap 31-én ankét volt a honvédelmi miniszteriumban, amelyen a menekültügyi hivatal képviselői bejelentették, hogy a megszűnt területekről menekült honfitársaink közül többen hajlandók volna a magyar királyi államrendőrség őrszemélyzetében állást vállalni. Minthogy a rendőrség őrszemélyzete nem mindenütt teljes létszámu, így főként a miskolci, kaposvári és budapesti rendőrkerületekben — ezuton is felhívjuk a rendőri szolgálatra hajlandó menekültek figyelmét, hogy az említett rendőrkerületek, illetve a fővárosi államrendőrség főkapitányánál megvizsgálás, alkalmasság esetén esetleg felvétel végett jelentkezzenek. A jelentkezők Nagykanizsán bővebb felvilágosítást nyerhetnek a nagykanizsai államrendőrkapitányság osztályparancsnokságánál, Erzsébet-tér 18. szám alatt.

Nemzetgyűlés.

Budapest, szeptember 21. A mai ülés megnyitása után **Mikoványi Jenő**, a mentelmi bizottság elnöke bejelentette **Tasnádi-Kovács József** és **Ujváry Géza** képviselők mentelmi jogának felfüggesztését.

Ezután rátérnek a napirenden szereplő numerus klauzús javaslatra, amelynek során **Erekly Károly** személyes kérdésben szólal fel. Tegnap távolléte alatt **Sándor Pál** azt mondta beszédében: nem felel meg a valóságnak az, hogy egy Berényi nevű keszthelyi kereskedő 175 ezer koronát vitt a románoknak, hogy azok a Dunántúlra jöjjenek s szállják meg azt. A levelet, amely a pénzhez volt csatolva — Vázsonyhoz kellett volna vinni. **Sándor** tegnapi beszéde oly provokáló volt, hogy az már a terrorhoz hasonló. Nem tudja, hogy **Sándor** honnan kapta ezeket az adatokat, de valószínű, hogy tudatosan félrevezeték. Azt is tudja, hogy a zsidó sajtó nem fogja hozni ezt a felszólalását, amellyel igazolni akarja magát. Ugy lépnek most már fel a zsidók, — mondja — hogy ez már terrornak is beillik. Ily esetek után megtörténhetik az, hogy nemcsak megpofozzák a zsidókat, hanem a magyarság élete feláldozásával szembe fog szállni velük és el fogja őket tiporni. Beszéde végén kijelenti, hogy amíg **Sándor** meg nem cáfolja mostani állításait addig reávonatkozó tegnapi kijelentéseit hazugságnak minősíti.

Sándor Pál: Információban — amelyeket előkelő helyről kapott — nincsen oka kételkedni, de ha állításait nem tudná igazolni, — úgy bocsánatot fog kérni Ereklytől. Ami a Berényi-ügyet illeti — folytatja — levelet kaptam, amelynek több részét külföldi vonatkozásai miatt, sajnos nem olvashatom fel. Tény azonban az, hogy a letartóztatott keszthelyi kereskedőt a magyar királyi törvényszék hat hónapi vizsgálat után szabadlábra helyezte és nála semmiféle pénzt nem találtak. Ami pedig a Vázsonyi kombinációt illeti — az nem egyéb koholmány.

Rakovszky elnök: A tárgyalás folyamán két oly kijelentés hangzott el, amire reflektálni akar. Az egyik az, hogy **Sándor Pál** felszólalásában hivatkozott arra, hogy tegnap ellene semmiféle elnöki beavatkozás nem vált szükségessé beszéde alatt és ez is mutatja, hogy sértő szavakkal senkit sem illett. Kijelenti, hogy tegnap nem ő elnökölt, hanem elnök-

társa, aki helyesen járt el, mert mint a naplóból is megállapítható — **Sándor** beszéde kapcsán elnöki beavatkozásnak nem volt helye. — A másik dolog, amire ki akar térni — az, hogy itt a Házban mindenről szabad beszélni és mindaddig igaznak kell mindent tekinteni, amíg meg nem cáfolják. A cáfolás azonban a parlamentarizmus szerint a támadó dolga és nem a megtámadotté.

Erekly: Lehetségesnek tartja, hogy tévedett a Berényi ügyben, azonban oly adatokat fog majd hozni, amelyek kétségtelenül igazolni fogják a zsidóságnak a román megszállás alatti elítélendő eljárását.

Usetty Ferenc személyes kérdésben kijelenti, hogy Ereklyvel együtt volt a fronton nyolc hónapig és most felszólítja **Sándort**, nyilatkozzék, hiszi-e azt, amit ő mond, hiszi-e, hogy Erekly tüzből volt és srapelzapor közepette védte hazáját? Ha **Sándor** nem hisz szavainak — úgy rágalmozónak nyilvánítja!

Ezután **Haller** István kultuszminiszter a javaslat ellen elhangzott érvelésekkel foglalkozik. Kijelenti, hogy nem a Trefort és Kossuth ideális liberáliszmusa ellen szól ez a javaslat, hanem az ellen, a liberáliszmus ellen, amely az utolsó évtizedek óta Magyarországot megfokudta. Cáfolja a javaslat ellen felhozott azt az indokot, mintha az a szabadságjogok ellen irányulna. Beszél a zsidókérdésről és visszautasítja azt a megállapítást, hogy a magyar ipart és kereskedelmet zsidók csinálták volna. Ami **Sándor Pál** az a vádját illeti, hogy több vezető politikus aktív részese volt a Károlyi-forradalomnak — az a meggyőződése, hogy senki sem tudhatta eleinte a régi arisztokrata Károlyiról, hogy a nemzet árulója lesz. Kéri a javaslat elfogadását. (Eljenzés.)

Usetty zárószavai után a nemzetgyűlés a javaslatot általánosságban nagy többséggel elfogadja.

Rátérnek a javaslatrészletes tárgyalására s a 4. szakasz elfogadása után a tárgyalás folytatását holnapra halasztják

Három törvényjavaslat.

Budapest, szept. 21. A nemzetgyűlés mai ülésén három törvényjavaslatot nyújtottak be. Nagyatádi **Szabó** földmivelésügyi miniszter a halasztást nem tűrő, sürgős esetekben házhelyek kijelöléséről és kis haszonbérletek alakításáról nyújtott be törvényjavaslatot. A három szakaszos javaslat alapján a földmivelésügyi

HIREK.

A nemzetgyűlés jövő munkája.

— Fővárosi tudósítónk távirata. —

Budapest, szeptember 21.

Illetékes helyen a nemzetgyűlés munkarendjéről, a közeljövő feladatairól és az általános politikai helyzetről a következő nyilatkozatot bocsátották rendelkezésünkre:

— A nemzetgyűlésre három korszakos alkotás vár létrehozásra: a földbirtokreformé, az új választójogi törvényé és elhatározás a kormányformának. Mindhárom oly nagy horderejű kérdés, mely arra hivatott, hogy a jövőben Magyarország gazdasági és politikai strukturáját meg-
alapozza.

Mielőtt a nemzetgyűlés áttérne ezekre a kérdésekre, még néhány más gazdasági és nemzetvédelmi kérdést kell elintéznie. Elsősorban végez a numerus clausussal, sorát ejti még számos pénzügyi javaslat elintézésének, melyekről most napról-napra intenzív tanácskozások folynak és amelyeknek felelniük kell végső eredményében arra a fogas kérdésre is, hogy hogyan és miből fogjuk fedezni a tízmilliárdos deficitet.

Mint novumot megemlíthetem, hogy törvény készül az 1914. óta bevándorolt alkalmatlan idegenek eltávolításáról, mert ezeknek az idegeneknek a számát még ma is százezernél többre becsülik.

Nincs kizárva, hogy lényeges külpolitikai kérdések is előtérbe fognak nyomulni. Ezen a téren ma még többet mondani könnyelműség volna, de megnyugtató az az hangsúlyoznunk kell, hogy külpolitikai helyzetünk eléggé kedvezően alakul és bizonyos az, hogy Magyarország nem fog társtalanul maradni.

A kormány, a házelnökség és a kormánypart között élénk tárgyalások folynak arról, hogy a Ház megkezdése már most szünetet és hogy ez mennyi időre terjedjen. A hosszú szünet gondolata heves ellenzéssel találkozik, mert különösen a volt kizárópart felfogása szerint a földbirtokreform nem tűr már halasztást. Bizonyos az, hogy a következő parlamenti időszakot ez a nemzet életében oly mélyen bevágó kérdés fogja uralni és nincs kizárva, hogy politikailag is érdekes események fognak belőle kifarjadni.

A választójogi megalkotására csak körülbelül február hónapban kerül sor, miután előbb elkészül a népszámlálás, a községi és törvényhatósági választásokról szóló törvény. Sorrendben megelőzi azonban a választójogot az a nagyszabású alkotmányjogi elhatározás, mely Magyarország kormányformáját fogja megállapítani.

Ezzel főbb vonásokban kimerül a nemzetgyűlés feladata és a jövő évi nyarat megelőzően, már össze lesz hívható a rendes törvényhozás.

— A fölemelt villanyárok s a közönség. A kormány által delegált bizottság véglegesen döntött a villamos egységárok ügyében s ez ellen fölebbezni nem lehet. Nincs más kötelesség, mint mélyen az erszenybe nyulni és fizetni. De éppen ez az. A legkisebb háztartásban is hatalmas summára rug az elmaradt s most már esedékessé vált árkülönbözet. Ha a villamgyár egy summában követeli a hátralék megfizetését, egy-egy tisztviselőnek egész havi fizetése se futja ezt ki. Éppen ezért a villamos-vállalat vezetőségének méltányosságára apellálunk, amikor a közönség érdekében arra kérjük, hogy indokolt esetekben engedje meg a hátralékos díjnak apróbb részletekben való megfizetését. Ugyanilyen indokolt egyeseknek az a kívánsága is, hogy most már a villamos-vállalat mindenhol juttasson villam-órát. Ott ugyanis, ahol óra nincs, a társaság az előző évi fogyasztást veszi számítási alapul. Ez a régi áramórák mellett helyes is lehetett, de amióta a díjak emelkedtek, mindenki takarékoskodni akar, amit természetesen csak a fogyasztást jelző óra tulajdonában eszközölhet. Es még egy általános kívánság! A társaság a magasabb díjak mellett most talán áttérhetne a teljes éjjeli világításra, ami más városokban már hónapok óta megvan.

(x) Orvosi hír. Dr. Sándor rendeléseit bőr- és neml betegeknek, valamint maláriásoknak Csengeri-ut 15. sz. alatt ismét megkezdte. Rendelési órák délelőtt 11—12-ig, délután 2—4-ig. 3912

— A fegyverek beszoállítására. A fegyverek kötelező beszoállítására alkalmával megállapítást nyert, hogy az erre vonatkozó 437143/1920. sz. H. M. rendeletet sokan olyképen értelmezték, hogy azon pisztolyokat (revolvereket), melyek viselésére és tartására megelőzőleg engedélyt nyertek, nem kell beszoállítani s így a pisztolyok beszoállításait többen elmulasztották. Ismételt felhívom mindazokat, akiknek bármilyen pisztoly (revolver) birtokában van, hogy azt az államrendőrkapitányság közigazgatási osztályánál jelen hirdetés megjelenésétől számított 3 napon belül szolgáltatassák be. — A mulasztásokkal szemben a rendelet teljes szigorával fogok eljárni. — A beszoállítás alól mentesek a tényleges tiszték és altiszték, a csendőrség, államrendőrség tagjainak, az állam és magán erdészeti személyzetnek és a mezőőröknek szolgálati fegyverei. — Beusterien, m. kir. államrendőrtanácsos, a kapitányság vezetője.

(x) A „Központ” kávéházban ma és minden este a budapesti *ij. Lakatos József* szolista hírneves zenekara hangversenyez.

— A hadifoglyokért. A m. kir. belügyminisztérium 36.025—920. XII. B. számú rendelete értelmében, a hadifoglyok javára szóló mindennemű gyűjtés és adomány a „MOVE” kebelében megalkult „Magyar Mentő Mozgalom” címre küldendő be. Fentiekből kifolyólag kérem a város n. é. közönségét, hogy a hadifoglyok javára eszközölt gyűjtéseiket s adományait a „MOVE” nagykanizsai főosztály elnökségéhez sziveskedjenek beszoállítani a jövőben is (Battyányi-utca 8. sz.), mely időközönként a begyűlt összegeket fenti helyre beküldi. — A folyó évi augusztus hó 20, 21, 22-én megtartott hadifogly gyűjtési akció mai napig még befejezést nem nyert. Ennek végleges megtörténtével a részletes beszámolást a „MOVE” helybéli főosztály elnöksége hirtapilag közölni fogja. — Eddigi eredmény: 122.575 korona, ezenkívül 1 darab 10 koronás arany, 2 darab 5 koronás ezüst, 5 darab 2 koronás ezüst, 205 drb. 1 koronás ezüst, 6 drb. orosz ezüst, 8 drb. orosz nikkél, 2 drb. orosz 50 kopekes ezüst, 1 darab 2 líras ezüst, 1 drb. 5 dináros papír, 1 darab 3 rubeles papír, 2 darab 1 rubeles papír és 1 darab ezüst óra.

„MOVE” nagykanizsai főosztály elnöksége.
(x) Wöllersdorff készítőitényét 6:30 korona, hirtenbergi Lanc. hüvelyt 1:60 kor., ólomseréket, fajtást, gyulaeset, vadászfegyvert legolcsóbban szállít: Szabó Antal fegyverkereskedő.

(x) Az exkluzív csoport táncmulása csütörtökön este 8 órakor kezdődik a Polgári Egyletben Adorján tánciskolájában.

Szüretelésre és egyéb őszi munkákra 15 munkást és munkásnőt keresek. Havi fizetés férfi 500, nő 400 korona és koszt. **Sajt Mihály**, Vajda-pusztá. 3954

Fűszerkereskedés bevonulási miatt eladó. Bővebbet **Boldos Károly** Magyar-u. 29. szám. 3950

TÓZSDE.

Budapest, szept. 21. A zürichi szállárdság hírére erős üzlet fellődött ki

Napoleon 910, Font 1080, Léva 480, Dollár 298, Frank (francia) 2005, Márka 409, Lira 1325, Bécs 98'5, Rubel 321, Lei 575'82, Szokol 395, Frank (sveici) 5080, Dinár 985, Frank dinár 945, Ezüst —.

Eladó a város csaknem minden utcájában kisebb nagyobb házak, magános kertes házak beköltözhető lakással, nagyobb emeletes házak nagy telekkel, üzlet-házak. — 50 holdas birtok, jó termő szőlő. Forgalmas utcában jó vendéglő nagy kerttel. — Vendéglő-bérlet berendezéssel átadó. — Több üzlet átadó.

SZIGRISZT LÁSZLÓ ingatlanforgalmi irodája
Zrinyi Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 235.

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltöket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiu és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfióltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készítünk jutányos árban. Szives párfogást kér:

Dunántuli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.

Üvegezést

helyben és vidéken elvállal
STERN J. KÁLMÁN
ÜVEGEZÉSI VÁLLALATA
KINIZSY-U. 21. SZ. 3955

— Tojást, babot —

gesztenyét,
horszót, lencsét, diót, mákot és
egyéb élelmiszereket
minden mennyiségben

készpénzfizetés mellett
legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántuli Élelmiszer és Áru-
forgalmi Részvénytársaság

Nagykanizsa, Csengeri-ut 6.
Telefon 59. sz. — Távirati cím: TRANSDANUBIA.
3817

VILÁG nagymozgozinház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Szerdán, szept. 22-én

Miss American II-ik része:

Szemtől-szembe

3 felvonásban.

Főszereplő: Vernon Castle és Carslake.

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 1/2, 5, 7 és 9 órakor.

Ingatlanok eladását és vételét

nagy üzleti összeköttetéséből kifolyólag legelőnyösebben s leggyorsabban eszközöl

SZANTÓ VILMOS ingatlanforgalmi irodája
Nagykanizsa, Eötvös-tér 29. Telefon 322
3899

URANIA mozgóképalota

Rozgonyi-utca 4. Telefonszám 259.

Szerdán és csütörtökön

Nordisk attrakció

Joe Deeb detektívmester kínai kalandja

A szent gyűrű

Megfőzött nagybácsi
vigjáték 3 felv.

Előadások hétköznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Bőrfedeles fekete hintó eladó.

Bővebbet Leitner Ernő, Fő-ut 24.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsénk a t. közönség b. tudomására hozni, hogy a Somogyi és Harangozó cégből kitéptünk és üzletünket újból megnyitva Magyar-utca 18. szám alatt, a volt Kluger-féle üzlet-helyiségben **Somogyi Testvérek** cég alatt tovább vezetjük.

A t. vevőközönség becses párfogását kérve maradunk teljes hűsítéssel:

Somogyi Testvérek

fűszerés-csemegekereskedése
Nagykanizsa, Magyar-u. 18.

Azonnali töltésre alkalmas prima nyers

boros hordók
minden nagyságban kaphatók.

Kelemen Gyula, Nagykanizsa, Teleki-ut 2. sz.
3907

Valódi angol férfikelmék

télikabát szövet, kosztüm-kelmék, selymek, siffonok, vásznak, törülközők nagy választékban a megszokott szolid áráért kaphatók:

FÜRST JÓZSEF
„Kékcillag” áruházában.
3903

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
helyben házhoz hordva, vidékre postal
szótküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fél évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 251 korona
—
Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztői telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdal telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A politika hírei.

Nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 22. A mai ülést *Bottlik* József alelnök nyitja meg fél 11 órakor. Az elnök utólag rendreutasítja *Bródy* Ernőt egy a nemzetgyűlés tekintélyét sértő tegnapi közbeszólása miatt.

Rubinek István a földművelésügyi bizottság előadója beterjeszti a házhelyek kijelöléséről és kishaszonbérletek alakításáról szóló törvényjavaslatokat, amelyekre kimondják a sürgősséget.

Ezután harmadszori olvasásban elfogadja a Ház a numerus klauzusról szóló törvényjavaslatot, majd áttérnek a gazdasági és ipari hitelszövetekről szóló 1898. évi XXIII. törvény cikk módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Iklódi-Szabó előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Pásztor József a szövetkezetek hasznosságát a mezőgazdaságban fejtegeti. A javaslatot elfogadja.

Schandl Károly az O. K. H. áldásos tevékenységéről beszél és kijelenti, hogy ez a szövetkezet nem antiszemita intézmény, csak a merkantilisták azon elemei előtt, amelyek ezáltal saját üzleteiket látták veszélyeztetve. A szövetkezetek évente 20 ezer földmunkást nevelnek kereskedővé. Ez nagyon helyes, *Sándor Pál* is azt mondta legutóbbi beszédében hogy a keresztyénység foglalja el a megfelelő helyet a kereskedelemben és iparban.

Méltatja *Korányi* pénzügyminiszter érdemeit, amit az O. K. H. élén fejtett ki. A törvényjavaslat kapcsán felhívja a kormány figyelmét arra, hogy ne csak a kispolgárról és kisiparosról gondoskodják szövetkezetek révén, hanem a földmunkásokat is vonja be a szövetkezeti élet javaiba. A javaslatot örömmel elfogadja.

Somogyi István hozzászólása után — aki szintén elfogadja a javaslatot — *Teleki* miniszterelnök válaszol *Frühwirth* Mátyásnak a tüzelőanyaggal való ellátás tárgyában előterjesztett interpellációjára.

Frühwirth viszontválaszában széváteszi azokat a visszaéléseket, amelyeket az erdőtulajdonosok és a készletekkel rendelkezők üznek. A választ tudomásul veszi, a Ház is.

Az interpellációk során először *Erekly* Károly intéz kérdést a belügyi- és igazságügyminiszterhez a kaposvári kommunisták jogtalan szabadonbocsátása tárgyában.

Tomcsányi igazságügyminiszter azonnal válaszol és kijelenti, hogy amennyiben konkrét adatokat fognak eleje terjeszteni — meg fogja vizsgálni az ügyet. — A választ tudomásul veszik.

Magyar Kázmér, Forgács Miklós, *Madarász Zsigmond* és *Usetty* Ferenc interpellációi után az ülés véget ért.

Pár nap alatt életbe lép a numerus klauzus.

A numerus klauzus életbelépése a legközelebbi napokra várható. A végrehajtási utasításokkal kapcsolatos kérdések tárgyában *Haller* István kultuszminiszter a sajtó számára a következő nyilatkozatot tette:

— A törvényt ma délben egyeztettek. A kormányzó szentesítését 1—2 nap alatt várom. A törvény kihirdetése napján megjelenik a végrehajtási rendelet is.

— Az egyetemi fakultások már felterjesztették a kontingensre vonatkozó proпозициójukat, amelyeket most a törvény alapján jóvá fogok hagyni.

— Az egyetemi előadások október 10-e táján megkezdődnek. Gondoskodni kívánok arról, hogy a szénkérdést úgy oldjuk meg, hogy egyáltalában ne tartsunk szünetet.

Arra a kérdésre, hogy a Bernolák-féle indítvány elfogadása folytán zsidóvallású tanulókat mily arányban vesznek fel az egyetemre — nem tudott határozott választ adni a miniszter, de kijelentette, hogy a kis Magyarországon körülbelül 6—7 százalékra lehet számítani.

Minisztertanács.

Ma este minisztertanács van, amely számos ügygel foglalkozik, így szóba kerül a szombathelyi incidens (?) is, amelynek kapcsán egyesek azt beszélnek, hogy *Czirák* József gróf vasi főispán legközelebb elhagyja helyét.

Ismét kiért a pártszakadás.

A numerus klauzus vitáját követőleg megint felmerült a kormányzópartban a széjjelválás lehetősége. A keresztyén szocialisták intranzigens csoportja azon az állásponton van, hogy ők állják ugyan a megegyezést, de a volt kispártiak előbb-utóbb ugyanis kiválnak és így idézik elő a pártszakadást, amely amugy sem várható soká magára.

Azt az álláspontot, hogy a földbirtokreform elintézéséig ne támasszanak válságot a kormányzópart kebelében — a keresztyén szocialisták állítólag nem honorálják. Azt mondják, hogy ha a nemzetgyűlés őszintén kívánja a földreformot — akárhány pártja van is — meg lehet és meg kell szavazni.

A keresztyén szocialista pártban azt hiszik, hogy ha e kérdés napirendre kerül — a többség mellettünk fog megnyilvánulni. Erre az esetre pedig messzemenő céljaik vannak.

Diplomaták a miniszterelnöknél.

A M. T. I. jelenti: *Teleki* miniszterelnök ma délelőtt fogadta *Fouschet* francia és *Cerutti* olasz főmegbízottat. A látogatás a külföldi diplomaták szokásos szerdai látogatása volt, amely csütörtöki megbeszélésük előtt rendszerint megszokott történni.

Károlyi Imre provokáltatta Fanglert.

Budapest, szeptember 22. A nemzetgyűlés szeptember 10-iki ülésén *Fangler* Béla Heltai szökéséről terjesztett elő interpellációt, amelyben azzal vádolta meg *Károlyi* Imre grófot, hogy Heltainak 40—50 ezer koronát fizetett ki, amely összeg *Fangler* szerint, a Tisza perben hamis tanúk szerzésére kellett. *Károlyi* másnap a lapokban hazugságnak minősítette *Fangler* vádjait. Ezután *Fangler* segédekét küldött *Károlyi*hoz — de a segédek — *Erekly* és *Csilléry* — amikor provokálás céljából *Károlyi*nál jártak — nem találták a lakásán, csak névjegyeiket hagyták ott, de egy félóra múlva újra visszamentek *Károlyi* lakására, visszavették vizitkártyáikat és jelentették *Fangler*nak, hogy *Károlyi* nincsen Budapesten.

Fangler másnap azzal vádolta meg *Károlyi*t, hogy a provokálás elől szökött meg Budapestről.

Károlyi tegnap érkezett vissza Budapestre s azonnal segédekét küldött *Fangler*hez, hogy provokáltassa. *Károlyi* segédei fel is keresték *Fangler*t, azonban a képviselőt nem sikerült megtalálniok. A gróf segédei most megvárják, amíg *Fangler* Pestre érkezik és akkor újból felkeresik.

A hazafias szegedi szociáldemokraták.

Szeged, szept. 22. A M. T. I. jelenti: A szociáldemokratapárt küldöttsége tegnap délben megjelent dr. *Aigner* Károly főispánnál, akinek eladták, hogy a társadalmi béke helyreállítása, az ország talpraállítása és a termelő munka megkezdésére irányuló akciójában — amennyiben annak lehetősége mutatkozik — számíthat a szociáldemokraták támogatására. A küldöttség kifejtette a főispán előtt a pártvezetőségnek erre vonatkozó felfogását.

A főispán a küldöttség előtt azt a reményt fejezte ki, hogy a társadalmi béke helyreállítására irányuló akciója eredménnyel fog járni, ha sikerül megteremteni annak előfeltételeit.

Árad a Tisza.

Budapest, szept. 22. Tiszalókról jelentik: Szabolcsmegye nyugati szélén a Tisza erősen árad. Az ármentesítő társulatok megtettek minden óvóintézkedést. Veszélyről egyelőre nincs szó.

A korona Zürichben.

Budapest, szeptember 22. A magyar korona állása ma Zürichben 2 szantim.

Millerand kilátásai rosszabbodtak.

Páris, szept. 22. A „Petit Journal” szerint *Millerand* kilátásai tegnap lényegesen rosszabbodtak. Tegnapelőtt még bizonyosnak látszott, hogy 700 szavazat biztosítva van számára, de tegnap ez a szám alaposan csökkent. Hogy *Millerand* jelölését meghiusítsák, a radikálisok még egy vagy több jelöltet akarnak állítani. A lap véleménye mindazonáltal az, hogy *Millerand* részére biztosítva van a többlet.

Olasz-ellenes mozgolódások Tiroiban.

Bécs, szept. 22. A „Berliner Tagblatt” bozeni távirata azt jelenti, hogy a „Popolo Romano” feltűnő betűkkel riasztó híreket közöl, amelyek szerint Tiroiban veszedelmes mozgalom van kialakulóban Olaszország ellen. A bozeni újságok nyílt felkérésre lájtják a polgárságot. Állítólag már 60 ezer fegyvert becsmpésztek Tiroiba.

— **Pécs után Baja.** Baja tudvalevőleg tisztán azon területek közé tartozik, amelyet a szerbek tartanak megszállva, de amelyet a békekonferencia visszaitélt Magyarországnak. A szerb hivatalnokok azonban, a renegát magyarokkal egyetértve itt is a kommunizmust akarják föltámasztani, mint Pécsen, azt remélvén, hogy a várost így megtarthatják maguknak. A kommunizmust Baján dr. *Matics* János szerb kormánybiztos szítja s azt tervezik, hogy még ebben a hónapban kikáltják a proletárdiktatúrát. *Costili* szerb őrnagy-városparancsnokot, aki ebbe nem akart beleegyezni, a kormánybiztos eltávolította állásából. A kommunisták szervezkedése nagyban folyik. A csőcselék az utcán nyíltan köteleket ígért a burzsoáziának. A csőcselék fölfegyverzése csak napok kérdése. A munkások józanabb része csak a terror hatása alatt lép be a kommunista szervezetekbe. A bunyevác és szerb lakosság távoltartja magát a kormánybiztos politikájától.

HIREK.

— **Kossuth Lajos születésének 118-ik évfordulója.** Tegnap volt 118 ik évfordulója annak a napnak, amelyen egy magyar asszony a magyar szabadságeszmék leglángolóbb lelkű harcosának adott életet: 1802. szeptember hó 21-én született Kossuth Lajos. Az évforduló alkalmával a függetlenségi és 48-as párt küldöttségileg kereste fel a nemzet nagy fiának budapesti sírját s kegyelete jeléül megkoszoruzta azt.

— **Kötelező tűzoltóság Zalában.** A Zala-vármegyei tűzoltószövetség székhelyét Nagykanizsáról Zalaegerszegre helyezték át. A szövetség elnöke azonban továbbra is Knortzer György marad, aki elvülhetetlen érdemeket szerzett magának a vármegyei tűzoltászat fejlesztése körül. Alelnök Fendrich József, ügyész dr. Boschán Gyula, titkár Kertész Dezső, pénztáros dr. Sorgó Antal lett. A legutóbbi szövetségi értekezleten elhatározták, hogy Zalamegyében még ebben az évben behozzák az általános tűzoltókötelezettséget.

— **A belügyminiszter a közigazgatási reformról és a jegyzőkérdésről.** Budapestről jelentik: A községi és körjegyzők országos egyesületének elnöksége Morvay János vezetésével tisztelt Ferdinándy Gyula belügyminiszternél abból az alkalomból, hogy hivatalát elfoglalta. A jegyzői kar nevében Morvay elnök a Jegyzői Árvaház Egyesület nevében pedig Doboss Gábor üdvözölte a belügyminisztert. Ferdinándy szívesen fogadta az egyesület tisztelgését és válaszában kijelentette, hogy a **közigazgatási reformról alulról felfelé kell kiépíteni.** Első kötelesség e téren a községi és körjegyzők ügyeinek rendezése. Az általános közigazgatási reform keresztülviteléig addig, amíg bizonyos konszolidáció be nem áll — nem tartja megvalósíthatónak. A községi igazgatás legfőbb bajait és a jegyzőkérdést sürögösen sorra kell hozni — mondotta a miniszter — az első lépés lesz ez irányban a **községi és megyei választójog rendezése,** amely lehetővé teszi a tisztújítások megtartását, hogy végre a menekült és az ideiglenesen alkalmazott közigazgatási tisztviselők existenciája kellőképpen megszilárdítható. Kijelentette ezután a miniszter, hogy a közigazgatási reformról szóló törvényjavaslat, valamint ezután az összes közigazgatási jellegű törvények és általános érdekű rendelkezések előkészítéséhez meg fogja hívni a belügyminiszterium' az országos jegyzőegyesület kiküldöttjeit, mert a jegyzői kar széleskörű gyakorlati és elméleti ismereteinek felhasználása érdekében igen fontosnak tartja a jegyzői karral való állandó és intenzív kontaktus fenntartását. Ő maga az egyes kérdések megoldásánál minden esetben bizalommal fog a jegyzői karhoz fordulni és hasonló bizalmat ker a kartól a maga részére is. Remélem — mondotta tovább a miniszter — hogy a **községi és vármegyei választójogról alkotandó törvény októberben vagy novemberben életbe is lép.** E törvény munkálatai után kerül sorra a községi jegyzők anyagi és erkölcsi helyzetének rendezéséről benyújtandó törvényjavaslat, amelyről számíthatok a jegyzői kar képviselőinek hathatós közreműködésére. A küldöttség örömmel vette tudomásul a belügyminiszter nyilatkozatát. Az üdvözlés után a községi és körjegyzők országos központi egyesületének elnöksége ülést tartott Morvay János elnöklésével. Doboss Gábor javaslatára elhatározták, hogy Blaha Lujzát 70. születésnapja alkalmából küldöttségileg üdvözlik. **Rónay Béla** egyesületi igazgató ezután jelentést tett a belügyminiszternél lefolyt tisztelgésről. Az elnöki értekezlet elhatározta, hogy a közigazgatási reformmal kapcsolatos kérdések sürgős megoldásánál kérelmezni fog, hogy 1. a föld-reform végrehajtásánál a községi jegyzők természetbeni javadalmazása 15—20 katasztrális hold földdel biztosítható, 2. a községi jegyzők a közigazgatás élére állíttassanak elsőfokú hatósági jogkörrel, 3. a községi közigazgatási szervezet egészségesen alakíttassék át, 4. az önkormányzati gazdálkodás nagy fokban fejlesztesse, 5. az elnökség felterjesztést intéz a kereskedelmi- és belügyminiszterhez, hogy a féláru vasúti jegy kedvez-

mények, amely régi és fontos kérése a jegyzői karnak — a jegyzők családtagjaira, a segédjegyzőkre, valamint a nyugdíjas jegyzőkre és családtagjaira is terjesztessék ki. — Dr. **Koncz János** indítványára az elnökségi értekezlet felterjesztést intéz a belügyminiszterhez aziránt, hogy olyan községi alkalmazottak, akik élethossziglani megbízatással állandó és hivatásszerű munkakört töltenek be, — családi pótlékban részesüljenek, továbbá állami segélyeket és kedvezményes élelmiszereket kapjanak. Az elnökségi értekezlet **Huber János** nemzetgyűlési képviselőnek a nemzetgyűlésen elhangzott támadásait, mint alaplanokat visszautasította és kijelentette, hogy ezt a kérdést az országos jegyzőegyesület elé fogja vinni. Több egyesületi belső ügy elintézésére, kimondotta az értekezlet, hogy az országos jegyzőgyűlést október 28-án és 29-én tartja meg Budapesten.

— **Halálozás.** Sopronból jelentik, hogy az ottani Röttig-nyomda tulajdonosa, Röttig Gusztáv elhalálozott és siri útjára három nap mulva követte a fia is, Röttig Ottó, akit 38 éves korában ragadott el a halál. A két Röttig a legismertebb nyomdászok közé tartozott, hazafiasságuk rendíthetetlen volt. Dacára annak, hogy német ajkúak voltak, utolsó percükig tollal és tettekkel küzdöttek Nyugatmagyarország elidegenítése ellen. Egész Sopron mély részvétele kísérte őket utolsó útjukra. A Röttigék kiadásában jelent meg az „Oedenburger Zeitung“ című hazafias németnyelvű lap.

— **Felhívás a kiutasítottakhoz!** Az Erdélyből törvény- és népjogellenesen, a békeszerződés rendelkezései ellenére kiutasított polgárok jogséremlait a Népszövetség elé akarjuk terjeszteni. Felkérjük mindazokat, akiket akár születésüknél fogva meglévő, akár szerzett illetőségük figyelembevétele mellőzésével utasítottak ki, pontos személyi adatok bejelentésével legyenek segítségünkre. Bejelentendő: név, születési éve, helye, foglalkozás, illetőségi hely, kiutasítás ideje és oka, szenvedett kár vagy jogsérelem. Akiket akár személyükben, akár vagyonukban bármiféle jogsérelem ért, bizonyítékaikat és a tényállás pontos és rövid leírását is mellékeljék. Mivel sokan attól tartanak, hogy a bejelentésből kifolyólag esetleges hátrány származna Erdélyben maradt hozzátartozóikra, kijelentjük, hogy az adatok csak hivatalos személyek kezei közé kerülnek és külön kivonat nélkül a nyilvánosság elé nem vitetnek. Felkérünk tehát minden menekültet ezen ügy sikere érdekében, hogy minél előbb a fenti adatokat küldjék be az Erdélyi Hírek szerkesztőségébe: Budapest, VI., Vilmos császár-ut 55.

(x) **Orvosi hír.** Dr. **Sándor** rendeléseit bőr- és nemi betegnek, valamint maláriásoknak Csengeri-ut 15. sz. alatt ismét megkezdte. Rendelési órák délelőtt 11—12-ig, délután 2—4-ig. 3912

(x) **Szenzáció!** nagy amerikai estét tart ma csütörtökön a Világ-mozgó, amikor a „Hableány“ című 5 felvonásos remek kaliforniai dráma kerül bemutatásra amerikai művészekkel. — Pénteken a Burlingtoni Jaguár III. része.

(x) **Wöllersdorfi készlet** 6:50 korona, hirtlenbéri Lanc. hüvelyt 1:60 kor., ólomseréit, foltást, gyufasíot, vadászfegyvert legolcsóbban szállít: **Szabó Antal** fegyverkereskedő.

14177/1920. Hirdetmény.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszterium Hadigondozó Hivatalának 50195/920. sz. rendelete alapján az 1920/21. tanévre pályázatot hirdet a hadiárva- és hadirokkantak gyermekeinek a közép- és felsőbb iskolai tanulmányok folytatása céljából adományozandó ösztöndíjakra.

Akik tehát a fenti ösztöndíjakat igénybevenni óhajtják, jelentkezzenek a Városház II. emelet 32. ajtó Nagykanizsa, 1920. évi szeptember hó 18-án.

Polgármester.

Szüreti mulatság!

F. hó 26-án, vasárnap (rossz idő esetén a következő vasárnap) a lazsnaki nagyvendéglőben

táncos egybekötött szüreti mulatságot rendezek. Belépődíj 5 kor. Jó ételekről és italokról gondoskodva van. A n. é. közönség támogatását kérve teljes szívesen!

PÉCSI ANTALNÉ vendéglős, Lazsnak.

URANIA mozgóképpalota

Rozsnyai-u. 4. Telefon 259.

Szerdán és csütörtökön

Nordisk attrakció

Joe Debs detektívmester kinal kalándja

A szent gyűrű

A megfőzött nagybácsi

vígjáték 3 felv.

Előadások kőnapokon 7 és 8 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Valódi angol férfikelmék

téllkabát szövet, kosztülkelmék, selymek, síffonok, vásznak, törülközők nagy választékban a megszokott szolid árakért kaphatók:

FÜRST JÓZSEF
„Kékcsillag” áruházában.

VILAG nagymozgósínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Csütörtökön, csak egy nap

Hableány

regényes kaliforniai történet
4 felvonásban.

Amerikai Pathé-felvétel!

Előadások kezdete hétköznapokon 7 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 1/4, 5, 7 és 9 órakon.

Dunántúli Ruhaáruház

vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltőket, téll kabátokat, női kosztülöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyűjtőtelep **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiú és gyermekruha raktárunkra.

Kész férföltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készítenk jutányos árban. Szíves pártfogást kér:

Dunántúli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.

3825

Makulatur-papír

kapható lapunk kiadóhivatalában.

— **Tojást, babot** —

gesztenyét
borsót, lencsét, diót, mákot
és egyéb élelmiszereket

minden mennyiségben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol **Dunántúli Élelmiszer és Áruforgalmi R.-T. Nagykanizsa**

Csengery-u. 6. 1401

Telefon: 59. Távirati cím: „Transdanubia.”

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:

TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Egyes szám ára:
1 korona.

Előfizetési árak:
helyben házhoz hozva, vidékre postai
székküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fél évre . . . . . 130 korona
Égész évre . . . . . 250 korona

A nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 23. A mai ülésen a napirend előtt öt mentelmi ügyet tárgyaltak le, köztük *Ujváry* Gézáét, akinek immunitását rágalmas miatt fel is függesztik. Rakovszky mentelmi ügyének tárgyalására — minthogy egyik alelnök sincs jelen — csak később tér rá a Ház.

Következik a napirenden szereplő mezőgazdasági és ipari szövetkezetekről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Korányi pénzügyminiszter: A szövetkezetek óriási szolgálatokat tettek a gazdasági életnek, csak a földreform fogja igazán megmutatni, hogy a szövetkezeteknek mily nagy a jelentősége. A hitelszövetkezetek megérdemlik a nemzet háláját, mert talán az egyetlen szerv volt az országban, amely az 1919. januárjában tartott nagygyűlésen meg merete mondani a hatalom akkori birtokosainak, hogy semmiféle szocializálásba nem megy bele. Amikor kénytelen voltam a politikai pályára lépni — mondja — és a szövetkezeti életet otthagyni — a szövetkezeti zászlót magammal hoztam és ámbár hivatalos állásomnál fogva objektíve kell viselkednem, minden közgazdasági alakulással szemben, mégis ott, ahol a más érdekeket nem sért — mindig a szövetkezeti zászlót igyekszem diadalra vinni. (Elkes éljenzés, taps).

Iklódi Szabó előadó nem él a zárzó jogával s ezzel a nemzetgyűlés általánosságban elfogadja a javaslatot s ráter a részletes vita tárgyalására. Az 1—8 §-okat vita nélkül elfogadják. A 9. §-nál Bozsik Pal módosítást ajánl a szövetkezetek tiszta jövedelmének felhasználása tekintetében.

Korányi hajlandó a módosításra oly értelemben, hogy az O. K. H. előterjesztése alapján az esztalék felemelését a pénzügyminiszter megengedheti. A Ház a §-t a pénzügyminiszter módosításával fogadja el.

A 10—35 §-t vita nélkül fogadják el, a 36. §-nál az előadó javasolja, hogy újabb pontként vegyék fel a javaslatba, hogy földmunkás szövetkezetek is alakíthatók. **Schandl** és **Korányi** felszólalásai után a szakaszt az előadó módosításával fogadják el.

A többi szakaszt változatlanul elfogadják s ezzel a javaslat részleteiben is le van tárgyalva.

Rátérnek ezután **Rakovszky** mentelmi ügyének tárgyalására. Az elnöki székben ezidő alatt **Bottlik** József ül. A Ház elnökét a parlament egyik ülésén tett nyilatkozata miatt **Marthon Béla** főhadnagy provokáltatta. A mentelmi bizottság ebben az elnök immunitásának megsértését látja, de mivel **Marthon Béla** megjelent a bizottság előtt és kijelentette, hogy nem akarta az elnök mentelmi jogát megsérteni s az ügy felett sajnálkozását fejezte ki — azt indítványozza, hogy térjenek napirendre az ügy felett. A Ház így határoz.

Következik az egyetemi közigazgatási fakultás felállításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. **Schandl** előadó szerint a javaslat célja az, hogy a magyar értelmiség helyes pályákra tereltesse. Kéri a nemzetgyűlést, hogy fogadja oly szeretettel a javaslatot, amilyennel a falusi népre gondol.

Haller kultuszminiszter a miniszteri székéből felhívja az ifjuság figyelmét arra, hogy oly iskolákat látogasson, amelyek látogatása után jobban meg tud küzdeni az élet nehézségeivel. A közgazdasági élet regenerálódásának első útja az, hogy tudást adjunk. Ebből a fakultásból a közgazdasági egyetemnek kell

kialakulnia. A magyar intelligencián áll, hogy ez az egyetem létre is jöjjön. Az inproduktív pályákról a kenyéradó produktív pályákra kell menni a magyar ifjuságnak. Arra kéri a nemzetgyűlést, hogy hosszabb vita mellőzésével minél előbb törvényerőre emelje a javaslatot.

Az általános vita ezzel véget is ért, s a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadták.

Az államkincstár megkárosítására irányuló büntettek és vétségekről szóló pénzügyminiszteri törvényjavaslatot **Eörfly** Imre előadó ajánlotta elfogadásra.

A javaslatot a holnapi ülésen tárgyalják le.

Wass közlelmezési miniszter a budapesti tifuszjárványról.

Budapest, szeptember 23. **Wass** József dr. közlelmezési miniszter ma nyilatkozott a Magyarország munkatársai előtt azokról az intézkedésekről, amelyeket a főváros külső részeiben és környékén fellépet vérhas és tifuszjárvány ellen szükségesnek tartott. A miniszter többek között ezeket mondta:

— A tifuszjárvány előidézésének okát egészen biztosan megállapítottuk abban, hogy a milimárik és a környékbeli tejszállítók tisztátalan vizet vegyítettek a tejbe és ezzel okozták a fertőző betegséget.

—Ma délelőtt **Benárd** Ágoston népjóléti miniszterrel és **Szabó** tiszti főorvossal értekezletet tartottunk, amelyen egyértelműleg az a felfogás, hogy a környékbeli tejfelhozattal teljesen hatósági kezelesbe kell venni. Az értekezlet megállapodásához képest azonnal intézkedtem, hogy a tárgyban a rendelet azonnal elkészüljön s még holnap a nyilvánosság elé kerüljön.

A közlelmezési miniszter ezután az ellátatlanok lisztszükségletéről nyilatkozott és kijelentette, hogy szomhaton Kaposvárra és Szegszárdra utazik, a jövő héten pedig a Duna—Tisza közén Csongrád, Csanád és Békés megyék központjait látogatja meg — ezzel azután vidéki körutja véget is ért.

Megalakult a kivándorlási tanács

Budapest, szept. 23. A kivándorlási tanács ma déli 12 órakor tartotta alakuló gyűlését, amelyen tekintettel arra, hogy **Majláth** József gróf a neki felajánlott elnökséget nem vállalta, **Hegyeshalmi** Lajos nemzetgyűlési képviselőt választották meg a tanács elnökének. **Áldassy** József miniszteri tanácsos előadta, hogy a háború alatt és a forradalmak idején minő intézkedések történtek a kivándorlás szempontjából. A tanács megállapodott a legközelebbi tárgyalások tárgyára nézve, érdemleges határozatot azonban nem hozott.

A románok kiutasítottak Erdélyből egy magyar szerkesztőséget.

Budapest, szeptember 23. Az oláh cenzura sehogysem birt az erdélyi magyarság bátor harcosával, a Kolozsváron megjelenő „Ellenzék” című napilappal. A cenzura erre a magyar lapot betiltotta éppugy, mintahogy Nagyváradon betiltotta a „Tiszántul”-t s a lap szerkesztőségének tagjait kiutasította Erdélyből. A kiutasított hírlapírók az elsőfoku román hatóságok határozatát megfőlebbesték Bukarestbe, de a főlebbezésnek elérlelathatólag nem sok sikere lesz.

Összeült a külügyi bizottság.

Budapest, szeptember 23. Ma délután ült össze először a nemzetgyűlés külügyi bizottsága, amelynek mai ülésére **Andrássy** Gyula gróf, a bizottság elnöke is Budapestre érkezett. A bizottság összeülését megelőzőleg, tegnap este több bizottsági tag bizalmas megbeszélést folytatott a tárgyalások zavartalan és sima menetele tárgyában.

TÖZSDE.

Budapest, szept. 23. Lendülettel megnyitás után gyengült a forgalom. A valutapiac szilárd.

Valutapiac: Napoleon 942, Font 1090, Dollár 806, Frank (francia) 2025, Márka 514, Lira 1315, Bécsi 98.5, Rubel 321, Lei 588, Szokol 406, Korona-dinár —, Frank (svajci) 5050, Dinár —, Ezüst ára —, Léva 480

Értékek: Ipar —, Hazai 700, Agrár —, Magyar hitel 1706, Magyar Bank —, Forgalmi —, Lesszámítóló 825, Osztrák hitel 940, Magyar-Olasz 469, Konkordia —, Gizella —, Beocsini 4580, Általános szén 7850, Szászvári 3080, Salgótarjáni 6380, Urikányi 5050, Rima 3470, Schlick 808, Nasici 13300, Danica —, Klotild 2800, Adria 12700, Atlantika 6450, Ingatlan —, Jelzálog 475, Kereskedelmi hitel —, Kereskedelmi Bank 6725, Drasche 1760, Guttmann 4450, Olaj —, M. Cukor 14275.

Lelepleztek egy magyar nyelvű kommunista propagandatársaságot.

Győrben letartóztatták a társaság nagykanizsai megbízottját.

Győr, szept. 22.

Az itteni államrendőrség bünyügyi osztálya vezetőjének hetekkel ezelőtt bizalmas uton tudomására jutott, hogy Győrött egy kommunista agitátor tartózkodik, aki külföldről és az ország megszállott területeiről rendszeresen csempészi át a bolsevista lépiratokat és lapokat. Az értesüléssel egyidejűleg érkezett egy bizalmas feljelentés is a rendőrség bünyügyi osztályához, hogy egy ismeretlen egyén az egyik helybeli kávéházban egy asztaltársaság előtt bolsevista újságközleményeket olvas fel és „Proletár” című lapot terjeszt. A nyomozás csakhamar sikerrel járt, s az adott személyleírás után **Kállay** Béla 29 éves felekezeti külső fényképész személyében elfogta a rendőrség az illetőt. Természetesen tagadta, hogy kommunista propagandát folytatna, bár a nála levő irásokból kiderült, hogy Ausztriából rendszeresen kap pénzt, beváltott dollárok koronárterke címén és ürügye alatt. Tagadásával szemben mégis sikerült annyi bizonyítékot összegyűjteni ellene, amely a nevezettnek, mint az állami és társadalmi rendre veszélyes egyénnek internálását vonta volna maga után. Letartóztatása alatt állapította meg azután a rendőrség bünyügyi osztálya, hogy **Kállay** már a volt katonai nyomoz hatóságok által is ismert egyén, aki különösen a munkásság körében igyekezett bolsevista agitációt folytatni s akit emiatt nyomostak is.

Napokkal ezelőtt a katonai és az államrendőrségi nyomozószervek fáradhatatlan munkája újabb adatokat állapított meg, most már nemcsak **Kállayra** vonatkozólag, de lerántotta a leplet **Kállay** eddig ismeretlen társairól is. Savanyukuton elfogtak u. i. egy kommunista agitátort, akitől letartóztatásakor fontos bizonyítékokat találtak arra nézve, hogy

a Dunántúlon egy megszervezett propaganda társaság garázdálkodik

s a társaság győri csoportjának vezetője **Kállay** Béla volt. Két győri társa közül az egyiket egy **Ferenc** József nevű egyén személyében sikerült is elfogni, a másik, jelenleg vidéken tartózkodó kommunista agitátor elfogása iránt most intézkedett az államrendőrség.

Fekete elfogásával egyidejűleg ugyancsak a győri államrendőrségnek sikerült letartóztatnia **Strobec** Ferenc vasmunkást, aki ezen propaganda társaság nagykanizsai csoportjához tartozott.

Strobecet átadták a nagykanizsai rendőrségnek, míg **Kállay** és **Fekete** után a nyomozást — melynek célja teljes büntetőeljárás összeállítása volt — erőlyesen folytatják. Ma a fővárosi államrendőrség küldöttel szálltak ki Győrött, akik időközben megállapították az itt elfogott **Kállay**ról, hogy nemcsak egyszerű propagandával foglalkozott, de tagja volt egy rendkívül veszedelmes kommunista társaságnak, melynek terve volt addott időben fegyveres felkelés előkészítése is. A lázadó csoport megszervezője egy budapesti magasabb parancsnokságnak a proletárdiktatúra alatti „politikai megbízottja” volt, akit egyébként gyilkosság bűntette miatt köröztek és aki már a fővárosi államrendőrség foglya.

HIREK.

— **Megalakult a nagykanizsai Nyukosz.** Szépszámu közönség előtt nyitja meg lovag **Sipniewszky György** tábornok tegnap este a Nyukosz alakuló gyűlését. Hazafias szeretettel üdvözlöli a jelenlevőket — s a magyar hiszek-eggyel kezdi a beszédét. Hosszasan fejtegeti a hadirokkantak súlyos helyzetét, akikről nem szabad megfeledkezni. Buzdító, nevelő és támogató munkát kíván. A rokkant kérdést másképp nem látja jól megoldhatónak, egyedül a foglalkoztatásukkal. Frappánsan meg is mutatja azokat a módokat, ahogy ez kivihető volna. Ezt a nagy erkölcsi támogatást szolgálja a Nyukosz is azonkívül, hogy saját nyugdíjsairól gondoskodna. Ezután visszatekint a Károlyi érára, majd a kommun idejére, amikor azokat bantalmazták legjobban, akik a legtöbb áldozatot hozták a hazának a harc-tereken. Ezután megalakulnak mondja ki a „Nagykanizsai Nyukoszt”, ami után a tisztikar megválasztása következik. Elnöke lett: lovag **Sipniewszky György** tábornok, másodelnök: kövesdi **Boer Gusztáv** ezredes. Titkár: **Treiber Kálmán** ezredes, másodtitkár: **Hild** tart. hadnagy. Egészségügyi főnök: **Darányi Árpád** őrnagyorvos másodfőnök: dr. **Schwartz** Károly. Ügyész: dr. **Domján** Lajos, helyettese: dr. **Bartha** István. Pénztáros: **Jókuthy** alezredes. Gazdasági főnök: **Krátky** István. A női szakosztály elnöke: méltóságos lovag **Sipniewszky Györgyné**, másodelnök: méltóságos kövesdi **Boer Gusztávné**. Titkár: posfai **Pósfay** Pongráczné. A női szakosztály választmányát saját kőbelén belül fogja megválasztani. A tisztikar megválasztása után az elnök bezárja a gyűlést. — A Nyukosz irodája Fő-ut, Lőke irodájában van ideiglenesen.

— **Zalavármegye a Vasl Napokon.** A Vas megyei Népgondozó vasárnap rendezte ünnepségek különböző versenyein Zalavármegye is élénken képviseltette magát. Megyei-kebeli lett, az ügétőverseny első díjának nyertese: **Csertán** Ferenc, a második díj nyertese: **Szilcs** Béla, a harmadik díj nyertese: **Békássy** Béla. A hölgyverseny első díját ugyancsak egy zalamegyei urasszony: **Békássy** Béláné vitte el. A borkiállításban a zalamegyei dörgicsei borok lettek az elsők.

— **Sopronmegye a megyei tisztviselők statusrendezéseért.** Sopronvármegye közigazgatási bizottsága legutóbbi ülésének határozatából kifolyólag feliratot intézett a kormányhoz a vármegyei tisztviselők statusrendezése tárgyában és a feliratot pártolási végett megküldötte Zalavármegye törvényhatóságának is. A felirat elpanaszolja, hogy míg az állami tisztviselők státusát már rég rendezték, addig ők a rendezéstől teljesen kimaradtak s míg a Károlyi rezsim alatt az állami tisztviselőket két fizetési osztállyal előléptették — addig a megyieket — mert őket destruktív szempontból megbizhatatlannak tartották — mellőzték. A megyei tisztviselők jogos kérelmét illetékes helyen bizonytalannal értékelni fogják.

— **Székesfehérvár szükségpénzt bocsájt** ki. Több vidéki város példáját követve most Székesfehérvár városa akar az óriási aprópénzhiányon szükségpénz kibocsájtásával segíteni. A szükségpénzek 10, 20, 30 és 50 filléres jegyek lennének, amelyek amellyel, hogy megfelelő mennyiségű aprópénzt hoznának forgalomba, szép anyagi hasznot is biztosítanának a városnak. A kanizsai gazdaasszonyok is éppen eléggé panaszkodnak leginkább a piacon érezhető aprópénzhiányon s így hasonló terv keresztülvitele városunkban sem találkozná a közönség körében valami nagy idegenkedéssel.

— **Nagykanizsán megszűnt a veszétség.** Zalavármegye alispánja a megyei állatorvos felterjesztésére Nagykanizsa város területére június hó 11-én elrendelt veszétség zárlatot — feloldotta.

— **Tilos a mák, dió és szőlő kivitele.** A közlekedési miniszter egyik legutóbbi rendeletével megtiltotta a diónak, máknak és borszőllőnek külföldre való szállítását. Az államot az egyes gyümölcsfélék kiszállítása után a következő haszonrészesezési illetékek illetik: az alma és őszibarack kilója után 20 fillér, körte után 50 fillér, zöldpaprika után 5 fillér, csemegeszőlő után egy korona és káposzta után 10 fillér.

— **Irodalmi és művészestély.** *Seres* Imre a jeles író irodalmi és művészestélye szombaton, a hó 25-én este 8 órakor lesz a Pölgári Egylet nagytermében. A műsoron *Seres* Imre mesteri paródiáján, a *Kukányi Vénusz*on kívül *Göde* Helenka kisasszony énekszámokkal és *Schreiber* Lajos szavalattal, *Rácz* János és *Saurmann* Antal zongoraszámmokkal szerepelnek, *Saurmann* Ferenc pedig hegedűszóval. Az estély tehát ritka művelőzetet ígér. Jegyek 20 és 10 koronás arban Mair és Szerb üzleteiben válthatók előre. Műsor után tánc lesz.

— **Értesítés.** Az Általános Fogyasztási Szövetkezet értesíti tagjait, hogy a mai naptól kezdve tűzifa kapható.

— **Vasárnap nem lehet Keszthelyre utazni.** A Balatonszentgyörgy—Keszthely közötti vicinális vonalon vasárnaponként további intézkedésig nem közlekednek személyszállító vonatok.

(x) **„Harc a levegőben”** a címe a Ravengár III. részének, melyet az Uránia mutat be. Izgalmas produkciók egész sorozata fordul elő ebben a kiváló részben. *Hétfőn és kedden* szociális *Moziszkécs* lesz bemutatva, címe: *„Szökik a nőm”*. Holnapi számban bővebben ismertetjük majd ezt a kiváló mozi-szkécsét.

(x) **A Burlingtoni Jaguár** III. része az S. O. S. 6 felvonásban kerül bemutatásra a Világ mozgó kényesszertve van helyarált 2000-ot felemelni, melynek indoka az, hogy a Frantz gyár a villamos áramot 2000-ot és a filmszállítás díját is 3000-ot emelte.

(x) **Orvosi hír** *Dr. Sándor* rendeléselt bőr- és nemi betegeknek, valamint maláriásoknak Csengeri-ut 15. sz. alatt ismét megkezdte. Rendelési órák délelőtt 11—12-ig, délután 2—4-ig. 1515

(x) **Szüreti multság.** E hó 25-én, vagyis szombaton a hadifoglyok hazahozatala javára táncal egybekötött szüreti multságot rendezünk, melyre a nagybecsült vendégeimet tisztelettel meghívom. Belépődíj személyenként 5 kor., családileg 3 személyre 15 kor. Felül-fizetéseket köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk. Kezdeté este 8 órakor. Szíves pártfogást kérve, maradok tisztelettel *Winhoffer Vilmos* vendéglős, Eötvös-tér 4. szám.

(x) **Wöllersdorfl** készítőitényt 6:50 korona, hirtenbergi Lanc. hüvelyt 1:80 kor., ólomseréket, foltást, gyufacsot, vadászfegyvert legolcsóbban szállít: **Szabó Antal** fegyverkereskedő.

A korona állása Zürichben.

Budapest, szeptember 23. A magyar korona állása ma Zürichben: 2:20 szantim.

URANIA mozgóképpalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Péntek, szombat és vasárnap

Ravengár III. része:

Harc a levegőben

Izgalmas produkciók:

Hétfőn és kedden **Moziszkécs**

Szökik a nőm

énekos és táncos bohózat 4 felv.

Zenét szerző: **Hetényi** Heidelberg.

Előadások kőnapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyűjtőtelep **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi, fiu és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfióltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készítünk jutányos árban. Szíves pártfogást kér:

Dunántuli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.

3825

APRO HIRDETÉSEK

Jó házból való leány fél éves gyermek-mellő kezesztetik. Cím a kiadóhivatalban. 3965

Egy 6-os magánjáró gép- és egy 4-es szintén gézcseplő garnitúra sürgősen eladó. Cím: **Németh Károly** Zaloghidá, posta Nova. 3963

Vadonat új hálószoba berendezés eladó. — Csen-gery-ut 87. szám. 3961

Eladó 8 telelőképes méhosalád Meiser-rendszeru négyes kaptárban és hat család számára üres gyámol, esetleg kaptáronként is eladó **Riteox** asztalosnál, Balaton-magyaródon.

VILÁG nagymozgószínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Pénteken, szombaton és vasárnap
Miss Pearl White felléptével

A Burlingtoni Jaguár III. része

S. O. S. 6 felv.

Helyárak: Piholy 15 kor., I. hely 12 kor., II. hely 10 kor., III. hely 6 kor.

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 1/4, 5, 7 és 9 órakor.

Eladó házak: 80.000 koronától több beköl-tözhető magános ház, kisebb házak keres-házak, emeletes házak. — 25 holdas és 5 holdas birtok eladók. Jóforgalmu vendéglő nagy kerítel eladó. Kisebb vendéglő béretele berendezéssel átadó. Jókárban levő 3 holdas szőlő hordókkal eladó. — Bővebbet:

SZIGRISZT LÁSZLÓ ingatlanfor-galmi irodája
Zrínyi Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 285.

ÉRTESETÉS.

Ven szerencsénk a t. közönség b. tudor-lására hozni, hogy a Somogyi és Harangozó cégből kiléptünk és üzletünket újból megnyitva Magyar-utca 18. szám alatt, a volt Kluger-féle üzlet-helyiségben **Somogyi Testvérek** cég alatt tovább vezetjük.

A t. vevőközönség becses pártfogását kérve maradunk teljes tisztelettel:

Somogyi Testvérek

fűszerés csemegekereskedése

Nagykanizsa, Magyar-u. 18.

Valódi angol férfikelmék

télikabát szövet, kosztüm-kelmék, selymek, siffonok, vásznak, törülközők nagy választékban a megszokott szolid árakért kaphatók:

FÜRST JÓZSEF

„Kékcsillag” áruházában.

3023

— Tojást, babot —

gesztenyét

borsót, lencsét, diót, mákot és egyéb élelmiszereket

minden mennyiségben készpénzfizetés mellet legmagasabb napi áron vásárol

Dunántuli Élelmiszer és Árufor-galmi R.-T. Nagykanizsa

Csengery-u. 6.

1401

Telefon: 59. Távirati cím: „Transdanubia.”

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
helyben házhöz hordva, vidékre postál
székküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Hegyed évre . . . . . 65 korona
Fél évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 250 korona

Egyes szám ára:
1 korona.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

Szerkesztőség telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomda telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 24. A Nemzetgyűlés mai ülésén harmadszori olvasásban elfogadják az ipari és mezőgazdasági szövetségekről szóló, valamint az egyetemi közgazdasági fakultásról szóló törvényjavaslatokat.

Ezután rátérnek a *házhelyek kihasításáról és kis haszonbérletek alapításáról* szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Rubinek István előadó tartalmas beszédben ismerteti a javaslatot. A társadalmi béke megővése — ugymond — sürgeti, hogy a javaslat minél előbb törvényerőre emelkedjék. E javaslat célja az, hogy a földművelési miniszternek alkalmat adjon arra, hogy ahol a birtok eloszlásnál túl nagy az igazságtalanság, valamint ott, ahol a közérdek megkívánja — a törvény alapján beavatkozzék. A hadirokkantak, özvegyek és árvák megérdemlik, hogy ne kelljen nekik még egy esztendeig várniok, amíg esetleg a földbirtokreform földhözjuttatja őket, hanem már az új gazdasági évre is el legyenek oszlatva a kirívó igazságtalanságok. A javaslatot elfogadásra ajánlja.

Nagyatádi Szabó földművelésügyi miniszter: Ez a kis javaslat mérföldeket jelző határkő, amely korszakalkotó reformot jelent. A jövő Magyarország főállása és boldogulása függ attól, hogy a betervezett földreform tető alá jusson. A türelmetlen nép megnyugtatóra kellett e javaslatot betervezteni. Sokan emlegetik a földbirtokreformnál a magántulajdonkérdést. Már ez a javaslat is, — amely pedig csak házhelyeket jelöl ki — bele nyúl a magántulajdonba, de a közérdeknek és államérdeknek mindent alá kell vetni. Vagyonelvételről nem lehet szó, mert ez a törvényjavaslat teljes kártalanítást nyújt. Az ember szeretet, a keresztény vallásérkölc parancsolja meg, hogy a falu lakosságának állandó lakhelyet biztosítsunk. (Lelkes taps.)

Gyömörey György megnyugvással fogadja, hogy a javaslat nem késlelteti a végleges földreformot.

Szilágyi Lajos: A földbirtokreform elődázása halál a pártra. (Felkiáltások: Az országra nézve is). Egy percig sem várhatunk a földbirtokreform megvalósításával. Csak az kéleltetheti a földbirtokreformot, aki nem akarja a konszolidációt ebben az országban. Határozottan meg kellene végre mondani a nyilvánosság számára, hogy kinek akarnak földet adni és kitől akarják a földet elvenni. Szeretné, ha a miniszter kiadna, oly rendeletet, hogy az, akinek 100 holdja van, tartozik a községi előjárásnál bejelenteni, hogy mennyit akar belőle albérletbe adni. A javaslatot elfogadja.

Kálmán Imre és Csontos Imre felszólalása után — akik szintén elfogadják a javaslatot — Orbók Atilla kifogásolja, hogy azok nem kaphatnak földet, akik a forradalomban részt vettek. Ezen az alapon a földművelésügyi miniszternek nem szabad földet kapnia. (A kiszagdapártiak e megjegyzésre élénken tiltakoznak.) Orbók kifogásolja még, hogy az aktív katonák földjét nem szabad elvenni — ez nagy sérelem a tartalékosokra nézve.

Czirák Pál felszólalása után az elnök bezárja a vitát. Nagyatádi Szabó rövid válaszában állását köti ahhoz, hogy a földreform minél előbb tető alá jusson. Ezt a javaslatot — mint ideiglenest — csak egy évre kontempálja. Kéri a javaslat sürgős elfogadását, nehogy annak harmadszori olvasása a jövő hétre maradjon.

Rakovszky elnök a maga részéről szintén hangsúlyozza a javaslat sürgős elfogadásának szükségességét — mire a Ház a javaslatot *felkiáltással, egyhangulag elfogadja*.

A részletes tárgyalás során Szilágyi Lajos, Forgács Miklós, Hajpál István és Gyömörey György szólalnak fel és kisebb módosításokat ajánlanak, amelyek némelyikét a földművelésügyi miniszter is elfogadja. A nemzetgyűlés a javaslatot *kisebbségi módosításokkal részleteiben is elfogadja*.

Ezután Simonyi-Semadam Sándor sürgős interpellációt terjeszt elő. A múlt héten Mezőkövesden járt, ahol a gazdák azt panaszták neki, hogy csevadőrök jelentek meg a gazdáknál és felmutatva a katonai parancsnokságtól kapott sürgönyt — a kölcsönbe kiadott katonai lovakat elvitték.

Sréter honvédelmi miniszter nyomban válaszol. Megnyugtató kijelentéseket tesz, majd áttér egy más tárgyra és bejelenti, hogy *a három legidősebb korosztályt szabadsággal fogják és a három legfiatalabbat hívják be helyettük*.

A miniszter válaszát tudomásul veszik és ezzel az ülés 2 órakor véget ér.

Petár király lemond.

Sándor régens megkoronázzák.

Berlin, szeptember 24. Sándor jugoszláv régens — mielőtt Párisból hazatért Belgrádba — Pasiccsal és Trumbics külügyminiszterrel Petár szerb király jelenlegi tartózkodási helyére ment. Petár királyal fontos tanácskozásokat folytattak a Jugoszláviában levő állandó széthúzás tárgyában. A királyon már annyira elhatalmasodott betegsége, hogy képtelen minden nagyobb szellemi munkára és Sándor régens ép ezért folytatott vele tanácskozásokat, az államfőváltásra vonatkozólag. A tárgyalások során abban állapodtak meg, hogy *Petár legközelebb lemond a trónról és a lemondás után Sándort királlyá koronázzák*.

Olaszország megfenyegeti D'Annunziót

Bécs, szeptember 24. Az olasz kormány az „Avanti” híradása szerint Fiume parancsnokától azt követeli, hogy azonnal adja ki a Cogni olasz gőzöst 80 milliót érő szállítmányával együtt, amelyet A'Annunzio katonái néhány héttel ezelőtt elfogtak és Fiuméba irányítottak. Ha a gőzöst nem adják ki — Fiume ellen blokádot intéznek és egyéb megtorló intézkedéseket alkalmaznak.

Trockij Párisban járt.

Zürich, szeptember 24. Angol ujságok hírt adnak arról, hogy Trockij Litvániában tartózkodik, hogy Lengyelország ellen új hadjáratot szervezzen. Ezzel szemben egy berni ujságíró a következőket jelenti:

— Körülbelül 6 héttel ezelőtt a keleti expresszen Párisból megérkezett Trockij, orosz-szovjetminiszter, akinek utlevelét rendben találták. Trockijnak az volt a szándéka, hogy Oroszországba utazik, az olaszok azonban nem engedték át a határon. Trockij erre másnap Bernbe utazott, ahol a svájci szocialistavezetőket erre az időre összehívták. Valószínű, hogy Trockij Franciaországgal az oroszországi adósságok ügyében tárgyalt.

A korona állása Zürichben.

Budapest, szeptember 24. A magyar korona állása ma Zürichben: 2 szantim.

Francia szocialisták az új elnök ellen.

Genf, szept. 24. A párisi szélsőséges szocialisták nagyszabású sajtóhadjáratot indítottak Millerand, az új elnök ellen. A „Journal de Peuple” azt írja, hogy Franciaország munkássága számára rossz időszak következik, mert Millerand bizonyos fajta diktatúrát kíván, amellyel a munkásság hatalmát akarja megbénítani. A lap arra inti a munkásságot, hogy legyen résen.

Anglia döntött az ir kérdésben

Bécs, szept. 24. Londonon át az a hír érkezett, hogy az angol kormány véglegesen döntött Irországgal szemben követendő magatartásáról. A kormány elhatározta, hogy mielőtt a parlament összeül, azonnal letárgyalja az ir home rule törvényt. E törvény értelmében azonnal felállítják Ulster számára az önálló parlamentet. Ugyanakkor azt az ajánlatot teszik az ir nacionalistáknak, hogy Irország déli részének is önálló parlamentet adnak.

Általában azt hiszik, hogy az irek ezt az ajánlatot most is visszautasítják, noha bizonyos kormánykörökben attól tartanak, hogy a sinneinek mégis elfogadják az ajánlatot és mindjárt az első ülésen kiküldik a független ir köztársaságot.

TŐZSDE.

Napoleon 935, Font —, Lira 265, Dollár 305, Frank (francia) 2036, Márka 503, Lira 1315, Bécs 98, Rubel 217, Lei 578, Szokol 402, Frank (svéici) 4950, Dinár 960, Frank dinár 960, Ezüst —.

HIRESK.

— **Katonai hír.** A kormányzó Biffi Ferenc vezérőrnagyot, a volt nagykanizsai 20-ik népfőlkedő ezred parancsnokát Szekefehervárra o o o o o o o o o nevezte ki. A tábornok, aki eddig Kaposváron volt x x parancsnok — már el is foglalta új, magas pozícióját. A 20-ik népfőlkedő ezred volt népszerű, hős parancsnokának ez az előléptetése Nagykanizsán a legszelebbebb körben kelt őszinte örömet.

— **Ausztria megtiltja a magyar bor bevitelét.** (A Zala eredeti tudósítása.) A Nagykanizsán székelő Magyar Borkereskedelmi Részvénytársaság tegnap Bécsből, ottani képviselőjétől ezt a táviratot kapta. A további borvásárlás azonnal beszüntetendő. *Az osztrák kormány a legközelebbi napokban rendeletet bocsát ki, amellyel a magyar bor bevitelét tiltja.* Ennek a rendelkezésnek a magya borszállító nagy átalakító hatása lesz. Mindössze pár hete csak, hogy Magyarország a borszállítást Ausztriába megkezdte. Ennek hatása alatt a mélyen leszállt borárak ismét emelkedtek, úgy, hogy például azokat a balatoni egyéves borokat, amelyeket már 19—20 koronaért szivesen adtak volna oda a termelők, — 25—26 koronaért se akarták adni. Az Ausztriával megindult borszállítás hatása alatt a nagykereskedők az idej szűkelesű borokért is megadták már a 22—23 koronát. Az osztrák beviteli tilalom természetesen ezen árat mélyen le fogja szorítani. Az osztrák kormány ezen lépésében szinte lehetetlen ellenséges lépést nem látni. Ez az eset és a zürichi valuta-manipuláció arra vall, hogy ellenségeink összefogtak gazdasági tönkretételünkre. Hogy azonban ezzel az akcióval is úgy járnak, mint a rájuk nézve szegyeteljes véget ért bojkottal — az kétségtelen.

— **A Kormányzó Kaposváron.** *Horthy* Miklós kormányzó, holnap, a hó 26-án reggel díszes kísérettel Kaposvárra érkezik, ahol részt vesz a Move nagyszabású lovas sportversenyén. A kormányzó kíséretében Kaposvárra utazik *Sreter* István konvenciói miniszter is. Kaposvár városa nagyban készül, hogy minél ünnepélyesebben fogadja az ország kormányzóját.

— **Üres a piac.** Régen nem volt annyira üres hetipiac Nagykanizsán, mint a tegnapi. Ugy a zöldség- mint baromfi-piacon alig volt árú s hiába mentek a vásárolni akaró háziasszonyok a hussátrakhoz — azok is csaknem mind üresen állottak. Nyári főzelékfélékből, amelyekkel máskor telve volt a piac — tegnap csak imitt-amott lehetett egy kosárral látni, gyümölcs is nagyon kevés volt, a baromfi-piacon pedig csak néhány, a jó kukoricatermés örömeire alaposan felhízott, de ennek meg felülően megfizethetetlen árra is tartott, kacsa lustálkodott. Nagyon természetesen a nagy kereslet hatása rövidesen tetemes áremelkedésekben érezte hatását — úgy a főzelékek, mint az eladásra került kevés tojás és baromfi, emelkedett árak mellett cserélt gazdat. A marhahus kilóját — tudniillik abban a néhány sátorban, ahol volt — a nagy kereslet örömeire 70—80 koronáért árusították. — A mészárosok egyébként egyrészt a túlmeleggé vált időjárás-sal, másrészt pedig azzal magyarázzák a hús hiányát, hogy a falusi termelő újból rémekét lát, közeli pénzlebélyegzésről suttog s a pénz-kérdés megoldása előtt nem adja ki árúját a kezéből. A kanizsai mészárosok így tegnapra már nem tudtak elegendő marhát vágni. Felesleges ismételnünk, hogy legilletékesebb pénzügyi faktorunk, *Korányi* pénzügyminiszter csak a legutóbb jelentette ki teljes határozottsággal, hogy *ujabb pénzlebélyegzésről szó sincs* s akik ilyen híreket terjesztenek — hazáruolók, akik e lehetetlen híreknek a köz-tudatba dobásával egyrészt zavart akarnak kelteni, másrészt a konjunktúrák kihasználásával maguknak anyagi előnyöket szerezni. Falusi polgártársaink jól tennék, ha nem ün-nének fel ismét és ismét ezeknek a kétes célokat szolgáló rémhíreknek.

— **Az Iparművészeti Iskola előadása.** Több mint 50 hallgató iratkozott eddig be a folyó hóban megnyitott iparművészeti iskolába, melynek előadásai már megkezdődtek *Csulyok* Margit okl. szobrásztanár, az orsz. iparművészeti iskola kiküldöttjének vezetésével. Par heti rajzgyakorlat után, melyben az összes hallgatók versenyző ambícióval vesznek részt, a jövő hó elején már átfognak tenni az iparművészet speciális ágaira. A szobrászati szakon, e tárgyon kívül az *agyagművészet*, (kerámia) plakett-mintázás lesznek az év főelőadásai, a festészeti szakon a rajzolás, grafika, porcellánfestés, ékítményes tervezés (sík-díszítés és plasztikus díszítményes tervezése), a házipari szakosztályon az általános kézimunkán kívül csipketervezés és készítés, később kosztümrájzolás és kivitele, ezenkívül könyvkötészet és díszítés, továbbá számos rendkívül értékes iparművészeti tárgy. Az ifjúsági előadások d. u. 3—5, a felnőtteké 6—8-ig vannak naponként az Ipartestület emeleti helyiségében. Az egyes tárgyak órarendjét a jövő hó elején fogják közölni, melyre rendkívül hallgatók is beiratkozhatnak. Egy tárgy tandíja havonként 25 korona. Itt említtük meg, hogy az Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskola igazgatósága több tanulót küldött az intézetbe, azzal a leíráttal, hogy itteni tanulmányait, ha azt felsőbb képzés céljából a budapesti iskolában folytatni akarnák, vagy akár még egy-két évig az itteni továbbképzésben, be fogják számítani. Az intézet évvégi vizsgálatán *Gróh* István, az orsz. iparművészeti iskola igazgatója lesz jelen és a bizonyítványokat sajátán láttatja meg.

— **A pécsi vörösök garázdálkodása.** Annak idején jelentettük, hogy Pécsen teljesen szocialista törvényhatósági bizottság vette át a város kormányzatát. A vörösök most mindent elkövetnek, hogy a nekik nem tetsző tisztviselőket kiugrasszák. Ezért a szerintük megbízhatatlan városi alkalmazottakat minden ok nélkül letartóztatják és néhány napra becsukják. Sok városi tisztviselő emiatt elmenekült Pécsről. A vörösök több városi tisztviselői állásra pályázatot hirdettek. A pályázat most járt le, de egyetlen pályázó se akadt. A vörösök új pályázatot hirdettek.

— **A kereskedelmi alkalmazottak** ma 8 órai kezdettel táncestélyt tartanak a Kaszinó-beli saját helyiségükben.

— **„Jön Horthy és megvált bennünket.”** Általános feltűnést kelt a Felvidéken, hogy újabban milyen enyhén kezelik a lapok cenzuráját. Így a Kassán megjelenő „Slovensky Ludý” című tót lap egyik legutóbbi számában a következőket írja: „Ne féljetek testvérek, nem tart már soká szolgátságunk, a Kárpátok felett villámlik, jön Horthy és megvált bennünket.” A cenzura enyhe kezelésének fő oka az, hogy a cenzorok legnagyobb része tót.

— **A Kokányi Vénusz.** Seress Imrénének ez a páratlanul mulattató, klasszikus paródiája főtárgya a Polgári Egyetel nagytermében ma szombatán este 8-kor tartandó irodalmi és művészestélynek, amelynek többi műsorszámja is elsőrangú művészprodukció. Nagykanizsa közönsége ezáltal olyan különlegességet kap, aminőt Seress Imrén kívül más író nem tud ma nyújtani. Kérjük a közönséget, hogy menjen el az estélyre minél nagyobb számban, nem csupán a ritka műszívetért, amelyben része lesz, hanem azért is, hogy tüntessen a sulyos helyzetben vergődő magyar irodalom mellett. Jegyek Maier és Szerb üzleteiben kaphatók. Az estélyt tánc fejezi be.

— **Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleménye.** Felsőbb intézkedésre a kedvezményes tüzfára igényjogosultak pontos létszáma megállapítandó és sürögösen beérjesztendő. Felkérjük tehát a hivatalok és tanintézetek főnökeit, hogy az „Ó” és „A” betűs igazolványok megtekintése után készítsenek haladéktalanul egy külön kimutatást az „Ó” és kimutatást az „A” betűs igazolványok tulajdonosairól és ezeket a kimutatásokat legkésőbb szeptember 28-ig küldjék be az elnökségnek. — A nyugdíjasok pedig igazolványaikkal f. évi szeptember hó 26-án d. e. szept. 27-én d. u. és szept. 28-án d. e. jelentkezzenek *Török* Rózsi k. a.-nál (törvényszéki palota I. em. 8 számú ajtó.) A kimutatások készítése, illetve a jelentkezés vonatkozik a vidékiekre is. A kimutatások és jelentkezések pontosak legyenek, mert a ki most kimarad, az elesik a kedvezményes tüzfától. Nagykanizsa, 1920. évi szeptember 24. — Az elnökség.

(x) **Ifjúsági ösztendő,** ma délután 6 órakor, vasárnap este 8-kor felnőtteknek cigányzenével *Adorján* tánciskolájában a Polgári Egyetelen.

(x) **Orvosi hír.** *Dr. Kahán* Imre fogorvos (Zrinyi Miklós-utca 40. sz. szabadságáról hazaérkezve fogorvosi és fogtechnikai rendelését újból megkezdte.

(x) **Wöllersdorfi készítőitényt** 6:50 korona, hirtenbergi Lanc. hüvelyt 1:60 kor., ólomseréket, foltást, gyútasot, vadászfegyvert legolcsóbban szállít: **Szabó** Antal fegyverkereskedő.

(x) **Zongoraiskolák, hegedűiskolák,** zeneműajdonságok, hegedűk, hurok és egyéb hangszerkellékek állandóan raktáron **Fischer** Fülöp Fiai üzletében.

(x) **Benzin.** Felhívjuk az érdekelteket, hogy az *Allspán* ur által intézetünkkel kiutalt benzinnemnyiségét sllrgösen vegyék át, mert ellenkező esetben másnak fogjuk kiadni, tekintettel a tartás költségeire. Igen jó minőségű fehérbenzin kiutalása iránt hoz-zánk is lehet fordulni. *Zalamegyei Szövetkezeti Áruforgalmi r. l.* Nagykanizsa, Bozár. Telefonszám: 123. Sürgőnycim: Futura.

APRO HIRDETÉSEK

Jó házból való leány félőves gyermek mellé kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 3965

Eladó 2 ágy, 1 mosdó, 1 szobacsoblet, 2 ebédlő-asztal, 1 falora, 1 fali tükör. Fút 22. földszint 3973

Egész rövid zongora, fekete bécsi gyártmány olcsón eladó Magyar-utca 29. ajtó 2. 3974

Gyermekkoost eladó. *Király-utca 27. sz.* 3976

Bejárónő kerestetik könnyebb házi munkára félnapra reggelivel, ebéddel és megállapodás szerinti fizetéssel. Lehet fiatalabb leány is. Cim Csengery-ut 15. sz. emelet jobbra.

Tanulónak egy fiu vagy leány fizetéssel felvétetik **Harmat** Simon és Társa rőtőszületében.

Sertéshizlalók figyelmébe!!

László állatorvos *Budapestről* (lakik: V. Csáky-utca 12.) ki **specialista sertésmiskarolásban**, jelenleg e vidéken végez műtéteket. Miskaroltatásokra előjegyzéseket **Kertész** állatorvos Nagykanizsa, elfogad és továbbít. 3977

Valódi angol férfikelmék téllkabát szövet, kosztüm-kelmék, selymek, siffonok, vásznak, törülközők nagy választékban a megszokott szolid árakért kaphatók:

FÜRST JÓZSEF
„Kékcshlag” áruházában. 3923

Borsajtók (szőlőprés)
minden nagyságban kaphatók 1027

Krausz Sándor és Tsa
műszaki és vasüzletében Nagykanizsa, Fő-ut 13

Marton Juliska és **Vilmos** a maguk és az összes rokonság nevében fájdalmas szívvel jelentik, felejthetetlen édes anyjuk

özv. Marton Ignácné
szül. **Stolzer Malvinának**

mai napon életének 56. évében iörténi gyászos elhunytát.

A megboldogultat f. hó 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor fogjuk az izr. temető halottas házából **öök** nyugalomra helyezni.

Nagykanizsa, 1920. szeptember 24.
Áldás és béke poraira!

URANIA mozgóképpalota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 259.

Péntek, szombat és vasárnap

Ravengár III. része:
Harc a levegőben
Izgalmas produkciók!

Hétfőn és kedden **Moziszkecs I**
Szökik a nőm énekes és táncos bohózat 4 felv.

Zenéjét szerző: **Hetőnyi** Heideberg.

Előadások kőnnapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

VILÁG nagymozgósínház
Szarvas szálloda, Telefon 74. sz.

Pénteken, szombaton és vasárnap
Miss **Pearl White** felléptével
A Burlingtoni Jaguár III. része
S. O. S. 6 felv.

Helyárak: Pályó 15 kor., I. hely 12 kor., II. hely 10 kor., III. hely 6 kor.
Előadások kezdete hétkőznapiokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 1/2, 5, 7 és 9 órakor.

Beszálló vendéglő!

Alkalmi vétel. — Somogy megyében fővonal mentén, saroképület 2870 □-81 belsőszéggel, kétoldalt országot mentén

vendéglő, üzlet és mészárszék

teljes berendezéssel, 7000 téglá és több gerendával más vállalkozás miatt azonnal eladó. — Ár: 320.000 korona.

Bővebb felvilágosítást ad: **POLGÁR G.**

törv. engd. adásvételi irodája 3970
Kaposvár, Berzsenyi-u. 8. — lateruban telefon 197 sz.
Levelezés helyett személyes megjelenést kérek.

Kátrány, Masticlak

Kapható: **Fodor Ignác és Tsa**
Sopron, Déli-vasuti raktáron. 3967

3975 **Mindennemű**

zöldség-, főzelék- és gyümölcsféléket

bármely állomáson a rendes napi áron vesszünk minden mennyiségben. — Tárgyalást csakis konkrét ajánlattevőkkel folytatunk, amiért is kérjük a t. ügy-nők urat, hogy levegőüzletekkel munkánkban fel ne tartóztassanak.

Magyar Kertgazdasági Terménykereskedelmi Részvénytársaság, Budapest.
Ajánlatokat **Benedek László, Nagykanizsa** (Köz-pont Szálloda) vessz fel és folytat tárgyalásokat.

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. sz.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
helyben házhoz hordva, vidékre postai
székküldéssel:
Egy óra . . . . . 22 korona
Negyed évre . . . . . 65 korona
Fel évre . . . . . 130 korona
Egész évre . . . . . 250 korona

Egyes szám ára:
1 korona.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:
TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő.

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Kik képviselik Magyarországot külföldön?

15 követséget állítunk fel külföldön. — Angliában csak a békeszerződés ratifikálása után, Amerikában csak az új elnök hivatalba lépése után lesz magyar követség. — Gróf Ambrózy követ nyilatkozata.

Budapest, szept. 25. A külügyminiszteriumban serény munka folyik, amelynek eredményeként csakhamar szaporodni fog a külföldi magyar követségek és konzulátusok száma.

Gróf Ambrózy Lajos rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter a külügyminiszterium munkaprogramjáról, a magyar követségek és konzulátusok működéséről és a magyar diplomácia jövőjéről a következőket mondotta:

— A legtöbb állammal már régebben felvettük a diplomáciai összeköttetést, kivéve Angliát és Amerikát. Angliával csak a békeszerződés ratifikálása után, Amerikával csak az ősszel megválasztandó köztársasági elnök hivatalba lépése után léphetünk diplomáciai érintkezésbe. Ezideig 10 magyar hivatalos diplomáciai képviselő működik külföldön, de ez a szám egyre növekszik.

— A külügyminiszteriumnak a miniszter tanács által elfogadott költségvetése alapján összesen 15 követséget állíthatunk fel a különböző államokban.

— Reméljük, hogy rövidesen ismét két képviselőt állíthatunk fel: egyet Bukarestben, a másikat Madridban.

— Nemrég jegyzéket küldtünk Olaszországnak, amelyben kértük, hogy ott még a békeszerződés ratifikálása előtt állíthassunk fel konzulátust. Az olasz kormány készséggel egyezett ebbe bele.

— Követségeinken és konzulátusainkon kívül még misszióink is tartózkodnak külföldön. Bukarestben például egy rendkívüli misszió folytat nagyon fontos diplomáciai tárgyalásokat. Hágában és Krakkóban pedig magyar utlevél kirendeltségek működnek.

— Örömmel állapítom meg, hogy egyes követségek és konzulátusok nem kerülnek pénzbe, sőt sok helyen jól is jövedelmeznek az államnak, mert a különböző illetekekből igen magas összegek folynak be. A bécsi magyar követség például 25 millió koronát jövedelmez az államnak évente. Legtöbb helyen azonban az új követségek és konzulátusok felállítása hihetetlen összegeket emészt fel.

A nemzetgyűlés.

Budapest, szeptember 25. A nemzetgyűlés mai ülésén harmadszori olvasásban elfogadták a házhelyek kijelöléséről és kishaszonbárlatok alapításáról szóló törvényjavaslatot, valamint az államkincstár megkározására irányuló büntetésekről és vétségekről szóló törvényjavaslatot, majd áttértek a vagyonátruházási illetekekről szóló törvényjavaslat tárgyalására, melyet Eörfy Imre előadásában általánosságban és részleteiben elfogadott a Ház. Több interpelláció elhangzása után az ülés véget ért.

A politika hírei.

Budapest, szept. 25. A nemzetgyűlés a jövő héten előreláthatólag befejezi a kisebb javaslatok vitáját és még e héten megkezdődhetnek a földbirtokreform bizottsági tárgyalásai. A bizottságok ülését szerdán délután 5 órára hívták össze, hogy megkezdjék munkájukat. A földművelési, igazságügyi és közjogi bizottságok együttesen fogják tárgyalni a javaslatot. A pénzügyi bizottság ezzel egyidejűleg fog foglalkozni a javaslattal.

A kigazdapárt körében nagy megütközéssel fogadták az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tegnapi ülésén történeteket és a tagok az ott elhangzott kijelentéseket erős kritika tárgyává tették. A kigazdapárt különösen a földművelésügyi miniszter ellen elhangzott támadásokat ítélte el és hangoztatta, hogy a földművelésügyi miniszter végre is nincsen alárendelve az Omge. tanácsának,

amely nem követelheti meg, hogy minden egyes kérdésben csak az ő meghallgatása után dönthessen a miniszter. Ezzel szemben természetesen az Omge. sem fog a földreform kérdésében tétlenül maradni és megfelelő módon igyekezni fog a maga álláspontjáról a közvéleményt felvilágosítani és azokat a szempontokat kiemelni, amelyek a földbirtokreform mostani radikális megoldását nem teszik kívánatosá.

Francia — magyar szerződés.

Berlin, szept. 25. Párisból jelentik mai dátummal: A „L'Humanité” közli, hogy a sokat emlegetett szerződés Franciaország és Magyarország között tényleg létrejött.

A lap bejelenti, hogy a szocialisták parlamenti pártcsoportja az első kedvező alkalommal a szerződés felől felvilágosítást fog követelni. Mihelyt a képviselőház összeül, erélyes interpellációkat és mozgalmas vitákat lehet várni Franciaországnak Magyarország irányában folytatott politikája körül.

Új rendszer a képviselőtestületek megalakításában.

Budapest, szept. 26. Legközelebb benyújtja már a kormány a vármegyei törvényhatóságok és községi képviselőtestületek újalakítására vonatkozó törvényjavaslatot. — A javaslat lényegesebb intézkedése az, hogy a vármegyei törvényhatóságok és községi képviselőtestületek újalakításánál új rendszert szándékoznak életbe léptetni. A javaslat szerint ugyanis a törvényhatósági bizottsági tagok

egyharmadát az általános választójog alapján választják meg, egyharmada a földadót fizetők sorából kerülne ki, míg a harmadik harmadot a virilisták közül vennék, még pedig úgy, hogy négyszer annyi jelöltet kell megjelölni, mint ahány hely a virilistákat megilleji és a legtöbb szavazatot elnyertek fognak bekerülni a bizottságba, illetve a községi képviselőtestületekbe.

Bajor — magyar gazdasági közlekedés.

Budapest, szept. 25. Tegnap Budapestre érkezett Wutzhoffer bajor földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter, hogy a magyar kormányval gazdasági tárgyalásokat kezdjen. A bajor miniszter ma délelőtt felkereste az országházban nagyatádi Szabó István földművelésügyi minisztert, akivel hosszabb tanácskozásokat folytatott Bajorország és Magyarország gazdasági összeköttetésének felvételéről, valamint a zöld internacionáléről, amelynek Wutzhoffer bajorországi elnöke. A tárgyalások eddig nem vezettek eredményre.

Lengyel harotéri jelentés.

Varsó, szeptember 25. (Hivatalos frontjelentés szeptember 24-ről). Pripjettől délre az ellenség üldözése tovább tart. Zaslav támadása alkalmával csapataink megsemmisítették a 24-es bolsevista gyaloghadosztályt. Pripjettől északra az egész fronton súlyos harcok fejlődtek ki. Csapataink győzelmesen vonultak előre. A poseni különítmények megszállták Bolkoviskot. Brzestovice vidékén az ellenség összes támadásait visszavertük. Kuenicenél különítményeink Grodno városához közelednek. Északi operációs csoportjaink átlépték a Nyemen folyót. A Sejny-Suwalki szakasztól északra a litvánok csapatainkat tűzérséggel lövik.

Vetésjelentés.

Budapest, szept. 25. A földművelésügyi miniszterium ma közzétette véleményjelentését. Eszerint a legutóbbi két hét időjárása a mezői munkálatokra jó hatással volt. — A tengeri a meleg idő következtében annyira fejlődött, hogy a koraiak törését általában közepes eredménnyel megkezdették. A tengeri vetés területe 1,385.731 katasztrális hold, amelyen várható lenne 12,947.223 métermázsza. A legutóbb szeptember 6-án közzétett jelentés szerint 12,718.338 métermázsza volt a várható termés.

A burgonya termésre nézve az idő szintén kedvező, a kora burgonya szedés szintén folyamatban van. Az eredmény közepes. — A burgonyavetés területe 4,142,162 katasztrális hold. E területen a várható termés 19,410,02 métermázsza. A szeptember 6-i jelentés szerint a várható termés 19,509,124 métermázsza volt.

A cukorrépa vetése is kedvező, levele üde zöld, a gyökérképződés általában jónak mondható. A vetésterület 59,816 katasztrális hold. Erre a területre várható termés 6,511,885 métermázsza. A szeptember 6-i jelentés szerint a várható termés 6,602,530 métermázsza volt.

A villanyvilágítás árának megállapítása.

Irta: Eperjessy Gábor.

A múlt szombaton szomorú szenzációja volt Kanizsa városának, a városi hatóság közzétette az ítéletet, melyet a választott bíróság hozott a város közönsége és a Franz r. t. közötti perben. Eltekintve a rettenetes áremelésről, mely még a legpesszimistikusabb számítások számítását is messze felülhaladta, különösen megdöbbentő az a tény, hogy ezen már változtatni nem lehet és az évek óta tartó és minden téren tapasztalható folytonos áremelkedéseket szem előtt, tartva még attól is kell félnünk, hogy ezen kérdésben sem érkezünk el a tetőpontra, és itt is további áremelkedésre lehet kilátásunk. — E tekintetben elégséges lesz, ha egy kissé visszamegyünk a közelmúltba és foglalkozunk az eddig történetekkel.

Már a világháború első éveiben megkezdődtek az alkudozások és számítások melyekkel a Franz cég a szerződésileg megállapított árakat emelni akarta. A városi tanács jelentései alapján a közgyűlés mindig alkudozni próbált, azonban a lassankinti emelés előtt nem térhetett ki. Így ment az 1919. év elejéig, amikor is a proletárdiktatura kitörése, mint mindenben így ebben is felborította az addig létező állapotokat. Már a direktorium jelentékenyen felemeltette az áramárakat, de ezeknek rendezése is a kommunizmus bukása utánra maradt el.

A cég még augusztusban kérte beadványával a képviselőtestülettől ennek rendezését, melyet a közgyűlés is megoldandónak jelzett és e célból egy külön bizottságot küldött ki, hogy a cég által rendelkezésükre bocsátandó adatok alapján vizsgálják meg a kérelem alaposágát és tegyenek jelentést eljárásuk eredményéről a közgyűlésnek.

A bizottság tagjai: néh. Unger Ullmann Elek, Reinitz József és az én személyemből állott. — Többszöri, hosszas vizsgálódás, valamint a mérnöki hivatal által teljesített szakszerű számítások alapján a cég képviselőjével Pongor Henrik vezérigazgatóval meg is egyezett azon javaslatban, hogy a korábbi kisebb áremelkedésektől eltekintve — ezek sem haladták meg a diktatura által érvényesnek kimondott árakat — 1919. évi augusztus hó 1-től december hó 31-ig terjedő öt hónapra az óraszertinti fogyasztásnál hektowattonként 70 fillér — az általános lámpáknál havonként 24 K, az ipari célokra szolgáló áramfogyasztásnál pedig hektowattonként 56 fillérben véleményezték megállapítani; a városi közvilágítást pedig ezen időre 18000 K évi általános összegnek megfelelő összegben. — Ezen javaslat 1919. évi december 22-én került a közgyűlés elé, mint tanácsi javaslat. Dacára annak, hogy a cég beadványában eredetileg magasabb árakat kért és ezen megállapodás némiképp vívmánynak is volt tekinthető a közönség javára és főleg azt idézte volna elő, hogy 1919. évre a világítási kérdés be lett volna fejezve. Azonban a jelzett közgyűlésen előbb dr. Rotschild Jakab, majd dr. Tamás János városi képviselők hevesen elleneztek ennek elfogadását és azon indoklással, hogy a bizottság keressen kedvezőbb megállapodást, a napirendről ennek tárgyalását levétetni kérték. Dr. Tamás János még azzal is megvádolta a bizottságot, hogy „hasból” csinálta meg számítását és így a javaslat sem felelhet meg a valóságnak. Hosszu vita után a közgyűlés elhatározta a napirendről való levételt és az új tárgyalásra fent említettek

kivül még dr. Rotschild Jakab, dr. Tamás János és Lányi László v. képviselőket is kiküldötte. Dacára annak, hogy a meggyőzésre kiküldött határidő lejárt, a cég készséggel tovább tárgyal, de eredeti álláspontjából már ezután nem engedett. 1920. évi január hó 7 és 8-án ült össze a kibővített bizottság, de bizony semmiféle újabb eredményt el érni nem tudtak. Január 8-án szavazással azt határozták, hogy az eredeti javaslatot, amelyhez a cég is újból hozzájárult, terjesztik a közgyűlés elé. Dr. Tamás és Dr. Rotschild Jakab ez alkalommal már a per utján való döntés mellett szavaztak, amit különösen Dr. Rotschild Jakabtól annál jobban csodáltam, mert az ő közismert jogi tudása, a békés kiegyenlítést kereső modora éppen ellenkezőjét mutatta, más kérdésekben. Azonkívül az ügyvéd urak elfelejték a közmondást, hogy jobb egy sovány egyezés, mint a legkövérebb per. Így került az ügy a városi közgyűlés elé 1920. január 19-én, amely a jelzett ügyvéd urak indítványára újból azon álláspontra helyezkedett, hogy a céggel mindaddig nem tárgyal, míg az 1920. évre vonatkozólag is javaslatát be nem terjeszti. Ez névszerinti szavazással történt és ezen javaslat mellett, vagyis a *javasolt kiegyezés ellen* szavaztak a következő városi képviselők: Anhoffer Gyula, Babóchay György, Blau Lajos, Bognár István, Diósy Béla, Hardy Gyula, Irmeler József, Krausz László, Keller Mátyás, Kohn Samu, Mátyás Ferenc, Mátyás István, Móger Károly, Nith Norbert, id. Orbán János, Ötvös Emil, Puszoszky Sándor, Dr. Rotschild Jakab, Dr. Sartory Zsigmond, Singer József, Dr. Szabó Zsigmond, Szálinger Antal, Dr. Szekeres József, Dr. Tamás János, Tóth Lajos, Töllösy Péter, Ujváry Géza, Dr. Villányi Henrik, Viola József, Zerkowitz Lajos nagykanizsai, Dolmányos Antal, Jámber Ferenc, Kálhovic László, Károlovits József, Kiss István és Major József-kiskánizsai városi képviselők. — A városi tanács javaslata (a kiegyezés) mellett csak a tanács tagjai és a kiküldött bizottsági tagok szavaztak.

Ezzel a kocka el volt vetve; a cég ajánlata visszautasítván, ez szabad kezert nyert és meg is indította az eljárást a fogyasztott áram árának hivatalos megállapítása iránt. Az eredmény: a multkor lekötött ítélet, mely minden várakozást felülmúlt. Eltekintve a közönségnek okozott kártól, amit a felajánlott kiegyezés elfogadásával el lehetett volna kerülni, magának a város pénztárának „csak” 87.000 korona többkiadást okoztak, mert a beajánlott 18.000 kor. helyett 105.000 koronát kell fizetni a közvilágítást. Ezt pedig a pótdót 11 százalékkal fogja felemelni. — Az okozott kár iránti felelősség kérdése, nem érintem, ez az illetékes tényezők dolga. Csak azt akarom leszögezni, hogy kár a képviselőtestületnek az ott szépen előadott, jogászai köntössel ellátott, hangzatos szavak után indulnia és ilyen határozatokat hozni, amit most már jóvá tenni nem lehet és ami sok-sok pénzbe kerül a város közönségének. Tanulják meg egyszer már elhinni azt, hogy a számításokhoz, könyvek vizsgálatához és ezekből való eredmény megállapításához mégis csak jobban értenek az evvel foglalkozó szakemberek, mint az ügyvéd urak, még akkor is, ha ezek szerint „hasból” van összeállítva a jelentés. Nagyon szép dolog, ha valakit Isten megáldott szép előadási tehetséggel, de ez még nem minden, a számításoknál a számok és nem a szavak beszélnek.

Még a Franz céghez is szólnék. Az útközlet sorsa eldőlt, a cég a csatát az egész vonalon megnyerte: jogosan számíthat fel az ítélet értelmében sokat, de én mégis arra kérem a cég igazgatóságát, ne használják ki a helyzetet; a fent közölt városi képviselők közül nagyon sok nem bírta szavazatának horderejét felfogni. A tömegsuggeráció itt is érvényesült. Ne sujtssanak a mostani nehéz időkben még jobban ártatlan embereket, akiknek amúgy is nehéz a sorsuk. Pongor vezérigazgató már sok jelet adta emberies gondolkodásának, a közönség érdekei figyelembevételének és így most is meg fogja találni a középútat a vállalat és a közönség érdeke között. Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok!

HIREK.

— A közlekedési miniszter ur figyelmébe. Alábbi sorainkat nyomatékosan ajánljuk Vass József közlekedési miniszter ur szives figyelmébe. A miniszter ur a napokban kemény kritikában részesítette az exportőröket, akik egyes élelmiszereknek külföldre szállításával lényegesen megkárosítják a magyar fogyasztókat. A miniszter ur mindjárt példát is hoz föl. A bab hat koronás árát az exportőrök a kivitel reményében máról-holnapra 14—16 koronára rugatták föl. Tehát ha a magyar fogyasztó babhoz akart jutni, neki is azt az árat kellett megfizetni, amit az exportőr adott érte. A miniszter urnak azt akarjuk tudomására adni, hogy nemcsak a babbal vagyunk így, hanem más nélkülözhetlen élelmicikkel is. Itt van például a betegek, gyermekek legfontosabb tápszere: a tojás. Ennek az ára nemrégiben még három korona volt. Amikor az exportőrök Nagykanizsán és környékén rávetették magukat, az ára hirtelen öt koronára szökött föl. Azonban a kanizsai fogyasztó még ennyiért se kapja meg, mert az exportőr helyébe megy a termelőnek, aki szivesebben köt vele üzletet, mert így nem kell a piacra fáradnia. Hogy hova vándorol ki a rengeteg kanizsa-környéki tojás, azt nem tudjuk. Valószínű, hogy egyrésze a fővárosba, tulnyomó része Ausztriába. Mi csak azt tudjuk, azt látjuk ökölbe szorult kézzel napról-napra, hogy míg a mi betegeknek, gyermekeinknek nem jut tojás, — a kanizsai exportőrök hatalmas tömegű ládáknak szállítják azt el. Az osztrákoknak nem kell a mi borunk, mert annak kivitele megjavítaná valutánkat. Ellenben kell nekik a mi tojásunk, baromfink s más egyebünk, mert nélkülük nem élhet meg az ő göthősnációjuk. Hát ha a boruk nem kell, ne adjunk nekik mást se. Főként olyan élelmiciket ne, amelyből a mi betegeknek, gyermekeinknek se jut elég. Budapesti fogyasztó-testvéreinktől nem sajnáljuk az élelmiciket. Szívesen akarunk nekik juttatni mindenből, amivel mi rendelkezünk. De azt a budapestiek se kívánhatják tőlünk, hogy utolsó falatunkat adjuk nekik. Kérve-kérjük a közlekedési miniszter urat, szabályozza valahogy ezt a kérdést, — rendszabályozza meg a kanizsai exportőröket, akiknek haszon-éhsége legfontosabb élelmiszereitől fosztja meg a város nyomorgó fogyasztóit. Kérve-kérjük a közlekedési miniszter urat, *helyeztesse hatósági ellenőrzés alá az exportőrök működését s közelebbe őket arra, hogy az általuk megszerzett élelmiciknek megfelelő részét méltányosan megállapított árak mellett engedjék át a helybeli fogyasztóknak.* Kérve-kér-

jük a miniszter urat, intézkedjék addig, míg a város kifosztott fogyasztóinak elkeseredettsége nem cselekszik.

— **A rendőrségről.** *Girtel* Ottó nagykanizsai államrendőrségi segéd tisztet Szombathelyre helyezték át.

— **A délviasuti részvények rohamos emelkedése.** A délviasuti részvények két évvel ezelőtt még a monarchia legrosszabb papirjai közé tartoztak. A társaság ugyanis 1911. óta egy filler osztalékot se fizetett s így a részvények még 90 koronás árfolyamon se keltek. Pár héttel ezelőtt — általános csudákozásra — a délviasuti papírok elkezdtek emelkedni. Nem is lassu tempóban. Pár nap alatt 500 koronára rohantak föl, ma pedig az 1400 koronánál tartanak. Ilyen szédületes emelkedés a tőzsde meglepetésekben gazdag történetében sem fordult még elő. A délviasut maga álmélkodik leginkább ezen, mert hiszen a vállalat ma is rengeteg deficittel dolgozik. Igen valószínű, hogy egy nemzetközileg megszervezett tőzsdemanőverről van szó. Olvasóinknak mindenestre a legnagyobb fokú óvatosságot ajánljuk.

— **Pécs új tisztviselői.** Pécsről jelentik, hogy a város kommunista törvényhatósági bizottsága most tartotta meg a tisztújítást. Pályázók hiányában egyhangulag a következőket választották meg: polgármesterré *Linder Bélát*, a Károlyi-kormány szűgyenteljes emlékü hadügyminiszterét; pénzügyi és élelmezési tanácsnokká *Polácsit*, a pécsi szociáldemokratapárt titkárát; rendőrfőkapitánnyá *Poternik* volt budapesti államrendőrségi tanácsost. A választás további részéről az alábbi tudósítást kaptuk: *Linder Béla*, polgármesteri székfoglalója alkalmával többek között ezeket mondta: Az ő állásfoglalásának nemcsak helyi, hanem országos jelentősége van, mivel megbélyegzi a mai magyarországi rendszert. A város dolgozó népe minden erejével megfogja akadályozni a fehér terrort. Ez ellen küzdeni fog nemcsak itthon, hanem egész Magyarországon. Ereje és hatalma megvan hozzá és élni is fog ezzel a hatalmával és harcot hirdet a magyar királyosdi ellen. Köszönettel emlékezik meg az S. H. S. kormány támogatásáról, amely lehetővé tette a népakarat megnyilvánulását. Ezután akarja megteremteni az új Magyarországot Jugoszlávia támogatásával. — *Linder* indítványára ezután kimondta a tisztújító közgyűlés, hogy üdvözli *Károlyi Mihályt* és mindazon emigráns magyarokat, akik megteremtették a magyar köztársaságot.

— **Kommunista érzelmű szobalány.** A rendőrséghez írásbeli feljelentés érkezett hogy *Hóbor Fáni*, dr. *Balla János* orvos szobalánya többek előtt erős kommunista érzületről tanuskodó kijelentéseket tett. A 32 éves leányt, aki már volt gépirónő, laboráns szobalány stb. s több ízben külföldön is megfordult (Fiumében például *Zanella* volt polgármesternek, majd később országos képviselőnek volt a barátnője) — a rendőrség előállította s bár bűncselekmények vádját nem lehetett felhozni ellene — nyilvánvalóan kommunista érzelmei miatt, mint az államra nézve veszélyes elem — internálását hozta javaslatba.

— **Szerencsétlenség a Dráván.** Az elmúlt héten néhány jugoszláv tiszt jött át Légradnál a magyar oldalra mulatozni. A mulatozás úgy látszik jól ütött be, a jugoszlávok alapesan beszéltek s este felé, érezvén, hogy a magyar őrséget észrevehették, hangos hejehujával kivonultak a Dráva

partra s kiabálni kezdtek a tulsó parton levő révésznek, hogy azonnal jöjjön értük a komppal. A komp azonnal meg is indult a magyar oldal felé, de amikor már egész közel ért a parthoz — egy uszó fatömb nekivágódott s mielőtt a benne levő révész kiugorhatott volna belőle — elmerült. A részeg jugoszlávok tehetetlenül nézték a szerencsétlen ember vergődését, kimentésére egyik sem gondolt s mire a tulsó partról csónak érkezett a segítségére — már elmerült a hullámokban. *Muraköz* vitéz megszálló pedig nyugodt lelkiismerettel és vidám kedéllyel tértek vissza állomáshelyeikre.

— **A férjgyilkos tanítónő bűnügye.** Élénk emlékezetében él még a közönségnek az a borzalmasvégű családi tragédia, amely ez év júliusában a Keszthely melletti Vonyarvashegyen lejátszódott, s amelynek szereplői *Nagy János Vince* ottani nyugalmazott tanító és felesége voltak. Nagyné — afeletti végső elkeseredésében, hogy hitese férje odahozta házába szeretőjét s őt 25 éves törvényes feleségét szolgáló munkák végzésére kényszerítette — fejszecsapásokkal megölte urát. A bűnügy a kanizsai statáriális bíróság elé került, amely méltányolta azt a sok enyhítő körülményt, amely a szerencsétlen asszony mellett szólt — s az ügyet rendes bíróság elé utalta. A nagykanizsai törvényszék büntető főtárgyalási elnöke *Nagy Vincéné* bűnügyét e hó 30-ára, csütörtökre tűzte ki tárgyalásra.

— **Kaposvár — fényárban.** A kaposvári villamosüzem igazgatósága a város főbb pontjain 200 gyertyafényű ivlámpákat állítottatott föl. Amint a kaposvári lapok írják, a város esténként valóságos fényárban uszik. Laptársaink szerint az ivlámpák kevesebb villanyt fogyasztanak, mint egy-egy pislákoló villamkörte.

(x) **Orvosi hír.** *Dr. Kahan Imre* fogorvos (Zrinyi Miklós-utca 40. sz. szabad-ságáról) hazaérkezve fogorvosi és fogtechnikai rendelését újból megkezdte.

— **A vörös adóprés.** A pécsi kommunista város-vezetőség derekasan hozsákezdett a vagyonosok kifosztásához. A törvényhatósági bizottság kimondta, hogy korona helyett a dinár- valutára tér át. Ezzel kapcsolatosan óriási adókat vetettek ki. Így a *Littke* pezsgőgyárnak másfél millió dinárt kell fizetnie. A kereskedőknél és gyárosoknál az összes készleteket lefoglalták és addig, míg a kivetett adókat le nem fizetik, nem oldják föl a zár alól.

— **Hogyan emelkedik az adó?** A kormány új adójavaslatát most készült el. Az egyes adótételekben a következő változások lesznek: A földadó tízszerese lesz a réginék. Az iparosok I. osztályu kereseti adója is tízszeres. A II. osztályu kereseti adó százszoros lesz a réginék. A III. osztályu kereseti adó ötszörös lesz. A házbéradó érintetlen marad, ellenben a házosztályadót tízszeresére emelik. A jövedelemadó az eddigi 6%-os maximum helyett 30%-ig emelkedhet. Huszezer korona évi jövedelem után 3.25%, 100,000 korona után 15%, kétmillió koronánál 30% lesz a jövedelemadó.

(x) **A Világ-mozgó** vezetősége ismét tanujelét adta, — mint mindig — humanizmusának, akkor, amidőn elhatározta, hogy az összes állami és közigazgatási tisztviselőknek, nevezetesen a kir. törvysz., járásbíróság, a m. kir. posta, vasut és tanári karnak, tekintettel a mai drágasági viszonyokra s dacára a vasut és villanyáram horribilis árfelemelésnek, a mozgósínház belépőjegyei árából 50

százalékos kedvezményt nyújt, minden műsor 7 órai előadására. — Ezen kedvezményt már október 1-én életbe lépteti. Bővebbet a mozgósínház irodájában.

— **Nem lehet mindenki vendéglős.** Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a belügyminiszter a vendéglői ipart a képesítéshez kötött iparágak közé sorolta. Ezentúl tehát csak az lehet vendéglős, aki a törvényben előirt elméleti és gyakorlati képesítést megszerezte.

(x) **Dr. Hildvégi** rendelkezéseit f. hó 29-étől kezdődőleg ismét megkezdi. A rendelkezések naponta d. e. 10—12-ig, d. u. 4—6-ig kizárólag *Kazinczy-u. 15. sz.* alatt tartatnak.

(x) **Moziszkcecs az Urániában.** Hétfőn és kedden felejthetetlen előadásban lesz része a kanizsai közönségnek az Urániában. Bemutatásra kerül Budapest szenzációja: „*Szökik a nőm*” című énekes és táncos bohózat, melynek 2 felvonása színpadon élő színészekkel és 2 része pedig filmen játszódik le. Személyes szereplésre le jönnek *Ferre* az alkalomra *Szalkay Lajos* a *Star* filmgyár kitűnő és közismert apaszínésze. Cs. *Barna Manci*, a csodaszép és bájos filmprimadonna, akinek számos filmjében lesz még alkalmunk a közel jövőben gyönyörködni. *Barna Andor* kellemes tenorhangjáról eddig mindenütt a legnagyobb elismeréssel emlékeztek meg, végül *Róna Rózi* és *Tábori Imre* tánc- és énekszámái sok tapsot fognak kiváltani. A darab zengzetes, fülbemászó zenéjét *Hetényi Heidelberg* szerette. Az egész darabot falrengető kacagás fogja kísélni. Jegyekről jó lesz előre gondoskodni.

— **Hat oldalon** jelenik meg holnap délelőtt a *Dunántúli Sporthírek*.

(x) **Gyűrű elveszett.** Egy női arany gyűrű közepén kékkövel s két oldalt briliánskövel, pénteken elveszett. Becsületes megtalálója keretik lapunk kiadóhivatalának leadni.

(x) **Dohánykiosztás.** Értesítjük a közönséget, hogy a szeptember havi dohányjárándóság a trafikokban rendelkezésre áll. Elosztási arány: 30 csomag pipadohány, vagy 17 csomag cigarettadohány, vagy 70 drb. szivar, vagy 450 drb. cigaretta. *Közellátási Üzemek.*

(x) **Felhívás.** Felkérjük a város azon termelő és nem termelő lakosságát, kiknek gabonatermésük illetve vásárolt gabonakészletük az egész évi szükségletüket nem fedezi, vagyis csak részben vannak ellátva, hogy f. hó 27-én, 28-án és 29-én mindenkor délelőtt 9—12 óráig a városi élelmezési hivatalban élelmezési könyvecskéikkel jelenjenek meg *Városi Közellátási Üzemek.*

(x) *Wöllersdorfi* készítőitényt 650 korona, *hírtenbergi* Lanc. hüvelyt 180 kor., ólomsefélet, főtást, gyutasot, vadászfegyvert legolcsóbban szállít: *Szabó Antal* fegyverkereskedő.

(x) **Zongoraiskolák, hegedűiskolák,** zenemű-udonságok, hegedűk, hurok és egyéb hangszerekellékek állandóan raktáron *Fischel FURBP* Fialtízletében.

Azonnali belépésre egy megbízható kocsist keresek. *Dunántúli Sporthírek* 18. (Major)

Bejárónő kereslek komlyanul ..... félnapra reggelivel, ebéddel és megállapodás szerinti fizetéssel. Lehet fiatalabb leány is. Cím Csengery-ut 15. sz. emelet jobbra.

Eladó és azonnal átvehető vendéglő
Kaposvárhoz tartozó Egyenesi-csárda kiránduló és borozó teljes berendezéssel 1200 □-l területen rendes lakással, szép gyümölcsösökkel, istállóval, nagy fészerrel más vállalat miatt eladó. 3985
Vétel esetén azonnal átvehető.
Ára 650.000 kor. — Bővebb felvilágosítást ad:
Polgár G. törvényszéki engedélyezett adás-vételi irodája
Kaposvár, Berzsenyi-utca 8. Lakás: Zárda-utca 30. — Interurban telefon: 197. szám.
Levelezés helyett személyes megjelenést kérek!

URANIA mozgóképek-palota

Kongonyi-u. 4. Telefon 250.

Hétfőn és kedden

**MOZISZKECS!
Szökik a nőm**Enekes és táncos bohózat 4 felv., 2 színpadi és 2 filmpérszben.
Írta: Adorján L. Zenéjét szerző: Heitényi Heidlberg A.

SZEMÉLYEK:

apavári Outwillg Mór udvari tanácsos	Szalkay Lajos
Janka, neje	Cs. Barna Manci
Evelin kisasszony	Róna Rózi
Von der Lilien, Atass	Barna Andor
Pinker, detektív	Tábori Imre
A „Star” filmgyár művészeinek személyes szereplésével.	

Előadások hétköznapokon 7 és 9 órákor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.**Sertéshizlalók figyelmébe!!**László állatorvos Budapestről (lakik: V. Csáky-utca 12.) ki **specialista sertés-miskarolásban**, jelenleg e vidéken végez műtéteket. Miskaroltatásokra előjegyzéseket Kertész állatorvos Nagykanizsa, elfogad és továbbít. 3977

3975

Mindennemű**zöldség-, főzelék- és gyümölcsféléket**bármely állomáson a rendes napi áron veszünk minden mennyiségben. — Tárgyalást csakis konkrét ajánlattevőkkel folytatunk, amiért is kérjük a t. ügy-
nők urakat, hogy levegőútleletekkel munkánkban fel-
ne tartóztassanak.**Magyar Kertgazdasági Terménykeres-
kedelmi Részvénytársaság, Budapest.**Ajánlatokat **Benedek László, Nagykanizsa** (Köz-
pont Szálloda) vesz fel és folytat tárgyalásokat.**VILÁG nagymozgószínház**

Szarvas szálloda, Telefon 74. sz.

Pénteken, szombaton és vasárnap

A Burlingtoni Jaguar III. rész

S. O. S. (6 felvonás.)

Hétfőn, kedden és szerdán

Miss American III.**Az égő város** (6 felvonásban.)

Az előző részek leírása filmen látható.

Jegyek telefon útján is előjegyezhetnek.

Helyrak: Páholy 15 kor., I. hely 12 kor., II. hely 10 kor., III. hely 6 kor.

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon 7/4, 8, 7 és 9 órákor.

Pátkai Jenő bélyegárúházát

szeptember hó 15-én

Budapest, Semmelweis-utca 7. szám alá

3920 (Pappe Heinz-féle üzlet) helyezte át.

Kérje nagy őszi árjegyzékeket.

Szállítás ingyen. Bélyegváltásokat meghibázó gyűjtőknek a

felajánlás megjelölésével küldök. **Keresek megvételre**

bélyeggyűjteményeket bármily nagy összegért. Használt

magyar bélyegeket veszek, de csak nagy mennyiségben. —

Érdeklődésekre csak válaszbélyeg csatolása mellett válaszolok.

Horváth és Vágó

vidéki osztálya

főzlet és iroda: BUDAPEST VI., Király-utca 108.

Telefon: 170-90. Sürgőnyeim: HÓVÁGÓ Budapest.

3949

Kátrány, Masticlak

Kapható: Fodor Ignác és Tsa

Sopron, Dél-vasúti raktáron.

Valódi angol férfikelméktélkabát szövet, kosztüm-
kelmék, selymek, siffonok,
vásznak, törülközők nagy
választékban a megszokott
szolid árakért kaphatók:**FÜRST JÓZSEF**

„Kékcsillag” áruházában.

Kátrány-fedellemez!Legjobb minőségben, minden mennyi-
ségben raktárról azonnal kapható:**STIGNITZ ELEMÉR**műszaki nagy-
kereskedő cég
Budapest, VI., Hajós-utca 17. Telefon 48-82.**ISTVÁN-ÚTI COTTAGE SANATORIUM**

BUDAPEST, VII., Hungária-körút 9. (István-út végén.)

Sebészet, szülészet és nőgyógyászat. Ideg- és
belgyógyászat. Orthopaediai és phisikalis gyógy-
módot osztálya. Vizsgyógyintézet. Röntgen labo-
ratorium. Hízó és soványító kurák.Az orthopaediai és phisikalis osztály vezető
főorvosa Dr. Roth A. főorvos.Csontok, ízületek, izmok összes gyulla-
dásai és elgörbülései a legmodernebb
gyógyeszközökkel kezelhetnek.**Házak** eladását és vételéta legelőnyösebben köz-
vetíti a husz év óta fennálló**Aozél Ignác**pénzkölcsön- és ingatlanforgalmi irodája
Fő-ut 8. sz. Törvényszéki leg bejegyzett cég.**AUER BÉLA** kézműáru

nagykereskedés

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 2. - (Bálvány-utcai oldalon.)

a felosztott AUER DÁVID ÉS PIA cég birtoka.

Dus választékú raktár női ruha-
szövetekben és rokoncikkokban.

Kizárólag nagybani elárúsítás.

Borsajtók (szőlőprés)

minden nagyságban kaphatók

Krausz Sándor és Tsa

műszaki és vasüzletében Nagykanizsa, Fő-ut 13

**— Tojást, babot —
gesztenyét**

borsót, lencsét, diót, mákot

és egyéb élelmiszereket

minden mennyiségben készpénzfizetés

mellet legmagasabb napi áron vásárol

**Dunántúli Élelmiszer és Áruter-
galmi R.-T. Nagykanizsa**

Csengery-u. 6.

Telefon: 59. Távirati cím: „Transdanubia.”

Eladó házak: 80.000 koroná-
tól több beköl-
írozható magános ház, kisebb házak, kerles
házak, emeletes házak. — 50, 25 és 5
holdas birtok eladó. Jókarbantevő 3 holdas
szőlő hordókkal eladó. Jóforgalmu fűszerüzlet
átadó lakással. — Bővebbet:**SZIGRISZT LÁSZLÓ** Ingatlanfor-
galmi Irodája
Zrínyi Miklós-utca 33. sz. I. emelet. — Telefon 285.Van szerencsém a biztosító közön-
séget értesíteni, hogy a**Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézet**képviselőt Zalaegerszeg egész területére
átvettem. — Főügynökségi irodám Nagy-
kanizsán, Zrínyi Miklós-u. 33 sz. I. em.
működik, hol a t. közönségnek bármikor
készséggel rendelkezésre állok.

Tisztelettel

Szigriszt László

Ingatlanforgalmi Irodája.

Házak eladása, nem reklám!Modern emeletes házak vízvezetékkel és
fürdőszobával, igen szép földszintes házak
kisebb és nagyobb lakásokkal kerítél és kert
nélkül, több kisebb családi és magánházak
békélyozható lakással kerítél, üzemház nagy
kerítél, 12 hold birtok hozzátartozó, épületekkel
jóforgalmu bejáró vendéglő kerítél eladó. Meg-
vételtre keresek több föld és szőlő birtokot.Bővebbet **Dukász Miksa**
Rákóczi-utca 29. szám.**Üvegezést**

helyben és vidéken elvállal

STERN J. KÁLMÁN

ÜVEGEZÉSI VÁLLALATA

KINIZSY-U. 21. SZ.

**Ingatlanok eladását
és vételét**nagy üzleti összeköttetéséből kifolyólag
legelőnyösebben a leggyorsabban eszközil**SZANTÓ VILMOS** Ingatlanfor-
galmi Irodája

Nagykanizsa, Eötvös-tér 20. Telefon 322

**Dunántúli Ruhaáruház
vegytisztító- és javító üzeme**Elvállal és szakszerűen tisztít, javít
mindennemű férfi öltönyöket, felöltőket, téli
kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat,
jutányos árban. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-
tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15.**
Telefon: 319.Felhívjuk a n. é. közönség b. figyel-
mér dusan felszerelt kész férfi, flu és
gyermekruha raktárunkra.**Kész férfiöltönyök 800 koronától feljebb.**Elegáns, divatos férfi öltönyöket
gyapjuszövetből készitünk jutányos
árban. Szíves pártfogást kér:**Dunántúli Ruhaáruház**
Erzsébet-tér 20.**A Közellátási Üzemeknél egészsé-
ges, válogatott, homoki burgonya**
kapható minden mennyiségben. —
Ára Ellogrammonként K 1.50**Makulatur-papír**

kapható lapunk kiadóhivatalában.

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. szám.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 13. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALKA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vidékre
postai szétküldéssel:
Egy óra . . . 22 korona
Negyed évre . . . 65 „
Félévre . . . 130 „
Egész évre . . . 250 „
Egyes szám ára:
1 korona

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. — Nyomda telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:

TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT

A politika hírei.

Ereký bizalmatlan a pénzügy- miniszterrel szemben.

Budapest, szept. 27. A nemzetgyűlés ma harmadszori olvasásban elfogadta az államkincstár megkárosítására irányuló büntetkekről és vétségekről szóló, valamint a vagyonátruházási illetekekről szóló törvényjavaslatokat.

Áttértek ezután az indemnitás tárgyalására. Iklódi Szabó János előadó kéri a nemzetgyűlés tagjait, hogy a vitát szűkre szabjuk, mert október 1-én az ország ex-lexbe kerülne.

Ereký Károly csak azért szólal fel, hogy a maga és pártja nevében bizalmatlanságát fejezze ki a pénzügyminiszterrel szemben, mert a pénzügyminiszter politikája a falu rovására megy. Antiszociálisnak és antiagráriusnak tartja a pénzügyminiszter javaslatát, ezért bizalmatlan iránta és az indemnitást nem fogadja el.

Temesvári Imre elfogadja a javaslatot. Bródy Ernő a köztisztviselők érdekében szólal fel és felhívja a pénzügyminiszter figyelmét Hegedűs Loránt egyik cikkére, amelyben az a legnagyobb gazdasági szerveket arra szólítja fel, hogy adjanak a menekülteknek állást. Ez oly komoly javaslat, amellyel a kormánynak is foglalkoznia kell. Az általános vita ezzel véget is ér. — Korányi azt válaszolja Bródynak, hogy nem kerülte el figyelmét Bródy indítványa. Már a legközelebbi napokban anket lesz ez ügyben. Ezután részletekben is elfogadják a javaslatot.

Következik az állami számvitelről szóló 1897. évi XXVI. törvénycikk módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása, amelyet Iklódi Szabó előadó elfogadásra ajánl.

Ereký: Ez a javaslat olyan hatáskört akar adni a pénzügyminiszternek, amely túlnő az alkotmányosság határain. Ő elismeri, hogy az ország súlyos pénzügyi helyzetben van és hogy a pénzügyminiszter helyzete is nehéz, de az ilyen hatáskört mégis csak határidőhöz kellene kötni, mert az valóságos diktatori hatalmat jelent az egész kormány felett.

Beszéde további során szükségesnek tartja Ereký, hogy az állami legtöbb számvevőszék elnöki állását minél előbb töltsék be. Ha kell, nyújtson be erre vonatkozólag a kormány egy 1. §-os törvényjavaslatot. Ha a pénzügyminiszter féltékenyen ellenőrzimiszterársait, legyen valaki, aki a pénzügyminisztert is ellenőrzi. Erre pedig az alkotmány e legfőbb állami számvevőszék elnökét jelöli meg. Kéri a pénzügyminisztert vonja vissza javaslatát.

Korányi: Szükséges volt már ez a javaslat, mert a pénzügyminiszter nem dolgozhat akkor, amikor 1328 millióról még mindig nem kapott elszámolást.

Ereký: A háboru okozta.
Korányi: Nem a háboru okozta. Őn elég hosszú ideig volt a közlelmezési miniszterium élén és az még sem jött rendbe. A pénzügyminiszternek tudnia kell, hogy milyen gazdálkodás folyik az egyes miniszteriumokban. Ezért van szükség e javaslatra.

Az általános vita ezzel véget ér. A részletes tárgyalás során Ereký a 11. §-nál határozati javaslatot nyújt be, hogy a nemzetgyűlés utasítsa a minisztert, tegyen előterjesztést a Háznak arról, hogy az állami pén-

zek milyen bankokban és milyen feltételekkel vannak elhelyezve.

Korányi a 11. §-hoz módosító indítványt nyújt be, amely szerint állami pénzeket a pénzintézetekben csakis a pénzügyminiszter helyezhet el. — A nemzetgyűlés a miniszter módosítását és Ereký határozati javaslatát elfogadja és ezzel a javaslat részleteiben is meg van szavazva.

Következnek az 1920. évi népszámlálásról szóló törvényjavaslat tárgyalása, de közben több képviselő zárt ülést kér, amit az elnök el is rendel.

Fél 2 órakor nyitja meg Rakovszky elnök újból a nyílt ülést, amikor a Ház a népszámlálásról szóló törvényjavaslatot Hermann Miksa előadásában általánosságban és részleteiben elfogadja.

Legközelebbi ülés holnap.

A keresztény-szocialista szakszervezetek sérelmei.

A keresztény-szocialista munkások szakszervezeteinek vezetősége legutóbb tartott ülésén foglalkozott a politikai helyzettel és a szakszervezetek egy része felpanaszolta, hogy a nekik beígért közlelmezési államtitkárságot nem kapták meg, amire pedig annál több alkalom lett volna, mert Székely János népjóléti államtitkár távozott állásából. Az elégedetlenség abban nyilatkozik meg, hogy egyelőre semleges passzivitásra határozták el magukat a kormánnyal szemben a szakszervezetek.

A keresztény-szocialista párt egyik vezető politikusanak nyilatkozata szerint az elégedetlenség különösen Benárd Agoston népjóléti miniszterrel szemben nyilvánul meg, aki a munkásvédelmi kérdéseket teljesen háttérbe szorítja a közegészségügyiek előnyére s tudvalevő dolog, hogy Benárd népegészségügyi miniszteriummá szeretné átszervezni a népjóléti miniszteriumot. Munkáskérdésekkel azzal az indokolással nem foglalkozik Benárd miniszteriuma, hogy azok a kereskedelemügyi miniszterium hatáskörébe tartoznak.

Holnap két heti szünetre megy a Ház.

A nemzetgyűlés holnap két heti szünetre elnapolja üléseit. Holnap harmadszori olvasásban elfogadják a ma letárgyalt javaslatokat: a szünet alatt a bizottságok fognak dolgozni s letárgyalják a földbirtokreform, valamint a költségvetési javaslatot, amelyek tehát két hét múlva a nemzetgyűlés plénuma elé kerülhetnek.

Bethlen István — hódmező- vásárhelyi képviselő.

Emich Gusztáv berlini követté történt kinevezésével megüresedett a hódmezővásárhelyi mandátum, amelyre ma egyhangulag Bethlen István gróft választották meg.

A románok áthelyezik az erdélyi magyar püspökségeket.

Budapest, szeptember 27. A bukaresti kormány elhatározta, hogy a gyulafehérvári róm. kath. püspökséget, a kolozsvári református és unitárius püspökségeket jelenlegi székhelyeikről elhelyezi.

Tárgyalások kezdődtek ezirányban az érdekeltektől püspökségekkel, de — minthogy megegyezésre jutni nem tudtak, mert a püspökségek ragaszkodtak eddigi székhely-

ikhez — egyszerű rendelkezéssel gróf Majláth Gusztáv gyulafehérvári róm. kath. püspököt a püspökséggel együtt Csíkszeredára, dr. Nagy Károly kolozsvári református püspököt a püspökséggel együtt Marosvásárhelyre és Ferencz József kolozsvári unitárius püspököt a püspökséggel együtt Székelykeresztúrra helyezte át.

A három püspökség most együttes akciét indít, hogy a román kormányt elhatározása megváltoztatására bírja.

A horvátok el akarnak szakadni Jugoszláviától.

Budapest, szept. 27. Megbízható forrásból újságolják azt a feltűnést keltő hírt, hogy Horvátországban erős mozgalom indult meg az önálló Horvátország kikiáltása érdekében.

Ennek a mozgalomnak még nagyobb jelentőséget ad az a körülmény, hogy az olaszok szimpátiával fogadják a horvátoknak ezt a tervét és hajlandók az önálló horvát királyság megteremtéséhez segítséget nyújtani. A horvátok a mostani jugoszláv—olasz konfliktust alkalmasnak tartják arra, hogy régi álmukat valóra váltsák.

Belgrádban természetesen tudomást szereztek erről a horvát mozgalomról és a mozgalom komolysága mellett bizonyít az, hogy Belgrádban már meg van a hajlandóság arra, hogy a legszélesebb körű autonómiát adják meg a horvátoknak. Ezek azonban ezt már nem hajlandók elfogadni. A horvátoknak ma már az az álláspontjuk, hogy csak olyan Jugoszláviát fogadnak el, amelynek fővárosa Zágráb. Ez esetben ők lennének hajlandók arra, hogy a régi Szerbiának egy igen széleskörű autonómiát biztosítsanak.

A lengyel békefeltételek.

Berlin, szeptember 27. A lengyel békefeltételek hivatalos szövege még csak töredékekben ismeretes. Az eddig közölt feltételeken kívül még a következő javaslatok szerepelnek: Mindkét hadviselő fél a fegyverszünet tartama alatt azon a vonalon marad, amelyet a fegyverszünet megkötésekor foglalt el. A békét annak a határvonalnak alapján tárgyalják, amelyet Lengyelország második felutazása idején kapott és amely nagyban és egészben a Conrson vonallal, illetve az egykori osztrák—magyar—német erődítési övvel esik egybe.

A lengyelek minden tárgyalást megtagadnak Szovjet-Ukrajna képviselőivel. Lengyelország a Szovjet-Oroszországtól még megszállva tartott ukrán területek azonnali kiürítését követeli.

TŐZSDE.

Budapest, szept. 27. Szilárd nyitás után kissé ellanyhult a forgalom. A valutapiac szilárdan indult, de később csökkent az értéktőzsde.

Valutapiac: Napoleon 903, Foot 1075 Léva 475, Dollár 312.75, Frank (francia) 200, Márka 503, Lira 1300, Bécsi 97, Rubel 322, Lei 582, Szokol 406, Frank (svájci) 4975, Koronás dinár 980, Frank dinár 970. Ezüst ára —.

Brtékek: Magyar Hitel 1063, Osztrák Hitel 940, Hazai 685, Jelzálog 485, Leszámitoló 800, Kereskedelmi Bank 6810, Magyar-Olasz 475, Beocsini 4450, Dracbe 1850, Általános szén 7750, Szászvári 3030, Salgótarjáni 6450, Urikányi 5250, Rima 3330, Schlick 798, Guttman 4875, Nasic 13325, Danica 5100, Klotild 2700, Magyar Cukor 14475, Adria 12350, Atlantika 6400.

HIREK.

— **Gróf Apponyi Albert fogadtatása.** Gróf Apponyi Albert f. hó 29-én d. u. 4 órákor városunkon keresztül utazik Iharosberénybe, báró Inkey József birtokára. A Területvédő Liga impozáns fogadtatásban fogja részesíteni nagy államférfiunkát s ez alkalomból az állomáson dr. Hajdu Gyula ügyvéd fogja üdvözölni a Liga és a Muraközi Társaskör nevében. Az átvonulási uton: Kazinczi-ut, Fő-ut s Teleky-uton, az iskolák s a közönség fog helyét foglalni, akiknek megjelenését minél nagyobb számban kéri a fogadó-bizottság. *Felszólítjuk az utvonat háztulajdonosait, hogy a házakat lobogózzák ki s az ablakokat díszítsék fel.* A fogadó-bizottság felkéri az egyesületeket, testületeket, hivatalokat, hogy a perronon, az üdvözlésnél vegyenek részt.

— **A lakáshivatalból.** A nagykanizsai lakáshivatal vezetőjévé Zalamogyé főispánja Szőnyi Sándor városi rendőrkapitányt nevezte ki.

— **Pótérettségi a felsőkereskedelmi iskolában.** A nagykanizsai felsőkereskedelmi iskolában csütörtökön e hó 30-án tartják meg a pótérettségi vizsgálatokat. A vizsgálatokra a vallás- és közoktatásügyi miniszter Eberhard Béla főgimnáziumi igazgatót nevezte ki igazgatói biztosul.

— **A korona Zürichben.** A magyar korona állása má Zürichben: 2 szantim.

— **Jobb vasuti összeköttetést.** A soproni kereskedelmi és iparkamara fölirt a Déli vasut igazgatóságához, hogy Nagykanizsa és Sopron közt javítsa meg a vasuti forgalmat, mert a jelenlegi közlekedés mellett a kanizsaiak, ha Sopronban akad dolguk, csak másnap térhetnek vissza. Ez sok idő- és pénzvesztésébe kerül.

— **Amerikai cipő a kanizsai szegény gyermekeknek.** A „Cincinnati Hungarian Relief Comitè“ budapesti megbízottja tegnap leiratban ismertette Nagykanizsa polgármesterével a komité emberbaráti céljait, melyek között első helyen szerepel: a szegény magyar gyermekeknek cipővel és harisnyával való ellátása. Hogy a cipőkiosztás minél előbb megkezdődhessen — a komité budapesti megbízottja most felkéri a polgármestert, hogy a nagykanizsai szegénysorsu s cipőkre tényleg rászoruló gyermekek névjegyzékét hozzá sürgősen terjessze be.

— **200 tonna szén.** Az Országos Szénbizottság egy tegnap érkezett értesítése szerint Nagykanizsa város jövő havi szén szükségletének biztosítására 200 tonna szenet utalványozott ki a brennbergi bányából. A szén árát az Országos Árvizsgáló Bizottság tonnánként 800 koronában állapította meg.

— **Az első magyar nő a papi pályán.** Egyik nyiregyházai tanítónak leánya, Aczél Anna, aki Nyiregyházán a főgimnáziumban jeles eredménnyel tette le az érettségit, — mint Nyiregyházáról írják — a soproni ev. lelkészképző teológián felvételre jelentkezett s a tanári kar rövid tanácskozás után fel is vette. Így Aczél Anna lesz az első magyar nő, aki a lelkészi pályára lépett.

— **Az Árvizsgáló Bizottság.** Az alispántól ma leirat érkezett, melyben felszólítja a város polgármesterét, hogy az árvizsgálóbizottság elnökének személyére haladéktalanul tegyen javaslatot. Értesülésünk szerint a polgármesterhelyettes az árvizsgálóbizottság elnökének dr. Kenedy Imre törvényszéki bírót fogja javaslatba hozni.

— **Öngyilkosság a kaszárnyában.** Bors János, a x x gyalogezred tizedese pénteken szolgálati fegyverével agyonlőtte magát a volt 48-as laktanya egyik legénységi szobájában. Az életunt katonát — akit hír szerint szerelmi bánata készített a halálba — vasárnap délután temették el.

— **Szökés a robogó vonatról.** Ferenczy Jenő a háború alatt Nagykanizsán katonáskodott s azzal tette magát nevezetessé, hogy egy csomó kincstári pénzt elszikkasztott. Amikor a katonai fogházból megszabadult, táviró-kezelő lett a Déli vasutnál. Bűnös hajlamait azonban itt se tudta leküzdölni. Ujra

sikkasztott, majd addig rúllott, hogy betört a kereszturi templomba, ahonnan kegyzsereket akart ellopni. Tetten érték, de sikerült megszöknie. Bujdosása közben egy gyermekláncon erőszakot követett el. Végre Vasmelegében elfogták a csendőrök s vonaton Szombathelyre akarták szállítani, de a robogó vonatról kiugrott s mire üldözésére siethettek volna — eltűnt. Ujra napok teltek el, míg elfoghatták s ezuttal sikerült is lakat alá juttatni.

— **A pécsi merénylet.** Nagy szenzációról számolnak be a pécsi szocialista lapok s az események gócpontjában Széchenyi Frigyes gróf tarnócai birtokost állítják. Arról van ugyanis szó, hogy Pécsen állítólag összeesküvésnek jöttek a nyomára, melynek célja Hajdu dr., Linder Béla volt magyar hadügyminiszter, jelenlegi polgármester, Doktor Sándor dr. és Polácsi János párttitkár láb alól való eltétele lett volna. Az összeesküvés értelmi szerzőségével Széchenyi Frigyes grófot vádolják, akit le is akartak tartóztatni, a gróf azonban idejében átmenekült Csonka-Magyarországba. Értesüléseink szerint az egész hajszá alaptalan, amennyiben egy tébolyodott embernek, Szent Józsefhez Budapestre címzett leveléből származik, melyben az Szent József oltalmát kéri Hajdura, Linderre, meg a többi vezérre. A levelet a cenzurán elfogták s mivel alkalmasnak bizonyult a hazafiás polgárság újabb megfélemlítésére, nyomban nagy lármát csaptak s mintegy újabb 20 tekintélyes pécsi polgárt tartóztatnak le. A szocialisták most már teljhatalmu urai a városnak, amióta a régi főtisztviselőket elmozdították s a polgármesteri székbe Linder Bélát, a leggyászosabb emlékü magyar hadügyminisztert, a főkapitányi székbe pedig Petersent ültették, aki Kun Béla szökésének előkészítője volt.

— **Az erkölcsstelen táncok ellen.** Miskolcraól jelentik, hogy az ottani rendőrség betiltotta a wanstepet, foxtrotot s a többi tulságosan érzékies divatos táncokat. Ezeket sem tánciskolákban, sem nyilvános mulatságokon táncolni nem szabad. Nem ártana, ha a példát Nagykanizsán is követnék. A mi esárdásunk, körmagyarunk, palotásunk mellett igazán fölösleges idegen táncfigurákat hozni be, különösen ha csak károsok is az ifjuság erkölcsiségére.

— **A rendőrkapitányság** bűnügyi osztálya felhívja mindazokat, akik fegyvereiket a proletárdiktatura alatt beszolgáltatták és ezideig nem kapták vissza, délelőtti órákint a bűnügyi osztály helyiségében jelentkezzenek.

(x) **Wöllersdorfi készítőlényt** 6:50 korona, hirtenbergi Lanc. hüvelyt 1:60 kor., ólomseréket, fújtást, gyutacsot, vadászfegyvert legolcsóbban szállít: Szabó Antal fegyverkereskedő.

— (x) **Közös táncgyakorlatok** a Casinóban minden szerdán és vasárnap este 8—12-ig. Belépti díj 10 korona.

Teljesen új-takaréktűzhely eladó Teleky-ut 16. szám alatt. Ugyanott kitűnő női szabónő ajánlkozik házakhoz vagy házon kívül előnyös árak mellett.

Oroszországban folytatják a kivégzéseket.

Páris, szept. 27. Az „Echo de Paris“ jelenti Stockholmból: Trockij beszédéből, amelyet a szállítási válságról mondott, — érdekes adatok kerülnek nyilvánosságra az orosz ipar helyzetéről. Eszerint 1513 gyár közül 1009-ben szünetel a munka. A munkások 55 százaléka a nyersanyaghiány miatt nem kap munkát. A gazdasági nyomort a nyersanyaghiányon kívül az is fokozza, hogy tüzelő anyag nincs. Az egész termelés 60 százalékát a vörös hadsereg veszi igénybe. A termelés általános pangása következtében a szükségelt áruknak csak 12 százaléka áll rendelkezésre.

A bolsevista kormány ellen az összeesküvés egyre tart. A kormány könyörtelenül folytatja a statáriális kivégzéseket. Az „Izvestija“ szerint egy összeesküvés felfedezése után 14 embert agyonlőttek, sokat kényszermunkára ítéltek. Jekaterinburgban 7 embert agyonlőttek, 15-öt kényszermunkára ítéltek.

VILÁG Nagymozgó színház
Szarvas-szálloda. —
Hétfőn, kedden és szerdán
Miss American
III-ik része:
Az égő város 6 felvonásban
Az előző részek leírása a filman látható.
Helyárak: Páholy 15 kor., I. hely 12 kor.,
II. hely 10 kor., III. hely 6 kor.
Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órákor.
Vasár- és ünnepnapokon 4, 5, 7 és 9 órákor.

**Tojást, babot,
gesztenyét,
borsót, lencsét, diót, mákot**
és egyéb élelmiszereket
minden mennyiségben
készpénzfizetés mellett,
legmagasabb napi áron vásárol a
**Dunántúli Élelmiszer és Áru-
forgalmi Részvénytársaság**
Nagykanizsa, Csengery-ut 6. sz.
Telefon 59. Távirati cím: Transdanubia.

Valódi angol férfikelmék
Téli kabátszővet, kosztüm-
kelmék, selymek, siffonok,
vásznak, törülközők nagy
választékban a megszokott
szolid árakért kaphatók:
Fürst József „Kéksillag“
áruházában.

URANIA Mozgóképalota.
Hétfőn és kedden
Moziszkacs!
Szökik a nőm
énekes és táncos bohózat 4 felvonás
2 színpadi és 2 filmrészben.
Irta: Adorján L.
Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órákor,
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Dunántúli Ruhaáruház
vegytisztító és javító üzeme
Elvállal és szakszerűen tisztít, javít
mindennemű férfiöltönyöket, felöltőket, téli
kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat,
jutányos árban. Gyűjtőtelep: Erzsébet-
tér 20. sz. — Üzem: Teleky-ut 15. sz.
Telefon: 319.
Felhívjuk a n. é. közönség b. figyel-
mét dusan felszerelt kész férfi-, fiu- és
gyermekruha raktárunkra.
Kész férfiöltönyök 800 koronától feljebb.
Elegáns, divatos férfioltyönyöket
gyapjuszővetből készítünk jutányos
árban. Szíves pártfogást kér:
Dunántúli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.

Szerkesztőség:
Sugár-ut 4. szám.
Kiadóhivatal:
Fő-ut 13. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vidékre
postai szétküldéssel:
Egy óra . . . 22 korona
Negyed évre . . . 65 „
Félévre . . . 130 „
Egész évre . . . 250 „
Egyes szám ára:
1 korona

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 183.
Főszerkesztő lakása 71. — Nyomdai telefon 117. sz.

A szerkesztésért felelős:

TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT

A nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 28. A nemzetgyűlés mai ülésén harmadszori olvasásban elfogadják az indemnitásról, az államszámvitelről és az 1920. évi népszámlálásról szóló törvényjavaslatokat, majd *Perlaky György* terjeszti be sürgős interpellációját a legutóbbi pécsi események tárgyában. Előadja, hogy Pécsre a hó 22-én a városi polgárság tiltakozása ellenére *Linder Béla*, volt forradalmi hadügyminisztert választották polgármesterré. A polgárság ez ellen tiltakozott a szerb kormánybiztosnál, de eredménytelenül.

Linder programbeszédében azt hangoztatta, hogy Magyarországon fehér terror van. — Pécs gazdasági helyzete kétségbeesítő. Horribilis adókat vetnek ki a polgárságra. A jugoszláv kormány *Linderékben* valóságos ellenkormányt támogat és ezzel ellenséges magatartást tanúsít azzal a magyar kormánnyal szemben, amelyet az antant már elismert és amelyhez a jugoszláv kormány megbízottat küldött. — A választás után a régi polgármestert erőszakkal eltávolították hivatalából és katonai fedezettel a demarkációs vonalon tulra szállították. Ilyen események folytán szükségessé válik a sürgős beavatkozás a magyar állam részéről. Interpellációját a külügyminiszterhez intézi és a következőket kéri:

Van-e tudomása a külügyminiszternek *Linderék* pécsi garázdálkodásáról és hajlandó-e mindent elkövetni, hogy *Linder* uralma megszűnjön és hogy a közigazgatást a magyar kormány exponensei vegyék át. — Hajlandó-e intézkedni a külügyminiszter, hogy a megszállt területen lévő magyarság javai megvédessenek és hogy a magyar házaftak és tisztviselők kitusítása megszűnjék. Végül hajlandó-e a külügyminiszter ez ügyben a jugoszláv kormánytól felvilágosítást kérni és erről a nemzetgyűlést tájékoztatni.

Teleki miniszterelnök a távollevő külügyminiszter helyett nyomban válaszol. A magyar kormány arra kérte a jugoszláv kormányt, hogy megfelelő súlyú egyéniséggel képviseltesse magát Budapesten. A baranyai eseményekre már felhívta a kormány a követ figyelmét és rendelkezésre bocsájtotta az egész idevágó anyagot. Az orvoslás egyetlen módja — folytatja a miniszterelnök — a kiűrés. Ezt annál inkább kértük, mert a katonai megszállásnak immár nincsen jogalapja. Ohajtásunk érvényesítésében természetesen szükségünk van az antant támogatására is.

A jugoszláv kormány álláspontját a baranyai eseményekkel szemben hivatalosan és formászerűen megkérdeztük a teljes anyag rendelkezésre bocsájtásával. Igéretet kaptunk, hogy érdeklődésünk teljes eredménnyel fog járni.

A miniszterelnök választát tudomásul veszik, mire *Szabó József* terjeszti elő sürgős interpellációját. Azt panaszolja, hogy a munkáskamarák megvalósításáig még mindig késik a munkaügyi panaszbírók felállítása. Ennek az a következménye, hogy most 10 ezer szabómunkást kizártak. A szabók bére — mondja — nem oly nagy, mint azt a munkaadók állítják. Ez csupán ürügy a közönséggel szemben az áremelésre. A munkások most nem követelnek, hanem könyörögnek az igazságért. Ez elől nem lehet elzárkózni. Kéri a kereskedelemügyi minisztert, intézkedjék, hogy az igazságtalan kizárások megszűnjenek.

Teleki miniszterelnök javasolja ezután, hogy a Ház október 14-ig napolja el üléseit. A nemzetgyűlés így is határoz. A legközelebbi ülés tehát október 14-én lesz.

Lengyel harctéri jelentés.

Varso, szept. 28. (Hivatalos frontjelentés szept. 27-ről.) A Pripjettől délre a helyzet változatlan. Az ellenség az egész fronton visszavonul. Csapatunk a Scara folyóhoz közelednek. Déli különítményeink a Nyemen folyóig vonulnak előre. Lovasságunk az ellenséget követve északra eső területekre ért el. Suvalki környékén az ellenség állásainkat tűzérsséggel lövi.

A Vatikán követe Budapesten.

Róma, szept. 28. A Magyarországra kinevezett apostoli nuncius, *Monsignore Schioppa* Budapestre utazott.

Trockij panaszkodik.

Berlin, szept. 28. *Trockij* egy moszkvai közgazdasági hetilapban kijelentette, hogy a mind rosszabbá váló szállítási viszonyok következtében Oroszország helyzete szerfelett kétségbeesítő.

A brüsszeli konferenciáról.

Brüsszel, szept. 28. A brüsszeli valutakonferenciára kiküldött magyar megbízottak már bemutatták az értekezletnek, Magyarország pénzügyi helyzetére vonatkozó írásbeli jelentésüket. A magyar delegáció vezetője *Poppovits Sándor* kedden, vagy szerdán fogja a jelentéshez a szóbeli kísérő magyarázatot megadni.

Indítvány az építkezési kedv fokozására.

Budapest, szept. 28. *Róbert Emil* képviselő indítványt nyújtott be a nemzetgyűléshez, amelyben kimondatni kéri, hogy mindazon háztulajdonosoknak a házaiban, amelyekben az építkezést 1920. november 1-ig fejezték be, — a lakberek nem maximálhatók. Az állam részesítse ezeket a háztulajdonosokat adómentességben és vonja ki őket a vagyonadó alól. — Ugyanezen kedvezmény illesse meg azokat a háztulajdonosokat is, akik meglévő házaikra új emeleteket építenek.

Róbert Emil ettől az indítványtól várja az építkezés megkezdését és a lakásmizériák enyhítését. Indítványához a pénzügyminiszter támogatását már megnyerte.

Veszprém megye új főispánja.

Budapest, szept. 28. A „8 Órai Ujság” értesülése szerint *Mikóvényi Jenő* dr.-t, Salgótarján képviselőjét a legközelebbi papokban Veszprém megye főispánjává fogják kinevezni *Hunkár Dénes* helyébe. *Mikóvényi* neve az elmúlt héten a zalai főispánsággal kapcsolatban is forgalomba került. A kormányzópart salgótarjáni képviselővé *Sréter István* honvédelmi minisztert akarja felléptetni.

Aranycsempészs.

Budapest, szept. 28. Vasárnap este a Bécsbe induló hajó gépházában milliókat érő aranyat és ezüstöt találtak a detektívek. Az aranyat a hajó alkalmazottai *Schuller Holdutcai* bankbizományostól vették át. A bűnösöket letartóztatták.

TŐZSDE.

Budapest, szept. 28. A valutapiac szilárd. Napoleon 950, Font 1080, Léva 465, Dollár 312 25, Frank (francia) 2095, Márka 509, Lira 1205, Bécsi 98 25, Rubel 318, Lei 590, Szokol 413, Frank (svajci) 4950, Koronás dinár 990, Frank dinár 977.

HIREK.

Egy inasgyerek

Állított be tegnap délelőtt a nagytrafikba, ódalépett a pult elé s két „Hölgy” cigarettaért kért. Nyugodt, biztos és ép olyan hangon mondta azt, hogy „kérek két „Hölgy” cigarettát”, mintha évek óta — valahányszor csak szüksége volt cigarettára, bement volna a trafikba, kinyilvánította volna óhaját, hogy minő dohány vagy cigaretta fajtát kíván — és soha, egyetlen egy esetben sem fordult volna elő, hogy azt a választ kapta volna: Sajnálom, e pillanatban nem szolgálhatok. Mondom, az inas gyerek oda állt a pult elé és két „Hölgy” cigarettát kért. A pult mögött álló kiszolgáló erre szó nélkül hátrafordult, a fali állványon szépen sorba rakott mindenféle szemcsiklandozó skatulyák közül leemelt egyet, egy rántással felszakította a fedelét, belenyúlt, a kis inas gyerek elé odatett két Hölgyet s odakiáltotta a kasszához: Egy korona husz! A gyerek egyik cigarettát a szájába dugta, a másikat a jobb füle mellé helyezte, majd belenyúlt a jobb alsó nadrágzsebébe, kivett belőle egy darab egykoronás pénzjegyet egy darab husz filléres bélyeggel s azzal vigan füttyűrészve kifordult a trafikból.

Ez történt. Tegnap történt. Istenem, hát már lehet jegy nélkül, ácsorgás nélkül, protekció nélkül cigarettát kapni? A béke, az az álombeli világ jút az ember eszébe, amidőn ugyanilyen egyszerűséggel kapta meg az ember a két hölgy cigarettát, mint a főnnebbi kis inas. A különbség csak annyi, hogy akkor hat fillérért. No, de ebben a történetében is van már jókora adag haladás.

— **Apponyi Albert** ma délutáni fogadtatásán mindenki ott legyen!

— **Faérmegállapító bizottságot alakítanak.** Az alispán tegnap érkezett írásbeli utasítása értelmében Nagykanizsán a legrövidebb időn belül megalakul a faérmegállapító bizottság, amelynek kizárólagos hatásköre a tűzifa árának időnkénti megállapítása.

— **A táborig püspök pásztorlevele.**

Zadravecz István táborig püspök most bocsájtotta ki első pásztorlevelét híveihez és papjához. A katonasághoz intézett szövegében azt hangoztatja, hogy benne él az édesanyák, hitvesek és arák aggodalma, de tudja azt is, hogy biznak benne, mert papjai segítségével szentélyeket csinál és templomokat épít a nemrégén veszedelmes háza kaszárnyákban, amelyeknek oltárain ott fog disztálni az Isten és Haza fogalma. Aggodalmaskodó szeretetének élő tanui lesznek azok a papok, akiket a katonák lelki gondozására rendelt. A tiszteket arra buzdítja, hogy legyenek tanítói a legénységnek. A disztinkció arra való, hogy minél több a csillag, annál több a gondja, a köze, annál nagyobb a szeretete a nevelendő iránt. Hiába beszélünk a keresztény kurzusról, keresztény hadseregről, ha a keresztény életet példával nem mutatjuk. Az altiszteket arra ösztönzi, hogy példával járjanak elő a felsőbbtség tiszteletében, az Isten imádásában és a Haza szeretetében.

— **Mi történik Pécsen és Baranyában.** A Zala jelentette már, hogy Pécs város közigazgatását a szocialisták vették át, akik a polgármesteri székbe *Linder Béla* volt hadügyminisztert ültették. *Linder Béla* és az új

szocialista főtisztviselők csütörtökön délelőtt foglalták el hivatalukat. A szocialista-párt megbízottja, Doktor Sándor vezette föl Lindert a városházára. A polgármesteri hivatalban Nendtwich Andor, Pécs törvényes polgármestere fogadta őket. Doktor Sándor közölte Nendtwichel, hogy a közgyűlés Linder Bélát választotta meg polgármesterré s követezte, hogy azonnal adja át neki helyét. Nendtwich energikusan jelentette ki:

— A választást nem ismerem el, tiltakozom...

Linder erre közbevágott:

— Nem engedem, hogy tovább izgasson!

Nendtwich újra tiltakozott, azonban közölték vele, hogy őt tudják a pécsi „fehér” mozgalom vezérének, — Pécsért való tartózkodását a város békéjére veszélyesnek minősítik s ezért Baranyából kiutasítják. — Azonnal át is adták a szerb karhatalomnak, amely átkísérte a demarkációs-vonalon. Nendtwich pénteken Sásdra ért, ahonnan tovább utazott Budapestre, hogy jelentést tegyen a kormányának a pécsi állapotokról. A pécsi szocialisták Baranyavármegyét is megakarták a vörös uralom javára szervezni. A vármegyei kizsákdák megszervezését Hoffmann Ottó dr. volt országgyűlési képviselő vállalta el. Nagygyűlést hívott össze, amelyen borzalmas dolgokat hazudott össze Magyarországról. A kizsákdák azonban egyhangulag kijelentették, hogy az anyaországgal jó- és balsorsában osztozni akartak. Követelték a kizsákdák azt is, hogy a szerbek Baranyát és Pécsét ne Linderéknek, hanem a magyar kormányának adják át. A vármegye lakossága egyébként várva-várja, hogy a magyar nemzeti hadsereg csináljon rendet Baranyában. Ez, hihetőség, rövid időn belül meg is történik.

— **Gyászrovat.** Sulyos csapás érte Svastits Elemér járási számvevőt. Édesanyja, özv. bocsári Svastits Józsefné urnő hosszas szenvedés után f. hó 25-én meghalt. A megboldogult urnő gyermekeinek és azok családjaiknak szentelte életét. Temetése f. hó 27-én d. u. 5 órakor volt a róm. katolikus temető halottas házából és előkelő közönség részvétele adta meg a végtisztességet emlékének. — Városunkból még sokan emlékeznek dr. Kondor Jenő járásbíróra, aki most — mint velünk közlik — Jászberényben meghalt. A megboldogult városunk szülője volt, (atyja néh. Kondor József, az izr. elemi iskola tanítója) és pályáját is a helybeli kir. törvényszéknél kezdte meg és később került vidékre magasabb állásba. Nálunk a fiatalság körében élénk társadalmi életet vitt és régi ismerősei megilletődéssel fogják halálhírét olvasni. Práger Ferenc mészáros sógorát gyászolja az elhunytban.

— **Az Iparossághoz!** Nemzetünk kiválósága Gróf Apponyi Albert a ma délutáni vonattal városunkba érkezik. Kérjük az Ipartestület tagjait, hogy méltó fogadtatására ma délután 3 órakor az Ipartestület előtt gyűlekezni szivesek legyenek. — **Az Ipartestület Elnöksége.**

(x) **Az égő város** a címe a Miss American III. részének, melyben soha nem látott lovas bravurok s trükkök véghetetlen sorai követték egymást. E film még csak ma lesz látható a Világ mozgóban.

(x) **Blagusz Elek** okl. táncművész október hó 1-én d. u. 6 órakor a Kaszinóban, kizárólag uri közönség részére zártkörű tánckurzust nyit, ahol csakis az új táncok kerülnek betanításra. Jelentkezni lehet naponta déli 12—1-ig és okt. 1-én d. u. 6 órakor a Kaszinó disztermében.

(x) **Aranyifju** című mesés amerikai cowboy drámát mutatja be az **Uránia** ma és holnap, melyhez fogható szép filmet eddig ritkán látott a kanizsai közönség. A csodás felvételek és a mesés fordulatok jellemzik ezt a nagyszerű filmet. — A főszerepet **Carena Vilburg** az amerikaiak kedvenc művésznője játssza. — Rendes helyárak!

(x) **Wöllersdorfi készültényt** 6-50 korona, hirtenbergi Lanc. hüvelyt 1-60 kor., ólomseréket, fojtást, gyutacsot, vadászfegyvert legolcsóbban szállít: **Szabó Antal** fegyverkereskedő.

Falvakoláshoz szükséges elsőrendű románcement, mely sokkal jobb és olcsóbb mint a mész. — Métermásanként 100 koronáért kapható Sartory utója égnél Nagykanizsa. 3996

Nyilt-tér.

Ügynökök

(nők is) akik nagyobb ismerettséggel rendelkeznek, egy előkelő biztosító társaság ujonnan szervezendő vezér-ügynökségénél **fix fizetés és magas jutalék mellett felvétetnek** — Jelentkezés 9—12 ig és 3—5-ig a **Délzalai Takarékpénztárnál.**

14682—920

Tárgy: **Lisztellátás.**

HIRDETMÉNY.

A közlekedési minisztérium elrendelte a lisztellátatlanok számára a legnagyobb szigorúsággal és pontossággal leendő megállapítását. Elzáráson és pénzbüntetésen kívül az ellátás teljes megvonásával és a fel-talált készlet elkobzásával sújtja a rendelet azokat, akik a hatósági lisztellátást igénybeveszik annak dacára, hogy lisztkészlettel rendelkeznek.

Az ellátatlanok magas száma arra enged következtetni, hogy Nagykanizsán is vannak olyanok, akik a hatósági ellátást élvezik, jóllehet szükségletükről saját maguk is gondoskodtak. Hogy ezen a tarthatatlan helyzetben — a valóban ellátatlanok jobb elláthatása érdekében — változtatni lehessen még egyszer módot kívánok adni azoknak, akik a hatósági ellátásban jogtalanul részesülnek, arra, hogy önkéntes jelentkezés útján közöljék a városi közlekedési hivattal készletüket és a hatósági ellátás-ról való lemondásukat.

Amennyiben ez sikerre nem vezet, házról-házra való feljárítás útján fogok a fent hivatkozott rendeletnek érvényt szerezni.

Felhívom tehát mindazokat, akik akár részben, akár egészben liszttel el vannak látva, hogy az ellátatlanok sorából egészben vagy részben leendő törles cöljából a városi közlekedési hivattal f. évi október hó 2-ig bezárólag a hivatalos órák alatt okvetlenül jelentkezzenek.

Nagykanizsa, 1920. évi szeptember hó 28-án.

Polgármester.

Püzdő- és ülökád vadonat újak erős kivitelben eladók **Kinizsy-utca 21. szám alatt, Baksnéknál** 3999

Két pár keveset viselt 43. számú **fekete férficipő** eladó **Novák cipésznél Deák-ter 10. szám** 3595

Fafűrészeléshez és faapritáshoz

munkások és erős munkások állandó alkalmazást nyernek. **Fafűrészelést géppel és apritást jutányos áron elfogadok.**

PLÉH LAJOS
Kinizsy-utca 25. sz. Telefon 371.

Üvegezést

helyben és vidéken elvállal **Stern J. Kálmán** üvegezési vállalata, Kinizsy-utca 21. sz.

Ingyatlanok eladását és vételét

nagy üzleti összeköttetéseiből kifolyólag legelőnyösebben és leggyorsabban eszközli **SZÁNTÓ VILMOS** ingatlanforgalmi irodája Nagykanizsa, Eötvös-ter 29. Telefon 322. 3362

Házak

a város belterületén 3—6 szobás, udvar s kerttel, részben beköltözhető, kisebb házak 80.000 koronától felfelé, új s adómentes házak, kitűnően menő korsma bérlete teljes felszereléssel, 50 holdas birtok, eladók. —

Legjutányosabb ingatlanközvetítés!
Szigrist László ingatlanforg. iroda
Zrinyi Miklós-utca 33., I. emelet.

KERESKEDŐKNEK FONTOS!
Miótt harisnyaszükségletét fedezi, okvetlenül látogassa meg az ország legnagyobb **HARISNYA** gyári lerakatát **GUTTMANN ÉS FEKETE** cégnél Bpest, VI., Deák-ter, Ankerpalota. Híradás csak visszonteladókna. Arajánlattal készséggel szolgálunk.

URANIA Mozgóképalota.

Szerdán és csütörtökön
Amerikai szenzáció!

AZ ARANYIFJU

cow-boy dráma 5 felvonásban.
Főszereplő: **Carena Wilburg.**
Azonkívül egy amerikai burleszk-film.

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

VILÁG Nagymozgó színház Szarvas-szálloda.

Hétfőn, kedden és szerdán

Miss American

III-ik része:

Az égő város 6 felvonásban

Az előző részek leírása a filmen látható.

Helyárak: Páholy 15 kor., I. hely 12 kor., II. hely 10 kor., III. hely 6 kor.

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 4, 5, 7 és 9 órakor.

Sürgösen eladó

egy új adómentes ház azonnal beköltözhető, szép butorokkal, függöny és szönyeggel, fél hold kerttel, mely új utcára házhelyet képez. Bővebbet: **Bölcsöldynél** Batthyány-utca 11. szám. 3992

Tojást, babot, gesztenyét,

borsót, lencsét, diót, mákot

és egyéb élelmiszereket minden mennyiségben készpénzfizetés mellett, legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántuli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság

Nagykanizsa, Csengery-ut 6. sz.
Telefon 59. Távirati cím: Transdanubia.

Vennénk használt de jó állapotban levő **betoncserép préseket** hozzávaló alátételemezekkel és **betoncső formákat.** — Ajánlatokat „Beton 4711.” jeligére **Haasenstein és Vogler** hirdetői irodájába Budapest, Dorottya-u. 11. kéretnek.

Dunántuli Ruhaáruházig vegytisztító és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfiöltönyöket, felöltöket, téli kabátokat, női kosztümöket, pontyolákat, jutányos áron. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-ter 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15. sz.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi-, fiu- és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfiöltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjúszövetből készítünk jutányos áron. Szives pártfogást kér!

Dunántuli Ruhaáruházig
Erzsébet-ter 20.

1454

Szerkesztőség:

Sugár-ut 4. szám.

Kiadóhivatal:

Fő-ut 13. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

ZALALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével mindennap kora reggel.

Szerkesztőségi telefon 78. Kiadóhivatali telefon 163.
Főszerkesztő lakása 71. — Nyomdal telefon 117. sz.

A szerkesztőséget felelős:

TÓTH ZOLTÁN főszerkesztő

HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva, vidékre
postai szétküldéssel:

Egy óra . . . 22-korona
Negyed évre . . . 65 „
Félévre . . . 130 „
Egész évre . . . 250 „

Egyes szám ára:
1 korona

A Neue Freie Presse fantasztikus meséje a királykérdésről.

Magyarországon ma nem aktuális a trón betöltésének kérdése.

Budapest, szept. 29. A bécsi „Neue Freie Presse“ fantasztikus mesét közöl a „Berliner Tagblatt“ nyomán IV. Károlynak vezető magyar politikussal folytatott állítólagos tárgyalásairól. Nyilvánvaló politikai célzattal a bécsi hírforrás előbb Berlinbe jelentette az egész mesészerűen kitalált szenzációt, ahonnan azután visszatáviratozták Bécsbe és a „Neue Freie Presse“ jóhiszeműen leközlölte a cikket.

Bécs, szept. 29. A „Berliner Tagblatt“ jelenti Bécsből: A magyar nemzeti pártok az alkotmánynak a királyválasztásról szóló határozata alapján tárgyalni kezdtek Károly exkirállyal Pranginsban. E tárgyalásokat a volt Huszár-kabinet belügyminisztere, Beniczky Ödön vezette.

Beniczky azt javasolta a volt királynak, hogy térjen vissza Magyarországra, amilyen gyorsan csak lehet. Vagy utazzék a volt király repülőgépen, vagy pedig álnév alatt Ausztrián keresztül Pestre. A volt király környezete javaslatára mind a két javaslatot elutasította, kijelentette azonban, hogy ő ugyanazzal az antantvonalattal akar Magyarországra visszatérni, amely őt Svájcba vitte.

Azt is javasolták a volt királynak, hogy mondjon le minden más császári és királyi jogáról és kötelezze magát arra, hogy más koronát csupán a magyar parlament jóváhagyásával fogad el.

Végül azt határozták, hogy Párisban odahatnak, hogy a francia kormány, amely most már nyíltan támogatja a restauráció gondolatát, — szüntesse meg hallgatását és döntő lépésre határozza el magát.

A volt király kijelentette, hogy nyomban visszatér Budapestre, mi-

helyt biztosítják a három volt ellenséges ország jóváhagyásáról. Elsősorban Franciaország, Románia és Lengyelország jönnek tekintetbe.

Pranginsban nagyon kedvezőnek tartják a kilátásokat, azonban Deschanel visszalépését veszteségnek tekintik. Azzal vigasztalják magukat, hogy Millerand is támogatni fogja a volt király ügyét.

A „Neue Freie Presse“ közlése telve van téves közlésekkel, telve van téves megállapításokkal és üres kombinációkkal s csak azt a furcsa tendenciát mutatja, amely még a bécsi polgári sajtóban is érvényesül, hogy tudniillik Magyarország egységes politikai frontját valahogyan megbolygathassák.

A magyar nemzet azonban átlát e mesterkedéseken és csak akkor fog a királykérdéssel foglalkozni, amikor az alkotmányos tényezők egyesítésével megállapítják majd, hogy annak ideje érkezett s addig a bécsi és berlini hírforrásoknak, illetve hírforrásoknak nem fog hitelt adni.

Budapest, szept. 29. A M. T. I. jelenti: A külföldi sajtóban berlini forrásból megjelent az a hír, hogy Beniczky Ödön nemzetgyűlési képviselő a magyar kormány megbízásából, Károly király Magyarországra való visszatérhetése céljából Svájcban megbeszéléseket folytatott — teljesen valótlan.

A magyar kormány sem Beniczkynek, sem bárki másnak ily megbízást nem adott, annál kevésbé, mert az összes magyar pártok között már hosszabb idő óta fennálló megállapodás értelmében a királyság intézményének helyreállítása elvben elhatározott ugyan, a király személyének kérdését azonban egyelőre teljesen kikapcsolták.

Csak az ellenségeskedések megszünte után kaphat hitelt Európa.

Berlin, szeptember 29. A lapok jelentik Brüsszelből: A pénzügyi értekezlet tegnap délutáni ülésén Broydn, amerikai delegátus a hitelkérdések tárgyalása során kijelentette, hogy Európa csak akkor számíthat hiteleredményekre, ha az egyes államok között megszűnik az ellenségeskedés. A győző államoknak kötelességük, hogy a legyőzött államoknak a felütnél is tovább menjenek eléjük. Európa egysége és összetartása hatalmas tényezői saját gyógyulásának.

A korona Zürichben.

Budapest, szept. 29. A magyar korona állása ma Zürichben 2'05 szantim.

— Nyugalomban. Amint őszinte sajnálattal halljuk, Plihal Viktor királyi közjegyző lemondani készül hivataláról. Örömmel közöljük azonban, hogy az ő tiszteletreméltó, értékes egyéniségét a város társadalma nem veszíti el, sőt remény van rá, hogy terhes hivatalából megszabadulva fokozottabb részt vesz a közügyek intézésében, irányításában, ami különösen a mai nehéz időkben lesz nagy nyeresége a köznek. A kanizsai közjegyzőséget, amint értesülünk, a kormány kétté választja s így Plihal Viktor örökébe valószínűleg két menekült közjegyző kerül.

Apponyi Albert Nagykanizsán.

A területi integritás halhatatlan harcosának válasza dr. Hajdu Gyula fődvölzli beszédére. — „Legyen egységes végre a magyar!”

— A Zala eredeti tudósítása. —

Fellobogózott házak, ünneplő emberek sokasága jelezte tegnap délután, hogy Nagykanizsa városának ünnepe van. Ünneppé avatta számunkra a tegnapi napot, hogy — bár rövid időre — városunk falai között üdvözölhettük Apponyi Albert gróft, a magyar békekegéláció nagytudású vezetőjét, hazánk területi integritásának leglánglelkűbb és soha el nem évülő érdemű harcosát, aki hatalmas tudását, páratlan hazaszeretetét, oly önzetlen odaadással használta fel Párisban legszentebb céljainak elérése érdekében. Apponyi Albertet méltóságteljes alakján hódoló rajongással, félékeny büszkeséggel pihen meg minden magyar szem, a magyar szívek büszkében, öntudatosabban dobognak láttára — ezért volt oly bensőséges, olyan igazán szívből fakadó az „éljen”, amellyel a 74 éves Apponyit a város minden rendű és rangu embereinek sokasága üdvözölte.

A délutáni pesti vonathoz — amellyel a nagy államférfiu volt érkezendő — már három óra után nagy számban gyülekeztek, a küldöttségek és a város polgársága minden rétegének tömegei s amikor 4 óra 8 perckor berobogott a vonat, a perrenon szorongó sok száz ember torkából felharsanó „éljen” fogadta az egyik I. osztályu kocsiból lelépő Apponyi, jól ismert, méltóságteljes alakját.

Az ünneplők tömegéből előlépett dr. Hajdu Gyula, a Területvédő Liga elnöke s a Liga, valamint a Muraközi Társaskör nevében üdvözölte a magyar érdekeknek a békekonferencia előtti lánglelkű védelmezőjét.

Apponyi Albert gróf a megleghangu üdvözlésre a következőkben válaszolt:

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!
Szeretett honfitársaim!

— Nagy örömmel tölt el ez az üdvözlés, amelyben váratlanul részesítettek. Azért tölt el örömmel, mert az én személyemen keresztül egy eszmének, egy szent eszmének szól az, amelyhez annál törhetetlenebb hűséggel kell ragaszkodnunk, mennél nagyobb erővel igyekeznek azt elszakítani testétől. A magyar eszmét értem, amelynek teste a területi integritás. Az önök megjelenéséből ehhez az eszméhez való törhetetlen ragaszkodásuk nyilvánítását látom. Önök nem nézik azt, hogy nekem nem adatott meg a lehetőség ezt a szent eszmét diadalra vinni. Önök — s ebben osztozik önökkel az egész nemzet — nem az eredményt nézik, hanem a jóakaratot és tiszta szándékot, amely engem vezérelt.

— Nehéz és felelősségteljes munkára vállalkoztam, amikor kimentem Párisba, hogy a nehéz falat megdöngessem. Ezt a falat ledöntönnem nem, de alapjában megingatnóm sikerült.

— További küzdelmünkben békés eszközökkel, a mélyreható okosság fegyverével s az embereknek jobb belátásra fordításával kell igyekeznünk céljaink felé törtetni. E helyt azonban fel kell említenem a megye halhatatlan szülöttének, Deák Ferencnek szavai szerint, hogy „a hazáért mindent szabad kockáztatni, a hazát azonban semmiért.”

— En hálát adok az Uristennek, hogy fönntartott bennem annyi erőt, hogy magas

Amerikai multimilliomos a magyar pénzügyek rendezéséért.

Budapest, szept. 29. Napok óta Pesten, a Bristol szállodában tartózkodik Mac De Kay John, amerikai multimilliomos és behatóan érdeklődik Magyarország pénzügyei iránt. Mac De Kay azzal a kíváncsággal van eltelve, hogy Magyarország nehéz gazdasági viszonyain gyökeresen segítsen. A multimilliomos néhány napig Batthyányi Lajos gróf birtokán időzött s úgy ott, mint most Pesten is pénzügyi kérdések felől több előkelő pénzügyi tekintéllyel és politikussal folytatott tanácskozásokat, többek között Andrássyval, Popovits Sándorral és Teleszky Jánossal.

Közös akció a bolsevisták ellen.

Páris, szept. 29. Odesszai jelentés szerint Petljura és Wrangel egyezményt kötöttek amely szerint közös offenzívájukat az orosz bolsevisták ellen egységes terv szerint hajtják végre.

Ruszká-Krajna cseh parancsnoka.

Prága, szeptember 29. A „Tribuna“ értesülése szerint a cseh kormány Schneiderek tábornokot, Prága volt helyőrségi parancsnokát Ruszka-Krajna katonai parancsnokává fogja kinevezni Ungvár székhellyel.

koromban is szolgálhassak hazámnak. Korom és eddigi pályafutásom minden tapasztalatával — amelyből az idő és a tapasztalat minden önösséget lefaragott — szívesen vállalom a munkát, rendelkezésére állok nemzetemnek mindenütt, ahol javát, dicsőségét, előrehaladását előmozdithatom.

— Mélyen tisztelt hölgyeim és Uraim! Ezt a szent eszmét üdvözlük Önök most az én személyemben és ebben az eszmében egyesülnek most is a mi szellemeink. Adja az Isten, hogy ennek az eszmének a tüzeben mindazon lángocskák felemésződjenek, amelyek a magyart a magyartól ma elválasztják. Legyen végre egységes a magyar nemzet.

— Ismétlem azt, amit már más alkalommal is mondtam — ma nem szükséges, hogy mélyreható véleményeltérések legyenek közöttünk. A mai idők feladatainak teljesítésére ma könnyen lehet erőnket tömöríteni. Céljaink elérésére irányuló küzdelmünkben ma nem az ágyú a fegyverünk, hanem a munka. Kitarató munkával azután hamarosan eljön az idő, amely visszaszerzi régi határainkat.

— Köszönöm, hogy ezt a szép órát szerezték nekem és alkalmat adtak arra, hogy érzelmeim ennyi lelkes magyar ember érzelmeivel összeforranak.

Szünni nem akaró éljenzés fogadta Apponyi szavait, aki ezután felesége és leányai társaságában kocsiba ült s az ünneplő közönség sorfala között Ihárosberénybe hajtatott báró Inkey József kastélyába. A nagy államférfiu hír szerint több hetet tölt Nagykanizsa tőzsomszédságában.

HIREK.

Olvasóink figyelmébe.

Az egyre fokozódó anyagdrágulásra való tekintettel lapunk előfizetési árát kénytelenek voltunk mérsékelten fölemelni. A Zala előfizetési díja október elsejétől házhoz hordva, vagy postai szállítással:

egy hónapra	25 K
negyed évre	70 K
fél évre	140 K
egész évre	280 K

A példányszámonkénti ár továbbra is egy korona marad.

Tisztelettel bejelentjük, hogy lapunk legközelebb hétköznaponként is négy oldal terjedelemben fog megjelenni. Olvasótáborunk további szíves támogatását kérjük.

Tisztelettel:

„Zala” politikai napilap kiadóhivatala

— **Közgyűlés.** Nagykanizsa város képviselőtestülete ma délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek főbb pontjai a következők: A közellátási üzem részére tizenkét millió korona hitel kiutalása. — A villanyárok ügyében hozott döntőbírói határozat bejelentése. — A köztemető céljaira kihalásindító területek tulajdonosainak kártalanítása. — A Prpic-fatelepen levő iparvasút megváltása. — Szabályrendelet iparigazolványok, ipar- illetve hatósági engedélyek után fizetendő városi illetékekről. — A Kiskanizsán létesítendő mozgófényképszínházra tett ajánlat. — A város részvétele a Franz-vállalatban. — Fegyelmi ügyek. — A nyári szinkör épületének megvétele. — A rendkívüli fontos ügyekre való tekintettel kívánatos, hogy a képviselőtestületi tagok minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **A katolikus hívek figyelmébe.** Holnapról, október elsejétől kezdve a Szűz Anya tiszteletére októberi ájtatosságok lesznek délutáni 6 órai kezdettel a plebánia-templomban.

— **Megérkezett a gabona beszállítási rendelet.** A közlekedési miniszterium a Zalavármegye által beszállítandó gabonamennyiséget 2200 waggonban kontingentálta. Ebből a gabonamennyiségből az alispán tegnap érkezett rendelete értelmében — Nagykanizsa városa 16 waggont köteles beszállítani, amelybe azonban beleszámít a városra már régebben kivetett s részben már beszállított körülbelül 8 waggon gabona. Az alispáni rendelet felhívja Nagykanizsa városát, igyekezzék ezt a 16 waggon

gabonát a termelők önkéntes felajánlásából összehozni, mert ellen esetben egyéni kivetés útján, katonai karhatalom igénybevételével fogja azt a kormány behajtani. Amennyiben a város önkéntes felajánlásból teremti elő a kivetett gabonamennyiséget, — a termelők megmaradt gabonakészleteikkel szabadon rendelkezhetnek, ellenesetben csak annyi gabonát tarthatnak meg maguknak, amennyire a megállapított fejkvóta fejében nekik igényük lehet. A fejkvóta a 15 éven felüli termelőnél havonként 20 kilogramm, a 15 éven aluli termelőknél pedig 16 kilogramm gabona. A nem termelő lakosság részére a fejadag: 11 kilogramm gabona, vagy 7,2 kilogramm liszt. Minthogy a gabona liszté feldolgozása csak örlési tanúsítványok ellenében lehetséges és minthogy a nemtermelők csak a fejkvótának megfelelő gabonamennyiségre kapnak örlési tanúsítványt — a katonai karhatalommal foganatosított igénybevétel a fogyasztókkal szemben nem válik szükségessé s így őket ez alól mentesíti a rendelet. Remélhetőleg Nagykanizsa termelői értékelni fogják azt az előnyt, amelyet számukra az a körülmény jelent, hogy az önkéntes felajánlás után fölmegmaradt gabonakészleteikkel szabadon rendelkezhetnek, továbbá hogy nem lesznek kitéve a rekvirálással járó sokféle molesztálásnak — és a városra kivetett 16 waggon gabonát önkéntes felajánlásból rövidesen előteremtik.

— **A fa-ármegállapító bizottság tagjai.** Tegnap számunkban megemlékeztünk a Nagykanizsán működő fa-ármegállapító bizottságról. Értesülésünk szerint a bizottság tagjai a következők: Elnök: dr. Prack István h. polgármester; előadó: Hohoss János járási erdőgondnok; a fogyasztó közönséget képviselő tag: dr. Kenedy Imre táblabíró; a fatermelőket és fakeskedőket képviselő tagok: Eppinger Izsó és Strém Károly fakeskedők.

(x) **Blagusz Elek** okl. táncosnő okt. hó 1-én d. u. 6 órakor a Kaszinóban kizárólag ur közönség részére zártkörű tánckurzust nyit, ahol csakis az új táncok kerülnek betanításra. — Jelentkezni lehet naponta déli 12—1-ig és október 1-én d. u. 6 órakor a Kaszinó dísztermében.

(x) **A végzetes nyakék** vagy „Farkaskaland a hómezőn” a címe annak a szenzációs olasz társadalmi drámának, mely ma csütörtökön kerül bemutatásra a Világ mozgóban. Felkértenek a köztisztviselő urak, kik az 50 százalékos kedvezményre jogot tartani óhajtanak, 1-én d. e. 10—11 óra között forduljanak a Világ mozgó üzletvezetőségéhez.

(x) **Wöllersdorfi készletét** 6:50 korona, hirtlenbéri Lanc hüvelyt 1:60 kor., ólomserétet, fojtást, gyutacsot, vadászfegyvert legolcsóbban szállít: Szabó Antal fegyverkereskedő.

Falvakoláshoz szükséges elsőrendű románcement, mely sokkal jobb és olcsóbb mint a mész. — Métermézárként 100 koronáért kapható Sartory utóda cégnél Nagykanizsa. 3996

TŐZSDE.

Budapest, szept. 29. Általános szilárd irányzat mellett nagy lendülettel indult ma a forgalom. A valutapiacra is igen erős üzlet fejlődött ki.

Napoleon 993, Font 1105, Léva 465, Dollár 312, Frank (francia) 2110, Márka 515,5, Lira 1320, Bécsi 97,5, Rubel 310, Lei 665, Szokol 418, Frank (svájci) —, Koronás dinár 1005, Frank dinár 993.

Dunántuli Ruhaáruház vegytisztító és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfiöltönyöket, felöltöket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban. Gyűjtőtelep: Erzsébet-tér 20. sz. — Üzem: Teleky-ut 15. sz. Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi-, fiu- és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfiöltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfiöltönyöket gyapjuszövetből készítenek jutányos árban. Szíves pártfogást kér:

Dunántuli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.

VILÁG Nagymozgó színház Szarvas-szálloda. —

Csütörtökön, csak egy nap

Végzetes nyakék

(Farkaskaland a hómezőn.)

Társadalmi dráma 4 felv., olasz művészekkel.

Pénteken Burlingtoni Jaguár
IV. és utolsó része.

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon 1/2, 4, 5, 7 és 9 órakor.

Fazekasok- és kályhásoknak

ajánl azonnali szállítás mellett ólom-
mázagot (glet) Engiman Antal
Bonyhád — Telefon 52. 4003

Tojást, babot, gesztenyét,

borsót, lencsét, diót, mákot

és egyéb élelmiszereket
minden mennyiségben,
készpénzfizetés mellett,
legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántuli Élelmiszer és Áru-
forgalmi Részvénytársaság

Nagykanizsa, Csengery-ut 6.

Telefon 59. Távirati cím: Transdanubia.

URANIA mozgóképpalota

Rozgonyi-utca 4. — Telefonszám 259.

Szerdán és csütörtökön

Amerikai szenzáció!

Az aranyifju

cow-boy dráma 5 felvonásban.

Főszereplő: Carena Wilburg.

Azonkívül egy amerikai burleszk-film.

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

KELETI J. BUDAPEST, Koronaherceg-u. 17.

Alapított 1878-ban.

Gyárt legtekélyesebb békebeli kivitelben: műlábakat, műkezeket, sérvkötőket, haskötőket, gummi göröcsér-harlanyszöveteket. Dús választék az összes betegápolási cikkekben, valódi angol, francia és amerikai gummiárukban, valamint orvosi műszerek és kórházi berendezésekben.

Eladás nagyban és kicsinyben eredeti napi árak mellett.

Szeptember 30-án. 3996

Valódi angol férfikelmék

Télikabátszövet, kosztüm-
kelmék, selymek, siffonok,
vásznak, törülközők nagy
választékban a megszokott
szolid árakért kaphatók:

Fürst József „Kékcillag”
áruházában.